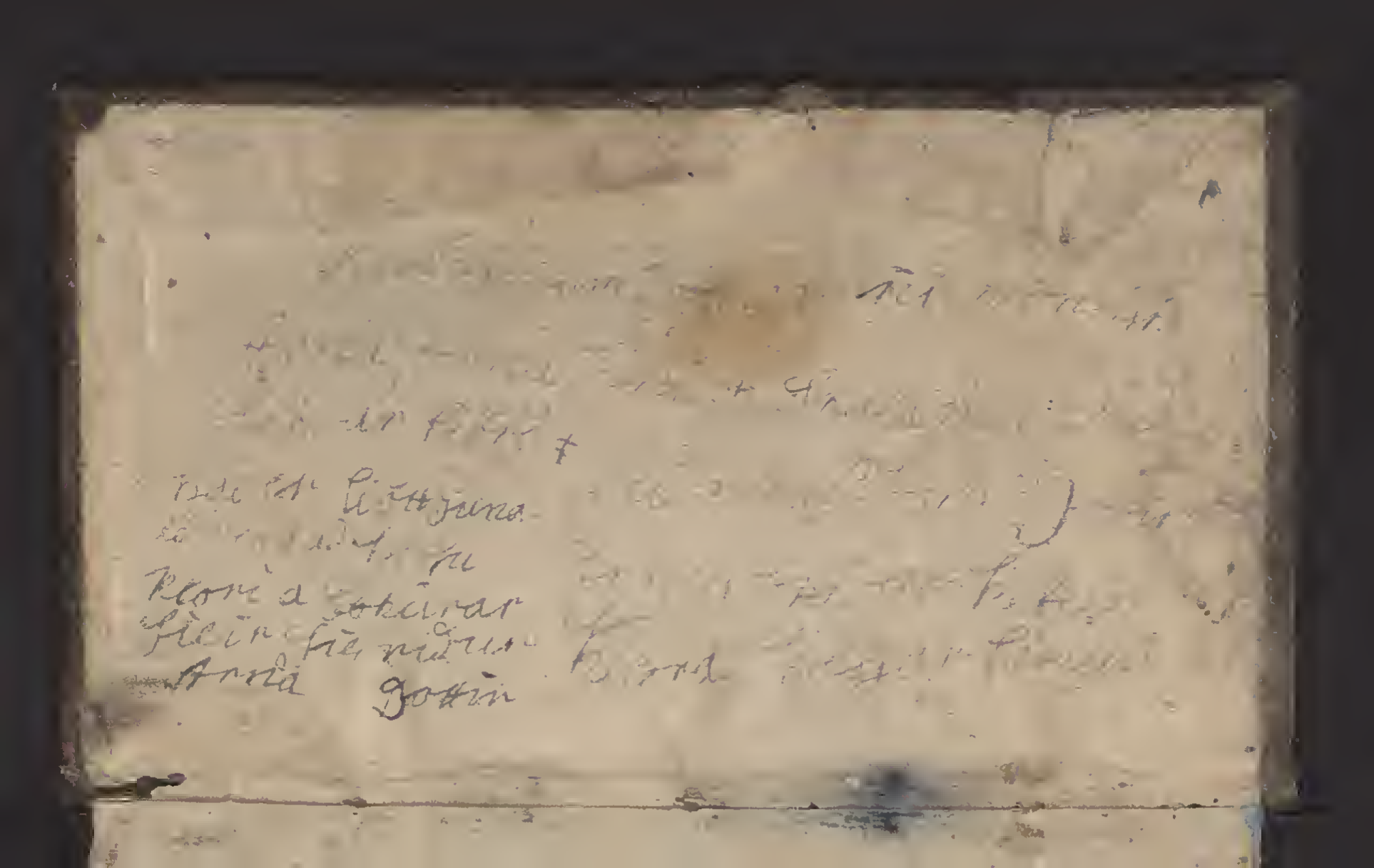

POSTILLA
Pad er.

Einfollð/ Skir

og stutt vtlegging yfer þaug
Evangelia / sem ventulega kiend
verdá i Kyrkiuſøpnudenum/a ſierbu-
gium DRottins Deige/z
Løgbelgū arid ſkring.

Skrifud þyrſt i Þyſku Male
af M. Andres Pangratio.

Eñ a Norrænu wlſett af þeim
Virduglega Herra.

H. Gudbrande Thorlakſſyne
(Løglegrar Miñingar)

Apoc. 2c Cap. Sa ſem Eyru hefur/ſkllie hu
ad (Gudz) Andr ſeiger Søpnudenum.

Prentud ad nyu a Hoolum
Anno 1649.

Peim sem þessa Bok lesa og
iðka vilia/oska eg/ásamt med Frid og Blessun/Fulltingis heilags Anda/þyr er Jesum Christum.

Postulen Paall skilur so a millum þeirra Lærepedra/sem ap Mönnum allenasta skickadir ẽ kallader verda til Predikunar enbætteins/ẽ hina sem Jesus sia ipur vtuelur/ẽ sender/ ad þar sem þeir þyrre vtrietta lyted/eda eckert gott/i Guds Yrkiu ẽ Akurviñu. Þar seiger Postulen / ad þeir sem ap Christo eru sender/verda til þess sender/ad þeir giøre miked gagn/ og vppbygge þarsælle ga Guds Søpnud/ so sem þar stendur i Pistlenum til Ephe. 4. Christur sette suma til Gudspiallara/suma til Hirdara ẽ Lærepedra/so þeir Heilogu tilreidder yrdu/ ẽ Lykamen Christi yrde vpp bygdur.

Huør sem nu vill athuga / ẽ Opundarlaust vm dæma / huad miked Gagn og Nytsemd sa loplege Guds Madur H. GVDbrandur Thorlaks son(Huørs Sæl ad er i Himneskre sælu) hefur giørt/ecke allenasta þessu Hola stycke/ yber huøriu hann var Byskup vel i 57. ar/heldur øllu þessu Lande/þar hann vrlagde/ẽ liet sig æ prent vrganga/fyrst/alla þa H. Ritninedu

eður Biblíu/j voru Modurmæle/ sydan mykt en þiolda aðara bestu ꝛ nytsømustu Boka/hu ørtar Menar munu vissulega nøckrar slast ꝛ Avøxt þara/allt þrañ ad tilkomu Deige Herans Christi. Huør sem seige eg/þetta allt øp undarlaust athugar/ꝛ yfirvegur/ sa hiñ same mun audveldlega þa þad skyniad/ad sa Guds Madur hefur ecke allena af Mønum/helldur myklu þramar af sialfum Jesu Christo vered valen ꝛ kiørin/giefen og skenktur/þessu Lande til Lærefødurs/Fyrer huøria Gieþ ꝛ Fødurlgea forsorgum/ vier ættum med rettu ad vera Gude þacklatter/ og vidurkienna med hinum H. Dauid Þ sem þar stendur/Psalm. 147.

Ecke giorde DRottin so ollu Folke/ꝛ ei liet hñ þui so opēbera øda sijna dōa.

Þeðan sijn Þienara hafde Gud vtbued ꝛ pryder med mørgum merkelegum gæfum/sem þui Erende DRottins vel þiente/ til huørs hann var vtsendur / a medal huørra ad var su ein afstgiøf heilags Anda/a huøria Postulen minn est/ꝛ miøg hroosar/1. Chor. 12. Þad var/vtlegging Tungumælana. Mørgum er þess vnt ad kuna ad skilia aðarleg Tungumæl/En þad ad vtleggia haug so miukt og skilmerkeliga/vppa sitt Modurmæl/so ad øðrum/ einkanlega þa broodum meige Gagn ꝛ Nytsiñe j verda su Gaua þinst ecke hia mørgum/eñ hñ hafde/ sa lovlegie Guds Madur so rækuglega af Gude þeiged/ad eg meina / ad huar sem hans De-

leggingar þeim komā / þa munu þær aud þeckt
ar vera hia þlestra añara vtleggingum / huar
med eg vil þo j onguan niata nidrad þaßa þe
im Gæfū sem Gud hefur gódum giefed / Og er
audsynelegast hier aþ / ad Gud mūe aþ sierlegu
myskunar Rædc þaßa vtualed hñ til þessa Ve
rks / allt j þra Modurlyfe / og hañ skalfur þar
þentuglegan til giört. So sem hñ vottar vm
Jeremiam Spaman / segiande. Jrem. 1. C.

**Eg þeckta þig adur eñ þ eg tilbio þig
j Modurkuide / ꝛ vtualde þig fyrr enn
þu varst fæddur aþ Modureñe / ꝛ sette
þig til Spæmañs a medal Folksins.**

So sem nu ad sa loßlege ꝛ Salugc Herra haf
dc miog margar ꝛ merkelegar Gæfur / aþ Gude
þeiged / til ad þiena þar med Guds Søfnude /
so liet hñ eg ecke aþ siñe Hende / omak ꝛ æstum
dan til vanta / og liet ecko þetta þund sins
Herra j Jørdu nidur grafaſt / Helldur huar sem
hañ sæ þa Bok eda Bækling / sem hønum vird
rest hellst munde þiena einføldum Guds Bø
rnum / þa tok hñ þad sama strax sier fyrer He
ndur vt ad leggia / ꝛ lie t sydan þrenta / huar
vm margfiolde þeirra Boka / sem hañ hefur vt
ganga, læred / bera liosast vitne / Eñ þo mū
þar vm liosiegar votta / Domare alls Hollds a
efsta Deige / hnør ed gløggualta Reikning mū
hafa a øllu þui trulynda Eruide / sem þesse
Drottins Madur hefur hønum / og hans Chr

istne

ísine mz þienad/mzan hñ hier til enteſt/huad GudsSonur mun þyrer øllum Heimenum aug yſa/z þeſſa alyckran ſyðan aleggia ſem þar ſtendur/Matth. 25.

O þu Gode z Trulynde Þion/ þu vard ſt trwr yfer þui hinu litla/nu mun eg ſetia þig yfer myked/ Gack jñ i Fogn ud þíns Herra.

A medal añara aygiætuſtu Boka/ ſem ſa lop lege Herra/a Jſlendſku vtſette/ þa er nu þeſſe litla poſtilla/huøria hañ hafde æſett ſier ad læta prenta/ hefde Drottin vnt hønum þar til leingre Lifs ſtunda/og Lykamans hrauſt leika/þuiad hañ elſkade miog þeſſa Bok/ þeſſ vegna/ ad hønum þotte hun ſo liosa z ſtutta kyring/eñ þo þullan ſkilning giefa/ þeim ein øllum/og Miñiolitlu/a øllu ſierlegaſta Jnne hallde//og Lærdomum ſierhuørs Gudſpialls/ og med þui hañ æſtundade æ japnan/ad epter Reglu poſtulans 1. piſtle til Cor. 14. Cap. Þa mætte øll ſyn Jdia horfa til vppbyggingar Chriſtneñar. Þa hafde hañ ſier æſett ſem eg ædur ſagde/ þeñan litla Byggingar Stein huørn hñ hafde þangad z tilbued/ ecke ad læta vm Hendur fallaſt/ huørium hans gudlega z goodþwſa æſetninge ad þiena / eg veit mig margfalldlega ſkylldugan/Peinkiande til þeſſ ſem ſtendr/Math 5. Ad ſo s eingen kueik

er Lioſed til þeſſ/ad ſetia þad vnder mæ le Aſk/ hellduryfer Lioſahalldenſo þ lyſe ollum þeim ſem j Nwſenu eru.
So mun Gud ecke vilia/ad þad Lios ſem hñ hefur byrer ſiñ elſkulega Pienara tendrad/j vt leggungu þeſſarar agiætrar Bokar/ſkylde vn der Stol ſtingaſt/edur nidre liggia/helldr mø rguni til gagns z vpplyſingar vtberaſt / Og þui læt eg nu þeſſa Poſtillu a Prent vt gan ga j Jeſu Nafne. Eñ vm hñar Myrſñe ſkri þa eg þui þatt/ad eg meina eingẽ mũ vm ha na epa/ſa ſñ mz gudrækne leſed z jdkad hefr.
Eñ þuilykar Bækur ganga ecke þar byrer vt ad þeir ſem þær þa edur hafa/læte ſier einũg is ſo med þær nægia/ ad þeir afræke Soknar kyrkiuna/ſo ſem þui verr ad margur giører. Eñ j þeirre meiningu hefur ſa Guds Madur þeſſa Poſtillu ecke villad læta vt ganga/ þui hañ viſſe vel/ad Gude er þad andſtygd/ef ad Soknarkyrkian eda Samkundan er þorſkttud og afrækt/huar Gud hefur lofad ad læta þin na ſig nædugá/z bleſſa þa ſem ad ſyn leitudu ſo ſñ þ̄r ſtendr/Exo. 20. J huørriñ ſem hellſt ſtad ſñ eg ſkicka ad miñing mynoNafns ſkul gioraſt / þangad ſkal eg koma og bleſſa þig. Jtem hia Matth. 18. ſeiger Endurlauſnaren huar tuær eda þrir eru ſamankomner j mynu Nafne/þar em eg midt a millum þeirra.
Huør ſem nu vill ecke þeſſa Naueru Chriſti/z

Bleſ

Blessun Guds Fødurs missa / hañ hafe Rað postulans Pals/ ⁊ aprǽte ræke Samkundu So ſinar kyrkiuñar. Heb. 10? Cap.

Hælidur lærte sig þar sem tydast sa/bæde af Gude ⁊ Mønnum/huar til ad Menn meiga vpp uekia margar Ordsaker/ Af medal huørra ad þesse er ein. Ad so sem eitt gloande og breñ ande Kol/ þad giører þaug ønnur Kolen sem þ kringum þad eru/lyka med sier gloande og breñande/ So giører Anduarpan eins Guds Barns/ opt og tydt/hina adra þ Syþnuden ii med sier kløckua/athugasama og heita þ Guds elsku og Bænesse/og er þar þa vel vered/bæde þyrer þa sem med Liose siñar Gudrækne adra leida a riettan veg / og so þyrer hina sem leid ieetter og vppvakter verda.

Þar nast, þegar vær komum til Kyrkiuñar þa verdum vier þar merkelega amiñter/ad hy ra vm þañ sydasta tilkomudag Drottins/huø enen þa munc til ganga. Þuiad lyka sem ad þeaar Kluckunum verdur hringt a Suñudøgii ⁊ þærydis Døgum/þa koma aller til samans og sapnast vr øllum attum/⁊ tia sig aller ar semt þyrer Guds auglite þ Kyrkiuñe/seria til Kyru/Sael og hugarþanka alla/ad heyra þad sem af Guds Alþu kient verdur Kins mun þ a cysta Deige til ganga/þegar Guds Son hri nger med synum Reidarþrumum/ og kallar alla þraũ þyrer sin Domstol/ Þa mun japnsi art aller þeir Daudu af Grøþunum vpprysa/

ꝛ so lysta þeir Lipsndu saman saþnast vr øll um atrum Heimsins/þyrer Domstole Jesu/ꝛ hlusta þar til/huilyka Doms alyckran hñ legg ur a hugrs eins Mæleþne/sem þar eru þrañ komner/bæde Truadra ꝛ vantruadra. Epter hugrium vrskurd/ad Domenum mun þrañþyl gt verda/og heim þyrerdæmdu mun nidur sø ckt verda j Aþgrun eilyþra Kuala/med Diøþ lenum/eñ þeir Vtuøldu munu vpphefiaſt med Gude j eilyþa og oendanlega Dyrd og Sælu. Þessa þeigiande predikun meiga þeir sia opt ꝛ tydt/sem Soknarkyrkiuna vel rækia/ huad ed ꝛ so er harla naudsynlegt/til ad burt dryþa Vggaleyse ꝛ Athugaleyse/ sem miøg astryder margan j þessum Heime.

Og er eg aþ Hiarta oskande/ ad sem þlester mættu þad kieñenerke sinar Elsku til Guds a sier bera/ad þeir heyrdu þwslega ꝛ þegner Gu ds H. Orda Kieñingu/og liete sig þar sem tij dast sia/sem Drottin hefur þyrerheited sierdeꝛ lislega þa ad blessa/sydan ꝛ so þar ad auk/ju ꝛudu þessa Bok og adrar þær godar Hækur sem vt eru geingnar/j synu hwse/so ad Ord DROTTins mætte sem rykuglegast hia þlestū biva. Gud Fader heyre þad j Nafne syns Sonar Jesu Christi/hugrium eilyþum sønum e um og þreñum lifanda Gude/eg er alla þa a hendur þelande/sem Guds vilia vera/ꝛ hñs Ætta stunda.

Th. S. S.

Fyrsta Sunnudag í Aduentu. Euangelium. Matth. 21 Cap.

Vppa Tijma. Og þa er þeir tooku ad nalgaſt Jeruſalem/ z komu til Bethphage vid Fiallid Oliueti/ vt ſendi Jesus tuo ſijna Lærijſueina/ z ſagde til peirra. Farid þid j þnd Kaupſtun ſiá gagnuart ydr/ z ſtrax muned þid finna Asnu bundna/ z Folann hia henne. Leyſed hana z leidid til mijn. Og ef nin

huor seiger nockud til ydar/ þa seiged þad Herran hafe þeirra þarfe/ z jafn snart mun hann lata þaug laus. Enn þ skiede so/ ad vppfyllteſt huad sagt er þ Spæmannen er so seiger. Seiged Dott ureke Syon/ Sia/ þitt Kongur kiemr til þin Hooguær/ sitiande a Asnu/ z a Sola Klifbærrar Asnu. Enn Læresuc narner geingu j burt/ og giordu so sem Jesus baud þm/ z leiddu med sier Asnuna z Folan/ z logdu sin Klæde yfer þau/ z settu hann þar vppa. Enn margt Folk breidde sin Klæde a Veigenn. Og adrer hiuggu Kuistu af Trianum og dreyfdu þeim a Veigen. Enn þ Folk þo sem fyrer þeim gieck z epter fylgde/ kallade z sagde/ Hosiana Syne Davids. Blessadur sie sa sem kiemur j Nafne DROTTins/ Hosiana j hæstum Hædum.

Þetta Evangelium hefur þiorar Gretner inn ad halda.

Su fyrsta er Visalning z Skipan

her

Herrans Christi/þar hann bydur Lærisu einkum ad fara / þad Kaupstun sín þar var gagnuart þeim/ og leysa þar eina Ösnu bundna/ ᵹ leida hana ᵹ hestar Fola til sýn.

Hier eꝑ eigum vier ad læra

Fyrst.

Ad Herran Jesus Christur er vissu lega sannur Gud/ aꝑ þui ad hann sier og veit (þo fiarlægur sie) hvar Ásnan er ᵹ / hvorn mæta Lærisueinarner munu hana finna.

2 Þar næst lærum vier þ hier/ ad hu ad hellst hann vill þyr' sýna Þienara sí vra eda vtrietta/ þa kann hvorke Heimur nie Diofull ad hindra. Þviad hann seiger so/ Ef nockur talar eitthvad til yckar/ þa seiged so/ Herran þarf þeirra vid/ þa mũ hann jafnsnart læta þau la us. Þar þyrer skulu aller þeir sem hafa nockud Embætte / eda einhvia sier lega bifalning aꝑ Gude/ hugga sig hiᵛ vid/ þess meir ad vtrietta sitt Embætte

diarflegaz dyggelega/epter þui sem þe im er boded z bifalad.

Aunnur Greinen.

Hun hliodar vppa Lœresueinana/hu orsu ad þeir geingu j burt/ z giordu so sem Jesus hafde boded þeim.

Huad er hier af læranda?

Fyrst þetta almesselega/ Ad huad helst Gud bydur oss z skipar/þ eigum vier ad giora Mootmœlalaust j allan mata/z huxa ecke par vm þad/þo vi skynum ei nie skylium Herrans Mein ing/eda huar fyrer hann vill eitt eda ann ad so giort eda bifalad hafa.

Þar næst lærum vier þ hier sierdeilis Ad aller þeir sem eru/eda vera vilia tru er z dyggver Herrans Christi Pienar ar/þeir eiga ad astunda þad/og leggia allt kapp þar a/ ad leida til Christum Osnuna z Folan/þad er/ Gydinga z Heidingia/ Vnga z Gamla/ og læta huerke Heimen/nie helldur Diofulen hind

hindra sig eda hamla sier þar j fra.

Þridia Greinen.

Talar vm jnreidena Christi j Borgena Jeru salem.

Aþ huørre vier hørum ad læra.

1 Fyrst þta/ Ad Herran Jesus Christur er vissulega sa fyrerheitne Messias/ aþ þui hann kiemur med þeim sama hætte s Spamadurenn Zacharias hafde þ laungu vm hann spad og þ sagt/ad Messias skylde koma/ hoogurr z Fatækur/ ridande a eirnre Asnu.

2 Þar næst lærum vier hier/ Ad hann sie ecke veralldlegur/ helldur Himneskr Kongur/ hu ed epter Spadomsins orda hliodan/ matte þ sitt Blood vt ad læta þa Hertekinu Fanga vr Grifiuse/ þad er ad skilia/ Hann matte ad giora Riettlata og Smaluholpna oss Fatæka auma Syndara/ og frelsa oss fra Syndenne/ Daudanum Diofslenum z Helusste.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa þad Folk sem þar var nalægt/ z ecke allenasta medtok Herran Christum med Glede z Fagnade/ heldur z so eirnen/breidde sijn Klæde/ z Laufuidar Greinar a Veigen.

Af huørre Grein vier eigum ad læra.

1 Fyrst þetta/ Ad alla tijma hefr Herran Christus sier Lofgiørd tilreidt af Munne Barna z Briostmylkinga. Þ" fyrer er þ huggun einfolldum/ad Gud fyrerlytur ecke þeirra Tru nie Lofgiørd/þo hun sie veyk z lijtelmotleg.

2 Þar næst eigum vier ad þylgia dæmum þessa Folks/z ad medkienna/lofa z dyrka/z medtaka mz sannre Tru Herran Jesum Christum/ z jaata hann ad vera vorn Endurlausnara / og Sælu hialpara.

3 I þridia mata/skulum vier þad vita/ad aller Mest/sierdeilis Valldsmenn eru skyllduger med Rad z Dad/z epter sijnum Efnum/til ad hialpa z fyr

kiaj

kia/ad hans Heilaga Evangelium og Guds Ord/meige fa framgang/z for hindrast ecke/vppa þ/ad ꝛ flester mat tu komast til sannrar Guds Kyrkingar/ z Lausnarans Jesu Christi/j hóre Kyrkingu ad eilyfre Lyfe er fałed z komed.

Par vm eigum vier aller ad bidia og seigia.

DRottin Gud Himneskur Fader/Vier þackum þier sem verdugt er/Vier lofum z dyrkum þitt Nafn/ eilyflega/ fyrer þad ad þu hefur oss Aumum Mañeskium/sem Syndaña vegna vorum vnder Daudans z Djofulsins Grimdar Valldi/send z giefed þitt Son til eins Konungs/huer ad er Kierstandur Kongur z vill fyrer sin Dauda frelsa oss fra Syndunum/z vera vor Lausnare sa sem oss vill leysa z frelsa fra Daudanū. Vier bidiumm þig/ Ad þu upplyser oss med Heilogum Anda þinum og styrer z stiorner oss/ So ad vier hølldum oss alleinasta til þess Kierstverduga Kongs og Frelsara/z hneyxlum oss ecke a hans Fatækt og fyrerlitnu Orde/so sem Heimurenn giorer/heldur ad vier mættum fyrer eina stødduga Trv til hans/verda eilyflega Sæluhelpner/AMEN.

Þañ Añan Sũnudag
j Jolafostu/ Evangelium.
Luc. 21. Cap.

IEsus sagde til sinna Lærisueina. Þar munu skie Teikn a Solu z Tungle z Stiornum/ z a Jordu Kualning Þioda z Orvinlan/ Gior z Bylgiur munu hlioda/ z Menn munu þ Nrædslu saker vpp þorna/ z ap epter bisdingu peirra hluta sem ad koma skulu yper allan Heimen. Þuiad Kraptar Nimnaña munu hræraſt. Og þa munu þeir sia Mañsins Son komanda j

Skyũ

Skyunū/med Magt z Velldc mykluſ
Ein nær petta tekur ad ſkic/pa liſted
vpp z vpphefied yd" Hofud/af pui yd
er Endurlauſn tekr ad nalægiaſt. Og
hafi ſagdr peim peſſa Epterliking.
Skode pier Fiſkiutried/z oll oñur Tr
ie/nær petta Alldin tekur vt ad ſpriſn
ga/pa vited ad Sumared er pa nalæ
gt/So z liſka/nær pier ſiaed petta ſkic
pa vited / ad Guds Riſke er nalægt.
Sañlega ſeige eg ydr/ad Eſſe Kynſlod
mun ecke forganga/þangad til ad allt
petta ſkier. Himen z Jord forganga/
en miſn Ord forganga ecke. Eſi vakt
ed ydur/ad yd" Hiortu þyngeſt eige af
Ofate z Ofdryckiu/z med Forgū þſſ
arar Nærmgar/ad eige keme peſſe Da
gur haſtarlega yper ydur/Þuiad liſka
ſm Tralſnara mun hū koma yfer alla
pa ſem a Jordu byggia. Roſtgiæfed
pui vakande ad vera alla Tiſma/z bid
ied/ſo ad pier mattud verduger vera ad
vmflya allt petta/z ad ſtanda ſo fraſte

fyrer Matthias Syne.

Fiorar eru Greiner þessa Evangelij edur Gudspiallz

Su fyrsta hlyder vppa þau Teikn sem skie skulu ꝑ þñ seinasta Doms dag.

Af þusrium Teiknum vier skulum þad læra.

1 Fyrst/Nefur Gud ongua Giedþeckne a nockurs Mans Glatan/ z hñ vill ecke bradlega z oþoruarandis yþerfalla Menena j þeirra Syndum mz þñ seinasta Deige/ helldur vill hñ med þss um þurdanlegum Teiknū/ Stoormerkiū z Vndrum margfolldū/ aminna alla Menn/ ad þeir giore Idran z Yfirbot/ þetre sin Lifnad/ z hrædest hans Reide/ z Riettlæte.

2 Og nær vier siaum nockud af þm Teiknum/ þa skulum vier læra þaug hræra z vppvekia oss til aluarlegrar Idranar/ z lifa æfinlega j Otta DROttins/ z læra þess sydasta Dag alla Daga vera oss fyrer Augskots augum/ og

slepm

gleymum hẽ ecke.

Auñur Greinen.

Nyder vppa pañ Spꝛadom sem Herran Jesus setur hier framꝰ vm sꝛna hingaðkomu til Domsdags.

Ap husꝛtum Teiknum vier skulum þetta læra.

Fyrst/ Ad med pui ad Herran Jesus (sem er Guddomsins Sañleikur) seiger so skalfur / ad hañ vilie koma aptur j Skyunum/ til Domsins a sꝛdasta Deyge/ þa skulum vier halda þ fyrer vissꝛ z satt/ þo þad vndan drageſt leinge/ z þo ad marger ap þeim Ogudlegu huxe þar ecke par vm.

Þar næst/ Med þui ad vier heyrum z vitũ/ ad a þm Doms deige / ber allꝛ Mosium einum z sierhusriꝛ/ ad koma fyrer Christi Domstol/ þa hæfer/ ad vier hier j Neime hoptꝛ heilagt christe legt z gudlegt Framferde/ so vier inælum skickader verda vorum Herra Jesu Christo til hægre Handar/ z þ skileidast

A vi sꝛdan

sijdan j þad eilijfa Lijf.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa Christi Ord/ þar hann segir/Nær sem þitt tekur ad skie/þa lijted vpp/z lypted vpp ydar Hofdum/ þuiad þa nalgast ydar Endurlausn.

Af huørium Ordum vier eigum þetta ad lære.

Ad so hrædelegur z Ognarlegur sm̃ Domsdagur er þeim Ogudlegu/so gle dilegur er hann Guds Bornum.

Þar þ eiga Guds Born ad fagna z glediast vid Christi Ningadkomu/z vita þ/ad lijka so sm̃ epter kalldan Ve tur kiemur heitt z varmt Sumar / so mun z epter þetta auma z Harmkuæ lafulla Lijf koma eilijfs Glede z vnad sm̃d/z eiga aller ad hugga sig hier vid j ollum Mañraunum z Motgange.

Fiorda Greinen.

Er ein Amijning z Vidurstun Herr ans Christi/þ hann bydr/ad vier skulū vack

vaekta oss/ so vor Nidrtu þyngest ecke med Ofneytslu ꝛ Ydrydckiu/og slukre sorg ꝛ Ahyggiu þ stundlegre Naring.

Ap hugrium Jesu Ordum vier þad læra meigum

Ad þessar Synder ꝛ sleyre adrar nu nu miog almeskelegar verda fyrer þann sydasta Dag. Og er þar fyrer Naud synlegt/ ad huer ꝛ eirn Christen Mad ur vaekke sig ꝛ fordest soddā Synder/ ꝛ bidie Gud ap sinu Niarta/ad hñ matte vera verdugur til / ad standa framē þ Mannsins syne/med godre Samuisku. Þar vppa skulum vier so bidia ꝛ seigia.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem syrer þinn Son hefur openberad oss/ ad Himen og Jord skule forganga/og ad vorer Lik amer skulu vpp aptur risa/og ad vier skulum aller koma syrer Guds Domstol. Vier bidiū þig/ Ad þu syrer þinn Heilaga Anda hallder oss vid þitt heilaga Ord/og vid rietta ꝛ sanna Tru/og giater vor syrer Syndenē/og varduet ter oss i øllum Freistingum. Lat oss ecke hyngia vor Hiertu med Ofneytslu ꝛ Ydrydckiu/ og Ahyggiu stundlegrar Naringar/ Heldur ad

ad vier ſkeum alla tijma vakande og bidiande/ og med viſſre Von i Trunadartrauſte til hin ar Myſkunar / vænta þyns Sonar gledeleg rar Tilkomu/ Og þyrer hñ verda eilyple ga Sæluholpner/Amen.

Pridia Sunnudag j Aducntu

Evangelium/ Matth. 21.

Þa ed Johannes heyrde j Vendum um Verken Christi/sende hñ vt tuo ap sijnū Læreſueinum / z liet ſeigia honum. Ertu ſa ſem koma ſkal eda eigum vier ad vænta eins añars? Jeſus ſuarade z ſagde til peirra/ Far ed apt

ed aptur z kungiored Johanne huad þi
er siaed z heyred. Blinder fa Syn/
Hallter ganga / Lyk þræer hreinsast/
Daufer he yra/Dauder vppriſsa/z Fa
tækū verda Gudspiollen bodud/z sall er
sa sem ecke hneyxlar sig a mier. Enn
ad þeim j burtu geingnum/ hoof Jesus
ad seigia til Folksins/af Johanne. Hu
ad fooru þier vt a Eydemork ad sia?
Reyr þann sem ap Vinde er skiekest?
Eda huad foru þier ad sia? Mann mi
ukklæddan? Siaed/ad þeir sem miukū
Klædnad bera eru j Kongasia Husum.
Eda huad foru þier ad sia? Eitt Spa
mann? Eg seige ydur fyrer sann þui mei
re er eitt nockur Spamann/Þuiad þesse
er sa/af hūium ritad er. Sia þu/ad
eg sende mitt Engel þ þine Augsyn/
sa er þitt Veg skal til reida þ þier.

Petra Evangelium hefur þriar
Greiner þñe ad halldaz

Su fyrsta hlyder vppa Johannem/og
þa tuo hans Lærisueina/huoria hann
sende

sende til Christum.

Af þessare Grein hǫfum vier had ad læra.

1 Ad truer Predikarar ꝛ Guds Orda Þienarar / skulu ecke læta skielfa sig huorke med Opfoknum nie Fiotrum / fra sannre Christi Jatningu. Og allt i Daudan ber þeim ad hafa trulega vm huxan ꝛ athoggiu þyrer sinum Tilheyrendum. Þuiad Johañes sinar Personu vegna / hafde ongua Epasemd vm Christū. Nuad hid sama Nerran Christur lætur i liose i nidurlage þessa Evangelij / i þui hñ giefur Johañe miog dyrdlegan ꝛ loflegan Vitnisburd / vm hans Stodugleika.

2 Par næst / af þui ad Johañes var hræddur / ad sijner Læresueinar (þ huorium hñ hafde so margt ꝛ miked predikad vm Christum) mundu seinna meir epter sin Afgang meiga komaſt i epasemd / og gleyma sijnum Predikunum. Par fyrer sender hañ þa til Christum

so

so þeir mattu styrkiast j Truſſe. Þa lærum vier þad hier af/ Ad Trwen a Christum er ecke so liett z lyfiels verd/ sin margur hugar. Nuar fyrer ad vier høfum aller saman stoora þorf z Naudsyn þar a/ ad vor Tru daglega Dags styrkest med Guds Orde/ Heilogum Anda z Heilogum Sacramentis.

Þar vm ber oss daglega ad bidia/ og vera ecke j þeirra tolu/ s Guds Ord og Heilog Sacramenta forsma z þlyta.

Xunnur Greinen.

Nlyder vppa andsuar/ sem Herran Jesus giefur þeim Lærisueinum sem til hans voru sender.

Af þessare Grein eigum vier þad ad læra.

Ad Jesus Christur er vissulega sa riette z sanne Messias / sem j Heimenn skylde koma/ med þui ad hann hefur giort oll þau guddomleg Verk sem Messias atte ad giora/ og fyrer var sagt og spad af Spamannenum/ Esaia. 35. z

Fyrer þessa Grein suarar Christur so til Spurningarenar/ad hann seigier hú ke jæa nie nei/ Helldur skytur hann þui til sijns Lærdoms/z til sína Dasemdarverka. Þuiad hann visse vel/ ad Johannes munde fa þar af Ordsøk z efne/ad vijsa sijnum Lærisueinum j Spæmanna Bækurnar/ til ad bijuijsa þar med/ þ Læresueinum sijnum/ad þesse Jesus sie sa Messias sem j Heimenn ætte ad koma z ecke þyrftu þeir ad bijda epter nockrum ødrum.

Þridia Greinen.

Hefur jnne ad hallda þinn ægiætta Lofstyr/sm Herran Jesus giefur Johanne Skijrara?

1 Ad Johannes hefur j onguan mæta hapt Efasemd vm Christum/ Helldr hefur hann j sinne Tru stadfastur verid allt til Dauda.

2 Þui næst lærum vier þ hier. Ad all er Prestar z Guds Ords Þienarar/

sem

s vilia vera elſkader af Herranū Chriſto/ ꝛ fa ap hm̄ goodan Loßſtyr/ þeir eiga ad vera ohrædder oſkielßder/ fara ecke ad Mañuirdingu/ ꝛ ſeigia Satan leikan/ huor Maña ſem j hlut a.

3 J þridia mæta ma hier læra. Ad Johañes er ſa ſañe Elias/ ſem epter Spædome Malachiæ Spamans ſkyll dr gaanga vtidan Herranum Chriſto/ ꝛ tilbwa hm̄ Veigen/ Huad eñ aptur ad nyu er Sañleiksvitnisburdr/ ad Jeſus er þad fyrerheitna Kuiñuñar ſæde/ og ſañur Meſſias/ huorſu hrædelega ſem Gydingar/ Tyrkiar/ og adrer Neidingiar ſetia ſig þar j mote.

Bænen.

HErra Gud Himneſkur Fader/ Þu ſem lieſt þinn Son vorn Herra Jeſum Chriſtum taka Manndom vppa ſig/ ꝛ koma j þeſſan Heim ad hñ ſkyllde hindra ꝛ j burt taka Djꝛfulſins Verk/ ꝛ hialpa oſſ aumum Manneſkiū fra Syndeñe og Daudanum/ ꝛ gigra oſſ eilyplega Sæluholpna. Vier bidium þig/ Styr þu ꝛ ſtiorna Hiꝛtum vorum med þynum Heilage Anda/ ad þitt Ord ſie oſſ alleinaſta fyrer Aug

um/og ad vier mættum so þordaſt allar hind
rander og hneyxlaner/ſm̃ vor Skynſeme ſetur
þyrer ſig/og ad vier mættum þiñaſt medal þei
rra ſem ecke hneyxla ſig a þẽnum Syne Jeſu
Chriſto/ Helldur verda þyrer hann
Sæluholpner/Amen.

Fiorda Suñudag j Aduentu

Evangelium Joh. 1. Cap.

Ette er Vitnisburdr Johañis/
þegar Gydingar sendu aþ Jeru
ſalem/Preſta ẏ Leuita/ad þr ſky
ldu ſpyria hañ ad/Nuer ert þu/? Og
hañ medkiendeſt / og neitade þui ecke.
Og hañ medkiendeſt ſeigiande. Eige er

eg

eg Christur. Og þeir spurdu hann enn þa ad. Huad þa? Ertu Elias? Hann ag de/ Eige em eg. Ertu þa Spamadur? Og hann suarade/ Nei/ecke. Þa sogdu þeir vid hann/Huor ertu þa? so vier meigum Andsuar giefa þeim er oss wt sendu. Huad seiger þu ap sialfum þier? Hann sagde. Eg em hroopande Rodd j Eydemorku / Greide þier Gø tu DRottins/so sem ad sagde Esaias Spamadur. Og þeir sem vt voru send der/voru af Phariseis. Og þr spurdu hann ad/z sogdu til hans. Þui skirer þu þa/þyrst þu ert ecke Christur / z ei ge Elias/z eige Spamadur? Johann es suarade þeim z sagde. Eg skire j Va tne/en sa stod j midred hia ydur/huorn þier þecked eige. Hann er sa sem epter mig mun koma/huor ed var fyrer mig huors Skoopueinge eg em ei verdugur vpp ad leysa. Þetta skiede j Betha bara hinumeigen Jordanar/par ſ Jo hannes skirde.

I þessu Evangelio skulum vier þrjar Greiner hyggleida.

Nin fyrsta talar vm þa sendefor sm̃ Gydingar sendu til Johañem Skyra ra.

Ap hvørre Grein vier eigū þetta ad læra.

Ad þegar Heimur þsse z Diofulleñ kuña ecke med Magt z Vellde/ad vil la Trua Orðsins Pienara/eda med str aungum Heitingum/þa bera þeir sig ad giora þad ma Flærd z fogrum Or dum/ ep þeir giæte med þui moote hind rad Sannleikan.

Þar fyrer hafa aller Guds ords Pi enar' stora þorp a þui/ ad sia vel vid sijkum Slægdum/ z bidia Gud vm sm̃ na Nad z Hialp/ad þeir kynne ad stan da stoduger/z framfylgia Guds Vil ia z Sañleikanum/hvort þad er Hei menum med eda mote/ so sem Johañes hier giorer.

Aunnur Greinen.

Hlyder vppa þad Andsuar sem Jo

hañ

hafnes giæfur þeim sem vel voru send til hans.

Af þuiriu Andsuare vier eigum þ ad læra.

Ad onguum Ordsins Predikara ber ad leita eigenlegs Lofs/ Nelldur Christi Dyrdar og Æru z medkiesta Sannleikan ohræddur/ oskielfdur fyrer huorium Manne.

Par næst lærū vier þad hier/ ad Guds Ords Predikan og framburdur/ er þar fyrer jnnsettur z skyrkadur/ ad Veguren verde Christo til reiddur/ Þad er ad skilia/ Ad vier mættum sem flestir komast til Saluleiksins Kynningar/ fyr er Logmalsins z Evangelij Predikan/ z læra riettan sannan Saluhialpar Lærdom/ z ad snua sier til Guds mz sannre Idran/ z jnnleidast so j Guds Riike.

Þar þyrer eiga allir Prestar z Predikarar/ Ad fylgia Fotsporum hins Heilaga Johannis/ z þessum ædurnefndū sueimur Nofudgreinū christelegs Lær-

dotins framfylgia/med allre Tru z Ko stgiæfne / huor fyrer sig / og sleingia þui ecke saman.

Þridia Gerinen.

Hlyder vppa þaū dyrdlega Vitnis burd z Lopstyr sem Johañes Skrifare giefur Herranum Christo.

Af hugrium vier tøkum þennan Lærdom.

Ad vita huor Mismunur vered hefur a mille Herrans Christi Skrifnar/ z þeirrar þegar Johañes Skrifde.

Johañes skyrde alleinasta med Vatne/eñ Christur med Heilogum Anda. Þad er ad skilia/ Naū vthelte Heilogum Anda yfer þa sem af Johañe vrdu skrifder. Huad hid sama Christur enn nu þessan Dag grorer æ z alla Tyma þar Men verda skyrder/veiter z giefur hann af sinne Naud z Myskun Fyrergiefning Syndanna/ Riettlæted z Heilagan Anda.

Þar nest z j sodrulæge/kiesser oss þesse Vitnisburdur/ad Herran Jesus Christur

risstur er eirn saklaus Eilifur Gud/ par med ꝛ eirnen so Rettlætur ꝛ Heilagur Madur / ad hans Lyfte hefur alldrei vered a Jordu̇ne.

Par fyrer er pad ritt ꝛ tilheyrelegt ad vier audmykium ꝛ lystelætum oss fyr er hønū/eins ꝛ Johannes giorer hier/ So ad vier mættum fyrer hafi vpphæ̃ der verda/ꝛ ad eilifu Saluholpner.

Par vm skulum vier bidia med pess are Bæn.

DRotten Gud Himneskur Fader/Vier pyk̃ um pier epter vorre skylldu/ad pu hefur fyrer pañ Heilaga Johannem skickad ꝛ vppbyg ad pa Madarpullu Lyfsins Laug/sem er Gr yrnen/til hugrrar pu hefur vætt oss ad komast ꝛ i hugrre pu lopar oss Mad ꝛ Syndaña fyr ergiepningu ꝛ eilifu Lipe/vegna Jesu Christi Sonar pyns. Vier biddū pig/ Vardueittu oss i Trune til pinar Nadar og Myskunar. So ad vier alldrei epum nøckur pyn Fyrerheit/he lldur huggum oss med peim/ i allskins Mot gange og Freistingum. Veit oss og eirnen p/ fyrer pitt Heilaga Anda/Ad vier vøckum oss fyrer Syndene/ꝛ verdum so saklauser/so sem pa vier komum fra Skyrneke/Ellegar ep vier

þrøfum eda þøllum vegna Holldz ꝛ Bloodz Veykleika/ þa lat oss ecke liggia j Syndunum/ heldur ryse vpp aptur/ þyrer rietta ꝛ sanna aluarlega Jdran/ og hugga oss og halida vid þyn Fyrerheit/ ꝛ ødlast so vm fyder/ þyrer þ̃ na Myskun/ Eilyfa Sæluhialp/ Amen.

A Fædingar Hatisd Christi Evangelium/ Lucæ. 2.

OG þad bar til a þ̃m Dog um/ ad þad Bod gieck wt þra Keisaranum Augusto þad Heimureñ allur skyld de Skattskrifast. Og þesse Skattskri

sing

fing hofst fyrst vpp hia Cyrino/s̄ þa var Landstiornare j Syria. Og þeir foru aller ad lata skattskrifa sig/huor til sinnar Borgar. Þa foor og Joseph apr Galilea vr Borgenne Nazarieth/ vpp j Judeam / til Dauids Borgar Bethlehem/af þui hann var apr Hwse z Kynne Dauids/so hann liete skattskripa sig þar med Mariu sinne Festarkonu O lictire. En þ skiede so/þa ed þau voru þar/ad þeir Dagar fullnudust ed hun skylde fœda. Og hun fœdde sinn Frum gietna Son/z vapde hann j Reifum/ og lagde hann nidur j Jotuna/ þuiad hun fieck eckert annad Rwm j Giestaherbergenu. Og Fiarhirdarar voru þar j sama Bygdarlage vm Grandana vid Fiarhwsen/sm̄ geymdu z vocktu yfer Hiord sinne vm Nottena. Og sia þu/ ad Engell Drottins stod hia peim/z Gu ds Byrte liomade j kringum þa/ z þr vrdumiog Ottasiegner. Og Engell en sagde til peirra/Hirde þier ecke ad

hræddast. Siæed/Eg boda ydur mikken Fognud/þann er skier ollu Folke/þuiad j Dag er ydur Lausnareſt fæddur/sa ad er Christur DRotten j Borgeſte Da uids. Og hafed þad til merkis/Ad þi er munud finna Barned j Reifum vaf ed/ ℈ lagt vera j Jotuna. Og jafnsn art var þar hia Einglenū mikell fiol de Himneſkra Herſueita/ sem lofudu Gud ℈ sogdu/Dyrd sie Gude j Vpphæ dum/Og Fridur a Jordu/ Og Monn um Godur Vilie.

Þetta Evangelium hefur þior ar Greiner ſins ad halda.

Og er hin fyrſta Hiſtorian ſialf/ eda Frasagan/ j hüre vandlega verdr ſkrifad ℈ framſett allt Mal med Veg ſte vm Fædingena Herrans Christi/ ſ er a huorium Tima/ huar/ ℈ ap huor ium Christur var fæddur.

Ap huorre Grein vier hofum þe tta ad læra.

Ad

Ad med þui ad aller Nlufer j þessare Nistoriu verda samhlioda þui ẽ af Neilogum Spamonnum hefur vered fyr er spad. Þar fyrer er þesse Jesus satt arlega sa same sem Neilogum Fedrum var j Vpphafe fyrerheyten/ hún marget af Kongum z Spamonnum hafa hiartanlega girnst ad sia.

Þar fyrer skulum vier ongus ackta Gydinga Lyge z Spott/ z eñ sijdur gl vra so sem þeir/ ad vænta epter odrum Messia.

Þar næst lærum vier þad hier/ Ad mz þui Herran Christur sa Nimneske Kongur/ er so þatæklega fæddur j einũ Asnastalle/ z lagdur j Jotuna/ þa skulum vier ecke hneyxlast þar af/ þa vier eñ nu a þessum Dogum siaum þad ad hans Kyrkia z Christne er hier j Neime aum z fatæk. Ef helldur skulum vier leita oss þikia þ̃ þui/ þo vier skalfer verdum ad lijda fyrer hans skulld/ Forsmann z Fyrerlitning/ Neyd z Fa

 sækt/

tækt/einkum þ hñs skuld/ ad hñ er til þess/ z þar fyrer orden Fatækur hier j Heime/ ad giora oss Ríka z Auduga/ j Himnarijke eilijflega.

Aunnur Greinen.

Nun hlyder vppa þa dyrdlegu z m giætu Predikun/ sem Eingell DRDtt ins giorde til Fiarhirdaraña/ vm þad litla z nytzædda Barned Jesum.

Huar ad vier lærum.

Til huors/ z huors vegna Christur er fædder/ sñ er/ Ad hñ skule vera Frelsare allrar Veralldareñar/ z sa sem endurleysa skylde alla Meñ/ fra Syndenie/ Daudanum/ Diofslenum z Helvijte/ z giora oss ad eilijfu Sæluholpna.

Þar fyrer þurfum vier j Sannleika ecke ad vera hrædder/ Helldur skulū vier hugga oss vid hans Fæding/ z setia hana j mote allre klogun Logmalsins z vorrar vondrar Samuisku/ Ja z so j mote Freistingum Diofulsins z Daudans

udans/og hafa par af Hiartans Fog nud z Glede j Lifse z Dauda.

Pridia Greinen.

Er sa dyrdarlege z fagre Loffaungr sem peir Himnesku Herskarar syngia/ seigiande. Dyrd sie Gude a Hædum/z Frid: a Jordusie/z Mönn godr vilie.

Af pessum Lopsong lærum vier.

Huad vier eigum ad giora pegar vi er viliū riettelega halda pessan Natisd is Dag/z hafa not af Jesu Christi fæ dingu/oss til Sæluhialpar/s er/Vier skulū lofa z dyrka Gud þ soddan Nad og Myskun/ sem hañ hefur veitt oss j Christo/hafa Glede/Frid og Fognud par af:/ z taka pañ heilaga Kross vp pa oss med Polenmæde/z læta oss alla tisma hñ vel lynda z lska/Puiad hū s ber sin Kross epter Christo med Polen mæde/z er stadfastur j Truse til Æfe loka/sa skal verda Sæluholpen.

Fiorda Greinen.

B viij Num

Nun hlyder vppa Nirdarana/s̄ gan
ga ja̅ j Stadeñ/epter þ þeir hofdu he
yrt Eingelsins Predikun/ꝛ þañ Nim
neska Lopsong/ad sia þad sem ad skied
var. Og þegar þeir hofdu þunded þ
epter Eingelsins Orduin/þa sneru þr
aptur/vtbæru ꝛ vitiofraegdu þ þr hæp
du heyrt ꝛ sied/lofāde ꝛ prijsande Gud
þar med/fyrer soddan Nad ꝛ Myskū.

Ap þessare Greín lærum vier þyrst.

Ad leita epter Nerranum Christo/so
sem Nirdararner giordu j Stallenum ꝛ
j Reykunum/Þad er ad skilia/ j Kyrk
iuñe ꝛ j hans Orde.

Þar næst þegar vier siñum hann þa
skulum vier einfalldlega trua ollu þui
sem vm hann verdur sagt.

J þridia mæta lærum vier þ hier/
Ad lijka so s̄ Nirdararner/þa þeir hof
du endad sijna Guds þionustugiord/þa
husrfu þeir aptur til sinnar Niardar/vt
bæru Orded ꝛ prijsudu Gud. So cigū
vier ꝛ alla þessa Daga/hlyda j vorū

Nyt

Nwſum ꝛ Nybylum/ /med vorum Niw um/ſyngia/kueda ꝛ Tala vm Nadar riſka Fæding þeſſ litla Barnſins Jeſu ꝛ lofa ꝛ priſſa Gud þar fyrer/med lioſ um Ordum. Sydan þar epter take hu or ꝛ eirn vara á ſiſnu Kalle ꝛ Embæt te/med Tru ꝛ Dygd.

Og vm allt þetta vilium vier ſo bidia og ſeigia.

DRotten Gud Himneſkur Fader. Vier þæk um hier fyrer þyna Nad ꝛ Myſkun / ad þu hefur latted þin einka Son taka a ſig vo rr Holld og Blod/og hefur fyrer han myſkun ſamlega hialpad oſſ þra Syndene/ ꝛ þra þeim Eilyfa Dauda. Vier bidium þig Himneſke Fader/Opp lys vor Hiørtu/med þynum Heila ga Anda/ ſo vier mættum alla tyma vera þi er þacklater/fyrer ſoddan Nad ꝛ Myſkun/ ꝛ hier vid hugga oſſ j allra handa Neyd og Motgange ꝛ Freiſtingum/ og verda ſo fyrer þin Son Jeſum Chriſtum vorn DROTTin eilifplega Sæluholpner/AMEN.

A S. Stephanus Dag

Evangelium. Matth. 23. C.

IEsus sagde til Gydinga Folksins z Hofdingia Kirkiemañana. Siaed/eg sẽde til yd̃r Spaameñ/ Speckinga z Skriptlærda/z nockra af þeim munu þeir aflifa z Krossfesta/z suma munu þeir Hwdstrykia j Samkundu Hwsum ydar/ z af añare Borg j adra munu þier þa ofsækia/so ad yþer ydur kome allt Rietlætt Blood sem a Jordena vthellt er/j þra Blode Abels Rietlæta/allt til Blods Zacharie son ar Barachia/huorn þier drapud a milium Musteris z Altaris. Sañlega seige eg ydur/allt þetta mun koma yfer þessa Kynslood. Jerusalem/ Jerusalem þu sem aflifar Spaameñena/z gryter þa sem til dẽn eru sender/Huorsu opt hefe eg viliad samansafna Sonum þinnum/liska sem Hænan safnar Vngum sinum vnder Vænge sier/z þier hafed ecke viliad? Siaed/ ydar Hws skal ydur j eyde latted verda. Þuiad eg seigi ydur/ad þier munud ei sia mig vpp fra

þessu

þessu/þangad til þier seiged/ Blessadr sie sa sem kiemur j Naþne DRottins.

Þetta Evangelium hefur þriar Greinner jfir ad halldа.

Og talar hin þyrsta þar vm/ huer su Gud hefur elskad Gydinga folk/og ad hann hafe alla tijma sent til þeirra Spamenn z Lærefedur/ til þess ad þeir skylldu medtaka þa z hlyda þeim.

Huar ap vier lærum.

Fyrst/ Ad þeckia Guds Fodurlega Nad z Giæfku/sem giarnan z af Niarfa vill ad all⁹ Menn skule verda Sælu holpner/z komast til Saælleiksins Kyssingar. Fyrer þa somu Grein hefr hann alla tijma læted þad Heilaga Predikunar embætted vid Magt halldast j Neimenum / og þad sama giorer hann enn nu a þessum Deige.

Þar næst lærum vier hier/ Ad stærre Nad kann Gud ecke ad veita nockru Lande eda Folke/enn þa/þegar hann giefr þeim Trulynda Lærefedur. Þar fyrer

Cij er til

er tilheyrelegt/ad Mess med þacklæte medtake slijka Guds Gaafu/ z sicu heyr uger z hlyduger sijnum Kieñesedrum.

Annar Greinen

Hlyder vppa þad sara Fiaguimal Herrans Christi/vm Þacklæte þrra Blindu z forhertu Gydinga.

Huar ap vier lærum.

Fyrst/Ad alla tijma hafe þeir hellst tu/Lærdustu z allra Bijsustu j Heimen um/mest forsmad Guds Ord z opsokt þad.

Þar fyrer skulum vier ecke vndrast þ z ecke helldur hneyxla oss þar a/þegar vier siaum slijkt skiedur/enn nu a þessū Dogum.

Myklu sijdur skulum vier draga vnd an ad medtaka þad Heilaga Evange lium/til þss ad Þauen j Rom/hñs Bij skupar z adrer Storhofdingiar þad sampykia/so sem alluijda giora fapt oder Mess j Þauadomenum.

Þar

Þar næst lærum vier hier/ Ad Herr an Christur sier vel/ huørn Ortett hans Ords Þienarar lijda/ z hafi vill Þ̃ss aluarlega hęþna vm sijder. Þar fyrer ber þeim ad vera þuj Þolenmodare j Motgangenum z Ofsoknunum.

Þeir Ofsoknarar z adrer Guds Ords z hafs Þienara Natarar/ reitu ad sia sig vm kring/ z læta aþ sijnū oþsoknū/ so framt s̄ Þr vilia ecke sijdar meir koma vnder Reide z Reþsing Guds.

Þridia Greinen.

Nyder vppa þaug hoofunar Ord s̄ Christur talar til Gydinga/ þar hann seiger þeim huad yfer þa skule koma vegna þeirra Opacklætis.

Huar aþ vier þetta lærum.

Fyrst / Ad Gud er j onguan mata Sok edur efne þar til/ ad nockur Madur fordiarfest/ huorke stundlega/ nie helldur eilijflega/ Helldur vill hann giarn samlega safna øllum vnder sijna My

ſtunar Vænge / eꝑ þeir ad eins vilia þiggia þad ꝛ hlÿda hꝛ̄.

Þar næſt / Nuar ſꝛ̄ hellſt Guds Ord er forſmæd ꝛ fyrerlited / þar vill koma Hefnd ꝛ Plæga yfer Lond ꝛ Lyde / ſo Þr hliota vm ſÿder til gruſs ad ganga

Þar fyrer / eꝑ ad vier vilÿ̄ hafa Guds Verndan ꝛ Bleſſan / Frid ꝛ Roo ꝛ Landenu / þa medtokum Guds Ord inꝛ þacklæte / ꝛ lætum med þad lenda / ꝛ ſa fna oſſ vnder Herrans Chriſti Vænge ꝛ ſtøndum þar ecke ꝛ mote / ꝛ oꝑſækium ecke Guds ords Predikara / ſo ſ̄ giordu Gydingar. Þar ꝑ vilium vier ſo bidia.

HErra Gud Himneſkur Fader / þu ſem liezt þañ Heilaga Stephanum verda Grÿtan ꝛ Hel / vegna hans Trwar / og þÿns Heilaga Ords / Oſſ greꝑande þar med þeſſan Hardom / ad þitt Rÿke er ecke aꝑ þeſſum Heime / Og ad þu vilier hrædelega ſtraffa alla þa ſem þitt Ord þyrerlyta / og oꝑſækia. Vier bidium þig / Giefꝑ oſſ þyna Nad / ad vier ecke med vorum Syndum vorþienum ſlikt ſtraff / ſem kom yꝑ er þꝛ oþacklætu Gydinga. Hølldur ad vier mættum elſka ꝛ ÿ øllum Heidre hafa þitt Ord og Ordſins Lærepedur / Og ad vier ÿ øllum

Mot

Mordgenge og Freistnaum mattum hugge oss vid þessa hlyssd og Verolden/ og verda so vm syder eilyslega Sæluhelpner/ Amen.

S. Johañis Postula Dag

Evangelium/ Joh. 21. C

IEsus sagde til Peturs/ Fylg þu mier epter. Petur snere sier vid z leit þañ Læresuein eptirfylgianda sem Jesus elskade/ sa er z vm Kuolldmaltiidena hafde a hans Brioste leiged/ og sagt/ Herra/ Nuor er sa er þig forrædur? Þa er Petur leit nu þeñan/ sagde hañ til Jesu. Herra Nuad skal þesse? Jesus seiger til hañs Ef eg vil hañ bliufe til þess eg kiem/ Nuad kiemur þad vid þig? Fylg þu mier epter. Þa gieck su Ordrædа a medal Brædraña/ Þesse Læresueinn deyr ei/ Og Jesus sagde ei til hañs/ hañ deyr eige/ hellour ef eg vil hañ bliufe til þess eg kiem/ Nuad kiemur þad vid þig?

Þesse er sa Læresueirn/er vm þetta ber Vitne/ z þetta skrifade/ z vier vitum hans Vitnisburdur er sañur.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner sñe ad halda.

Fyrsta Greinen.

Kiesier oss huersu hiartanlega Herr an Christur elskar sýna Saude/ z hui lyka Ahyggiu hañ hefur þyrer sýnum þar hñ j þriar reysur bæfalar S. Pet re/ad so kiæran ỏ S. Petur hefur Christum/ so trulega og dyggelega skule hñ þodra Christi Saude z aflast pa. Nuad hid sama bæde Predikorunum z Tilheyrendonum er naudsynlegt z gagnlegt ad vita.

Þar næst lærum vier hier/ Ad Prestar z Predikarar eiga huertueggia ad þæda/ Saudena z Lømben/ þ er/ Þeir eiga med Tru z Dygd ad vndervñsa z kiena Guds Ord/ bæde Vngū z Gømlum/ z sierdeilis ad framfylgia Guds

Barna

Barna Lærdome ꝛ Frædum/sem er Grunduollur ꝛ jnnehallð alls Christielegs Lærdoms.

Aunur Greinen.

Er Spædomur og Fyrersogn Herrans Christi/par hann talar so til Peturs/Þa þu varst Vngur gyrter þu þig sialfur ꝛ gieckst þangad sem þu vilde. En þa þu ert orden Gamall muntu vt rietta þínar Hendur/ꝛ annar mun gyrda þig/ꝛ leida þig þangad sem þu vilt ecke.

Þesse Grein kiennir oss/Nuornen Heimz Þsse er vanur ad launa Trulyndi Guds Ords Þienurum. Sem er/ ecke odruuss en Christr talar hier til Peturs/og seigir hm þ ad Men munu binda hann/ꝛ leida hann til Daudans.

Vid slyku meiga Guds Ords þienar at buast/ꝛ taka sier þad til huggunar/ ad Christur sier ꝛ alstur þeirra Kuala er ꝛ Þrasler/En þar munu epter koma Himnesk Laun eilyfrar Glede ꝛ farsæl

 lodar

lldar. Skulu þar þyrer feigensamlega fylgia Christo epter/ j giegnum Daud an/ z allskyns Þijnu z Motgang.

Þridia Greinen

Nlyder vppa S. Þetur/ sem spyr Ne rran Christum ad/ huornen S. Joh afle þm odrū Lœresuetne eige ad ganga

Huar ap vier lœrum.

Huornen hattad er voru Nollde og Blode, s er/ ad œtlūd þiker oss ad adrer hafe betre Kior/ Lucku z velgeingne/ en var/ z þar þyrer leidest oss Kross og Motgangur/ Ellegar vier verdum O polenmoder vnder Krossenum.

En Nerran Christur mœlter Þetur fyrer slīkt/ og vill ecke ad vier skulum huxa vm adra/ þeirra Lucku z Velgei ngne/ Nelldur giora þ oss er skylldugt/ huxande ecke par vm þad sm epter mū koma/ eda þo vier œttum ad lijda en me ira og þyngra en adrer.

Fiorda Greinen.

En

Er Ender ebur nidurlag Gudspiall sins/ j huorru S. Johannis Evangelii um verdr med dyrtarlegū Vitnisburde stadfest/ par so stendur/ Pesse er sa Lærefueinn sem Vitne ber vm pessa Hlute og petta skrifade/ ǂ vier vitum Hanns Vitnisburdur er sannur.

Petta Nidurlag S. Johannis Gudspialls/ pienar oss til sierlegrar Huggunar/ j giegn Spotte ǂ Lygum allra Gydinga/ so vel sem Tyrkia/ ǂ annara Heidingia/ sem fastlega tala j mote Herrans Christi Dydum ǂ Giorningum/ ǂ aekia pad ad onguu.

Pui er tilheyrelegt/ ad vier truīm christelegre Kyrkiu/ ǂ hennar Vitnisburde meir en Christi Orina Lygum. Og huad Johannes hefur skripad j sinne Gudspialla Bok/ pad skulum vier allt hallda fyrer gudlegan Sannleika/ So sem oll Heilog Christinne/ er j pessi tijma var/ seiger hier/ Vier vitum ad hanns vitnisburdur er sannur.

Þar vm skulum vier bidia med þess
are Bæn.

ALmattugur Gud/ þu sem villt ad aller
Menn skule þig elska/ z þier þiona/ j riett
re Tru/ Hugr j sinne Strictt/ Veit þu oss Naud
þar til/ ad vier sieum þier alla tyma Packlat
er þyrer þyna þingadkomu / og alla adra þes
na hæleita Velgiørninga/ z ad vier riettelega
Eyrnum ad elska þig/ z bera vorn Kross z ept
erþylgia þier/ z þad hugr z eirn med allre Trw
z Dygd vackte sitt Embætte / Ad vier mættū
so lifa med Gledc z godre Samuisku/ til þess
þu oss hiedan kallar vr þessum Eymdardal/
inn j þad eilifa Lyf/ Amen.

Fyrsta Sunnudag j Jolum
Evangelium/ Luc. 2. Cap.

OG hans Fader z Moder vndru
dust huad af hm̄ sagdest/ Og Si
meon blessade þaug/ og sagde til
Mariu Moder hans. Siadu/ þesse er
settur til Falls z Vppriss margra j Is
rael/ z til merkis/ husrium j mote mū
mælast. Og sialfrar þinar Vnd mun
Sverd j gegnū smiuga/ so ad auglios
verde

verde Nugskots hiortu margra. Og þar var þa Anna Spakona/ Dotter Þhanuels aþ Kyne Asser/ hun var og

komen til sina Aara/ ꝛ hapde lifad sio Aar med sinum Eignar Manne/ fra Meydome sinum. Og þesse Ecka hapde nær þiora Vetur vm attrade/ huor ed eige gieck vr Musterenu/ þ ionar de Gude Nott ꝛ Dag/ med Fostum ꝛ Bænahalde. Þesse gieck samstundes þangad ad/ ꝛ þrýsade DRottin/ ꝛ sagde af honum til allra peirra sem End urlausnarestar bidu til Jerusalem. Og er þau hofdu allt fullgiort epter Log

mæle DRDttens / sneru þau aptur j Galileam/ til Borgar sinnar Nazareth. Ens Sueinnen vox vpp / og styrktest j Anda/ fullur Vijsdoms/ z Guds Nad var med honum.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner jne ad halda.

Fyrsta Greinen.

Talar vm Forelldra Barnkornsins Jesu / huerier þad vndrudust sem vm hann var talad.

Af huerre Grein vier lærum þetta.

Ad allar Truargreiner / sem hlyda vppa Christum/ þær meiga kallast vn darlegar/ þyrer vorre Skynseme. En þo samt ber oss ecke ad hafa Efasmd a þeim/eda mæla þeim j moote/ Heldr eigū vier med einfolldu Hiarta ad med taka þær / z halda þær þyrer Gudleg Sannende.

Annur Greinen.

Hlyder vppa Spadom z Fyrersogn hins

hins Gamla Simeonis. Hann spaer þ vm þetta litla Barned/ z segier/ Sia/ þesse er settur til Falls z Vpprisu mar gra j Israel/ Og til eins Merkis þar vm/ad honum mune j moote mællt ver da. Og j giegnum Sal þijna mun sin iuga eitt Suerd/ vppa þad ad Huxan margra Hiartna verde openberar.

Af þessum Ordum lærum vier þad.

Ad eñ þo Christur sie af sijnū Him neska Fodur til þess sendur j Heimen/ Ad aller Menn/ sem liggia vnder obære legum Þunga Syndana/ skulu fyrer hann verda Saluholpner.

Samt mun þad þo skie/ ad meste Partur Mannlegs Kyns/ mun soddan Guds Naad z Giæsku ad enguu ackta Nellder vpp setia sig z mæla j mote Herranum Christo/ z falla med þui sama j Filippa Glotun.

Nuad alltsaman þin er skrifad/ ad þe gar ad vier siaum/ huorsu ad Spadingar z adrer ogudleg' Menn setia sig vpp

C vist j mote

j mote Christo/ so sem eñ nu a vorum Dogum ber til/ so ad pad sœrer marg ra Gudhrœddra Mañaniortu/ alꝑka ꝫ være paug med pessu Sucrde j giegn um logd/ pa skulum vier saml vera sto duger/ z hneyxla oss ecke a slꝑku Nello ur alyckia z halda af pessu/ ad Chri stur er sa riette Nyrningar Steirn/ sm̃ af Gude er tilsettur/ a husriū vier sku lum ecke steyta oss/ helldur reisa oss vpp ꝑ hñ/ z pyrer saña Tru a hñs Nafn verda Saluholpner. Þuiad sœler eru peir sem ecke hneyxla sig a hm̃.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa pa Gomlu Spakonu Dsu/ Af husrre vier skulū lœra/ Nu ornen Kueñfolk skal hegda sier z skyc ka/ ef pad vill eins z Aña sa Neidur og Nroosan af Neilogum Anda.

Fyrst skulu Kuiñurnar/ so vel sm̃ all er adrer trua þui/ ad Christur er peirra Nuggun/ peirra Saluhialpare z Frel

sare

sare. Þar fyrer eiga þær z so optlega ad tala vm hũ/ syngia z seigia aþ hẽm og kicña odrum Christelega Tru z ad þeckia Gud.

Þar næst eiga þær ad liþa so/bæde þ sin Ecktaskap z epter / ad þerra Sid semd/Sparneytne/ Gudhræddsla z Ku enþrydde/sie vitanleg z kunug þyrer oll um Monum.

Fiorda Greinen.

Er nidurlag Gudspiallsins/þar Lucas skrifar so/z Barned vox vpp/ z sty rktest j Anda / fullt med Vysdom/ og Guds Nad var med þui.

Hier aþ lærum vier.

Ad eñ þo Christur hafe vaxed z þro ast so sem sañur Madur/ad Allore z Gafũ/Dag epter Dag/Þa er þo stor Mismunur a mille hans z vor / ess eru þær Gafur giefnar af Gude/sem vier hoþum mz skamte z mæler/Eñ Christur er fullur af Vysdom/z hefur allar Gaþur fullkomlega epter Mannlomle

gre Natturu/ j huerre ad byr Fylling Guddomsins Lykamlega.

So latum oss bidia.

DROTTin Gud Himneskur Fader/Þu sem byrer Muñ hiñs Heilaga Simeonis hefur byrerſagt/ad Christur þinn Son sie settur mørgum j Israel til Falls z Uppriſu. Vier biduim/Upplys vor Hiørtu med þynum Heilaga Anda/ad vier kynnum riettelega ad þeckia þinn Son Jesum Christum/ad hallda oss vid hann j allra handa Morganac z Sorgum/z styrta oss ecke a hønum/med þessum Blinda Heime/ og ad vier j huørskyns Freistingum og Motgangi ge sem oss hender/vigna þess ad vier vid urticñum hans Ord/mættum blessa støduger z glader/ Med þui ad þad er satt/ad þeir sem opsækia þitt Ord/þeir heyra ecke til þynu Ryke/Eñ þeir sem Ordenu trua/z blessa þar vid støduger/ þeir verda Sæluhølpner ad Eilyfu/Amen.

A Atta Dag/Evangelium/Luc. 2 Cap.

UPann Tyma / Epter þad ad atta Dagar voru lidner z þad Barned skylde vm skier

ſkieraſt / var hȳs Nafn kallad Jeſus. Huad er kallad var af Englenum / ad ur enn hann var gieten ; Modurkuide.

Tuær eru Greinier þeſſa Gudſpiallz.

Su fyrſta talar vm huorſu þia Barnkorned Jeſus hafe vered vmſkored.

Ad hugvre vier tøkum þeſſan Lærdom.

Ad Herran Chriſtur hafe þar fyrer giepad ſig vnder Logmaled / ⁊ vered þui Hlyden / Ad hann kynne oſſ ad þrelſa fra Logmalſins Boluan.

Þar þyrer ſkulum vier af Hiarta vera Glader / ⁊ hugga oſſ hier vid hans

Vmskurn/so s̄ alla adra hans Hlydne þegar Syndeñ z Daudeñ striꝺa a oss.

Þar næst / So s̄ Bornen j Gamla testamentenu voru vmskoren/a þñ Att ta Deige epter sijna Fæding/z voru þ̄v med þiꝺkeken j Naꝺarcñar Sættmæla So eigum vier ernen ad hafa vor Bo en til Nytilagr̄v Skijrnar/ z hirda ecke vm huad Endurskijrarar þ̄v a mote ma sa/sñ halꝺa ad Bornen eige ecke ad skijrast fyrr en þau eru komen a Skil nings alꝺur.

Aunnur Greinen/

Hlyder vppa Nafned JESVS/ s̄ gieþed var þssu nyþædda Barne.

Ad hugrre Grein vier lærum þetta.

Fyrst/ Ad vor Herra Jesus Christus er til þess fæddur / z þar þyrer er hann Madur orden/ ad hñ vill vera vor Endurlausnare z Frelsare/þad er/ Hann vill giora oss auma synduga Meñ Rettlæta z Sæluholpna. Þar þ̄ skulū

vier

vier ecke leita epter odrū Frelsorū/ eda medtaka þa/ne trua a þa/ so sm Papistar gisra eſi nu ; Dag/ Trua Helldur þui ſ S. Paull seiger ; Giorningabok Postulaña 4. Cap. Ad aſiad Nafn sie ecke giefed vnder Himnenum a med al Mannaña/ ; husriu oss byrie Salu holpnum ad verda/ eſi Nafned Jesus.

Þar næst/ Med þui ad Gud Himneſkur Fader/ hefur af sierlegu Rade/ og Tilsetninge/ latted giefa ſsinum Syne þetta Nafn/ þa skulu z so Forelldrarner a þssum Dogum/ giefa ſsinum Bornum erleg z Christeleg Nafn/ eſi ecke Trolla edur Kuikinda.

Ogvilium vier so bidia.

DROTTin Gud Himneskur Fader, vier þackum þier þuna þodurlega Mæd z Myskū ad þu hefur teked oss Aumar Maneskiur ad þier/ og hefur vorra vegna giefed þin Son vnder Løgmaled/ so ad hañ med sine Hlydne og Løgmalsins Vppfyllingu/ skylde z stodua de þuna Reide/ og bætte þyrer vora Ohlydne. Vier bidium/ Vpplys vor Hiærtu med þinum

Heilaga Anda/ad vier fyrum ad hafa hugg
um af Hans Hlydne/ þa Syndernar ę su Von
da Samviska stryder a oss/Og ad vier mættu
fyrer hialp Heilags Anda/taka til ad vera þi
er hlyden Børn/og endelega vm syder ver
da Sar uholpner/ fyrer Jesum
Chr: stum/Amen.

Sunnudagen a millu Aktada
gs og Prettanda/Evange
lium Matth. 2. C.

Nuppa Herodes var latenn/Sim
ad Engell DROTTins fyrirest
Josephi Draume a Egyptalan
de/ę

de / ꝛ sagde/ Stattv vpp ꝛ tok Sueinesi ꝛ Modur hans til þꝛn/ ꝛ for til Isra els Jardar/ þuiad þeir eru j Neliu sm leitudu ad lꝛfꝛe Sueinsins. Nan stood vpp ꝛ tool Sueinen ꝛ Moder hꝛs til sꝛn/ꝛ komu til Israels Jardar. En þa hꝛn heyrde ad Archilaus rꝛkte j Ju dea/ j stadenn Fodur sꝛns Herodis/ otta dest hann þangad ad fara/ Og j Drau me fieck hꝛn vndervisan af Gude/ ꝛ for j Alꝛur Galilea Lands/ ꝛ bygde j þrre Borg sem hꝛet Nazarieth/ so þad vpp fyllteſt huad sagt er fyr' Spæmeñena ad hꝛn skylde Naduerskur kallaſt/

Petta Evangelium hefur þiorar Gret ner ꝑ̃ ad halldꝫ.

Nin fyrsta hlyder vppa/ Nuarsa Je sus og hans Moder vrdu kollud þyrct Eingel DRottins fra Egyptalande/ Heim j Gydinga Land / epter þad ad Herodes var Daudur.

Huar af vier þetta larum.

Ad Ogudleger Meñ/Tyranar ẽ þr
ra þienarar/skulu ecke sleppa hia Da
udanum/ hañ þiñur þa vel vm sijder.
Huar fyrer þeir ættu ad vera anniñter
ad audmykia sig fyrer Gude, mz Otta
ẽ hræddslu. Eñ þta giora fæster/Eñ
hinum sem lijda Ranginden ẽ Ossok
ner/er þad ein stor Huggun/ad þeirra
Ossoknarar fa vel sitt straff vm sijder
og makleg Laun.

Þar næst lærum vier þad hier/Huer
su ad DROtten med sijnum heilogum
Enginglum vaker j kringum oss / þegar
vier sofum/huar hellst vier erum/hu
ad Guds Bornum er miog huggun
arsamlegt.

Þad þridia/ad aller þeir ẽ med Chr
isto verda Landflotta eda vtlæger/þyr
hans Nafns saker/þeir munu med ho
num a sijnum tijma heim aptur koma
j þeirra rietta Fodurland/ sem er Him
na Rijke/Huar af þeir hafa hina mes
tu Huggun j þeirra Vtlegd/ Oþsoknū

og ha

og Harmkuælum.

Aunnur Greinen.

Skyrer fra/huørsu ad Joseph er rei dubwen til ad giora epter Ordum Dr ottins/ æn allrar dualar / z Spurnin ga framar meir.

Hier af lærum vier:

Aller Rietttruader eiga alla tijma ad vera reidubuner z viliuger/til ad giora pad þm er af Gude skipad z boded. Nu ad allar Stiettir hærre og Lægre attu vel ad merkia.

Pridia Greinen.

I hesse verdur gieted Archilai/ sem var Kongur j Sydingalande/ epter sitt Fodur Herodem/ Huar fyrer Joseph er hræddur ad fara þangad/ Og verdr þar þyrer admissitur af Enginenū/ ad fara j Galileam.

Huar af vier lærum.

Ad pad er Straff Guds z rietlferd ug hefnd/þeir sem ei kuña ad lyda Chr

 ristum

ristum j Lande eda Stad hia sier/þeir skulu verda ad neydast til ad vera hia Herode ꝛ hans Sonū. Nuad oss er til Aminingar/ad vier ecke vtelykiū Christū aþ voru Herberge/so s Gydingarner/Eige helldur rekū hann wr Lande mꝫ voru Dpacklæte/ so þrami s vier viliū ecke verda af Gude straffader med Dmilldum Yfirualldz mosium/ eda odrū Landsplægum/ꝛ Nefndum.

Þar næst lærum vier þ hier/ Ad Guds Born hafa ætlsd marga ꝛ adskiliā lega Dvine/huar fyrer þau meiga vel vera hrædd vm sig/ꝛ ganga forsialega fram j þessum hanskasamlega Heime/ epter þui sem Gud bydur ꝛ skipar/ Þa mun Gud vnderuisa þeim ꝛ leida þaug med sinnum Heilogum Englum.

Fiorda Greinen.

Eftir fra husrsu ad Joseph med Barnenu ꝛ Maria þara j Galilea Land til Borgarenar Nazarieth/so Riting sagden skylde vppfyllast.

Aþ

Fyrst / Ad þ sem lyfelmotlegt er þ Netimenn/ þ kan ad þa Gude velþæge legt. Þuiad þ sm þ Mønunum er for smæmarlegt/ þ hefur Gud optsinnis haft sier til Dyrdar z þienustu/ huad hid sama huggunarsamlegt er fyrer þa ē þyrerlitner z lyfelmotleger eru.

Nuar af vier lærum/ Ad þetta Barned Jesus er sa same Messias z Heimsins Lausnare/ a huorium allar Fyrer sagner Spæmanna vppfyllast. Nu ad vier skulum vel merkia j mott Gydingana Villu vg Spottyrdum.

Og vm allt þetta vlium vier so bidia og seigia.

DRottin Gud Himneskur Fader/ þu sem j þuiu Orde hefur openberad oss þin Son Jesum Christum / Þu sier huorsu Diofullen enn nu a þessum Delge hefur syna Herodes Pienara/ huria hann lockar z leider til ad oxsakia þ tt Ord med morgum hætte / Vier bidium þyna Myskun/ hindra z ver þeim skadlegu Gvinnum / Og þa Glukku sem þeir huxa sier ad giora þinne Christelegre Kyrkiu / Þa lat þu

hana koma yper stalyra peirra Lǫgud/ En gi
ep oss Roo og Frid/so ad þitt Ord meige me
r og meir vtbreidast og berast/og ad vier by
ggiu þgna nædarsamlega hialp og Verndan/
mœttum þier seigia loz og Packargiørd/
ad eilifu/AMEN.

A Prettanda Dag Evan
gelium/Matth. 2. Cap.

NÆR ed Jesus var fæddur i Bethlehem a Gydinga Lan de/a Dogum Herodis Konun gs/Sia þu ad þa komu Vit ringar af Austuralfu til Jerusalem/æ sogdu

sægdu/ Huar er sa nyfædde Konungur Gydinga? Þuiad vier hofum sied hans Stiornu j Austurveige/ ok erum komn er ad tilbidia hann. Enn er Herodes Kongur heyrde pad/skielfdest hann/ ok oll Jerusalem med honum. Og hann liet safna saman ollum Kienemanna Hofdingium/ ok Skriptlærdum Lydsins/ ok forheyrde af peim huar Christur skyllde fædast. Enn peir sogdu honum. I Bethlehem a Gydinga Lande. Þuiad so er skrifad fyrer Spamannen/ Og þu Bethlehem a Gydinga Lande/ ert ongna neigen hin minsta a medal Hofdingia j Juda/ þuiad af þier mun koma Hertuge sa/ ed stiorna skal yfer mitt Folk Israel. Þa kallade Herodes Vitringana heimuglega til sin/ ok spurde þa iafnlega ad/ a huerium tima pad Stiarnan hafde byrst peim/ Og vísade peim til Bethlehem/ og sagde. Fare pier/ ok spyried vandlega ad Sueinenum/ ok nær pier finned hann/ þa kunngiored mier pad

aptur/so ad eg kome eirnen ad tilbidia hann. Sem peir hofou nu hlydt Kon ungenum/fooru peir af stad. Og sia pu ad Stiarnan sem peir hofdu sied i Austuralfu / gieck fram fyrer peim/ allt par til hun kom/ ok stood par vppe yfer/huar ed Barned var. Ef er peir sau Stiornuna/gloddust peir af myk lum Fagnade/Og geingu i Hwsed jn̄/ ok fundu par Barned med Maria Mo dur pess/Fiellu fram/ og tilbadu pad. Og ad'vpplocknum sinum Fiarskodum offrudu pr pui giafer/Gull/Reykelse ok Morru/Og feingu Aridsan i Suefne ad peir kiæme ecke aptur til Herodem/ Og foru adan Veg aptur i sitt Land.

Petta Evangelium hefur fiorar Greiner eda Parta.

Af huorium hin fyrsta hlyder vppa Vitringana/sem koma vr Austurlond um til Bethlehem/vppluku sinna Fiar skodu/og færdu Forner Christo

Huar

Ad til Christi Ríkis heyra ecke all einasta Gydingar/Helldur z líka Heidingiar/Ja ad vissu/allar Þioder z Lande ælfur Heimsins. Þar fyr' ber þm z eirnen ad epterþylgia skiærre Stiór nu heilags Evangelij/z læta þar mz vissa sier z leida sig til Christum þrra Lausnara. Og þegar þeir hafa hañ funded/þa skulu þeir giora so sem Vitringarner giordu hier/tilbidia hann og trua a hann.

Þar næst skulum vier enn a þessum Deige/opp læta vora Fiarsiodu/Christo til Dyrdar/Þad er/Giarnan z mz godum Vilia hialpa þar til epter epnum/ad GudsOrd meige æ z alla tíma a medal vor vtberast z vardueitast.

Aunnur Greinen.

Hlyder vppa þa yppustu Kiesemenn z Skriptlærdu/ hvoria Herodes spyr ad/hvar Christur eige ad fædast/Þeir

Dvisl suara

ſuara hȳnū / ſeigiande / J Bethlehem / ⁊ beuiſſa þad med Ritninguñe.

Huar aþ vier lærum ȳrſt.

Ad vor herra Jeſus Chriſtus ſie vis ſulega ſa fyrerheitne Meſſias / miz þui hafi fædeſt j þeim Stad / ſem Meſſi as atte ad fædaſt / epti fyrerſogn Spa mañaña.

Þar næſt ſiaum vier hier / huad hrȳg gelegt þad er / þegar Disfullen forbl indar Mañſins Hiarta / ſo ē ſkiede Gy dingana. Þeir yppurſtu Preſtar ⁊ Sk riptlærder / vita og vidurkiẽna hier / ad ſa fyrerheitne Meſſias ſkylde fædaſt j Bethlehem. Og ſidan þar epter þor numu þr ad ſliſkt er ſkied ⁊ framkōcd. Ongus ſidur hafa þr a moke ſiſie Sā uiſku opſokt hañ allt til Dauda / ⁊ ecke viliad halda hū ȳrer þañ rietta Meſ ſiam.

Þar fyrer eiaum vier ad bidia Gud ad hū hialpe oſſ / ſo vier þeckium hafi rietteilega / ⁊ ad hū vardueite oſſ j Tru

ne alle

ke allt til Æfeloka/ z giæte vor myskum samlega/ so ad vor Hiortu þorhindrest ecke j sliskum Blindleika.

Þridia Greinen.

Nun talar vm Kong Herodes/ ꝫ vill hc med Flærd leita vpp Barned til ad þ̄ koma þui/ eñ hann gat þad ecke.

Huar ap vier lærum. Fyrst

Ad þad er ecke nytt/ þo Storherrar j Heimenum setiè sig j mote Christo og hans Orde/ z bere sig ad mdurpryckia þui med Magt z vnderferle. Þuiad þ̄ sama hefur strax j Vpphafe hent sial fan Herran Christum.

Þar næst siaum vier hier/ ad huorke Rad edur Visk hialp" neckud j mote Gude/ þui huorki hellst Gud vill frelsa þeim kann eingi Madur skada ad gio ra/ huorsu klok[illegible]a sm̄ hñ fer ad þui.

Þar þyrer sk[illegible]ū vier ecke læta nock ra Opsokn hrecka oss/ Helldur hugga oss hier vid j olli-m Eymdum z Ofsok

num Heims ꝛ Diofuls/ad so sem haꝛ frelsade þta litla Barn Jesum ꝛ Bi ringana þra Hepnd ꝛ Grimd Herodis sa hiñ same kann a þessum Deige ad varduetta oss.

Fiorda Greinen.

Hun hlyder vppa þad/huorsu ad Gud hafd Vitringunum j Suefne/ad þara ecke aptur til Herodes/helldur þara aꝛ an Veg heim j sitt eiged Land.

Huar af vier lœrum.

Ad huer sem pecker Christum riette lega/truer a hann/ꝛ styrker hñs Rike sa skal hess ad niota/Ecke alleinasta j Eilifu lyfe/helldur ꝛ so eirnen j þessu stundlega.

Þar þyrer eigum vier med riettu ad vera þss viliugre ꝛ kr[illegible]giœpnare/til ad giora allt þad/ sem Gude ma vera til [illegible]

DRottin Gud Himneskur Fader/Þu sem hefur lætid þ tt Heilaga Ord skuna fyrer oss/sem er su rietta Leidarstiarna/hugr ed oss vusar til Christum. Vier biduñ þig/giefe þiñ Heilaga Anda j vor Hiørtu/Ad vier fyñum ad medtaka þetta Lioss/z fara riett med þ/ oss til Saluhialpar. z ecke lata nøckurn Hatt ka nie freyngingar skiekja oss þar j fra/Hell dur ad vier med øllu Hiarta hølldum oss vid þiñ Son Jesum Christum. sem er vor Frelsa re/Og ad vier med vorum Lignum þionum þynum Syne Jesu Christo/j hui ad giefa nøckud til hans Ords/og þeim Voludu j hans Nafne/AMEN.

Fyrsta Sunudag epter Prett onda/Evangelium. Luc. 2.

OG þa ed hñ var tolf Ara gam all/foru þaug vpp til Jerusalem epter Sidueniu Natiodardagsins Og er þeir Dagar voru lidner/z þaug foru heimleidis/ vard Barned Jesus epter j Jerusalem/ z hans Forelldrar vissu þad ecke. Eñ þaug meintu þ ad hann være hia Selskapnum/ z voru so komen eina Dagferd/ og leitudu hans

meðal Frænda ꝛ Kuníngia. Dg þa eð þaug fundu hann ecke geingu þaug aptur til Jerusalem/ ꝛ leitudu að honū. Enn þad sidar so epter þria Daga/ að

þaug funduu hann j Musterenu/ sitiande midt a mille Lærefedraña/ heyrande þeim ꝛ adspyriande þa. Enn aller þeir er hann heyrdu / vndruduſt yfer hans skilninge ꝛ Andsuorum. Dg er þaug sau hann/ hnyckte þeim vid. Enn hans Moder sagde til hans/ Son min̄/ Þui breyttir þu so vid ockur? Siadu/ Fad' þinn ꝛ eg leitudum harmprungen að þier.

Dg

Og hañ sagde til þra/ Huad er þ ad þid leited ad mier? Vissu þid ecke ad mier byriar ad vera j þeim hlutum sm̃ mijns Fodurs eru? Eñ þau vnderstoo du ecke þetta Ord/ sem hañ Mælte til þeirra. Og hañ þoor med þeim ofan/ z kom til Nazarieth/ var þeim z hlyd en. Eñ Moder hans geymde all þsse Ord j sijnu Hiarta. Og Jesu jokst All dur og Viska og Nad hia Gude og Monnum.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greín er þurfe ad halldа.

Og er hin fyrsta vm Mariu z Jo seph/ sm̃ foru vpp til Jerusalem a Na tijdar Deigenum/ þa Jesus var Tolf Aara Gamall.

Af þessu lærum vier þeñan almeñele ga Lærdom/ ad huor Madr halde Gu ds Þionustugiord j ackt z heidre/ Vit ie giarnan þangad sem hun er framen z hialpe til/ hun mætte vid magt halld

aſt/ z giepe ønguan gaū ad þui/ad þr Ogudlegu forſima/ þlyta z opſækia Gu ds Pionuſtugiord z hans Ord.

Aunnur Greinen.

Hun talar vm Barned Jeſum / ſem vard epter j Jeruſalem/ j Muſterenu/ a medal þeirra Lærdu/ heyrande og ad ſpyriande þa/ med ſoddan Skynſeme/ ad aller þeir ſem haſa heyrdu / þeir for undrudu ſig þar vppa.

Aþ þeſſum Ordum lærum vier/ þyrſt.

Nuarſu ad þetta Barn hefur orded ad vera meira eſa øñur einþøll almeñe leg Børn/ Med þui ad ſoddan Hunne ſe Guddomleg Speke/ kuñe ecke ad ſiā aſt hia ødrum tolf Aara gomlū Børn um. Sem ſialfur Chriſtur avñſar/ Þar haſa ſuarar ſiñe Modur/ z ſeiger Ad haſa hlicte ad vera j þeim Hlutum ſem ſiñs Fodurs eru.

Nuar aþ lioſt er/ ad haſa er ecke allei naſta ſlettur Madur/ helldur z eirnen ſañur Gud.

Þar

Par næst skulu Børnen læra ad gan ga giarnsamlega til Kyrkiu/heyra va ndlega Guds Orda Predikun/ z þad þaug ecke skilia/ þa skulu þaug spyria ad þui/z læra þad af ødrum.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa Forelldrana sem af Gl cymsku lietu Barned vera epter j Mus terenu / z meintu þad munde komed a Veigen med þeirra Foruneyte.

Hug[illegible]ep vier lærum.

Ad heilager Menn eru ecke j allann mata Syndlausser / helldur hafa þeir nockra Brest/ huoria Gud hylur af sine Nad z Miskunn.

Slikt er naudsynlegt ad merkia/mo te Pavans Lærdome/ z hans Afguda dyrkan/ z sierdalis j mote þeirre rang re Meiningu/ þar þr hallda ad Maria hafe vered fædd ann Vpprunasyndar.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa þann ægiæta Lopstyr/s

Gudspiallamadurenn giefur Barnenu Jesu/ z seiger ad hann hafe geinged ins Forelldrunum til Nazareth.

Af huerre Grein vier höfum petta ad læra.

Ad ef Bornen vilia proast i Visku Allore z Nad þ Guder Mokum/ þa skulu þaug fylgia Dame þessa Barns sins Jesu/ z ganga giarnan til Kyrkiu z vera sijnum Forelldrum Hlyden z vn dergiefen.

Og vm alle petta vilium vier so bidia og seigia.

HErra Gud Himneskur Fader/ Eg þacka þier fyrer þijna Nad z Myskun/ ad þu hefur lated mig þa þa heilogu Skijrn/ z ad vita þitt Gudhomlega Ord. Eg bid þig/ gief þin Heilaga Anda i mitt Hiarta/ ad eg æstumde þitt heilaga Ord/ecke fyrer ytre þad nie þor smae/edur forsome/ Heldur merke þad vel og trulega/ z ad þad mætte bera Avøxt med mier/ Og ad eg voter þijnum Børnum mætte replast i Trunne/ og Otta DRottins/ og vm sijd er verda i þijnu Ord/ Saluhelpen/ AMEN.

Ann

Annan Sunnudag epter Preck landa/ Evangelium Joh. 2. C.

OG a þeim þridia Degi giordest Brwdkaup j Cana Galileæ/ og Moder Jesu var þar. Enn Jesus ok hans Lærisueinar voru ok boden til Brwdkaupsins. Og er þa þraut Vinn/ sagde Moder Jesu til hans/ þeir ha fa ecke Vin. Jesus sagde til hennar/ þu Kuinna/ Huad hef eg nu þig? Min Stund er enn eige komen. Moder hans sagde til Þionustumañanna/ huad hellst hann seiger ydur þad giorid. Enn þar

 sem

ru sex Steinkier / sett epter veniu Ebre
sku Manna Hreinsunar / og huort ett
tok tuo edur pria Mæler. Jesus sagde
til peirra. Fylled vpp Kieren af Vat
ne / og peir fylltu paug allt a Barma.
Og Jesus sagde til pra / Nelled nu a t
færed Kiæmeistaranum / Og peir pær
du honum. Eſi pa Kiæmeistaren sma
ckade Vatned / pad ad Vijne var orded
t hſi visse ecke huadan pad kom / eſi pi
onuſtumeſterner sem Vatned soektu vis
su pad / pa kallar hſi a Brwdguman /
t seiger hſi. Aller Meſi giepa i fyrſ
tu hid gooda Vijned / og nær peir taka
Mluader ad giorast / pa pad hid lietta
ra / eſi pu hepur geymt hid goda allt til
pessa. Petta er hid fyrsta Jarteikn
sem Jesus giorde til Chana i Galilea
t hann openberade sijna Dyrd / Og hſis
Læresueinar trudu a hann.

Petta Evangelium hepur prjar
Greiner jſie ad hallda.

Af

Af huørium su hin fyrsta hlyder vp
pa pad vnga Eckta Folk / sem bydur
Herranum Jesu / ꝛ hans Lærisueinum
til sijns Brudkaups.

Huar ad vier lærum.

Ad ef vier viliū ad vor elskulege Her
ra Christus skule vera hia oss med sīne
Blessan / ꝛ myskunsamlega afstyra all
re sorg ꝛ Nrygd / j heilogu Hionabāde.
Pa skulū vier med vorum Bœnum
bioda honum til Brullaupsins / ꝛ byria
vorn Ecktaskap med Guds Otta / erle
ga med godre Samuisku ꝛ Sidseme.

Aunnur Greinen.

Hlyder vppa Guds Modur Mariu /
sem klagar fyrer Herranum Christo /
ad par vante Vijn.

Huar ad vier lærum fyrst.

Ad Kross ꝛ Motgang vill ecke vanta
j heilogu Hionabande. Par fyrer eigū
vier so ad bwa oss til / og j pann mata
sticka oss / ad vær vnd' Krossenū ꝛ Mot

Ef vi gang

gangenum / mætum hafa Gladuærr Hiarta og gooda Samuñsku.

Þar næst skulū vier epterfylgia Dæme þrar heilsgu Mariu / z hafa christelega Medaumkan med vngu Eckia Folke / z hialpa þīm giarnan med Rad z Dad / vm þad þaug kañ ad vanta.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa Herran Christum / sem j þyrstu spnest nockud oblīdur / eñ lætur þo med sīdosta fraīn sīna Rad z Giæfku / z giorer Bīn vr Vatne.

Huar af vier lærum.

Ad Hionabands Lifnadur er heilog Stiett / z Gude vel þægeleg / mz þui ad Christur kiemur ecke ad eins til Brull aupsins / helldur þorærer hīn þaug Vngu Hion med riſkuglegre Brullaups gafu og Blessan.

Þar næst lærum vier hier / ad vor elskulege Herra Christr er eiñ sañr Gud z kañ ad fīna Rad j allskyns Neyd og

Mot

Motgange/þo hañ ecke alla tíma hia
lpe/so snart sem vier giarnan vilium.
Hañ dregur vnden sína Hialp vm stu
ndarsaker/ eñ ms síðsta lætur hñ sína
Hialp þess ríkuglegre fram koma.

Þar fyrer skulum vier ecke mogla í
vorum Krosse z Motgange/ heldr ha
lda oss þast vid ad bidia/ z bída epter
hans Hialp med Þolenmæde.

Eg vm allt þetta vilium vier
so bidia og segia.

DROTTin Gud Himneskur Fader/Eg gi
øre þier þacker/ad þu hefur gieped mier
þína Nad/þad eg er komen í þa heiløgu Hiu
skaparbands Stiett/ z vardueiter mig þar
þra Frillulifse/og ødrum vondum Syndum:
Eg bid þig/Gief mier þiñ Heilaga Anda/sa
ed mier styre og stiorne í þessare Stiett/so eg
mætte lifa med Samþycke vid mína Ekkaper
sonu/z giefa ecker Eyne til Reide/ Haturs z
Ofsamþyckis/heldur ad eg sie vingiarnlegur/
og lipr í Guds Otta/so ad/ef Freistingar ko
ma/Kross z Motgangur/ ad vid þo mættum
alla tíma þornema og niña þína þødurlega
Hialp/Uppala ockar Børn epter þinum Vilia
og þramleida ockar Alldur hier a Jørduñe/so
ad vid mættum ad sudustu verda eilifplega Sa

luhoſpen/hyrer hin Son Jeſum Chriſtū vo
rn Lauſnara og Herra/AMEN.

Pridia Sunnudag epter Pret
tan^da/Evangeliū Matth. 8. C.

OG þa ed Jeſus gieck oþan aþ Fi
allenu/ fylgde hʒm margt Folk
epter. Og sia þu / ad Liſkþrær
Madr/kom/tilbad hann ʒ sagde. Herra
ef ad þu vilt/ þa gietur þu mig hrein
sad/Og Jeſus riette vt Hondena/ ok hr
ærde hann ʒ sagde/ Eg vil/ verdu hreinn
Og jafnsnart vard hans Liſkþræ hre
in. Og Jeſus sagde til hans/ Siadu

til ad

til ad þu seiger þad ei neinum/ helldur far þu z syn þig Kiesemonnū/ z offra þessa Giof/ þa ed Moyses hefur boded/ til Vitnisburdar yfer þm. Enn þa ed Jesus gieck jnn j Capernaum/ kom til hans Hundrads Hofdinge nockur/ bidiande hann/ z sagde/ Herra/ Þion minn liggur Kueisuslukur heima/ og kuelst punglega. Jesus sagde til hans/ eg vil koma og lækna hann. Og Hundradshofdingen suarade/ z sagde. Herra/ Eg em þess ei verdugur ad þu ganger vnder mitt þak/ helldr seig þu eitt Ord/ Og mun minn Þion Heilbrygdur verda. Þuiad eg em Madur yfer uall denu vndergiefen/ hafande vnder mier Strids Folk/ z nær eg seige þessu/ Fær þa fer hann/ z odrū/ Kom þu/ z hann kiemur/ z Þræle mīnum/ Gior þetta/ z hann giorer þad. Enn þa er Jesus heyrde þetta/ vndradest hann/ z sagde til þeirra er honum epter þolgdu. Sannlega/ Sannlega seige eg ydur/ ad þuilika Trw he-

fe eg eige fundedj Jfrael/En eg seige ydur/pad marger munu koma ap Austre z Vestre/z sitia med Abraham/Jsaach z Jacob j Himnarijke/en Rijke sins Syner munu verda vtrekner j hin ystu Myrkur/ par sem vera mun Dop z Gnystrā Tañana. Og Jesus sagde til Hundrads hofdingians/Gack hied an/verde pier epter pui sem pu truder/ og hans Pion vard heill a peirre somu Stundu.

Petta Evangelium hefur pim Greiner.

Af husrium hin fyrsta er vm pann Spitelska Man sem kom fyrer Christum og bad hann ad hreinsa sig/

Huar ap vier lærum:

J allskyns likamlegum Sottum og Siukdomum/ad leita Hialpar alleinasta hia Herranum Christo/En po eigum vier ad setia pad til hans sialfs/nær z med husriu mote hann vill hialpa. Puiad hann veit best nær Hialpar tijmen er/og

er/ z huad oss er þ bestu. Þar til eigū vier ad treysta hønum og trua.

Aunnur Greinen.

Talar vm Herran Christum/ hūsu hñ er reidubuen z godgiarn ad hialpa so hañ jafnsnart hialpar z hreinsar þeñan auma Mañ af hñs Lyfkra.

Huar ap vier lærum.

Ad alldrei kuña vor Niortu ad hafa so nykla Girnd til Guds Nialpar / ad Herran Jesus sie ecke reidubwnare ad hialpa oss/ep ad su Nialp kañ ad þiēa Gude til Lofs z Dyrdar/eñ oss til Gagns z Gooda/ef vier bidiū epter hañs Vilia/eda þad hm̄ er ecke a mooke.

Þridia Greinen.

Nyder vppa þa Befalning sem Herran Jesus giepur þessum Mañe sem hñ hreinsade/z bydur hønum ad syna sig Kiesemønonum/z foornfœra þ Offur sem Gud hafde boded.

Huar ap vier lærum.

Ad hussrium Mañe er skylld ugt/ad hialpa par til med Rad z Dad epter efnū/ad Guds pionustugiord blāfe vid Magt/giefa z giallda huad Skylldan bydur/z halda pui ecke jñe / z þ par er adur til giefed/ad taka pad ecke þ" fra/nie hafa pad til añars.

Fiorda Greinen.

Seiger pra þm Nofudsmañe s̄ kom fyrer Christum/z bad hñ ad lækna sīk Pienara sem lā fyrer Daudanum.

Par ap lærum vier petta.

Ad læta oss vegna christelegs Kiærleika/peirra Neyd til Hiarta ganga/ sem eru Siuker/ eda j añan mata Na udstadder/z bidia pyrer peim.
Par næst/j vorum-Bænum hofū ong ua epasemd/ helldr truum pui stadpast lega/ad Herran Jesus Christus kann ad hialpa med einu Orde/ hussu pun gur og stor sem Siukdomuren er/ eda huor sem Neyd.

Fimti

Er su magiæta Predikun/ sem Jesus giorde til peirra/ s hønū epterfylgdu.

Huar ab vier lærum fyrst

Ad pad er Gude miog pægelegt/ peg ar Madur truer einpalldlega hans Ord um/ z bidr Gud jafnlega/ pā vill Gud visselega Bænheyra/ z hønum hialp z Naastod veita.

Par næst/ Ad fyrer Gude er eingen Mañgreinar munur/ helldur aller peir sem trua/ huort helldur peir eru komn er vr Austre edur Vestre/ eda huadan vr Heime peir eru/ peir verda reiknad̄ p̄ Guds Børn/ z medtekner til Erfing ia Guds Rikis/ z eilifs Lifs:

Efi hiner adrer sem ecke trua/ fyr mūu vt kastast j ystu Myrkur Eilifrar Fy rerdæmingar/ po fyr sieu Rikesins Syn er/ pad er/ po peir sieu komner af storū Stigum z Gofugum Ættum/ hafan de stoort Alit fyrer Heimenum. Huad skripad er oss fatækum Heidingium til

Glede z Huggunar / eñ Gydingum til Amiñingar / vm þeirra fannyta z holld lega Hroosan / ad þeir være komner aþ Heilogum Forþedrum.

Þar þyrer skulum vier so bidia.

HErra Gud Himneskur þader / Þu sem aþ sterlegre oseigianlegre ast z elsku hefur giefed oss þiñ Son / z lated hann taka a sig Mañdomlega Mæatturu / og deyia a Krossen um vorra vegna. Gieþ þiñ Heilaga Anda j vor Hiørtu / ad vier allt vort Traust høþum a hønum / og vitum vust / ad þyrer hañ þæum vi er Syndaña Fyrirgiefniñg / alika so sem þesse Høþuds madur trwde ad Christur giæte med einu Orde hialpad hans Pienara / Þetta eru hans Ord / Hugr sem truer a mig sa skal ecke sia Daudan eilyplega. Elskulege Fader a Himnum / vti þu oss ad eins / ad vier mz oefund Hiarta / blyþum stadfaster þar vid a vorum sydasta Tyma / Amen.

Fiorda Sunnudag epter Þrettanda / Evangelium / Matth. 8.

DA er Jesus stie a Skip / fylgdu hans Læresueinar hønum epter / Og sia þu / ad mikell Okyrrleike giord

giordest j Sionum/so ad Skiped læ vn der æpellum/eñ hañ suaf. Og hans Læresueinar geingu til hans/ vockt hañ z sogdu. Herra/hialpa þu oss v' forgengum/ Eñ Jesus sagde til þeir ra. Huad hrædest þier Lsteltruader? Þa reis hañ vpp/hastade a Vinden z Sioen/z þar vard Logn mjsked/ Enn Meñerner vndrudust/z sogdu. Huilsk ur er þesse? Þuiad Vindur z Stor hl yda honum.

Þetta Evangelium hefur þriar Greinter jñe ad halldæ.

Og talar hin fyrsta vm þañ Storm sm̃ giordest a Sionum þañ Tjma Je sus var j Skipenu med sjnum Læresuei num.

Fyrst hofum vier almeñeglegan Lær dom ad merkia/sem er/ Ad heilog Gu os Christne er j þessum Heime lsk̃a ẽ eitt Skip a Sio/liggiande vnder afoll um z Bylgium/ z hefur a allar Sydr Ofsoknerr z Freistng' margunsslegar.

Þar næst er hier ad læra sierlegan Lærdom paũ/ Ad aller z huor z eirn sem vill vera Christi Lærisueirn/hũ hlytur ad giefa sig til Sios med honum/ þad er ad skilia/ lijda med honum Kross og Motgang. Vid slijku meiga aller riett Christner bwast/z vndrast ecke nie hn eyrla sig þ^va/ þo slijkt yfer þa kome.

Autur Greinen

Hlyder vppa Lærisueinana/sem vrdu hrædder vegna hins mykla Storms/ Vocktu Herran vpp z hroopudu / ad hañ skyllde hialpa þeim/so þeir þorge inge ecke.

Hier lærum vier/ Ad þeckia sialfa oss z vora Tru/ hũ ecke er aũad eñ ẽ riuk ande Nærkueikur/z bramkadur Reyr/z er miog veyk þegar Freistingen kiemr. Þar þyrer liggur stor Magt a/ad vi^r af Hiarta bidium Gud/ad hañ styrkie vora veyka Tru/ z læte oss ecke farast nie forganga j neckrum Freistingum.

Þrid

Hun hlyder vppa Christum/ sem ad vïssu sefur j þyrstuñe/ eñ hñ vaknar ad sïdustu/ z stiller Vinden z Sioen.

Hitar aþ vier lærum tuent.

Fyrst þetta/ Ad Jesus Christus er eitt sañur Gud/ z hefur Magt z Vallð yfer Sionum/ z ollum odrum Skiepnũ.

Þar næst/ Ad hañ kuñe ad hialpa j allskyns Nørmungũ z Motgange/ hu orsu stor sem hñ er. Þar þyrer skulum vier giora so sem Læresueinarner giordu hier/ vekia hñ vpp med Bæna akalle/ z bera vora Neyd þraũ fyrer hañ/ med fullu Trunadar trauste/ ad hann kuñe z vilie hialpa oss/ og skulum vier ecke læta oss þad vndra þo hañ hegde sier stundum/ liska so sem hañ suæfe/ z heyrde ecke vorar Bæner.

Þar vm vilium vier bidia med þessare Bæn.

DRottin Gud Himneskur Fader/ þu sem aþ þynu Fødurlegu Giæfku Rædr/ lærur oss

F iij þijn

þessu Børn hier a Jørduñe/liggia vnder Kro ssenum/ og lætur koma osynelega Morgangs og Gþsoknar Storma yþer oss/ Syndeñe þar med nidur ad þryckia med oss/og aptur ad ha lda/Enn læta oss vaxa z prooast j Truñe/ Voneñe og Bxna ækallenu. Vier bidium/My skuna þu þig yþer oss/Heyr þu vorar Bæner z veit oss Hialp z Fulltting j øllum Morgange z Freistingum/ so vier mættum kallast vid þi na Nafn z þødurlegu Hialp/z med øllum þyn um Heilsøgum lopa z dyrka þig ad ellypu/ Þu sem alleina ert Almættugur Gud/ med þynū Syne/z þeim heilaga Anda/Amen/

Fimta Sunnudag eptet Prett anda/ Evangelium. Matth. 13.

Adra lykíng lagde Jesus fr am þyrer þa/z sagde. Him nariike er lykt þeim Manne huor ed sæde Godu Sæde j Akur sinn. Ek þa Men suapu/kom Ovinur hūs z sæde Illgrese med j bland Hueitenu/ z gieck j burt. Enn er Grased spratt vpp/z bar Avext/ þa auglysest z Ill greseð. Ek Pionustumeñerner geingu

til

til Nwspodursins / og sogdu honum. Herra/sæder þu ecke godu Sæde j Akur þin/huadan kiemur hann þa Illgresed? Og hann sagde til Hra. Fiandmad

uren hefur þad giort/ Þionustumenner sogdu þa/Villtuad vier forum og vtlesum þad. Og hann sagde/Nei/suo ad þier vpprætted ecke Hueitid vnder eins/nær þier vtlesed Illgresed / Sæted huorutueggia vaxa allt til Kornskurdarens / og a Kornskurdar Tijmanum skal eg segia til Kornskurdarmønnum/ Lesed fyrst saman Illgresed/og bindid

þad saman j Bindene/til ad breña þui Enn Nueitenu sapned j miſna Korn hlodu.

Þetta Evangelium hefur fiorar Greiner jñe ad halloa.

Af huorium hin fyrſta er vm þann Mañ ſm̃ ſaade godu Sæde j ſiñ Akur.

Af hueriu Grein vier eigum þetta ad læra

Ad Guds Ord er þad gooda Edla Sæde/og huar sem þ verdur Predikad hreint z Klært/ þar ber þad viſſulega Godan Avoxt. Skier þad ecke hia ollum/þa verdur þ viſſulega hia nockrū.

Þar næſt/ Ad þtta Sæded Guds Ords hefur ongue ſkullo þar af/þo ad nockrar Hneyxlaner vpp kome / Og ſkal þ þar fyr' ecke laſtaſt/vegna Mañanna Synda/z hneyxlunarſamlege Lifnadar/ſo ſem giora blinder Papiſtar/þred heilogu Evangelio tilreikna þ allt ſaman/ad Neimurefi er a þeſſum Dogum ſo jllur z hreckuſe.

Jllur

Talar vm Fiandmañeñ sem sadr Illgresej bland Nueitenu.

Huar ap vier lærum.

Ad hvar hellst sem Gud byggier sijna Kyrkiu/par hia vill ætijd Diofullenn hafa sijna Capellu. Par þ skal eingen hneyxla sig a slijkv epne/ helldur ad hv or Madr siae sig vel vm kring/ z giæte vel ad sier / so ad Diofullen kome par ecke jsi z leite Herbergis/ Þviad þegar Menn eru athugalaus' z sofande/ þa er Dvinuren vanur ad sa sijnu Illgrese.

Þridia Greinen.

Hun talar vm Þienarana/ sem geingu þyrer Nwsbondan/ z spurdu hvort Þr skylldu vppræta Illgresed.

Huar ap vier meigu læra þetta.

Ad manleg Skynseme vill ætijd hafa soddan Kyrkiu/ j hvre onguar Synder z hneyxlaner eru/ z tekur sier þui Vandlæting optsinnis þ hendur/ oskickanle

ga/z ann bepalningv/skiku ad apstyra

Ef soddan Kyrkiu sem so er nz ollu hrein/hana finnum vier annars Heims. Nier er hun z blysfur vissulega lyk einu Nete/sem kastast j Sioen/med huorru Mask dregur ad Lande allra handa Fiska/goda z illa/so sem Christur seiger seirna j pessum prettanda Cap.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Herrans bipalning/ ad Men skule læta Illgresed vaxa/allt til Kornskurdar tymans/z slysta pad ecke vpp/vppa p ad pr vppryecke ecke vnder eins (ma vera) z so Hueitenu.

Hier ap lærum vier.

Ad Guds Ords pienarar/so vel s all er adrer Christner/skulu ecke hapa nø ckra vleyfelega atferd/Villu z vondu Lifnade af ad koma. Helldur vackta sig p oskyeckalegu Vallde z ofriske/Og bidia Gud ad han vilie sialfur hindra allar Hneyxlaner/ z burt taka Illgresed/med skickanlegum hætte/og læta p Goda Sæded vel luckast.

Skal þa Veralldlegt Yfervallð ecke þar leggia til slyks/helldur sia þar vp þa peigiande/þegar Menn predika Falskan Lærdom/ꝛ sem Illgresenu nidur/ a mille fatæks Almwga? Nei j onguꝫ mata. Þuiad Christur talar hier ecke vid veralldlega Yfervallds menn/helldr vid̃sijna Læresucina/ ꝛ vill ad þr skule ecke taka Suerded sier j Hendr/Helldr ber Veralldlegu Yfervallde/ad hamla ꝛ hindra allar Hneyxlaner/Og ef Yfervallded giorer þad ecke/ þa syndgar þad storlega/so sem Herran Christur skalbur aluarlega straffar soddan Gleymsku ꝛ forsomun/ j þui hann seiger ad Ovinurenn hafe sad þui Illgresenu/ þann tijd Mennerner voru sofande.

Og med þui ad veralldleger Yfervallds menn/eiga ad vera Fostrar Christe legrar Kyrkiu/þa vill hann fullkomlega ad þeir skule giefa sijnum Vndersatũ Klara Miolk ꝛ heilnæma Fædu/ þad er/Hreinan ꝛ ofalsadan Lærdom/ ꝛ mꝛ

tilheyrelegum hætte giøra Dvinenum þad er / Dioflenum þeim Gleþfanda Ilfe Motſtødu.

Og vm allt þetta vilium vier
ſo bidia og feigia.

HErra Gud Himneſkur Fader/Eg giøre þi
er þacker/ad þu hefur ſæd þui Goda Sæ
de j vor Hiørtu/ſem er þitt heilaga Ord/Vier
bidium þig/Læt þu þitt Ord þ goda Sæded
verda þyrer þin heilaga Anda lifzande j oſſ/æ
bera Avøxt. Varduett oſſ og geym/ þyrer þin
vonda Andā/ſo hñ ſæe ecke Illgreſe þar j bl
and. Varduett oſſ þra holldlegu Athugaleyſe
og hallt oſſ j þinum Orda/og hialpa oſſ j øll
um Morgange og Freiſtingum/til þeſſ ad vi
er vm fyder verdum Sæluholpner/Am.

Á Mariu Hreinſunar Dag
Evangelium Luc. 2. Cap.

HÁ Dagar hennar Hreinſunar
fullnuduſt epter Moyſis Løgum
hofdu þaug hañ til Jeruſalem/
vova þad/ad þaug a Hendur bæle hñ
DRottne / ſo ſem ad ſkrifzad er j Løg
male DRottins/ad allt hvad Kallky
ns var

ns var/ þad er fyrst opnade sín Mod
ur Kuid/ þa skylde kallast DRottne
Helgad. Og ad þaug giæfe Offred/ epte
er þui sem seigest j Logmale DRott
ins/ tuær Turtildwfur/ eda tuo Dwsu

Vnga. Og sia/ ad Madur var j Jeru
salem sa ed Simeon hiet/ z þesse Mas
var Rettlætur z Gudhræddur/ bidan
de epter Huggan Israel/ Og Heilagr
Ande var med honum. Simeon hafde
z Andsuar þeinged af Heilogum An
da/ ad hann skylde ecke sia Daudan/ ne
ma hann sæe adur fyrre Christ DRott

tins. Og hann kom aþ Andans tilladan j Musterid/Og þa Foreldrarner hoſ du Barnid Jesum j Musterid/ ꝛ giordu þyrer hønū epter Siduenniu Lagan na/ Og hann took hann vppa ſinna Arm legge/lopade Gud ꝛ ſagde. NV Dttin lat nu þinn Þion j Fride fara/ epter þui ſem þu hefur ſagt. Þuiad minn Augu hafa ſied þitt Hialpræd / ſ þu tilreidder þyrer Auglite allra Þioda. Eitt Lios til vppbyrtingar Heidnum Þiodum/ og til Dyrdar þins Folks Israels.

Þetta Euangelium hefur þriar Er einer þäc ad hallda.

Og er hin þyrſta ſialf Niſtorian/hu orſu ad Maria hafde Barnid Jesum til Jeruſalem/ ꝛ gaf vanalegt Offur-

Huar aþ vier lærum.

Ad epterfylgia Dæme Jonþru Ma riu/og epter Efnum ad hialpa til / ad Guds þionuſtugiord vid Magt hallð

eſt.

est. Þuiad þo hũ være ecke skylldug til ad giefa Offur/ Þuiad Løgmæled hlyd de ecke vppa hana/ þa vill hun þo ongua hneyxla mz sijnu Epterdæme/ Nell dur giefa viliuglega þ sem hun gat ve itt epter hliodan Løgmælsins.

Þar næst/ Ad petta nyfædda Barn Jesus/ er þar fyrer bored framm fyrer DRottin/ ad hũ skylde vera vor eilijfe Kiesiemadur/ og Fornæra sig sialfan fyrer allar Heimsins Synder a Kross ins Alltare/ huad miog er merkelegt z huggunarsamlegt.

J þridia mæta lærum vier hier/ Ad med þui vor Fæding er syndsamleg/ og ohrein/ Þar fyrer hafa bæde Forelldrarner z Børnen stora þørf a þui/ ad þeir verde hreinsader fyrer Jesu Christi Fornþæring og Offur.

Nunnur Greinen.

Er vm þann dyrdlega Løpstyr sem Gudspiallamadurenn giefur hinũ Sam

sá Simeone/ſeigiande/ad hñ var from ur og Gudhræddur/ ꝛ beid epter Nugg un Iſraels.

Huar ap vier lærum.

Ad eñ þo a mille Gydinga Folks væ re a þeim tíma ſtort Skilningsleyſe/ ꝛ raung Meining vm Meſſiam/ s̄ ko ma ſkylde j Heimen/þar þeir meintu/ þegar hñ kiæme/ þa munde hñ vppbyr ia Veralldlegt Ryke / þo ſamt hefur Gud vardueitt nockra a medal þeſſ Fol ks/ſem riettan Skilning haþa haft a Fyrerheitenu/huad vier lioſlega merk ia meigum a Simeons Ordum.

Þar næſt/ ſo ſem nu a vorū Dogum er kient og Predikad / ad eingeñ verde Sæluholpen fyrer Logmælſins Verk helldur fyrer Truna a Christum/ So hefur ſa gamle Simeon ecke treyſt vp þa ſíñ Godverk/helldur vppa Nuggun Iſraels/þ er/ Paſi fyrerheitna Meſſi am/ꝛ hefur hapt þa Tru/ad hñ mun de Sæluholpen verda/fyrer peñan Fr

elſar

elsaran Guds son Jesū Christū. Huad vel er merkiande / j giegn þeim blinda Pauadome z Papistum.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa þā dyrdlega Lofsaung hins Gamla Simeonis.

Huar ab vier lærum byrst.

Ad vor Herra Jesus Christus er vis sulega sa Fyrerheitne Messias / epter hūū aller heilager Forfedur hafa vænt / hū ed hier berlega verdr nefndr Christur Drottins / z frelsare allra Þioda.

Huad vel er merkiande j mote Spott yrdum z Lygum Gydingaña / sem hallda ad Jesus sie ecke Messias.

Þar næst lærū vier j Ad Gud hefur þeſian Jesum sent j Heimen / ecke allei naſka Gydingum / helldur z so Heidingium til Gagns z goda / z vill þar þ / ad allar Þioder skule ganga j þessu Ljose / þad er / Ad trua a þennan Frelsaran / Guds Son Jesum Christum.

I þridiu Grein ma hier læra/ ad hu
or sem vill med Fride z Fognude þara
wr þessum Heime/sa same skal iata z
medkienna/ þeñan Frelsaran/ Jesum
Christū/z medtaka hñ mz sañre Tru/
so sem gierde Simeon. Þuiad huor s
a hañ truer/hañ skal ei sia Daudan ei
lyfflega/Eñ huor sem forsmæer z ecke
vill hafa þeñan Frelsaran/ sem Gud
hefur Heimenum sent z gicfed/sa mun
deyia med illre Samuisku/ z glatast ei
lyfflega i sñum Syndum/þuiad i þssū
Frelsaranum/ eñ onguum odrū/er oss
Mañunum þyrerheitiñ z giefen Nad
z Myskun/Syndaña Fyrergiefning/
Endurlausn og Sæluhialp.

Og vm allt þetta vilium vier
so bidia z seigia..

DRottin Gud Himneskur Fader/Þu sem he
fur giørt þiñ Son/ad einum Endurlausn
ara/og Sæluhialpara/ad hann være Heidingiū
citt Ljos/og Gydingum Æra. Vier bidium
þig/Upplys vor Hiørtu/so vier lærum med
hans Fulltinge ad þeckia þiñ Fødurlega Vil
ia vid

ia vid oss/ z bæþa hialp z Forsuar aþ hønum/ moot Syndenne/ Fordæminguñe z Diøfflenum/ og ad vier fynum vm sijder þyrer hañ ad ver da Sæluhólpner/ AMEN.

Sunnudagenn Fyrstan j Niju vikna Fostu/ Evan. Matth. 20.

JEsus sagde til sijna Lærisueina þessa Epterlijking. Himnarijke er lijkt einum Hwsþrodur/ sem vt gieck snemma Morguns/ Verkamenn ad leigia j sinn Wijngard. Eptir ad gierdum Samninge vid Verkmennena af dagle gu Penings giallde/ sende hann þa j sinn

Vſingard. Eſi ad giordū Samninge vid Verkmeñena af daglegu Peningsgialldi/ſende hann þa j ſiñ Vſingard. Og nærre þridiu Stundu gieck hañ vt og leit adra jdiulauſa ſtanda a Torgenu/og ſagde til þra/Fare þier ẽ j miñ Vſingard/ẽ huad Riettuſſt er/mun eg giefa ydur/ Og þeir geingu burt þang ad. Og hñ gieck eñ vt aptur vm ſiottu ẽ niundu Stund/ẽ gierde ſlijkt hid ſama. Nærre elleftu Stundu gieck hñ vt ẽ fañ eñ adra ſtanda jdiulauſa/ ẽ hañ ſagde til þra. Huar fyrer ſtande þier hier allan Dag jdiulauſer ? Þeir ſøgdu til hans. Þuiad eingen hefur leigt oſſ. Hañ ſagde til þeirra/Fare þier og j miñ Vſingard/og huad Riettuſſt er/ſkulu þier fa. Eñ þa Kuøld var komed/ſagde Herrã Vſingardſins til ſijns Radsmans. Kalla þu Verkmeñena/ẽ giallde þeim Verdkauped. Hañ took til j fra hinum ſeinaſta/ẽ allt til hins fyrſta. Þa komu þeir ſem nærre Elleftu

Stundu

Stundu leigder voru/ ꝛ mzfok hvor þe irra sin Pening. Ꝺn hiner sem fyrst komu/ þeir þeinktu ad þr mundu fa meira. Og hvor þeirra medtok sinn Pening. Og þa þeir høfdu hann medtekid mogludu þeir j mote Hwsbodurnum/ ꝛ sogdu. Þesser hinu seinustu hafa eina Stund eruidad/ ꝛ þu giørder þa jafna vid oss/ sm̃ bored høfum Nita ꝛ punga Dagsins. Ꝺn hann suarade/ ꝛ sagde til eins þeirra. Vinur/ eige giore eg þier Orett/ Ertu ecke asattur orden vid mig vm cin Pening? Taktu hvad þitt er ꝛ far j burt/ Ꝺn þessum hinum sein asta vil eg giefa so sem þier. Ꝺda lopast mier ecke ad giora af mynu hvad eg vil? Ꝺda ertu þar fyrer Rangeygdur/ þo ad eg sie Godgiarn? So verda seinastir hiner fyrstu/ og fyrstir hiner seinustu. Þuiad marger eru kallader/ en fæer wtualder.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner jnn ad hallda.

Og hlyder hin fyrsta vppa Nwsbw andan/sem opt gieck a Deigenū til ad leigia Eruidismeñ j sīn Wīngard.

Huar ap vier skulum læra.

Ad pad er Vilie Guds vors Himne sta Fodurs/ad aller Meñ verde Salu holpner/Og pyrer pa Grein hellde hīn vid Magt sīnu Heilaga Orde/z hefi a ollum Tīmum kallad og vppvaked Trulynda Predikara/z lated pa vtbe ra z boda sitt Heilaga Evangeliū vm allan Heimen/vppa þ/ad ō flester kyn ne ad komast til Saklеiksins Vidurki ēingar/z verda Saluholpner. Par þ er naudsyn/ad huor z eirn sem heyrer pañ blīda Evangelij Bodskap/hann medtake hann z true hīn/og vtleyke sig ecke sialfur / eda og vrucnte sier Synd aña vegna/Guds Nadar.

Aumur Greinen.

Hlyder vppa Eruidismeñena sem leyg der voru/z sender j Wīngarden.

Ap

Ad nema þui ad eins / ad Gud sialf ur af skiærre Nad ꝛ Myskum / kalle oss j sitt Ryke / þa mundum vier eilyflega standa Idiulauser / ꝛ þordiarfast j vorū Spndum.

Medtskum þui soddan Guds Nad ꝛ Myskum / ꝛ fylgium vilnger / japnsn art sem vier verdum kallader / þad er / Þegar vier verdum med Orde Guds ꝛ Amistingum aminster til Idranar og Yþerbootar / ꝛ vera ecke Idiulauser / ē aller þeir giora / er Guds Ord forsma / ꝛ vilia ecke hlyda þui.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa þñ Verkamañ eda Nadamañ / sem epter sins Herra ꝛ Nwebonda Bifalningu giepur þñ Seinustu jafnt og hinum fyrstu.

Huar af vier lærum.

Ad Gud af Giæsku ꝛ Nad sinne vill ecke giora vid oss auma Menn / epter vor

re þorþienan/ helldur epter sinne omæl anlegre Milde ꝛ Mysku̇n/ ꝛ aþ Nad veita ꝛ giepa oss eiliꝑt Liꝑ/ ollum sem setia Tru ꝛ Traust til Guds Giæsku/ ꝛ Christi forþienunar/ huad vier skul um vel miſſaſt oss til Nuggunar. Enn ſliſka Nadar Giæsku eigum vier ecke ad misbrwka/ til Synda ꝛ Sialfrædis Helldur Eruida med Trw og Dygd j Wingarde DRottins/ huor j siſie Sti ett/ so ad þegar Kuolldar/ ꝛ Reikning ſkapuren kiemur/ og vier skulum heim j þad Himneska Fodurland/ ad vier þa ecke setium Tru edr Traust/ vppa vor verk eda Eruide/ helldur alleina vppa Nad Guds ꝛ Giæsku.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Eruidismeñena þa fyr stu/ sem mogludu ꝛ voru j lla til Frids aþ þui þeir seinustu þeingu eins Erui bislaun ꝛ þeir.

Huar aþ vier lærum.

Ad

Ad Manleg Skynseme kañ ecke ad la ta sier nægia Guds Nad/ vill heldur sioola sig vpa sijna Forbienustu/ ꝛ sijn Godverk/ ꝛ misser þar fyrer Nad ꝛ vi nattu Guds. Þviad hvor sm̃ ecke trey ster vppa Guds Nad ꝛ Giæsku alleina sta/ hvoria Christur hefur oss vtvegad ꝛ vill vpphefia sialfan sig/ hañ mun ve rda nidurþrycktur/ ꝛ blijþa hiñ semaste hvad vel er merkiande j mote þeim sei da Þavadome/ ꝛ hans andlegre Metn adar Drambsemd.

Þar þyrer skulum vier so bidia.

HErra Gud Himneskur Fader/ þu sem þyr fer þitt Heilaga Ord/ hefur oss kallad j hiñ Vyngard/ þad er/ j þijna heiløgu Kyrkiu: Vi er bidium þig/ Gief hiñ Heilaga Anda j vor Hiørtu/ so vier erum dum med Tru og Dygd j þijnū Vyngarde/ hvør j sijnu Kalle ꝛ Embæt te/ ꝛ vøckcū oss þyrer Syndū og Hneyxlūum/ eñ æstundum þitt Ord/ ꝛ þinn Vilia/ og ser tum alla vora Von/ alleinasta til hiñar Nad ar og Myskunar/ sem þu hefur rykuglega aud synt oss j þijnum Syne Jesu Christo / Ad vi er so mættum þyrer hañ verda eilyplega Saluholpner/ AMEN.

G vi Ann

Annan Sunnudag i Nijuvikna
Fostu/ Evangelium Luc. 8. C.

OG þa ed margt Folk var saman koined/ og þad dreif til hans vr Stodunum/ sagde hann j Epterlik kingu. Sa gieck vt sem sæde/ ad sa Sæde sinu. Og þa hann sæde/ fiell sumt vtan hia Veigenum/ ok vard Fotum troded ok Fuglar Loptsins atu þad. Og sumt fiell j grytta Jord/ ok nær þ spratt vpp/ visnade þad/ af þui þad hafde ee ke vokuan. Og sumt fiell a medal Þyrna/

na/ z Þyrnen ſpruttu vpp med/ z kiæfa
du þui nidur. Og ſumt fiell j Goda Jo
rd/ z þad vox vpp/ z bar Hundradfallda
an Avoxt. Þa hañ ſagde þetta/ kalla
de hañ/ Huor Eyru heyrer ad heyra/
heyre hañ. Eñ hañs Lærefueinar ſpu
rdu hañ ad/ huor ed være þeſſe Epter
lijking/ huorium hann ſagde. Ydur er
vnt ad vita Leynda Doma Guds Rijk
is/ eñ þeim odrum j Epterlijkingum/
ſo ad Siaande þa ſiae þeir ecke/ og a
heyrande þa ſkilie þeir þad ecke. Enn
þeſſe er Epterlijkingen. Sæded er Gu
ds Ord/ Eñ hiner vid Veigen/ eru þr
ſem heyra þad/ eñ epterm kiemur Diof
ullen/ og tekur j burt Orded vr þeirra
Hiortum/ ſo ad þeir ſkulu ecke trua/ og
verda hialpleger. Eñ þad Sæded ſem
fiell j Grytta Jord/ eru þeir/ ſem heyra
Guds Ord/ z medtaka þ med Fognude
z hapa þo ecke neckra Root/ þuiad vm
Stundar saker trua þeir/ z a Freiſtinga
r tijma þa falla þeir þar fra. Enn

þad sm̃ fiell a medal Þyrnanna/eru þr sem þad heyra/og velktast j Sorgum/ Audæfum og Girndum þessara Lyfsoa ga/ kepiast/ og færa engiuan Avoxt. Es þad sem j Gooda Jord fiell / eru þeir sem heyra Orded / z byshalda þui j godu z Sidsomu Hiarta/ og þæra Avoxt j Polenmæde.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner þñe ad halda.

Og er hin fyrsta vm Sæded sem vt var sad.

Huar ad vier meigum þetta læra.

Ad lyfa so sem Gud sialfur er ecke Ordsok til nockrar Fordiarfuar Manna ña/so er z ecke hanns Heilaga Ord/ þuiad lyfa so sem Gud lætur vt sa sy nu Sæde vm allan Heimin/ z vill þeig en ad þad j ollum Stodum bere Good en Avoxt / So er z lyfa Sæded j sier heilagt z gott. Þar þyrer eigum vier ecke ad giefa Gude Skulldena/ þo þeir sieu

sieu faner s Sæluholpner verda/ Ecke helldur hæfer / ad Menn læste Guds Ord þ þad/ þo ad illa fare þrasm j Neimenum/ so sem blinder Papistar giora/ sem kienna þui Neilaga Evangelio vm allt þ illt sem skiedur j Neimenum.

Aunnur Greinen

Talar vm þa Illu z avaxtarlausu Iord/ j huoria þ Gooda Sæded fiell.

Hvar ab vier læra meigum.

Huors Skuld ad þad er med riettu/ ad Guds ord ber so lijtenn Avoxt hia all morgum/ þui velldur sa vonde Diofull z sa ogudlege Neimur/ af þui ad añad huort aekta Men Orded einskis/ elleg ar hitt/ þo þeir heyre þad/ þa medtaka þeir þ ecke/ ellegar ef noekrer medteka þad/ þa hallda þr þui ecke leinge/ helldur falla þra þui aptur / þegar Freistingen eda Opsoknen kiemur/ Ellegar þeir læta Diefulen slijta þad wr þeirra Niortum/ og verda forhindradir af

Gvisi Aygrnd

Agirnd z Mũadarlyfe. Þ" fyrer skul um vier læra/ad peckia vel soddan Hin drayer/z bidia Gud ad taka þær j bur tu/z giora vor Hiortu ad Avaxtarsam re Jordu/ og læta Guds Orda Sæde þar blyspa til enda/z bera misken z go odan Avoxt.

Þridia Greinen

Talar vm þa godu Jordena/j hvor ia Sæded fiell z bar Avoxt.

Hier af lærum vier.

Ad þad er ecke nog ad heyra Guds Ord/helldur verdum vier eirnen ad m̃z taka þad/z geyma þad j goodu z Þol inmodu Hiarta/ ef þad skal bera Avo xt/Huad ecke kann ad skie/ nema Gud sialfur fyrer sin̄ Heilaga Anda/ giefe Krapt z Nad þar til/ huar vm vier hl totum jduglega ad bidia.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Herrans Christi Ord/ þa han̄ seiger/ ydur er þess vnt ad vita Leynd

Leyndardoma Guds Ríkis/eñ hinum odrum j Epterlíkingum/so ad siaande siae þeir ecke/z heyrãde skilie þr ecke.

Huar ap vier meigum. þetta læra

Ad Gud vill opna Hiarta þeirra sm̃ giarnan heyra hans Ord/ z vilia vita þa rietta Meining Ordaña/so sm̃ Læ resueinarner giøra hier/z hañ vill gie fa þeim noglega Kyñing til Sæluhi alpar. Þar þuert a mote/tekur hann Ordeð og Andan j burt takaſt fra þm̃ sem þ forsma z þyrerlyka/so þar munu koma z epterþylgia hrædeleg Myrkur yfer þeirra Maña Opacklæte. Huad oss ætte med rietta vpp ad vekia/ad gie fa vel giætur ad oss z vorum Efnum.

Þar vm skulum vier bidia med þessare Bæn.

DROTTin Gud Himneskur Fader/vier gi̇ rum þier þacker/þad þu hefur þyrer þin Son Jesum Christū/læted þitt heilaga Ord medal vor kieñaſt z predikaſt. Vier bidium/ Tilreid þu vor Hiørtu/ þ þin Heilaga Anda/ so ad vier kyñum med Athygle ad heyra þitt

Ord ꝛ halda þui j einu Godu Hiarta/ og ad vier liggium ecke j Syndunum/heldur med þi ſe hialp/ꝛ þynum Styrk/mœttum þa þær vid ecþryckiar / og j øllum Motgange hugga oſſ vid þyna Naad og eilyfa Myſkun/Amẽ.

Sunnudagen j Foſtu jngang

Evangelium. Matth. 3

Pann tyma. Kom Jeſus ap Galilea ad Jordan/til Johañem vp pa pad/ad hann ſkyrdeſt af honum. En Johañes varnade honũ þſſ/ꝛ ſagde. Mier er þorf ad eg ſkyreſt ap þier/

þier/ z þu kiemur til mijn? Ẽñ Jesus suarade z sagde. Lætttu nu so vera/ þui ad so hæfr oss allt Riettlæte vpp ad fylla. Og þa liet hann þad epter honum. Ẽñ er Jesus var skyrdur/ stie hann jafn skiott vpp vr Vatnenu. Og sia/ ad Himnarner lukust vpp yper honum/ z Johañes sa Guds Anda opan stiga sem Dwpu/ z yfer hann koma. Og sia/ ad Rodden af Himne sagde. Þesse er Sonur min elskulegur / ad huorium mier vel þocknast.

Þetta Evangelium hepur þriar Greiner jafe ad hallda.

Og er hin fyrsta vm vors Herra Jesu Skirn/ j Anne Jordan.

Af huerre vier hœpum ad lœra.

Ad vor Herra Jesus Christus hefr þ^u þyrer lijstelœckad sig/ z sijna guddomlega Dyrd/ z teked vppa sig Mynd z hegdan eins Þions/ ad hann fullkomne z vppfylle allt Riettlæte/ oss til goda/ z

blidske/ ſtille Fodurſins Reide med ſin ne hlidne. Par fyrer ſkulum vier hug ga oſſ vid hans Skiſtn/ j ollum Freiſt ingū Syndareſnar/ Diofulſins/ Daud ans ꝛ Neluſtis / ꝛ trua viſſulega par vppa/ ad vor Skiſtn er fyrer hans Sk iſtn Neilog orden ꝛ Kroptug/ ollum til Sæluhialpar ſem a hafi truū.

Aunnut Greinen.

Nlyder vppa Johaſiem ſem varnade Chriſto Skiſtnareſnar/ ꝛ kuad ſier væ re þorf ad ſkiſtaſt af Jeſu.

Af huerre Grein vier eigum þetta ad læra.

Nuorſu þungt þad er vorre Skynſemē ad ſkilia þaug Naleitu Verk/ ſem mhr æra vora Endurlauſn/ huer ed ſkied er fyrer Chriſtum/ Og ad Lærdomuren vt af Chriſto/ ſyneſt nalega fyrer vorum Augum ein dærleg Predikan/ ſem S. Paall ſeiger. Eñ þar fyrer ſkal eingen hana fyrerlyta/ helldur medtaka hana med Truudu Niarta.

Naſt

Næst þui lærum vier hier/Ad lykla sa sem Johañes talar riett/þar hañ seig est þurfa þess vid/ ad hañ yrde skyrdur ap Christo/So skulum vier z jæta oss fyrer auma arma Syndara/z medkien na/ad vier verdum alleina fyrer Christ u̅ af Syndunum hreinsader/ell þo skulum vier ecke læta vorn overdugleik skielfa oss eda þorhindra/so vier gisrum ecke Guds Bepalning z skipan.

Þridia Greinen.

Skyrer þra þeirre dyrdarlegre Open beran/Neilagrar Þrenningar/ sem skiede vid Skyrnena Christi.

Huar ap vier lærum.

Ad j eirnre Guddomsens Essentia z Veru/sieu þriar adskilianlegar sundur greindar Personur/Faderen/Sonurenn z Neilagur Ande. Þessar somu Personur eru enn nu j Dag/og vilia vera na lægar/huar hellst þad Neilaga Skyrnar embætte er þrained/til ad stadþesta

þaſi Naadareſnar Giorning/ Heilagrar Skyrnar/ ꝛ hafi ad þullkomna.

Þar næſt lærum vier þ hier/ Ad hu or ſem vill þocknaſt Gude/ hafi ſkal tr ua a þaſi Sonen Guds/ þui hſi er all eina ſa/ a huerium Faderen hepur all a þocknan/ ꝛ fyrer huers Skuld/ hſi vill alla til Naadar taka/ ꝛ j Sætt og Vinattu vid ſig/ ſ a hſis Nafn trua.

Þar þyrer ſkulum vier ſo bidia.

HErra Gud Himneſkur Fader/ þu ſem þig hefur openberad med þeſſe eigen Rødu/ og nidurkomu hins Heilaga Anda yfer þinn elſkulega Soñ/ j hſis Skyrn/ huſr ed vppa ſig hefur lagt og teked allar varar Synder/ ꝛ þu hefur oſſ med þeſſe Rødu vafad til hans/ ꝛ lo þad ad vier ſkylldum þyrer hafi þa Syndanna Fyrergiefning/ og alla Naad og Myſkun. Vi er bidium þig Himneſke Fader/ hallt oſſ j rier tre Tru til þyns heilaga Nafns/ Og med þui ad vier erum ſkyrder epter þeſſe Bipalningu/ ad Dæme þyns elſkulega Sonar/ So ſtyrk nu vora Tru med þynum Heilaga Anda/ og hial pa til þeſſ eilyfa Lyfs/ AMEN.

Fyrſta

Fyrsta Sunnudag i Fostu
Evangelium Matth. 4.

Da var Jesus leiddur af Anda a Eydemörk/vppa pad/ ad hann yrde freistadur af Diofslenum. Og pa hann hafde pastad piorutyger Daga ℔ fioruttiger Natta/hungrade hann. Da Freistaren gieck til hans/ ℣ sagde/ Ef ad pu ert Guds Sonur / pa seig pu ad Steinar pesser verde ad Braudum. Hu orium hann suarade ℣ sagde. Skrifad er / Maduren lifer ecke af einusaman

Braude/hellde af sier Husriu Orde þat sem fram geingur aþ Guds Munne. Þa tok Diofullen hann med sier j Borgena Helgu/ z sette hann vppa Musteris Buskena/ z sagde til hans. Ef þu ert Guds Sonur/ steyg þier hier ofan af/ þuiad skrifad er. Ad hann mune bioda Einglum sinum vm þig/ ad a Hondum bere þeir þig/ so ad þu steytter ecke Fot þitt vid Steine/ Efn JEsus sagde til hans/ Efn aptur er Skrifad/ Eige skalltu freista DROTtins Guds þijns. Og eft aptur flutte Diofullen hann mz sier/ vppa eitt miog opurhatt Fiall/ z synde honum oll Riske Veralldareinar og peirra Dyrd/ z sagde til hans. Allt þetta mun eg gieþa þier/ ef ad þu fram fellur z til bidur mig. Þa sagde JEsus til hans. Far j burt þra mier Andskote/ þuiad skrifad er/ DROTtin Gud þinn skalltu tilbidia z honum einum þiona. Þa forliet Diofullen hann. Og sia þu ad Englar komu til hans z þionudu

hønum

hsnum.

Petta Evangelium hepur Fiorar Greiner ſñe ad hallda.

Ap huorium hin ꝑrſta er vm Ferdalag Chriſti j Eydemorkena.

Huar ap vier meſgū lœra ꝑetta.

Ad ſo ſem Herran Chriſtur/j pann tijma/pa hꝛſi ſkylde vppbyria ſitt Predikunar Embætte/pa villde hann fara j Eydemorkena ad bidiaſt par ꝑ/ z ad verda par Freiſtadur / So eigum vier z eirnen/ all vor verk/allar vorar Giorder ad vppbyria med chriſtelegum Bœnum/z Brynia oſſ vel med Guds Orde j mote allum peim Freiſtingum ſem oſſ kuna ad Hendum ad koma.

Audur Greinen

Er vm ꝑa fyrſtu Freiſting/med huorre ſa Hreckuſſe Diofull leitade vid ad ꝑella Chriſtum.

Huar ap vier lœrum.

Ad viſſulega er Diofullen argur/olin

Hv legur

legur z Sleegdarpullur Ande/ ad hann
dyrf est ad freista Guds Sonar/ z leit
ade Lags hss sem honum potte hentug
legast vera/ ad koma pram sine Freist
ingu/ pa Christur hapde so langan tim
ma fastad/ Quad oss ætte med riettu ad
Amiña z vppvekia/ ecke alleinasta ad
vera forsialer z framsyner/ ad sia vid
Freistingunum/ helldur z so eirnen ad
bidia Gud jafnlega vin verndan z Ba
rdueitslu/ ad hann gieete vor fyrer peim
illa Ovin Diosleenum.

Par naest er anar sierlegur Lærdomr
sa/ Ad pegar vier verdum freistader af
Andskotanum/ med Sorg z Ahyggiu
stundlegrar Næringar/ pa skulum vier
minnast a pad/ Mannsins Lisf er ecke ko
med alleinasta j Braudenu eda Matn
um/ Helldur so s Christur seiger hier.
Kann Gud med einu Orde/ ad veita
Mannum Sadning z Vpphelde. Par
fyrer eigum vier/ ecke ad bera Kuisda f
Fatæki eda Atuinnuleysse/ eda giora no

dud

ckud þad sem Gude er j mote / hellduꝛ bꝛyda epter hans Fodurlegre hialp mz Poleinmæde.

Þridia Greinen.

Nyder vppa þa adra Freistíng, huer su ad Diofullen rædleggur Christo / ad fleyia sier vpan af Vust Mustaresins z þad Raad vill hann beuissa med Nidningunne.

Huar ap vier lærum.

Fyrst / Ad Diofullen kiemur aptur med sinna Freisting / þo hann verde eitt sinn vt reken / z einatt ódur ecke leinge j burtu.

Þar fyrer sie eingen athugalaus eda ohræddur vm sig / hann kiemur visst aptur þo hann vm stund verde þra oss vtrekenn.

Þar fyrer liggur stor magt a Bænenne ad Gud vilie veita honum hindran og lata hann ecke koma aptur / eda þara j sitt Gamla Hus z Herberge.

Þar næst ma hier sia z merkia / huer su sa slottugur z slægur Ande / kann ad

framsetia Ritningena/ z þo med Flærd z Falsc/ Komande fram med þad sem hm er gagnlegt til sins Asetnings/en þad hm er j mote þ skilur hann epter. Þar þyrer liggur stor Magt a ad halda oss vid Guds Ord/ z bidia vm hialp z adstod hins H. Anda/ eþ ad vier vilium peckia Slægd z Bielar þss vonda Anda/ z sla vid þeim.

J þridia læge lærum vier hier af ad treysta ecke ofmisg vppa sialfa oss/ eda forlæta oss vppa vort Kall z Embætte en sydur ad þreista Guds j nockurn mata/ helldur ganga a Veige Drottins/ einfalldlega j Gudlegu Ystelæte/ z med Christelegre Bæn daglega leita Gudlegrar Hialpar og Adstodar.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa þa seinustu Freisting/ j hverre sa Drambsame Ande skamast sin ecke ad gyrnast/ ad Herran Christr skule vegna Veralldarenar Riki/ og

þeir

Þar ap lærum vier þetta.

Ad þitta er vane z plagsidr hins Ar ga Diopuls / ad bioda þram Golz og Peninga/Magt z Metord/z vijsa þm̃ þar ad/hustria hñ vill leida j Afguda dyrkan/ Agyrnd z adrar Synder. Og þsse Freisting hun er hin þyngsta og hæskasamlegasta ap allum.

Nuar þyrer vier z aller adrer alltum ad vackta oss fyrer Boluadre Agyrnd/ z ecke ofmiog elska þta stundlega Golz/og falluallt Rijkedæme/eñ sijdur ad tilbidia Diofulen/þad er/Med oriettu ad stunda epter Rijkedæme/z Audæpti þessa Heims.

Þar næst lærum vier hier/ Ad þegar vier holldum oss vid Guds Ord/ z ver ium oss med þui fyrer Diofulsins Aran sum z freistingu/þa vill Gud senda oss sijna Engla til Hialpar/ so þeir burt recke Diofulen þañ arga Dvin. Nuar

af vier hofum mykla Huggun j ollum vorum Freistingum. Og aettū vier þui ad vera stadfaster og stoduger/ þegar vor verdur j nockurn mata freistad.

Og vm allt þetta viltum vier so bidia og seigia.

DRottin Gud Himneskur Fader/Med þui ad vor hin argaste Ovinur Diofullen hū situr vm oss alla tyma/og geingur j kringum oss/sem eitr-grentanda Leon/og leitar vid ad vppsuelgia oss. Pa bidium vier þig þyrer þin Blessada Son Jesum Christum/ Fyrer hans Dauda og Pyne/ad koma oss til hialpar med Anad þyns Heilaga Anda/ og med þyne Orde ad styrkia vor Hiortu/ so Andskoten ecke þae Vallda a oss/helldur ad vier mættum alla Tyma buhallda þinū Anad/z hia þier ad verda Sauluholpner eilyflega/Amē.

Annan Sunnudag j Fostu.

Evangelium Matth. 15.

OG Jesus gieck burt þadann/og for j Landsmalfur Tyri z Sydonis. Og sia þu/ Canverſk Kona gi

na gieck vt þra þeim somu Takmorku kallade z sagde/ Herra/Sōur Dauids Myskuna þu mier/ mīn Dotter kuelst illa af Diofli num. Og hañ suarade

heñe onguu Orde. Hans Lærisueinar geingu til hans/ badu hann z segdu/ Lattu hana fara/ af þui hun kallar epter oss. En hann suarade og sagde/ Eg em ecki sendur neina til forlapadra Sauda af Hwse Israels. Enn hun kom tilbad hañ z sagde/ Herra hialpa þu mier. En hañ suarade heñe/ z sagde. Pad er ecke Gott ad taka Brauded

Barnaña z kasta þui þyrer Hundana/ Eñ hun sagde/satt er þad Herra/Eñ þo eta Hundarner aþ Molum þeim ẽ detta af Bordum Drottna peirra/ Þa suarade Jesus og sagde til hennar/Þu Kona/mykel er þín Trua/Verde þier sem þu vilt. Og a peirre somu Stun du vard hennar Dotter Heilbrigd.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner jnne ad halldа.

Og er hin fyrsta vm þa Canuersku Konuna/sem kallade epter Christo/og helldur fast a Bæneñe/ad hann villde frelsa hennar siuku Dottur fra Diofl enum z giora hana heilbrygda.

Huar aþ vier lærum þyrst.

Nuar vier j allskyns Eymd z Mót gange/eigum ad leita Nialpar/ z væn ta med stodugre Bon z Bæn/ ẽ er hia uorum liuþa Lausnara Jesu Christo. Þar næst skulum vier j Bæneñe ecke treyska eda forlæta oss vppa vorn eig

en ver

en verdugleik/helldur alleina vppa Guds Nad z Giæfku/z læta ecke ap Bæneße/ eſi þo freſt verde a hialpeße/helldur bliſſa vid Bænena/so ſ þeſſe Kuſtia gisrde/z ſetia fram fyrer Christum hans eigen Ord z Fyrerheit/þuiad þ er honun þægelegt/ z þad leider epter sig vm ſijd° þſſa Nuggnarſomu Rædd. O þu Kona/miſkel er þyn Trua.

J þridia læge er hier ad merkia hui liſkur ad ſie Kiærleikur Forelldra ña til Barnaña/ Ad optſiñis liſda þr margt z miſked Barnaña vegna. Þar þ er þad ſkylda Barnaña ad veita Forelldrunum Hlydne/z allſkyns Þacklæte epter þui fiorda Guds Bodorde.

Aunnur Greinen.

Seiger þra husrſu ad Herran Christur syner sig j fyrſtu nækud Dyndan vid þſſa Konu/eſi heyrer þo ad ſijduſtu heñar Bæn.

Huar ap vier skulum læra.

Ad eñ þo vor DRottin Jesus Christr sie aþ Hiarta tilhneygdur ad hialpa ollum Mønnum/Þa plagar hann optsinn is ad læta s hann bænheyre ecke sinn elsk uleg Børn/ uppa þ ad þaug skule þui betur z þramar læra ad søkia sig j Tru sie. Huar vid huor z eirn Rietstruadur skal venia sig vid/z skeika ecke j Bøna akallenu/Þuiad Gud kiemur vissulega vm sijder/ z giefur þ hann er vmbeden. Gillder z þ eins/ huort vær erum Gyd ingar/ eda Heidingiar/ ef ad vier ad ei ns truū a hann/ þt hann ælstur Truna/ og helldur af heñe/ so sem hann seiger hier. Verde þier sem þu villt.

Þridia Greinen.

Talar vm Læresueinana/ sem geingu ad Herranum Christo/ z bædu hann ad veita heñe sinna Bøn.

Huar aþ vier lærum.

Fyrst/ Ad þad er skylda huors z eins Christens Mans ad læta sier annars

Eymd

Eyind z Neyd til Niarta ganga/ Og eꝑ vier hꝫpum eingen Rꝛad til ad hialpa vorum/ꝑa ſkulū vier ꝑo trulega bidia ꝓ ꝑm/ꝑui ſliꝯt er Gude ꝑægelegt/ z mun viſſulega ecke Gagnlauſt verda.

Þar næſt/Eñ ꝑo ſo ſie/ ad heilagers Poſtular hafe beded Herran Chriſtū vegna ꝑſſarar Fatækrar Kuiñu/ꝑa fylger ecke ꝑ epter/ad Meñ ſkule eñ nu akalla z tilbidia ꝑa/ſo ꝑeir bidie Gud ꝓ oſſ/ Þuiad a mille Guds z vor Maſſanna/er ecke vtan eirn ærnadar Madur z Medalgangare/ſem er/vor liufe Lauſnare Jeſus Chriſtus. Nuad vel er merkiande ; mote Afgudadyrkan z vil lu Þauadoniſins.

Fiorda Greinen.

Nlyder vppa ꝑa ſtuku Doctur Kuiñ uñar/ſem kualdeſt ;lla af Diofflenum/ eſi vard ꝑo vm ſiꝺer frelſud/z heilbryꝺ giord aꝓ Chriſto.

Huar aꝓ vier ſkulum læra.

Ad Diofullen hañ er eirn grimmur D vin/lijka peirra Vngu/suo sem hinna Gomlu/og giorer Skada Lijfe z Sa lu/huar hellst hañ kañ/Pui er porf z Naudsyn/ad vier jafnan ækallū Chri stum/ og bidium hañ vm Nialp z Nia stod. Pui hañ er par til komen/ad hann nidur briote/z ad onguo giore Diopul sins Verk.

Og vm allt petta vilium vier
so bidia z scigia..

HErra Gud Himneskur Fader/Vier ækøll um þig/z bidium/Ad þu syrer þin heila ga Anda/vilier stødug giøra vor Hiørtu/z gi øra oss vissa j Truñe z Vonenñe/til þinar Mæ dar og Myskunar/vppa þad/ Ad eñ þo vier høfum noog epne til þess/ ad skielfast z hræd ast/vegna vorrar Samuiskn/Syndaña z voro Overdugleika. Þa veit þu oss/ad vier med þ sare Canversku Konu/høllduñ oss fast vid þi na Mæd z Myskun/z væntum oss æpt:legs j hia þier Hialpar / j øllum Freistingum z Hæskasemduñ/Fyrer þin Son Jesu Christū/Amñ.

Prid

Pridia Sunnudag j Føstu
Evange. Luc. 11. Cap.

IEsus hañ rak wt Diofsul/ þann er Dumbe var. Og þad ſkiede/ er Diofsullen vár wt faren/ ad hiñ Mallause talade/ ⁊ Folked vndradeſt þad. Eñ nockrer wt af þeim ſogdu/ Fyrer Belzebub Diofla Nofdingia/ þa drifzur hañ Diofiana vt. Adrer fr eiſtudu hñs/ ⁊ leitudu ap honum epter Teikne af Himne. Eñ er hñ ſa þrra Hugreñingar/ ſagde hñ til peirra. Nu

ert Ríke sem j sialfu sier er sundurþyc
kt/þad mun eydast/z huert Ws mun
þser añad hrapa. Og ef Andskoten er
j sialfum sier sundurþyckur/ huernen
ma hans Ríke þa standast/Fyrst þier
seiged mig fyrer Belzebub vt reka Di
oflana? Nu ep eg a fyrer Belsebub vt
ad reka Dioflana/ fyrer huorn verda
þeir þa ap ydrum Sonum vtreknir?
Þar fyrer verda þeir z ydrer Domend
ur/Eñ ef eg rek vt Diopulen mz Gu
ds Fingre/Señelega kiemur þa Guds
Ríke til ydar/Nær ed Sterkur Nervo
pnadur varduciter sitt Andyre/þa er al
lt med mak þad hañ a. Enn ef annar
honum yfersterkare kiemur z yþeruiñ
hñ/þa fletter hñ hañ ollum Herklædñ
a huor ed hñ treyste/z j sundur skipter
so hans Herfange. Huor hañ er eige
med mier/sa er a mote mier/z huor hñ
samansafnar ei med mier/sa sundurdre
þser. Nær ed Ohreiñ Ande fer vt af
Mañenum/ reafar hñ vm þurra Sta
de/ici

de/leitar ad Huſild ꝛ ſiñur ecke/þa ſeig er hñ/eg vil aptur huerþa ſ Nws mitt huadan eg foor vt. Ogþa hñ kiemur/ ſiñur hann þad med Soplimum hrein ſad/þa fer hañ ꝛ tekur med ſier ſio Anda ſier verre/og ſem þeir eru þar komner/byggia þeir þar/ og verdur ſo þeſſ Mans hid ſeinaſta/verra hinu fyrra/ Eñ þ ſkiede þa hann talade þetta/ad Kona nockur af Folkenu/ hoof vpp ſiñna Rauſt/og ſagde til hans. Sæll er ſa Kuidur ſem þig bar/ꝛ þaug Brioſt er þu mylkter/Eñ hañ ſagde. Nuad vm þad/Sæler eru þeir ſem heyra Guds Ord og vardueita þad.

Þetta Evangelium hefur ſex Greinir þ̃ ad hallda.

Og er hin þyrſta vm þñ auma Mañ ſem af Dioflenum var ſetenn/huer ecke ad eins var Mallaus/helldur ꝛ eirnen Daufur og Blindur / ſo ſem Matthe us vottar.

Huar af vier meigum læra/

Nuad griman z Argan Dvin vier hof um/þui leida Diofull/huer mesta Lyst Glede z Gaman hefur af þui ad gio ra oss Skada a Sælu z Lyfe huar hann kann. Nuar þyrer vier ætlum med rietru ad medkiena þad þyrer sierlegann Guds Velgiorning/ þegar vier hofum Lide z Lime Lykamans heilbrygda/z packa Gude þar a þ/ z syndga ecke med þeim.

Annnur Greinen

Er vm þad Jardreikn edur Dasemd arverk/ sem Herran Christur giorde a þessum auma Manne.

Huar af vier lærum.

Ad Jesus Christus/hann kann ad hial pa oss/bæde vppa Sæl z Lykama/ og vardueita oss fyrer vorum griman Dvin Diofslenum. Par fyrer ber oss ecke all einasta ad bidia hann vm Hialp z Hia stod/ j ollum vorum æliggiande Naud synium/helldur z so eirnen ad bidia fyr er odrum/sem af Diofslenum lyda Fre

isting

istingar/eda Meinsemder/ huort pad er til Lyfs eda Sælar / eda bidia Gud vm Nialp peirra vegna.

Þridia Greinen.

Nyder vppa þa sem sæu vppa þetta Dasemdarverk z þad spottudu/seigiande/ad Christur ræke vt Diopulen fyrer Krapt Belzebubs.

Huar af vier eiguni þetta ad læra.

Nuorsu skadsamlegur Hlutur ad er heimugleg Dfund/z þegar Menn eru andlega af Diofleñ sefner/ þa plaga þeir alla hlute vt ad leggia j vestu Meining/z sockua sier so meir z meir j Blindleikan/allt þar til þeir j hønum vm sydder/deyia z fordiarfast. Þar fyrer eigum vier alla Tyma/ ad hafa Guds Ord fyrer Augum/z hfis Anda/z bidia hañ ad styra oss/z sia til/ad vier stondum hønum ecke j moote/so sem nu a vorum Døgum giora Papistar.

Fiorda Greinen.

Er forſuar Chriſti/med huoriu hann giefr ſuar til Gydingana Gudloſtun.

Af huoriu vier eigum ad læra fyrſt.

Allti eigum vier ad fagga fa nid ur/ſem lasta ꝛ lyta vort Embætte/ꝛ j mote peirra Spottyrdum ad forſuara Sannleikan.

Par nast/ Pegar vier ſo forſuorum Sannleikan/fa eigum vier ad aekta og alita meir Mannlegned/en Perſonuna ſo ſem Chriſtur giorer hier/hann forſu arar ſin Giorning/enn leggur ei til fo hans Perſona Last lide/ ꝛ giefur ecke Skammar ord fyrer Skammyrde. Ein Sannleikan eiga Menn med godum Re kum ſkynſamlega ad forſuara.

Fimta Greinen

Er ein Aminning ꝛ vidvorun/ ad vi er ſieum ecke athugalauſer/helldur ſiam um oſs vel vm kring/ vppa fad/ad peg ar Diofullen er einuſinne viken fra oſs/ ad hann kome fa ecke aptur/ſo ad fad ſin

vaſta

daſta Aſeñar / verde ecke verra hinu fyrſta.

Huar aþ vier lærum.

Ad þeckia þañ ſta Anda/Naſ vift ur ecke ſo ſ burt/ad hñ leite ecke aptur/ þar hñ er eitt ſiñ vtreken/helldur vitr hañ ſaþnan aptur/til ad ſuckia oſſ nz ſſnum Vielabrogdum. Þar fyrer lig gur ſtoor Magt z Naudſyn þar a ad vier alla Tſma ſieum reidubwner med Suerde Andans/ þ er/nz Guds Orde ſo ad vier kyñum ad ſla hñ fra oſſ med þui/z viña Sigur a honum.

Sigrta Greinen.

Hlyder vppa þañ dyrdlega Coþſtyr ſm ein Kuiña giefur Chriſto/hier ſ ni durlæge Gudſpiallſins/z þad Andſuar ſem Chriſtur giefur heſie þar vppa.

Huar aþ vier læra meigum.

Ad vor Verk/ edur maſſleg Fordild hefur ecke þar ad ſeigia/z ſtod" eckert til Eilſfs Lſfs z ſañrar Sælu/ Helld

Ivi ur all

ur alleina su rietta Tru/ sem kiemur þar af/ þegar Menn heyra Guds Ord ꝛ vardueita þad. Þuiad þa enu somu kallar Christur hier Sœla/ s̄ þad heyra og vardueita. Nuad vel er merkian de j mote Þauadomenum og Gydingū/ sm̄ œtīd hrosa sier af þm̄ Heilogu Forfedrum/ aþ huorium þeir eru komner.

Þar vm skulum vier bidia med þessare Bœn.

DROTTin Gud Himneskur Fader/ Þu sem þar þyrer heþur lœred þin̄ elskulega Sonar aka Mañdom vppa sig/ ad hañ skyllde nidur briota Diopulsins Verk/ ꝛ vardueita oss allum ar Mannskiur. Vier þœkium hier þyrer sodd an Nadarsamlega Hialp/ Og þar nœst bidiū vier þig/ Verdu hia oss j ollum vorum Freistingum/ Vardueit þu oss þra helldlegu Athug aleysc. Og þyrer þin̄ Heilaga Anda geym þu oss j þynu Ordc/ ꝛ j þynum Otta/ so ad vier mœttum allt til sydustu Æfeloka vera vernda der/ ꝛ þrelsader þra þeim vonda Andskota/ og þyrer þinn Son verda eilysplega Sœlu holpner/ AMEN.

Mid

Midpøstu Sunnudag
Evangelium Joh. 6

IEsus for yfer vm Siapar haped Galileæ/ sm liggur vid Stadenn Tiberiadis/ og mykell Mannfiol de pylgde honum epter/ þuiad þeir sæu þau Jardteikn er hann gierde a þeim s siuker voru/ Jesus gieck þa vpp a eitt Fiall/ z setteſt þar nidur med sinū Læ resueinum. Ēn þa var Pascahatid Gydinga nalæg. Og Jesus leit þa vpp/ z sa ad mykell Mannfiolde kom til hans/ þa sagde hann til Philippum.

Iv[illegible] Nuar

Nuar kaupum vier Braud so ad pesser neyte? Ẽñ petta sagde hañ til ad prei sta hans þar med/Þuiad hñ visse sialf ur huad hañ villde giora. Philippus suarade honñ/Braud þyrer tuo Hund rud Þeninga nægest þeim ecke / suo ad huor eirn fæe þa nockud lỉted. Eirn aþ hans Lærisueinum sem var Andre as Broder Simonar Petri/sagde hon um Eitt Bygmeñe er hier sem hefr fim Bygg braud ꝛ tuo Fiska. Ẽñ hu ad skal petta a medal so margra ? Þa sagde Jesus/Latid Meñena setiast ni dur. Enn þar var j þeim Stad Gras mỉk ed. Og þar settust nidur ad borda Kallmeñ ad tølu/ nær fimm þusunder. Jesus took þa Braudeñ / gierde þack er/ꝛ fieck sỉnum Lærisueinum/ eñ þeir feingu þm̃ sem til Bordsins hofdu sest Slỉkt hid sama af Fiskunum / so mỉk ed ꝰ huor villde hafa/ Eñ þa ed þr vo ru mettir/ sagde hañ til sina Lærisuei na. Safned saman þeim Leifum sm̃ af

geing

geingu/ſo ad eckert ſpilleſt. Enn peir ſoþnudu peim ſaman/ z fylltu vpp tolp Karper medur peſſar Leifar/ af peim ſiñ Byggbraudum/ huoriar ad voru auk peſſ ſem peir hoþdu neytt. Enn þa er peſſer Meñ ſaa huort Teikn þ Jeſus giorde/ſogdu peir. Peſſe er ſañ arlega ſa Spamadur ſem j Heimenn ſkal koma. Eñ þa Jeſus formerkte þ/ ad peir mundu koma og Handtaka hñ z giora hñ ad Konge/ þlyde hañ einſa mall burt vpp aptur a Fialled.

Petta Evangelium hefur þiorar Gr einer þñe ad halida.

Og talar hin fyrſta vm ſiolda peſſ Folks ſ ferdadeſt epter Chriſto/ z hux ar ecke par vm þad/ huad þad mune til Matar fa/par Chriſtur var.

Af huorre Grein vier meigum petta lara.

Ad huxa ætlþd meir vm þad eilñfa/ en þad ſtundlega/og vera j viſſre Von par vm/ad pegar vier leitum fyrſt Gu

I viſ ds rik

ds Ryſkis/þa mun oſſ allt aſſad tillegg iaſt/ þo þad ſyneſt vm Stund ad vera toruellt z olyklegt. Þui þad er omogu legt ad Gud vilie yþergiefa þa honum treyſta.

Aunnur Greinen.

Hlyder vppa Lœreſueinana ſem reik na kunna / huad miſked Braud leggia þyrfte fyrer ſo miſkeñ Mañfiolda/ Eñ huar Menn ſkyllde fæ þad/ þar viſſu þeir ecke af.

Huar aþ vier ſkulum lœra.

Ad ſoddan Art og edle hafa vor van truud Niortu/ad þaug alltiſd hafa So rg z Aþyggiu/vm þad ſem þorf gior eſt til Lyfkamans Vpphelldis/ eñ vilia ecke trua/ ad Gud mune vilia giefa þ/ þar vier œttum þo ad trua/ad med þui hañ hefur giefed oſſ Liff og Lyfkama/ þa kuñe hañ vel / z ſo vilie honum vpp helldr veita.

Þridia Greinen:

Er

Er vm Dasendarverked Christi j stal þu sier/med þeim Greinum þar ad hyn ngga.

Huar ad vier eigum ad læra fyrst.

Ad vor Herra Jesus Christus / er Almæktugur Gud/ z kan ad hialpa so vel j Hallæris neydenne/sem ollum odrū þreingiande Naudsynium.

Þar næst/ad hann vill þad vissulega giora/med þui hann hefur so fodurlega Forsorgun fyrer þessu Folke/ jafnvel adur en þad klagar vm nockurt Hungur/Nuad oss a ad vera til nockrar Huggunar/j mote sarre Bokserg/ z Bolvadre Agirnd.

Í þridia mata/Sie so ad vier vilium ad Gud skule blessa þad litla sem vier hofum fyrer Hende/z hann hefur oss giefed z veitt/þa skulum vier taka þad til vor med Bæn z þacklæte/ og neyta þess riettelega/giefa þeim Fatæku nock ud þar af/z ef nockud verdur afgangs

þa hallda þui til samans/ z lata eckert spillast. Þessa Grein skal huor z cirn vel athuga/ sem riettelega vill fara m̃ stundlegt Gotz/ z vm þita verdum vier opt z oskallaan j Heilagre Ritningu a minnter.

Fiorda Greinen.

Talar vm/ huorsu ad þetta Folk vilde handtaka Christum/ z setia hñ til Kongs/ eñ hañ hafde viked sier þra vppa Fialled.

Af huørre Grein vier eigum þetta ad læra.

Fyrst/ Ad so leinge s̃ Menn hafa nægd z goda Daga af Evangelio/ þa hleyp ur Almwgen til z hellde sier vid þad/ Efi sijdar meir þa Vedred snyr sier/ z þar kiemur Kross z motgangur/ þa hl eypur hañ fra. Huad GudsOrds Predikarar skulu vel merkia/ z vppbyria ec kert/ z ei helldur lata nockud epter lig gia/ Almwgga Folke til epterdæmis eda villdar/ Heldur so sem Christur giorer hier

hier/ælifta alleinafta Guds vilia/ z gi ora hñ/ z lata huorke Villd nie Dvi lld Mañaña þorhindra fig þar þra.

Þar næft fkulum vier merkia/ Ad æ z alla tijma vonudu Gydingar z vænfu ei ns Spamans z Frelfara/ huorn Gud hafde lofad ad fenda/ fo fem er þffe Je fus Chriftus/ fo fem Folked hier medki enner/ feigiande. Þeffe er viffulega fa Spamadur fem j Heimen fkal koma.

Bænen.

Drottin Gud Himneskur Fader/ Þu fem þy rer þñ elfkulega Son/ hep: j Eydemörkun ne ryfuglega þæst z mettad þimm Þufunder Mañ a/ þyrer vtañ Ruiñur og Bgren/ med Br audum þim z Fiskum tueimur/ Þig bidium vi er/ Verdu z fo eirneñ hia öff med þñe Bleffan Vardueit þu öff þra Agyrnd/ z Bukforg z A hyggiu þeffarar Lyfs næringar. Lat öff þy rft leita þims Rikis og Rettlætis/ og veit öff þa þynar Fodurlegar Gafur/ j allu þui fem öff tilheyrer/ til Lyfs og Sælar/ þyrer Jefu Chriftum vorn Herra/ Amen.

Sunnudagen epter Midso stu/ Evangelium Joh. 8.

IEsus sagde til Gydinga folk sins/ ꝛ Nøpdingia Kieñemañ aña. Nuor er sa af ydur/ pad hann meige straffa mig vm nockra Synd? Fyrst eg seige yd? Sanleikan/ Nuar pyrer true pier mier pa ecke? Nuor hañ er ap Gude/ sa heyrer Guds Ord/ Par pyrer heyre pier pau eige/ puiad pi? erud ecke af Gude. Efi Gydingarner suorudu ꝛ sogdu til hans/

Seig

Seigiū vier ecke vel/þad þu ert Samuerſ/ur z hefur Dioſulen? Jeſus ſuarade/ Eg hefe ecke Dioful/heldur heidra eg miñ Fodur/ z þier vanheidred mig. Eg leita eige ad mīne Dyrd/ſa er ſem leit" z dæmer. Sañlega Sañlega ſeige eg ydur/ Nuor hann geymer mīn Ord/ haū mun eige ſia Daudan ad eilīfu. Þa ſogdu Gydingarner til hīs. Nu formerkium vier ad þu hefur Dioþulen/ Abraham er Daudur/ og Spameñerner/ z þu ſeiger/ Ef ad ſa er nockur ſem geymer mīn Ord/ hann ſkule ecke Daudan ſmacka ad eilīfu. Nuort ertu meire Fodur vorum Abraham/ huer ed þraūliden er/ Spameñerner eru z fraūlidner? Nuorn giorer þu ſialfan þig? Jeſus ſuarade. Ef ad eg vegſama mig ſialfur/ þa er mīn Dyrd eingen. Mīn Fader er ſa ſem mig vegſamar/ huorn þier ſeiged ydar Gud vera z þier þecked haū þo eige. Ef eg þecke hann/ z ef ad eg ſegde þad eg þeckte

hann eige/þa være eg eirn Liugare/likr ur ydur. Helldur þecke eg hann / og eg geymi hans Ord. Abraham Fader yd ar gladdest ad hann skylde sia min Dag z hann sa hann/ z vard gladur vid. Þa sogdu Gydingarner til hanns. Þu ert enn ecke fimtugur/þo sastu Abraham? Jesus sagde til peirra. Sannlega sann lega seige eg ydur / ad adur enn Abra ham var / em eg/ Þa tooku peir upp Steina/so ad peir kostudu a hann. En Jesus fordaþi sier/z gieck ut ur Mus terenu.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greinir þurfe ad halldæ.

Og er hin fyrsta/su allvarlega mrsi unar Predikan/ sem Herran Christur hafde fyrer Gydingum/seigiande. Nu er af ydur kann ad beuisa uppa mig nø ckra Synd. Item / Huer hann er af Gude sa heyrer Guds Ord.

Huar af vier lærum.

Ad

Ad aller trulynder Lærefedur eiga ad hafa alla astundan þar a/ ad lifa christelega z Gudrækelega/ flyia z þordast allar Hneyxlaner/allt illt Framferde/ so þeir meige bisshalda Truñe z godre Samuisku/so þeir meige (so myked sm nogulegt er j þessa Hollds veykleika) med Sañindū seigia/Jeg veit mig ecke hafa nockud ranglega giort. Jtm Nu er þdar kall ad beuisa vppa mig nock ra openberlega Synd z

Þar næst lærum vier hier/ Ad aller þr sem fyrerlyta Herran Jesum Christū/ z hans Ord/eru ecke af Gude/helldur af Diofflenum. Þar fyrer ber oss ollum sem vera vilium Guds Born/og verda sidan Saluhiolpner / ad heyra Guds Ord giarnsamlega/ Þuiad huer hellst Herrans Christi Ord heyr° z vardveiter/hñ skal ecke sia þñ eilifa Dauda.

Audur Greinen

Er vm þaug hrædelegu skiemd° Ord

sem blinder Giðingar giefa Herranum Christo/þar þeir seigia/hafi sie Samuerskur/ꝛ haꝑe Diofulen.

Huar aþ vier lærum.

Að þegar so longt er komed/að Menn vilia ecke hlyda Guds Ord / eda hlyda gudlegū Aminningū/þa skiedr þ so opt sīnis/að þeir verda med øllu forblinda der/og falla æfinlega meir ꝛ meir/ꝛ diwpara j Syndena/allt til þess þeir vm sidd er deyia j heīe/ꝛ vída þordæmder/Þui skulū vier læra vndercuyssa oss mꝫ Guds Orde ꝛ lyda þo vier verdum straffader ꝛ auvirdader þegar þarf gioresk.

Pridia Greinen.

Er vm Andsuar Christi/ huar hafi med goodum skiellegum Rokum mæter þeirra skiemdar Ordum/ ꝛ hrinder þīm aþ sier / ꝛ þar med æfinlega kiefer ꝛ vnder vyssar þeim/þad gott ꝛ Gudlegt er / ef þeir hefdu viliad þui hlyda.

Huar aþ vier lærum fyrst.

Að

Ad huor sem rieffelega vill vmgang
ast med Villumoñunum/og þeim sem
fara med falskan Lærdom/ ꝛ vill þa ni
dur þagga/ Hñ skal ecke giefa skamar
Ord fyrer Skamar yrde/ helldur ein fa
lldlega ꝛ Dhræddur medkienna Saklei
kan/ ꝛ forsuara hann med Roksemdar
Ordum/ suo sem Christur giorer hier/
Nañ leitar ecke sinar Dyrdar / helldur
setur hann til sins Fødurs/ þad ad gi
ora ꝛ vitrietta/ Ehñ þo jafnþrāt þui/
medkiesser hñ og forsuarar sitt Ord og
Evangelium/og hroosar þui.

Þar næst lærum vier hier/Huor ad sie
mismunur a mille Mosis Logmals/ꝛ
Herrans Christi Logmals/Þuiad þ"
Mosis Lærdomur eda Logmal/krepz
af oss ꝛ heimter/þullkōlega Hlydne/ꝛ
ap þui vier giefum hana ecke reitt/ þa
lætur hñ oss blijfa j Wille ꝛ Efasemd/
vm vora Saluhialp. Þar Framby:ꝛ
Herran oss Myskunsamlega Fyrergiep
ning allra Synda/ Og huor m̃ Trum

ne mꝛfekur ꝛ vardueiter þau huggũar ſomu Ord Nettans Chriſti/ꝛ þad hei laga Evangeliũ/hañ ſkal ecke ſia Da udan eilꝛfiega.

Fiorda Greinen

Hꝛſſder vppa þañ agiæta Vitnisbu rd/ſ̃ Chriſtur giefur Abrahams Tru ꝛ ſeiger/hañ hafe ſied ſiñ Dag/ ꝛ ord ed hiartanlega gladur þar aþ.

Aþ huꝛrꝛ vier hꝛꝛpum ad læra.

Fyrſt/Ad þeir Riettruudu j Gamlatef tamentenu/hafe lꝛſka ſ̃ vier/ ſett ſꝛna Tru a Chriſtum/huor þeim var lofa dr ꝛ þheiten/ꝛ fyrer þa ſomu Tru/eru þeir Salu holpner ordner. Þar fyrer er Truen allcina (enn eckert añad) ſa hlutur/þ huorn aller Heilager eru Sa lu holpner ordner / ꝛra Veralldarcñar Vpphafe/ꝛ munu þeir verda ſo marg ſ̃ verda vilia Erfingiar eilꝛfþs Lꝛfþs.

Þar nꝛſt/ad Chriſtur er eirn ſañur Gud/ ꝛ hꝛpur þar fyrer vered adur eñ

Abra

Abraham var. Hvad vier skulū merk
ia/ z setia j giegn Villu og Gudlaustan
Gydinga/ z aßara Herrans Christi D
vina. Bœnen.

DRottin Gud Himneskur Skapare z Fader/
þiñ elskulege Sonur vor liufe Lausnare
Jesus Christus/ hafi hefur so sagt. Hvør hañ
varduciter mijn Ord/ hañ skal ecke sia Daudan
eilyfslega. Vier bidium þig/ Ad epter þui þu
hefr giefed oss þitt H. Ord/ Pa giefr þu oss og
so þiñ H. Anda j vor Hiørtu/ so ad vier vard
ucitum þitt Ord/ z treystum þar vppa af øllu
Hiarta/ og huggū oss þar vid j stalfū Daudan
um/ so ad vier deyū ecke eilyfslega. Veit þu oss
þad fyrer þiñ elskulega Son Jesum Christū
vorn Endurlausnara/ AMEN.

A Bodunardag Mariæ/ sem er gietnadar Dagur Jesu Christi vers einka Lausnara. Gudspiallid skrif ar S. Luc. 1. Cap.

ENn a hinum siotta Manude v
Gabriel Engell sendr af Gude/
j þa Borg j Galilea/ sem nefnd
est Nazareth/ til þrar Meyiar sem
K vj hue

nud var heim} Manne ed Joseph hiet/
af Nwse Dauids/z heise Meyarcñar
var

var Maria. Og Engellen gieck ſiſi til heñ[ar]/ ꝛ ſagde. Heil ſiertu Naadarfulla DRottin er med þier. Bleſſud ertu a medal Kuenna. En þa hun ſa hñ/ vard hun hrædd af hans Ordum/ ꝛ hugleidde ad huilſk være þſſe Kuedia. Og Engellen ſagde til heñ[ar]. Ottaſtu ecke Maria/ þt þu fañſt Naad hia Gude. Sia/ þu munt Barn gieta j Kuide þſſum/ ꝛ munt Son fœda/ ꝛ hans Nafn ſkaltu kalla IESVS. Hañ mũ mſkell verda/ ꝛ kallaſt Son: hins Hæſta. Og Gud DRottin mun gieſa hñ Sæte ſijns Fodurs Dauids/ ꝛ hñ mun rſkia yfer Hwſe Jacobs ad eilijfu/ hans Rſkis mun ꝛ engen ender verda. Þa ſagde Maria til Engelſins/ Hwernen ſkal þ ſkie/ af þui eg hefe engua Manskient ? Engillrn ſuarade og ſagde til heñar. Heilagur Ande mun koma yfer þig/ ꝛ Kraptur hins Hæſta mũ vmſkyggia þig. Aþ þui/ ꝛ þad hid Helga

sem aþ þier mun þœdaſt/ ſkal nefnaſt Son Guds. Og ſia þu/ ad Elizabeth Frændkona þín hefur z Son gieted j Elle ſíne/ og þeſſe er ſiette Manudur hennar/ſem kallud var Obyria/ þviad Gude er eckert Ord Omattugt. Enn Maria ſagde. Sia/ Eg em Ambatt DRottins/verde mier epter Orde þínu nu/Og Eingellen veik fra henne.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner ſíc ad hallda.

Og er hin fyrſta/vm þann Bodſkap ſinn Gabriel Eingell bar Jonfru Mariu.

Huar aþ vier ſkulum læra þetta þrent.

Fyrſt/Ad vor Lausnare Jeſus Chriſtus/er af ſierlegu Rœde z Vilia Guds himneſka Fodurs Madr orden/j Jomfrur Mariu Lifþe. Þar fyrer/allt þad Gyding^{v} mœla j mote Chriſto/Þ er tal ad j mote almattugū Gude a Himnū.

Þar nœſt/Ad heilager Englar hafa Glede z goda þocknan a vorre Sa

luhia

luhialp/Og eru j slykum efnū z Eren dagiordum/ætlsd til reidu/oss til gagns z goda. Par þyrer erum vier skyldug er ad packa Gude/z ganga framm j Brodurlegum Kiærleika/epter þyrermynd z Dæme Heilagra Engla.

Pad pridia/Ad þesse Sonur Mariu er vissulega sa hinn same/hú ed vppfyl la skylde Fyrerheitē/s giefen voru þm N. Fotfedrum/ Abraham/ Isaac og Jacob/z Dauid Konge. Þuiad so tal ar Engellen/Gud mun giepa hm Na sæted sins Fodurs Dauids/z hann skal riskia yfer Nwse Jacobs ad eilifu.

Annur Greinen

Er vm Jomfru Mariu/huor ed vard hrædd vid þenan Bodskap/ og spyr ad þui/huornen slikt eige ad skie/ ad hun skule verda Moder/med þui ad hún veit ecke ap nockrum Mañe ad seigia.

Huar ap vier lærum fyrst.

Ad med Heilogum er ecke Truen al

K vilj la tig

la tiſma jafnſterk/hun er ſtundū veyka re/ſtundum ſterkare. Þar fyrer ſkal ei nzen vera athugalaus z ohræddur vm ſiz/ heldur bidia Gud af Hiarta dagle ga/ad hañ vilie ſtyrkua z ſtoduga gio ra oſſ i Truñe/ og ecke lata oſſ falla j Freiſtingar.

Þar næſt lærum vier þad hier/ad Hold z Blod kann ecke vel ad ſkicka ſier j Guds Orde z hſs Verkum/ſpyrſt þ" fyrer æfiſo epter/z vill vita huornen þ z þad kuñe ad ſkie/ eñ j moote ſliſkum Hneyxlunum eigum vier ad merkia þ ſem Engellen ſeiger til Mariu/ Ad þ Gude ſie eingen Hlutur omogulegur. Þar mz ſkulū vier z ſo læra þ/ad ſpyria ecke/ heldur trua einfalldlega/ſo ſ bleſſud Maria giorde hier ad ſyduſtu. Nuer j moſe marger giora a þeſſū vor um Dogū/z falla þar fyrer j'ſkadſam legar Villur/ſo ſ ad giora Endurſkiſr arar/Caluiniſtar z adrer fleire.

Þridia Greinen.

Er

Er þ Andsuar sem Engellen giefur Jonþru Mariu vppa hennar spurning.

Huar ap vier skulum þrent læra.

Fyrst þetta/ Ad Herran Jesus er gie ten j Mariu Lyfe/ af heilogum Anda en ecke af Manne z Kuinu/ so sem oll ur Børn. Þar fyrer er hann þ rietta Ku innar Gæde/ husriu Gud fyrerhiet z lofade j Paradys/ z fyrer þa Grein ne þnest hann hier þad Neilaga. Þuiad þ" adrer Menn/ eirn med odrum verda gie ner z fædder j Syndenne ap Manne og Kuinu/ Þa er hann fæddur eirn Neilag ur/ Algiordur/ Riettlætur Madur/ an allra Synda.

Þar næst er hier ad læra/ Ad hann er ecke alleinasta Madr/ heldur z so sann nur Gud j eirnre Personu/ so sem Ein gellen Gabriel liosiega kallar hann hier Son hins Hæsta.

I þridia lage/ Ad hann er þar þ af Gu de sendur j Heimen/ ad hann skule byria vpp eitt eilyft Ryke endalaust/ z leysa

frelſa oſſ Meſſena vr Rikke Diofulſi. ns/ ꝛ giora oſſ ad eilifſu ſæluhiolpna. Par fyrer ſkulum vier hiartanlega gl edia oſſ j hans Nafndogan/ ſem er Vpp haf vorrar Sæluhialpar/ ꝛ hugga oſſ par af j ollum Diofulſins Freiſtingū.

Banen.

DROTTin Gud himneſkur Fader/ aþ hiar ta giſrum vier þier þacker/ þyrer þyſna O vmrædelega Nad ꝛ Myſkun/ ad þu hefur mi nſt a oſſ Aumar Manneſkiur/ ꝛ hefr læred þiñ Sou taka a ſig mannlega Natturu. Vier bidium þig/ ad þu þyrer þiñ Heilaga Anda/ vpplyſer vor hiſrtu/ ſo ad vier iafnan ꝛ j al la ſtade/ kynnum ad haſa vora huggun j Hollv gan ꝛ hingadkomu/ Þyſnu ꝛ Dauda þyns Son ar/ og iæta og medkienna hñ þyrer vorn Herra og Konung/ ꝛ ad vier þyrer hans Nafn ꝛ ve rdſkulldan/ mættum eilyflega lifa med þier/ ꝛ þynum heilaga Anda/ AMEN.

A Palma Dag

Evangelium. Matth. 21. Stendur med ſiſſe Vfleggingu þaſſ fyrſta Sun nu Dag j Jolafaſtu.

A

A Skirdag.

Evangelium Luc. 22. Cap.

OG þa er su Stund kom/sette Jesus sig nidur/ og þeir tolf Postular med hönum/og hann sagde til þerra. Mig hefur af Hiarta epter lang ad/ad eta þetta Paska Lamb med ydur adur enn eg lijd. Þuiad eg seige ydur/ ad hier epter mun eg ecke af þui neyta/þar til þad fullkomnast j Guds Ri-

ke/Hañ tok og Kaleiken/giorde packer/ ſagde/ Medtaked hañ/ og ſkipted honum a medal ydar / Þuiad eg ſeige ydur/eg mun ecke dreckа af Vínuidar Avexte/þar til ad Guds Ríke kiemur. Og hañ tok Brauded/ giorde packer/ braut þad/gaf þm̃ og ſagde. Þetta er miñ Líkame/ ſa ſem fyrer ydur giefen verdur/ giored þetta ı̃ mínna Miñing. Líka eirnen og Kaleiken epter Kuelld mæltíderna/og ſagde. Þeſſe er Kaleik ur hins nyia Teſtamentis ı̃ mínu Blode/huort ed fyrer ydur vthelleſt.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner ſñe ad hallda.

Og er hin fyrſta ſu/ Ad Chriſtur vnd eruñſar ꝛ ſamar fyrer Læreſueinunum ad hañ hafe hiartanlega Forſeinging ad eta þetta Pæſkalamb med þeim ad ur ekí hañ verdur fyndur.

Huar ep vier lærum fyrſt.

Ad Herran Chriſtus hefur Niartans lyſt

lyst og forleinging epter Mannsins vel ferd z Sæluhialp. So langt er fra þui/hñ vilie Syndugs Manns Dauda eda vera sok z epne til nockurs Manns Glotunar. Huar fyrer vier attum ad lata oss langa epter hñs Nad z Myskun af Niarta/ Nugga oss vid hana z epa hana ecke.

Næst pessu lærum vier/ Ad med þui DRottin Jesus vilde ganga vnder sín na Pínsl z Pínu/a þan Dag s̄ Paska Lambed var eted/epter Guds Befalningu/Þa er þar apr Augliost/ad Paskalambed j gamla Testamentenu hefr vered Figura z merking Herrans Christi/z hans Pínu/og er þar fagurlega vtmælud/z þ Sioner sett/til hús Christi Daude z hasis Blod skylde oss vera gagnlegt. Þuiad lyka so s̄ þ skiede j Egyptalande/ad huar hellst sm Dyraskapar Israels Sona voru rodn' m̄ Paskalambsins Blode/ þar voru þeir frelsader fra Dræpseinglenū/So leyst

er z frelsat Bloded Christi oss fra oll um vorum Syndū/ Daudanū z Diofl enum/ Huar vid vier eigum ad hugga oss/z vera ap Hiarta glader.

Aunnur Greinen

Er Christi Predikun/j huorre hst kuedst ecke vilia ela optar nie Drecka med sijnum Læresueinum/ fyrr eñ pad kiemur pramm j Guds Rijke.

Huar ap vier skulum læra.

Fyrst / Ad Herran Christur hepur vitad og sied pyrer framm/allt huad yfer hafi koma munde/adur eñ pad skiede/ Par pyrer hefur hann viliuglega gieped sig j Pijnuna og Daudan vorra vegna Huad oss naudsynlegt er ad hugleida/ vorre Tru til styrkingar/ og Samuisk unne til Huggunar.

Par næst lærum vier/Ad po Herran Christur giæpe sig sialpuiliuglega j Daudan/ epter sijns Fodurs Raade og vilia/ Pa er ecke Judas og adrer Her

ans

ans Christi Þviner apsakader nie sak lauser/ med þui þad var ecke peirra a stundan ad fullkōna Guds Vilia/ Nell dur høpdu peir tilgang/ myklu verra z syndsamlegra/ Nuar fyrer þr hafa hr œdclega z hæskasamlega syndgad/ so s Christur talar vm Judas/ seigiande. Betra vœre sa Madur hefde alldrei vered pœddur.

Þridia Greinen:

Eru Jnnsetningar Orden Neilagrar Kuolldmaltidar.

Huar ap vier skulum lœra

Fyrst/ Ad N. Kuolldmaltid er ecke alleinasta Braud z Vin/ Nelldur sañ arlegt Nollð z Blod Herrās Jesu Christi/ Þg þ veitest z giefst ad eta z dreck a j Sacramentenu. Þg so s S. Paall seiger/ þa er þad sañarleg Nluttekning Nollds z Blods herrans Jesu Christi 1. Cor. 10. Cap. Þad er/ huor sem etur af þui Braude/ z dreckur ap peim bles

ſada Kaleik/ ſa verdur viſſulega Hlut takare Jeſu Chriſti Hollds z Blods/ huad allt er vel merkianda/z gagnlegt ad vita/j giegn Sacramentiſium/ ſem ecke ſkaꝛnaſt ſijn ad mæla a mote Herr ans Chriſti Ordū/z paug ad vileggia j aſtarlega meining/eſ̄ pau tolud eru.

Næſt pui lærū vier hier/ Ad nær Sa craimentum ſkal giefaſt z medtakaſt/ Pa ſkal pad ſkie med meddeilingu bæde Brauds z Vijns/z giefſt bæde Leikum z Lærdum/z hafer j onguan mata ad Herrans Chriſti Teſtamentū ſkule re ingt z kreinkt verda/ſo ſem ſkiedur hia Papiſtum eſ̄ nu a peſſum Deige.

Pad pridia ma z hier læra/ Ad ptta heilaga Sacramentum er ecke af Chri ſto jūſettnie ſkickad til peſſ/ ad pad ſku le vera Offur fyrer Lifendur z Dauda ſo ſem Papiſtar halda/puert a mote Ritninguſ̄e / Helldur til peſſ ad Meſſ ſkule par jafnſtramt med miſſaſt a Je ſu Chriſti Dauda z Pijnu/z vthelling

hans

hans Blods/ z hugga sig par med. Þui ad m3 þui hann seiger hier sialfur/ ad hann hafe giefed sinn Lykama j Daudan/ og sitt blod ad skule vthellast til þyrrgiefningar Syndanna/ þa allra sem eta hans Lykama/ z drecka hans Blod/ Þa skal huor Christen Madur med riettu/ sa sem geingur til þessa Sacramentis/ halda Herrans Christi Forpienustu/ Þinu z Dauda/ fullan Bitaling þ sinnar Synder/ z vænta fullkomlega/ ad hann fae þ þetta Syndanna Fyrrgiefning/ z styrk ia so sinna veyka Tru med þessum Dyrmæta Pante Herrans Christi Holds z Blods.

Bænen

GVd DROttin Himneskur Fader/ Vier þockum þier þyrer þina mykla Nad z Miskun/ ad þu þyrer þinn Son Jesum Christum hefur þusett soddan Mialtyd/ i huørre vier erum hans Lykama/ og dreckum hans Blod/ Vier bidium þig Himneskur Fader / giefe oss þinn Heilaga Anda/ so ad vier ecke ouerduglega til vor tøkum so haleita giøf/ Heldur so ad vier mættum medtiena vorar Synder/ og læra ad heim/ og j stødugre Tru/ vona z vænta Synd

aña fyrergiepningar/ þyrer Jesum Christum
þin Son/og ad vara og þroaast/ Kiærleika
num so leingi vier lifum/og til þess vier ver
dum eilifslega Sæluholpner/þyrer Jesum Ch
ristum þin Son vorn DROTTin og
Herra/ AMEN.

A Fostudagen langa.

Ma lesa Pijningar historiuna Herr
ans Christi/so sem hun er saman tekin ep
ter þiorum Gudspiallamönnum.

OG þa þeir hafdu Lopsaungen sun
ged

ged/ Gieck Jesus vt sem hann var van
ur/ yfer vm Læken Cedron / til Fiall
sins Oliueti/ ꝛ ct.

Þesse Pijningar historia hefur þiortan
sierlegar Greinet þãc gd hallda.

Og hlyder hin fyrsta vppa þ Sam
tal sem Herran Christur hafde a Vei
genum/ vid sijna Lærisueina/ seigiande
þeim þyrer/ ad aller mundu þeir a sier
hneyxlast/ a þeirre Nottu.

Huar ad vier skulum læra.

Nuersu Nolld og Blod er veykt j oss
ollum/ ꝛ ad þeir sem attu ad vera sterk
are en adrer/ ꝛ hraustare/ þeir falla stu
ndum a Freistingar tijmanũ/ ꝛ eru ecke
stødugre en adrer j Truñe. Þar þ skv
lum vier ecke vera ohrædder vm oss/ nie
athugalauser/ Nellde gãga fram j Di
ta Drotrins alla tijma/ ꝛ bidia Gud/ ad
hñ læte oss ecke falla j freistne/ helldur
varducita oss j rietire tru/ Otta Drott
ins ꝛ godre vmgeingne allt til Enda.

Aumur Greinen.

Er vm þa ſaru Piſſl z Þánu/ ſín Herran Jeſus Chriſtus leid hid ſiðra med ſialfþū ſier/ Huor hñ giorer ecke allein aſka Sorgfullan z ſkialfande/ helldur preſſar hun Blodugan Sueita vr hñs Holde.

Huar af vier meigum læra/

Huorſu þung Byrde Guds Reide er j giegn Syndeñe/ hüia Byrde ongull Manne var mogulegt ad bera/ hellður hefdu aller Meñ vnder heñe fordiarf aſt ad eilifu/ ef ad Gud hefde ecke ſuo myſkunſamlega liett heñe af oſſ/ z lagt hana vppa ſiñ Son. Vm ſlikt ættum vier allra hellſt ad huxa/ a þſſū Deige z þacka Gude þ þ/ z hñs elſkulega Syne Jeſu Chriſto/ z hugga oſſ þar vid j ollum vorum Freiſtingum/ Syndaña Daudans/ Diofulſins/ z Heluſtis.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa Judas/ huorſu hñ kom med ſtorum Flock Maña/ z ſueik Herran

Huar af vier læra meigum.

Ad lijka sem j þñ tijma sktede/so skied ur þ eñ j Dag hans ckristelega Kyrk tu/ad hū hefur ecke alleinaska openberlega Ovine/helldur heimuglega/ō lat ast vera hesiar goder Viner/ og mog vel Christner/ eñ þo samt japnframe forrada peir z selia Evangelium med Kosse z polsku Niarta/ huad eingen vn drast skal/eñ sijdur hneyxla sig þar a.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Gydingana z þra Fylgiara/sem þanga / binda z burt leida Jesum Christum/ og þegar peir gieta enguar saker hñ gieped med rettum Sannindum/þa koma peir fram mz Elguitne/honum j moote.

Huar af vier lærum.

J Fyrstu/Huort heimuglegt Vfund hatur leider Mañ vm sijder/Og þegar Madur einusine/tekur til ad mootstan

da openberan Sañleik/ þa lætur hañ ecke af þui/þyrr eñ hañ verdr med ollu þorhertur/so hann deyr z fordiarþast. Þar þ skyllde eingeñ Madr/lata Diofulen vid sig rœda/eda ad koma sier til/ ad standa j mote Christo z hñs Orde.

Næst þui ma hier lœra/ Ad vor Herra Jesus Christus hefur vissulega pñdur verid/ so s saklaus z Riettlœtur Madur/fyrer oss Ranglœta/ med þui hans orgustu Fiandmeñ z Oviner gœtu onguar Saker vppa hñ beuñsad/ huar þyrer þeir vrdu ad hialpa sier mz Ciuguottum z Lygum/ Nuad oss er miog huggunarsamlegt/ þegar vier verdum fyrer slyku.

Fimta Greinen.

Hlyder vppa S. Peturs Fall z Afneitan/og hans Idran.

Huar af vier lœrum.

Ad þegar Gud tekur sñna Nœdarhond fra Mañenñ/ þa hlytur hñ jafnsn

art

ark ad þalla. Er þar þ Naudsyn ad vi
er stolum ecke ofmiog vppa oss sialfa.
Þar næst/þegar vier hrosum eda fallt
þa skulum vier med S. Petre græta be
isklega/iðrast Syndana/z bidia Gud
af ollu Niarta vm Fyrergiefning / læ
ta af Syndesse z giora hana ei optar.

Siøtta Greinen.

Nlyder vppa Suikaran Judas/og
hans hryggelega Afgang.

Af þuiriu vier eigum ad læra þyrst.

Þetta almesticlega/ huilijka Þijst og
Plangu z Niartans Sorg/ Synden kie
mur af stad/ Manisins Samuisku þeg
ar hun vaknar vpp/ z huorsu þungt z
toruellt/ þ er ad trua/ ad Gud mune va
þeim nædugur/z þgiefa þeim Synder
nar/s ædur haþa syndgad vppa Nad
z Myskun Guds/z onguum aminning
um nie vidurunum hafa viliad hlijda
Og ad marger i slijkre Kus! z Angist
falla i Druænting z eilijþa Fyrerdæm

Lvtij ing/

ing/ſo ſem ſkiede Judas.

Par næſt ma hier ſerdeilis læra/Hu er Æfelok/og huilikan enda fa munc aller Herrans Christi/ꝛ hꝛ̄s Ords D viner vm ſiðer/ſm̄ er/ad þeir mune vm ſiðer/optaſt þa jllan ꝛ hꝛædelegan Aþ gang. Huad alla Meſt atte ad ſkielfa ſo þeir fordeſt Judas Koſſ/ ꝛ allar ad tar Storſynder og Glæpe.

Siðunda Greinen.

Talar vm þa forherku Gydinga/ s̄ med Falſe ꝛ Lygum taka Liſfed af Her ranum Christo/ ꝛ þar med ſpotta hꝛ̄ hanganda a Krossenum/ꝛ lætaſt jafn þramt þui vera Heilager/ad þr þikiaſt ecke meiga an Syndar leggia þa 30. Silþur Peninga j Guds Kiſtu / eda Ölmuſu Orkena.

Huar aþ vier lærum.

Huorſu ad Mannſins Hiarta er vnd arlegt/ꝛ fraleidt/ ꝛ af Diofflenum opt

ſiſtis

sinis so þorblindader/ad þo Menn ligge i stærstu Nøþudsyndū z Glæpū/þa þi kiast þr þo vá fromer z Heilager/Sia um oss þar þ vel vm kring/ so ad Diofullen sukke oss ecke/nie forblinde j syndene. Biduū helldur ad Gud vpplyse vor Hiortu med sinū N. Anda z styre oss z stiorne/ z leide oss a sinū Veige.

Attunda Greinen.

Hlyder vppa Almwga folked s epter Gydingaña Boon og Beidslu bad vm Barrabam/ad hñ mætte giefast laus/ enn Christur hlaut ad verda Krossþestr.

Huar aþ vier lærum

Ad Almwgafolk folger ætisd Ordū z Epterdæmū for Herra z Nofdingia framar en Guds Bode/ z þ geingur so til/so sm þa Blindur leider Blindan/ þeir falla bader j Greþena/Enn sierdeilis meiga Guds ords Þienarar læra hier aþ Vidusrun / ad treysta ecke vppa Almwga Folk/þad er laust z ostødugt

Þar næst meiga hier aller læra/Huor eirn j sijne Stiett/Kalle og Embætte/ad sia sig vel vm kring z forstalega/hu ad hann giorer z truer/huort það samhliodar Guds Orde edur ecke. Og læte aðara Mana Epterdæme ecke sujskia sig nie a talar draga.

Xiunda Greinen

Hlyder vppa Pilatū/sem vel z leinge vardest/ad eā hann vard Gydingū sam þyckur/eā þo vm sijder lætur hann Gydinga koma sier til þess med þra Nærei ste z Nostunum/ad hann dæmer þann sak lausa Jesum til Dauda.

Huar ab vier lærum/

Fyrst/Ad Vinatta Manna z eiged Gagn/forhindrar margan frā Guds Rijke z sijne Sæluhialp. Þar þ atte huor Madur opt z ostalldan ad hura vm þaug Orden sem Christur talar j Gudspiallenu/z seiger. Huor ē elskar Fodur z Modur/Kuinnu z Born Nws z heim

z Heimele/framar enn mig/sa er mjn ecke verdugur. Par næst eiga þeir ad læra hier/sem veralldlega Valldstiorn hafa/z setter eru til Domara Embætis/ad geyma vandlega Saðleikan og Rietlæted/z giora þ ei nockrū Masse j vil/ad dæma þ Rangt er.

Tiunda Greinen.

Heyrer til Strjdsmonnunū/z seiger fra/huørnen þeir hafe spilad vid Herran Christum/Krynt hañ/Nwdstrykt/hæfft z spottad/z vm sijder krossfest hañ z skipt hans Klædum med hlutfalle.

Huar af vier skulum læra.

Ad Diofullen vppuckur z huetur j giegn Christo/ecke alleinasta þa andlegu/helldr z eirnen lijka þa veralldlegu Storherra og Hofdingia/ Og þ sama giorer Diofullen eñ nu a vorum Dogū z mun giora/ Ad þegar Menn hafa retlt z ræct Christelega Kyrkiu/ z skipt Christi Klædum sjn a mille/þa leggia þeir þar ofan a Spott z Spie/z kalla

Guds Ord ꝛ hꝛis Lærdom. Ad pessu skal sig eingen giefa / ef hañ vill vera Christi Læresueirn.

Ellepta Greinen.

Hꝛyder vppa Simeon af Cyrenia / hú ium Striꝛdsmeñerner naudgudu til ad bera Herrans Christi Kross.

Huar aꝛ vier læra meigum petta.

Ad eñ þo Christner Meñ hꝛiose ad bera peñan Kross hier j Heime / þa er þo miog mikell misinunur a mille Herr ans Christi Krossburdar / ꝛ þra Moot gangs. Þuiad lꝛka so sꝛ̃ Simeon bar Krossen naudugur / ꝛ þa hꝛ̃ kom til Af tokustadarins / lagde hꝛañ Krossen fra sier / ꝛ gieck j burt. So er vor Kross hi er j Heime Naudungar Kross / Vier be rum hꝛ̃ ogiarnan / eꝛ vier erum stalꝛra der / Og med vorum Krosse ꝛ Motgan ge / kusium vier huorke ad stilla nie þor lꝛka Guds Reide. Eñ Herran Christ ur ꝰ viliug ꝛ tok vppa sig Krossen / ꝛ doo

vm

vm sijder a hønū/ hū hefur einsamall
z alleina bored þad ollum Mønum v"
omogolegt z obærelegt/ og hefur med
sīne Pijnu/ leyst z prelsad oss fra eilijf
um Dauda/ z ollum Neluijtis Plagū
og Pijslum. Nuar fyrer oss hæfer alla
Daga z Stunder honum þacker ad gi
øra af Niarka.

Tolpta Greinen.

Nlyder vppa Nerrans Jesu Christi
Andlæt/z þaug seinustu Ord hañ tal
ade a Krossenum.

Huar ap vier eigum þetta ad læra

Ad Nerrans Jesu Christi Pijna hef
ur ecke vered neitt Gaman eda Barna
spil/helldur hefur hū kostad þ noogu/
dyrt/ ad endurleysa oss/ Og sañarlega
hefur hū a sijnum Lijkama þunded og
smackad Daudans Beiskleika/Ef̄ ad
sijdustu hefr hū polenmodlega bifalad
sīn Anda j Fodursins Hendur. Nuad
oss er þar til gagnlegt/ad vier truū vis

M iij sulega

sulega/ad hñ med sinne Pínsl z Pínu z Dauda/ hefi oss leyst z frelsad fra Nel vsttis Boluan/z Pínslum z eilisþñ Da uda/So ad vier j sliskre Tru kynnū þui betur z med christelegra hætte/ad skil iast vid þetta auma z stundlega Lisþ.

Þrettanda Greinen.

Nyder vppa Dasemdarverken z þurd anlega Tilburde sem skiedu þa Christ ur andadest a Krossenum. Þuiad ecke alleinasta ritnade j sundur Jertialldeð j Musterenu/helldur sprungu j sundur Steinarner z Jorden/z margra Neila gra Mañna Liskamer risu vpp.

Huar ap vier skulum læra.

Ad vita huort gagn oss leider z leidi hefur ap Herrans Christi Dauda/sm er þyrst petta. Ad þyrer hans Dauda erū vier leysster z frelsaber þra Logmal sins Boluan. Þuiad Christur hefur mz sinne algiordre Nadme/vppfyllt allt Logmaled oss til Goda/ z vorra vegna

z med

z med sijnu Dauda hefur borgad z bil
alad fyrer vora Synd z sekt alla. Þar
nast hefur hann z so opnad vorar Gra
ber/z fyrer sitt Blod/z sin Dauda/ vt
vegad oss Lijfed z Saluhialpena/Þui
ad þr sem a hann trua/skulu ecke bliija
eilijflega j Grafenne/helldur skulu þeir
verda vppriijsande a þeim sijdasta Dei
ge/ z af honum verda medtekner jnn j
þ eilijfa Lijf/ Þessa Nuggun hopi vi
er sierdeilis af herrans Jesu Christi
Dauda z Pijnu.

Fiortanda Greinen.

Nyder vppa þann goda Mann Josephi/
sem bidur vm Lijkaman Christi/z þeg
ar hann fieck sijna Bæn/sueipar hann Lij
kaman j hreinum Lijnklædum/ z leggr
hann j nyia Grop sem hann atte sialfur.

Huar ap vier meigum læra.

Ad huorsu haturlega z þunglega s
Dispullen stormar z striider a Riked
Christi/z huorsu sem hann æder j giegn
Christo / þa kann hann þo ecke med allre

sine Magt/ hans Riike nidur ad pryck ia. Alla tijma hefur Gud nockra s. n. z pessu Joseph/ sæta z medkiesa Herra Jesum/ og læta husvrke Diopulen nie Heimsins galenskap villa sig nie hrœda fra Christo/ Nuad oss er bœde nu z seir na huggunarsamlegt z gagnlegt/ so vi er lœrū ad trua pui/ ad Gud vill z so kall hann/ ecki nu a pessum Deige ad vera krø ptugur j peim s. eru Breysker z veyker og kann ad verka Truna j peim/ og ver nda pa fra ollum Diofulsins eldlegū Pijlum/ so fram Men bidia hann og a kalla vm Nad og Myskun.

Og vm allt petta vilium vier so bidia z seigia.

HErra Gud himneskur Fader/ Pu sem af ogødurlegre Nad z Myskun til vor/ ecke hl ijpder pijnum Eing etnum Syne/ helldur gafst hann j Daudan/ z j Krossens Dauda. Vier bid ium pig/ vpplys vor hiørtu med pijnū Heilan da/ ad vier kynnum ad hugga oss vid soddan Nad/ z vakta oss vid Syndene prattuerigis/ par med ad lida polenmodlega/ huad hellst pij nu/ Kross z Morgang pu villt vppa oss legg ia/ So

ia/So ad vier þyrer þijns Sonar þijnu ꝛ ve
rdskulldā/mættū med þier æpeñlega lifa/Amē.

A Paska Dagen.

Evangelium Marc. 16

OG þa ed Þuottdagurenn
var vmliden / Keyptu þær
Maria Magdalena/ og
Maria Jacobi ꝛ Salome
dyrleg Smyrsl/ad þær kiæme ꝛ smyrde
Jesum. Og miog snemma Morguns/
eirn Þuottdagaña/kemu þær til Graf
areñar/vm Solar vppruna. Og þær

ſøgdu ſíñ a mille. Huør mun vellta þ
oſſ Steinenum af Grafar muſſanum?
Og ſem þær litu þangad / ſæu þær ad
Steirnen var afvelltur/ þui hñ var ad
ſtñu næſta mikell. Og þær geingu jñ
j Grøfena/og ſæu eitt Yngmeñe ſitia
til hægre Hlidar/ ſkryddan ſijdu Klæde
Huſſu/ z þær vrdu Otta ſlegnar. Eſ
hañ ſagde til þeirra. Eige ſkulu þier
hrædaſt. Þier leited ad hinum Krøſſfe
ſta Jeſu af Nazareth/ hñ er vppriſeñ
z er ecke hier. Siaed þañ Stad/ huar
þeir løgdu hñ. Helldur fare þier burt
z ſeiged hñs Læreſueinum/ z Petre/ ad
hñ mũe ganga fyrer ydur j Galileam.
Þar munu þier ſia hñ/ ſo ſem þad hañ
ſagde ydur.

Petta Evangelium hefur þriar Gr
einer jñc ad hallda.

Og er hin fyrſta vm Kuiſurnar ſíñ
komu med dyrmæt Smyrſl til Grafar
eñar/ med huørium þær villdu ſmyria
Lijkamann Jeſu.

Af huørre vier høfum ad læra Ad

Ad vissulega er Kraptur Guds styrkur j þeim Veyku z Vanmættugu. Þuiad þegar Postularner og Læresueinarner Christi/ foldu sig hier og huar/ af Otta z Nræðslu/ z þordu ecke ad læta sig sia/ þa medkienna þessar Fatækar Kuinnur/ openberlega þyrer huorium Manne med þessum sinum giorninge/ ad þær elska Christum/ z þra hans elsku læta þær ecke hræda sig nie skielfa/ hins sin anarlega Dauda / eda nockud annad. huorium Dæmum vier eigum ad þylgia/ z fyrer Diofslenum z Neimenū oski elsoer ad jafna z medkienna vorn Drott in Jesum Christum.

Aunur Greinen

Hlyder vppa Guds Engel/ sem Steinenum vellte af Grøpenne/ þegar Kuinnurnar voru j hugande þar vm / huor þad munde giora þ þær.

Huar af vier lærum.

Ad vissulega hafa Neilager Guds

M vi Eing

Einglar/Gicdpeckne z sierlega Glede aþ vorre Velþerd og Sæluhialp/ med þui ad þeir eru so spneleger z þienustu samer / fyrer z epter Herrans Christi Fæding/Þiinu z Dauda/hans Vppri su z Nimna før. Þar þyrer erum vier skylldug' til ad þacka Gude/z forsoma ecke vora eigenlega Sæluhialp/þ' mz z eirnen ad hialpa odrum/z veita þm Styrk z adstod til betrunar/ lyka sem Heilager Einglar giora.

Þar næst lærū vier hier/Ad þo Tru en sie veyk/þa er hū þo Gude þægeleg Og huar hellst ad ecke er nema lyttell Neiste Truareñar/þa vill hann styrkia hann/efla og vexa. Nuad oss a ad vera til Amiskingar z Nuggunar/nær s vier sium oss ad vera veyka j Trusie.

Þridia Greinen.

Er su æzsta Predikun sem Eingell Guds giorer fyrer Kuinunum.

Huar aþ vier lærum fyrst.

Það

Þad ad vor Herra Jesus Christur/ sie
vissulega af Dauda vpprisen/ med þui
ad sañur Guds Eingell ber þar vitne
vm/ hvorium vier eigum helldur ad tr
ua/ enn ollum odrum Lygie Ordum/ hv
ort þad eru Gydingar/ eda adrer Heid
ingiar/ sem þar seigia nei til.

Þar næst/ Med þui Christur er vissu
lega vpprisen af Dauda/ þa efum þad
j onguan mata/ helldur truum þui full
komlega/ ad vier munum lyka vppriſsa
a sijdasta Deige/ Þuiad auk þess hann
lofad hefur ad vppuekia oss a þeim ti
ma/ þa hefur hann med sinne Vppriſsu ru
dt eirn Veg j giegnū Daudan z Hel
uijte/ z opnad oss jngang til þess eilijfa
Lijfs.

Þad pridia/ Ad hvorsu Fatækur au
mur z Syndugur sem hvor er/ sa sem
truer a Jesum Christum/ hann verdur
riotande Jesu Christi Vppriſsu fier til
Riettlætis/ med þui Eingellen tileink
ar z nefner hier S. Petur med Nafne

ſ hafde adur afneitad Christo miog hryggelega/ ſ bydur Eingellen Kuinu num ad boda hin Christi Vppriſu/til ſierlegrar Huggunar/ Huad aller Fatæ ker Syndarar ſkylldu vel merkia ſ epti er huxa.

Par fyrer vilium vier ſo bidia.

GVd DROTTin himneſkur Fader/Pu ſem hefur giefed hin Son Jeſum Christum i Daudan/fyrer vorar Synder/ ſ vppuakter hann ap Dauda oſſ til Riettlætis. Pig bidium vier Veit oſſ og gief hin Heilaga Anda/ ſ med hæ num styr og ſtiorna pu oſſ/ ſ vardueit oſſ i riettre ſ ſañre Tru/Geym vor fyrer øllu Syn dum/ ſ epter hetta liued Lyf vppreis oſſ til Eilifs Lyfs/Fyrer Jeſum Christum hin Son/AMEN.

Annan Dag Paska.

Evangel. Luc. 24.

GIa/ad tueir ap peim geingu a pañ ſama Dag/til nockurs Ka uptwns/pad ed var fra Jeruſal em ſextiu Skeida Rwm/ad Nafne E

maus

maus. Og þeir voru ad tala vm alla þa Hlute sijn a millum sem vid hofdu bored. Og þad skiede þa þeir rædduſt vid/ ꝛ spurduſt a sijn a millū/ ad sialfr

ur Jesus nalægdest þa/ og gieck jafnfr amt þeim. En þeirra Augu voru so hallden/ ad þeir þecktu hann eige. Og hann sagde til þeirra. Huad er þad þyr er Rædu sem þid hendled yckar a mille reikande/ ꝛ erud hryggver þar af? Þa suarade eirn er Chleophas var ad na fne/ ꝛ sagde til hans. Ertu alleina so okiendur til Jerusalem / ad þu veist ei

M vitt ge hu

ge huad a þessum Dogum þar jñe gio
rst hefur? Eñ hann sagde til þeirra.
Huad er þad? Eñ þeir sogdu til hñs.
Þad/ Af Jesu hinum Naduerska/hù
or ed var Spamadoms Madur/ mattug
ur j Ordum og Verkum fyrer Gude og
allu Folke. Og huørnen ad vorer Hof
udprestar/z Høfdingiar/selldu hann j
fordæming Daudans z Krossfestu hñ.
Eñ vier vonudum ad hñ munde endur
leysa Israel. Og yfer allt þita er hiñ
þridie Dagur j Dag/ er þetta skiede.
So og hafa skielfi oss nockrar Kuiñur
afs oss til/ þær ed fyrer Lysingena hof
du hia Grafseñe vered/ og þundu ecke
hans Liksama/komu z sogdu sig hafa
sied Englanna Sioner/þeir ed sogdu
hann lifa. Og nockrer vt afs oss gein
gu til Grafareñar/og fundu eins lika
sem Konurnar hofdu sagt/eñ hñ þun
du þeir ecke. Og han sagde til þeirra.
O þier Heimsker z treger i Hiarta/ ad
trua þui allu sem Spamenner hafa

talad/

talad. Hlaut Christur ecke petta ad lida/ z ſiganga so j ſinna Dyrd? Og hann took til fra Moyſe z ollum Spamonnum/ z lagde vt fyrer peim allar Ritningar þær af honum voru. Og peir toku ad nalgaſt Kauptuned þad peir geingu til/ Og hann liet þa ſem hann villde lengra ganga. Peir neiddu hann z ſogdu. Ver þu hia oss Herra/ þuiad Kuolda tekur/ z a Dagen lidur. Hann gieck ſa z var hia peim. Og þad skiede/ þa hann ſat med peim til Bords/ Ad hann tok Brauded/ bleſſade þad z braut/ og riette ad peim/ þa opnuduſt peirra Augu/ ſo ad peir þeckte hann/ z hann huarf þra þrra Augum. Og peir ſogdu ſinn a mille. Brann ecke ockart Hiarta j ockur/ þa hann talade vid ockur a Veigenn/ og opnade þyrer ockur Ritningarnar? Og peir ſtodu vpp a ſomu ſtundu/ z sneru aptur til Jeruſalem/ z fundu þa ell efu ſaman ſafnada/ z þa ſem med þm voru. Huorier ad ſogdu/ DROTtin

er saklarlega vppriſen / og hefur birſt Simone. Og þeir ſogdu huad giorſt hafde a Veigenum/ z huornen þeir hefdu þeckt hann/ j þui hafi braut Brauded.

Petta Evangelium hefur þiorar Greiner jnne ad hallda.

Og er hin fyrſta vm þa tuo Læreſueina/ ſem geingu til Emaus / og voru ad tala ſin a mille/ vm allt þad ſem a þeim Dogum ſkiede j Jeruſalem/ z hu ad þrra Meiſtara hafde giort verid.

Huar ad vier megum læra/

Nuorſu ſnart z auduelldlega Truckſkafi ad þalla og verda Efaſom j Freiſtinguſie. Þuiad lyklegt er/ad Herran Chriſtur hafe optſiñis predikad fyrer þeſſum tueimur Læreſueinum/ ſo ſem þyrer hinum ødrum/ ad hann ætte ad lijda Pijnu og Dauda. Og ſijdar vpp risa af Dauda. Þad viſſu þeir ad hann var Daudur z jardadur/ eñ ad hann ſkylde nu lifa/ þui vard ecke j þeirra

ira Heila komed. Par fyrer treiste ein gen vppa sialfan sig/ Helldur skulum vier og meigum aller jata og medkien na/ huad seiner og treger vier erum til ad trua Guds Ordum. Eigum vier þ^u fyrer ad halda oss fastlega vid Guds Ord/ og biðia hann ad styrkia oss z efla j Trunne z med henne ad verida oss z vardueita j ollum vorum Motgange og Freistingum allt til Æfeloka

Aunur Greinen

Nyder vppa vorn liufa Lausnara Jesum Christum/ sem kiemur til þessara Læresueina a Veigenum / geingur jafnframt þeim/ og giefur þeim liosle ga Vndervisan vm sin Dauda z sijna Vpprisu.

Huar af vier skulum læra þetta þient.

Fyrst þetta/ Ad þad Fyrerheit sie vis sulega satt/ sem Christur giefur oss ell um/ seigiande/ Huar hellst tueir eda þr ir eru saman komner j minu Nafne!

þar vil eg vera a medal þeirra. Þar fyrer eigum vier ad hugxa þar vm jafnlega/og hafa æstundan þar a/ ad hvor og einn tale vid annan vm þa hlute sem eru Gudleger og Goder/eñ ecke illt er og onytsamleger.

Þar næst ma hier læra/ Ad ecke vill Gud vtslockua lytt logande Kueik/ og ecke helldur fra sier kasta Lytiltruudū Skola Bornum/so þramt sem þau vilia læta kiesa sier/Og sie so/þa vill hañ þeigen vnderuisa þeim/ z styrkia þeirra Tru. Nuad oss er ein stoor Huggū j giegn ollū Diofulsins Freistingum/ z Veykleika vors Holds z Blods.

Þad þridia/ Ad vor Herra Jesus Christus sie sañarlega z vissulega vppriseñ / med þui ad Læresueinarner heyra hañ z sia lifande/ z hañ etur med þm/ epter hans Vpprisu. Þui eigum vier ecke ad giefa oss ad Gydingasia Gudlostum og Spottgloſum/Helldur trua þui stadfastlega/ad Herran Jesus sie sannarlega

arlega vppriſen/ a Þridia Deige/Og ſo ſem hañ ſialfur er vppriſen / ſo mun hañ epter ſijnu Fyrer heite oſſ alla vpp vekia a ſeinaſta Deige.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa þad/þegar Herran Jeſus nalgaſt Kauptuned / Þa lætz hañ ſem vilie hafa ganga leingra/Þo geingur hann jnn med þeim/Og þa hann hafde opnad þeirra Augu/ og læred þa þeckia ſig/ hvarf hann fra þeirra Augum.

Hvar af vier læra meigum.

Ad Herran Jeſus vill giarnan vera og blijfa hia þeim ſem þwſer eru til þſſ ad hafa og heyra hans Ord. Og med þui ad nu eru Dagar Neims þeſſa ad Kuolde komner/a hvorium ad lætz til ad verda myrkt / z fullt af Villum og rangſnunum Kienningum/þa ættum vi er þui vandlegar ad heyra Guds Ord/ og bidia hañ af Hiarta/ad hañ yfergi

efe oss ecke/ heldur ad hann vilie vera hia oss/ z læra þañ hreina Evangelij Lærdom vardueikast vor a medal allt til Enda.

Þar næst/ Þegar Guds Ord skal he yrast af oss/ so þad bere Avøxt/ z verde oss til Gagns z Goda/ z saðrar Guds Kyssingar/ þa hlytur Herran Jesus sia lfur ad opna vor Hiartans Augu og Eyru/ huad hañ giarnsamlega giører vid alla þa sem hañ af Hiarta þar vm bidia.

I þridia mæta staum vier hier z mer kium/ Huørsu Dyrdarsamlegan z For klæradā Lyfsins Christi hepi haft epter sijna Vppriſu/ Slijker munu z eirn en verda vorer Lyfkamer epter Vppriſu na/ Þuiad lijka so sem Christur verdur hier osyneligur/ z huerfur þra Læresu einunum/ So munu og vorer Lyfkamer verda Andleger/ Dasamleger/ Dyrdar leger. Huar vm vier ættum ppt z Ofi alldan ad hyxa/ og hugga oss hier vid i

Lyfkam

Lykamans Veykleika/Eymdum z Harmkuælum.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Læresueinana sem med Kiendu ad peirra Niorfu hefde orded Breſſande j peim/ pegar Jesus Christur talade vid pa /Og huorsu ad peir sneru aptur til Jerusalem/ z sogdu Læresueinunum fra/ huad peir høpdu hepft og sied.

Huar ap vier lærum pyrst.

Ad vissulega z sannarlega er N. Ande kroptugur j Mannana Niorfum/ hær erer pau og vppvekur j pssi Truna og sleire adrar Dygder/ pegar Menn heyra Guds Ord/aluarlega og med Goodre Gietne/ z leggia pad a Hiartad.

Par næst/huar hellst Hiartad er fullt ap Truñe/ par peiger ecke Muñurenn/Helldur bodar hann z kunngiorer Guds Dasemdarverk/ z talar giarnsamlega vm hann. Huar ap huor og eirn ma

merkia ꝛ profa sialfan sig/hvort hann hefur rietta ꝛ sanna Tru/edur ecke.

Bænen.

Herra Gud Himneskur Fader/ Sem hefur openb rad þin Son/fyrer þeim trueimur Lærisueinum sem gengu til Emaus/Vier bid ium þig/ad þu fyrer þitt Ord og þin heilaga Anda/vilier vpplysa vor Hiørtu / ad vier sieum støduger og stadfaster i Truñe/ꝛ høllduñ oss fastlega vid þitt Ord/og huxum vel ꝛ vandlega þar vm/ so ad þo þad kunne ad koma/ ad vier epter Dæme Christi verdum ad lyda nøkud hier a Jørdu/þa mattum vier hafa traust og Huggun i þinu Orde/og vardueita þ allt þar til ad vier epter þetta Lyfs / verdum fyrer þin blessada Son vppuaktter til eilyfs Lyfs/Amen.

Pridia Dag Paska

Evange. Luc. 24

Ad ed Læresueinarner voru ein nu ad tala vm þetta/stie Jesus midi mille þeirra/og sagde til þeirra Fridur sie med ydur. En þeir skielfdust og vrdu hrædder/ ꝛ meintu ad þeir sæe

Anda

Anda nockurn. Og hañ ſagde til þeir
ra. Huar fyr˙ ſkielfeſt þier/ Og þui ko
ma ſlijker Hank˙ j yd ar Hiertu? Sia
ed mijnar Hendur og mijnar Fœtur/ ad

eg em þetta ſialfur. Þreifed a mier og
ſkoded/ þuiad Ande hefur ei Hold nie
Bein/ ſo ſem þier ſiaed mig hafa. Og
þa hañ ſagde þad/ ſyndc hñ þeim Hen
dur z Fœtur. Og er þeir trudu eñ eige
fyrer Fagnadar ſaker/ og vndrande þ/
þa ſagde hañ til þeirra. Hafe þier nw
ckud Matarlegt? Og þeir lœgdu fyrer
hañ Stycke af Steyktum Fiſke/ z Hu

 nangs

nangs Seim. Og hafi tok þad og af fyrer þeirra Augum. Og hann sagde til þeirra. Þetta eru þaug Ord/ huar eg talade til þar/ þa eg var enn nu hia yd ur / þuiad þad hlaut allt ad fullkomn ast / sem af mier er skrifad j Moysis Log male z Spamanna Bokum z Psalm um/ Þa opnade hann þeirra Hugskot/ so ad þr skildu Rikningarnar/ z sagde til þeirra. So er þad skrifad/ og so byria de Christo ad lida/ z vpp ad risa a þr idia Deige þra Daudum/ z Predikast lata j sinu Nafne Idran z Fyrergiefning Syndana/ a medal allra Pioda/ vpphefiande j Jerusalem / Og þier er ud Vottar allra þessara Huta.

Þetta Evangelium hefur þrr ar Greiner jnn ad halda.

Og er hin fyrsta þar vm/ huersu Jesus openberar sig þyrer sinum Læresueinum/ stendur midt a mille þeirra/ oskar þeim Fridar/ og lætur þa preyfa a

Hond

hondū sſinū z Footū/so þeir verde þui sterkare j Truñe/ þa etur hñ mz þm.

Huar aþ vier skulum læra.

Fyrst/Ad Jesus vill j onguan mæta fyrerlyta þa sem Truarueyker eru/ Nelldur styrkia þa/ hugga þa og stilla til frids/ alla þa sem eru skielþder z veyk hiartader/so þramt þr vilia hlyda Guds Orde/ z þeim Heilaga Anda.

J añan Mæta/ Ad vor Truargrein vm Bþprisuna Christi/ sie vissulega soñ/z j onguan mæta efande/ þar hū er med so morgum Openberanū z Bevissingum stadfest. Nuad oss þienar z stodar j mote Gydingum z ollum Heidingium/sem þar j mote mæla.

J þridia mæta/ Ad vier epter þessa Lyf/skulum fram koma vr vorū Groþum/ lyka so sem Christur gieck vr sīne Grof/Vo ecke med so Syndugum, Beykum/forgeingelegum/ daudlegum Lyfkomum/ so sem nu hoþum vier j þessu Lyfe/Nelldur med andlegum/ oforgein

gelegum/ Dyrdarlegum/ Neilogum Ch
ristnum sem alldrei skulu deyia/ helldur
lifa med Christo eilifflega. Þuiad þss
vegna er Christur Daen/ z af Dauda
vpprisen/ z til Himna faren/ ad hann
vill koma aptur z taka oss til sin j eilif
fa Glede. Þar fyrer ættum vier ad ve
ra glader z med Godu Giede/ z Nugga
oss alla tima vid hans Vpprisu.

Annar Greinen.

Hlyder vppa Læresueinana/ huorier
eñ þo þeir yrde glader ad þeir sæu Ch
ristum / þa gætu þeir þo ecke so snart
truad/ vegna ottа og Nrædslu.

Huar af vier lærum.

Nuorsu ad vor Hiortu eru af Natt
uruñe til/ oduganleg/ til þess ad trua/ z
huorssu osskickanleger vier erum j þeim
Cpnum sem Guds Orde z hans Gior
ningum vid koma/ Nema þui ad eins
ad Christur vppliwke vorum Skilnin
ge med Orde sinu z H. Anda/ z verke

Tru

Truna j oss. Par þ er ecke rad ad vi treystū vppa sialfa oss j nockrū Trwar eßar Greinū eda Efnū. Helldur hølld dū oss alleina vid Guds ord/ z bidiū hß vm Rad og Myskun / z riettan Skil ning sijna Blessadra Orda.

Pridia Greinen:

Er su Predikun sem Herran Christ ur hefur fyrer sęnum Læresueinum þa hañ var bwen ad samneyta þeim.

Huar ap vier skulum þrent læra.

Fyrst / Ad allt huad Herran Christum hefur hent/ og huad hellst yfer hañ er komed/ þ er skied af tilsettu Rade Guds/ z epter Ritninguñe/ Nuad oss gagn legt er ad vita til þess/ Ad vier sędz hne yxluin oss a hß sinnanlegre Þßsl z Þęnu/ z sieū þess fulluissare vppa vidra christelega Tru/ Og sia þar med/ hwersu ad þad Heilaga Evangeliū vt ap Christo er Grunduallad j hinu Nyia z Gamla Testamentenu.

N vij Þar

Þar næst siaum vier hier / j huorriu Lærefueinaña Embætte er faled z þol ged / z huad þeir eiga ad kieña z Predi ka j Heimenum / sem er / Idran z Syn daña Fyrergiefning / þad er / Legmal ed z Evangelium / huoriar tuær Nøf udgreiner christelegs Lærdoms vier eig um vel z vandlega ad læra / z lata þær oss kuñugar vera.

I þridiu Grein / siaum vier / Ad þesse same Lærdomur / a ecke alleinasta ad ve rda Predikadur fyrer Gydingum / helld ur Heidingum / þad er sem Christur sei ger fyrer ollū Þiodum. Huad vier skul um vel merkia j giegn Ofundsyke Gy dinga / z þeirra þanyfre Meiningu / sm er / ad þeir alleinasta þikiast vera Gu ds Folk.

Bænen.

DRottin Gud Himneskur Fader / Þu sem af þinne skærre Miskunn / hefur gi eped oss hin einka Son / til þess ad afmaa Syn dena / stilla þijna riettverduga Reide / og giøra

so þrid

so þrid a mille þijn z vor/þyrer þijn Son/Vi
er b:dium/Gieb þijn hellaga Anda j vor hiø
rtu/so vier mattum þordaſt Syndena/ huør
ed Gþriden verkar mille þijn og vor/z ad vi
er mættum verda ſtadfeſter j rietttre Trú/ og
fullkomlega þar vppa vona og treyſta/ad þijn
Sonur hafde Friden giørt/og forlyfad oſſ vid
þig/Og ad vier j allre Neyd og Morgange/
huggum oſſ hier vid/allt þar til v'er verdum
hiedan j Fride burt kallader/Amen.

Fyrſta Sunnudag epter Pa
ſka Evangel. Matth. 20

GAd Kuslide þeſſ ſama Drott
dags/ þa ed Lærefueinarner vo
ru ſaman komner/ad lyckiu Dy

rum/ fyrer hræddsku saker vid Gydinga kom Jesus par/ og stood j mided/ ꝛ sagde til peirra/ Fridur sie med ydur. Og pa hann sagde petta/ synde hann peim Hendurnar og sijna Sijdu. Enn Læresueinarner gleddust vid/ ad peir sæu Herran. Jesus sagde pa eij aptur til pra/ Fridur sie med ydur. Eijka so sem Faderen sende mig/ so sende eg ydur. Eij sem hann sagde petta/ blies hann a pa/ ꝛ sagde til peirra. Medtake pier Heilagan Anda/ huorium hellst pier fyrergieped Sy[illegible]ernar/ peim eru pær fyrergiefnar/ Og huorium hellst pier apturhalded pær/ peim eru pær aptur halldnar. Eij Thomas eirn af peim Tolfe/ sem kalladest Tuibure/ var eige med peim pa ed Jesus kom. Eij hiner adrer Læresueinarner sogdu til hans/ Vier hofum sied Herran. Eij hann sagde til peirra/ Nema eg sia Nagla foren j hans Hendum/ ꝛ eg iarte minn Fingur j Nagla foren/ ꝛ eg legge mijna

na Hønd j hñs Sÿdu/þa true eg ecke. Og epter atta Daga/ voru enn aptur hans Læresueinar þar jñe/z Thomas med þeim/kom Jesus ad lucktum Dyrum/stod j mided/z sagde. Fridur sie mz ydur. Sidan sagde hñ til Thomam/ Riettu þin Fingur hingad/z skoda mÿnar Hendur/ lypt vpp þinne Hende og legg j mÿna Sÿdu/z vert ecke Vantru adur/heldur Truadur. Thomas suarade z sagde til hans. DROTTin mitt og Gud mitt. Jesus sagde til hans. Af þui þu sast mig Thoma/truder þu. Sæler eru þeir sem ecke sia z trua þo. Mørg ønnur Teikn giorde Jesus j Augsyn sÿna Læresueina/huer ad ei eru skrifud j þessari Bok. En þetta er þui skrifad/so ad þier trued/ þad Jesus sie Christus Sonur Guds/z ad þier so Truader hefdud Lÿf j hanns Nafne.

Petra Evangelium hefur þiodar Greiner jñe ad halldæ.

Og er hin fyrsta af þui/ Nuorsu ad Herran Jesus kiemur til sinna Læresuei na ad lyckstum Dyrum/ og bodar þeim Frid.

Huar ad vier skulum læra

Fyrst/ Nuorsu dyrdarsamlegan z for klæradan Líkama Christur hefur tek ed med sier vr Grafenne/ Nuad oss er til storrar huggunar/ mz þui ad skrifad er ad vorer Líkamer skule a þm Deige ep ter vppriſuna/ verda liker hanns Líka ma/ z verda prydder z skrydder med sli kre Dyrd/ so sem hans blessadur Líka me var.

Næst þui lærū vier hier/ Ad vita hu or ad sie sierlegastur Avoxtur Vppris uñar vors Herra Jesu Christi/ sem er/ Ad Fatækar sorgfullar Samuiskur/ z hræddar eru Syndanna vegna/ skule fa z odlast Friden/ Þad er/ Nad z Mys kun og Syndanna Fyrergiefning hia Gude Himneskum Fodur.

Aminn Greinen.

Hyder

Nyder vppa þaug fagurlegu Orden Herrans Christi/þar hann so talar. Eg ka sem Faderen sende mig/ so sende eg ydur. Item/ Medtaked Heilagan Anda/hvorriū sem þier fyrergiefed Syndernar/þær eru þeim fyrergiefnar/ Og hvorrium þi' apturhalded þær/þm eru þær apfur hallonar.

Hvar aþ vier lærum

Ad vor Herra Jesus Christur hefur jnnsett z stryckad þ heilaga Predikunar Embætte/þar fyrer/ z til þess/ ad allt þad Goda sem hann hefur med sjnum Dauda z sine Vpprisu oss vtuegad/skule oss verda þrannboded/veitt z giefed. Þar fyrer eigum vier ad hallda Predikunar Embætted verdugt z Nælcikt/og læta oss þad þiena til Sæluhialpar.

Þridia Greinen.

Er Nistorian edur Frasagan vm Bantru Thomasar Postula.

Hvar aþ vier skulum læra.

Oss Hvor

Nuorſu ad vort Hiarta ⁊ Blod er fullt
meo Vantru / ſo ad optſiñis ſkiedur Þ /
ad peir o̅ lataſt vera ſterker ⁊ hrauſt
eru ecke ſtoduger j Freiſtinguñe. Vere
þar fyrer eingenn Madur Vggalaus
nie Ohræddur / Og eingen treyſte vppa
ſialfan ſig / heldur medkienne ⁊ iæte ſier
Veykleika / og bidie Gud ad vardueita
ſyna Tru alla til Æfeloka.

Þui næſt ſlaum vier hier / Ad ſo ſem
Thomas var mvur Vantruadur / ſo ve
rdur hann ad ſiodſtu fulltruadur / ⁊ hef
alldrei vpp fra þui hapt nockra Efa
ſemd vm Herrans Chriſti Vppriſu.
Þar fyrer ſkulum vier ⁊ eirnen / faſtle
ga bindſa ⁊ halda oſſ vid peſſa Truar
grein / og ad engus ockta / huad hellſt
vantruader Menn / eda vor eigen Skyn
ſemi kann hier a mote ad kaſta.

Fiorda Greinen

Er vm þad / huorſu Myſtkunſamlega
og Naglega Herran Jeſus þer ad þui
ad hialpa Thoma / og reiſa hann vpp
af

af sinne Vantru/og koma honum til sannrar Truar.

Huar af vier lærum.

Ad Herran Jesus er vissulega komen til þss/ ad leita epter þm Saudaskiepn nm/s villter tapader ꝛ synder eru/ꝛ ad hafa vilie enguan Mañ læta fordiarf ast j sjnum Syndum / helldur Nialpa peim/so framt s þeir vilia jdrast Syn dana/ og af Hiarta bidia vm Nad og Myskun. Huad oss a alla sijna ad ve ra ein Amiking til Jdranar/ꝛ Nuggū j motc ollum Freistingum Syndanna/ Daudans ꝛ Diopulsins.

Bænen.

DROTTin Gud Himneskur Fader/Vier þa ckum þier þyrer þina oseigianlega Nad ꝛ Myskun/ad þu þyrer þin Blessada Son/ hef ur jnsett þad heilaga Evangelium/ J huorju oss tilsetgest ꝛ bodast/Fyrergiepning Syndan na. Vier bidium/ Giep þin heilaga Anda j vor Hiortu/ so ad vier kynnum ad trua þinu Orde/hyjnum Hootunum og Fyrerheitum/ad vier mættum læra ad ottast þig og elska/og vm sijder ad verda Sæluholpner/þyrer Jesum

Annan Sunnudag epter Paska

Evangelium Joh. 10. Cap.

JEsus sagde til Gydinga sia. Eg em Godur Hirder. Godur Hird er hann giefur sitt Lijf vt fyrer sijna Saude/ En Leiguliden/ er hann sem ecke er Hirder/ huors ad Saudirnir eru ecke eigenleger/ nær hann sier Vlpen koma/ þa ypergiefr hann Saudena/ er flyr j burt/ er Vlpurenn grijpur Saudena/ er sundurdreyper þau/ En Leiguliden flyr

aꝑ þui hann er Leigulide/og giæter ecke Saudanna. Eg em godur Hirder/ꝛ eg þecke mīna Saude/ og eg þeckiunst af mīnum/so sīm þad Faderen þecker mig ꝛ eg þecke Foduren/ꝛ eg legg mitt Līf vt fyrer mīna Saude. Eg hꝛꝑe ꝛ adra Saude/sem ei eru aꝑ þessu Sauda Nwse/þa byriar mier hier til ad leida og þeir munu hꝛeyra mīna Rodd. Og þar mun verda eitt Sauda hws ꝛ eirn Hirder.

Þetta Evangelium hꝛꝑur þjorar Greinar.

Og er hin þyrsta vm þann goda Hirderen/vorn liufa Lausnara Jesū Christū.

Huar aꝑ vier skulum læra þrent.

Ad hann er alleinasta sa gode Hirderen s̄ giꝛꝑur sitt Līfꝑ vt fyrer sīna Saude. Þuiad þo marger aꝑ heilogū Prophetum/Postulum ꝛ Þīslarvottum/ hꝛꝑe lated sitt Līf/ þa hefur þad ecke skied þ̄ Saudena/ þ̄ er/þeir hafa ecke endurleyst þa nie keypt med sīnum Dauda/

til eilifs Lifs/ Peir hafa z ecke helldr kuſtad ad bera Guds Grimdar Reide/ j giegn Syndeſie/ eda lifda þ allt ſ Herr an Jeſus hefur lided. Par fyrer er til heyrelegt/ ad gisra miſmū j mille hīs Dauda/ z añara Neilagra Þiſſarvot ta/ So z lifka j mille hīs Nirdara em bœttis z peirra/ ſo vier gisrum þa ecke jafna hīū/ Pui hafi er alleina þ Guds Lamb ſem burt tekur Heimſins Synd er. Petta eigum vier vel ad merkia j giegn Papiſtum/ ſem Helga Meſſ giø ra ad Arnadarmoſinnm hia Gude.

Kuſtur Greinen

Hlyder vppa Leigumañen eda þafi Ø trua Nirderen/ ſem aþ ongre Dygd giæ ter Saudaña.

Huar aþ vier lœrum/

Ad þo eingen a Jordeſie kuſie ad ja fnaſt vid Chriſtū/ j þui ad vigiefa ſitt Lifþ fyrer Saudena. Þa ſkulu þo aller truer z dygguer Kieſiepcdur epterþylg ia Ner

ia Herrans Christi Epterdæme/j þann mæta/ad þeir lære ad elska sijna Saudc/og leida þa j gott Naglende/heilsu samlegs Lærdoms/ꝛ þærgiefa þa ecke þegar Vlfuren kiemur/Helldr steu stad fastcr ef oþsoknen kiemr/ꝛ læta Lijfed med Saudunū/ef a liggur. Þeir ꝛ þetta ecke giora/helldur snua Kæpuñe epter Vmdenū/eda flya þa Oþsoknen kiemur/eda falla fra hreinum Lærdome/ Þeir eru Leigumeñ en ecke Trulynder Hirdarar/huad aller dygguer Predikarʳ ꝛ Salusorgarar eiga med riettu ad taka til Amiſsingar ꝛ Viduorunar.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa Vlfen/sem þellur yfer Saudahiordena/drepur ꝛ sundurdreifer Saudunum.

Huar ap vier lærum.

Ad lijka so sem Saudunum er alldrei ohætt fyrer Vlfenum/So er og Guds Christne ꝛ heñar Limum alldrei ohætt

fyrer Diofflenum/ hã er þra daglegur Dvinur/ſem alldrei liſer nie lætur af/ Guds Chriſtne z Niord yfer ad falla/ til Neimſins Enda/ med Oprijſke z alls kyns Villum z Vielabrogdum. Par fyrer vndreſt þad eingen Madur/ nær hã ſier edur ſpyr/ huorſu ad Diofulleñ a þeſſum Dogum/ fellur jñ j chriſtele ga Kyrkiu/ Par med Folſkū Lærdome. J odrum ſtad med Opſoknum z æreæſ um. Helldur bidie huor z eirn af Niar ta/ þañ frua Nirder z Sælnaña Byſk up/ Jeſum Chriſtum/ ad hã vilie vern da z varducita ſijna aumu z litlu Nio rd til Enda/ z ſtae ſig huor z eirn vel þyrer.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa herrans Chriſti Saude.

Huar ap vier meigum læra. Fyrſt

Ad til Herrans Saudahiardar heira ecke alleinaſta Gydingar/ helldur z eir nen Heidingiar/ þui þa hefur Herran

Chri

Christr leidt hingad/þ sitt Heilaga Evangelium/r hefr giort eina Niord vr tucinnur. Huad oss er miog huggunarsā legt ad vita/s̄ forduinfsd vorū Heidingiar/og af Heidnum Mońum komner. Þar næst lærum vier/ Ad a medal Heidingia r Gydinga/eru þeir einer sańer r rietter Herrans Christi Sauder/sm̄ heyra hans Raust/r hefe epterfylgia Ek̄ þr/ huorier þad ecke vilia giora/ þeir eru vissulega ecke Sauderner Christi/helldur illa lucktande Nafrar/huorium a sidasta Deige vissad mun verda til vinstre Handar/r þadan til eilfrar Fyrerdæmingar. Þetta skal huer r eirn Christin̄ Madur vel merkia/r ransaka sialfan sig/til huorrar Nād" hn̄ munu verda a þeim sidasta Deige.

Bænen.

DROTTin Gud Himneskur Fader/ Þu sem ap þine þodurlegre giæsku/minntest a oss aumar Mańeskju/ r sendter þin elskulega Son til eins Hirders yper oss / ecke allcinasta ad þioda oss og þoodra med hans Orde / helldur og so

eirnen ad verndа oss j mote Syndenē/Daudа num og Diøflinum. Vier bidium þig Himne skur Fader/Veit þu oss z giep þad þyrer þinn H. Anda/Ad lyka so sem þesse vor Hirder hñ þecker oss/og anaft oss j allre vorre Neyd og Motgange / ad vier j sama mæta tynnum ad þeckia hann/z j hia hønum ad leita allrar Hi alpar og Huggunar/og epterpylgia hans Rat uft/og verda so vm syder þyrer hans Nafn ei lyflega Sæluholpner/AMEN.

Pridia Sunudag epter Pask

Fa/Evangelium Joh. 15.

IEsus sagde til sina Lærisueina. Jstan lystels tyma mun þier ecke sia mig/z þa eñ jstan lystels Tyma

ina munu þier eſi ſia mig aptur/þui eg þer til Fodurſins. Þa ſøgdu ſumer af hans Lærefuemum ſijn a mille. Nuad er þad hñ ſeiger til vor/ jſtan lſtels tijma þa munu þier ecke ſia mig/ z þa eſi jſtan lſtels tijma munu þier ſia mig aptur/þuiad eg fer til Fodurſins. Þa ſøgdu þeir / Nuad er þad hñ ſeiger oſſ jſtan lſtels Tijma? Vier vitum eige huad hñ ſeiger. Eſi Jeſus formerkte ad þeir vilddu ſpyria hñ ad/ z ſagde til þra. Þier ſpyried ad þeſſu ydar a mille/ þad eg ſagda ydur/ jſtan lſtels Tijma munu þier ecke ſia mig? Sannlega ſeige eg ydur/þier munud ſyta z grata eſi Heimuren mun þagna/ z þier munud hrygguer verda/eñ ydar Nrygd ſkal ſnuaſt j Fagnud. Ein Kona nær hun ſkal fada/ þa hefur hun Nrygd/þuiad hennar Stund er komen. Enn þa hun hefur Barned þædt/ minneſt hun ecke þeſſ Narmkuælis þyrer Fagnadar ſak er/þuiad Madur er j Heimenn boriñ.

Og þier hafed nu ad sonnu Hrygd. En eg skal sia ydur aptur/ og ydart Hiarta skal fagna/ z yduarn Fognud skal eingen af ydur taka. a þeim Deige munu þier mig z einskis spyria.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner jfir ad hallda.

Og er hin fyrsta/ eiñ Spadomur/ eda Fyrersogn/ þar Christur segier sijnum Læresueinum/ med langre Rædu fyrer/ ad hñ mune lijda Dauda z Pijnu/ z talar so. Vm litla stund munu þier ecke sia mig/ z þa aptur munu þier sia mig vm litla Stund/ þuiad eg fer til Fodur sins.

Huar af vier skulum læra.

Ad vor liufe Laufnare Jesus Christus/ hefur ecke naudugur geinged vnder Krossins Kuol z pijnu/ so ẽ Ræningiarner sem med hñ voru Krossfester/ Heldur hefur hñ þad giort med liufum z lostugum Vilia/ epter sijns Himneska Fodurs asettu Rædc. Þar fyrer eigũ vier

vier j onguan maata/ ad hneyxla oss a hans Pynu z Dauda/ helldur mykłu fr amar hugga oss par vid j ollū Kreistin gum/ Motgange z Maðraunum.

Aunnur Greinen.

Er Spurning Postulaña/ huad pad sie fyrer eina litla Stund/ sem Christ ur talar vm.

Ap huorre vier høpum ad læra/ Fyrst.

Huorsu Skilnings lysted Holld z Bl od er j Truarefnar efnum/ z ad vier þ" fyrer høfum storlega þørf z Naudsyn þar a/ ad hyxa vm Guds Ord/ z bidia ym Læremeistaran z Huggaran þann Heilaga Anda.

Þar næst lærum vier/ huorsu ad oss er oruelld ad trua þui/ ad vor Kross z mo langur hier j Heime/ sie ecke nema lyst l Stund/ z ad vor Sorg þa epter a sku snuast j Glede z Fognud. Þviad all rei kiemur oss so lystell Motgangr/ ad Endū/ þa þiker Nolde z Blode strax

D viij ad

ad þad sie oppungt ad lyda/ z þad vare ofleinge. Þar fyrer skulum vier læra þesse Ord vel festast og innrætast i vor Hiarta/ad vor Motgangur sie ecke ne ma lytel Stund ad reikna hia Eilyfre Glede/ Huar med vier skulū alla tyma hugga oss i allre Sorg z ollum vorum Normungum z Mannraunum.

Pridia Greinen:

Er su huggunarsamlega Predikun sem Herran Christur hefur fyrer synū Læresueinum z ollum Christnū i peirra Harmkuælum z Motgange/ huoria hann tekur af Epterlykingu / vm eina Jodsluka Kuinu.

Huar ap vier læra meigum.

Fyrst/ Ad Niettchristnum Mønnum z Guds Bornū/mun ecke odruuys ganga/en Postulunum gieck / þuiad lyka so sem peir voru grætande z sytande/ en Heimuren hlæande z þagnande/ so geingur þad en nu til i þessum Heime-

Guds

Guds Børn hliota alla tíma ad drec
ka af Normúgareñar z Motgangsins
Kalcik(so miked sem skeinkt verdr a þy
rer þaug) so ad Tæren verda ad reña
vfanepter Kyñonum/ Vppa slíkt mei
ga Guds Børn sig reida/ og læta sier
ecke pikia fyrer þui / þo Kross z Mot
gangur kome.

Þar næst lærum vier hier/ ad so sem
Herran Jesus fyrersagde sínū Læresue
inum/ ad þra Sorg skyllde snuast j Gl
ede z Fognud/ so mun z eirnen Chris
teña Maña Sorg z Motgangur vissu
lega fa eirn Gledelegan enda / þuiad
líka so sem huorkueggia stendur skrif
ad vm olietta Kuiñu/ad hū skule lída
Kuol z Pínu/z síðan verda leyst z fr
elsud þar fra/So stendur z skrifad vm
Guds Børn / ad þau hliooda ad bera
Herrans Christi Ok/ Kross z Motga
ng/eñ samt lofar Drottin ad endurley
sa/endurlýfga z frelsa þaug ad síðust
uñe/z þeim ríkuglega z yfergnæfanle

ga ad launa j eilifu Lifi/ allan þeir
ra Krossburdar Motgang. Þetta sku
lu aller Christner Menn merkia z hug
ga sig þar vid j ollum Mootgange og
Meinsemdum/ z bidia Gud/ seigiande.

HErra Gud Himneskur Skapare z Fader/
Þu sem af Fodurlegre Giæsku/ helldur oss
Børnum þynum vnder Aga hier a Jørdu-
vppa þad/ ad vier verdum lyker þynum elsku
lega Syne/ Fyrst j Krossburdenum/ þa sydan
j Dyrdenne/ Vier bidium þig/ gieb oss Huggan j
Freistingunum/ z vnder Krossenum/ med Hei
logum Anda þynum/ so ad vier høpū enguan
Eya a þisse Nad og Giæsku / helldur ad vier
stadpastlega reidum oss vppa Fyrerheit þyns
Sonar/ þar hann lopar ad þetta skule ecke vera
nema lystel Stund/ og þa skule þar koma Ei
lyf Glede/ og ad vier j Polenmode kynnum at
lyda og yperuinna allan Motgang og Glucku/
Og verda vm syder pyrer Jesum Christum
Saluholpner æpenlega/ AMEN.

Fiorda Sunnudag epter Pa
ka/ Evangel. Joh. 16

Jesu

IESus sagde til sína Læresuei
na. Nu fer eg til hans s mig
sende/ og eingen af ydur spyr
mig ad/ Hvert fer þu? Helldr
af þui eg talade þetta til ydar/ þa vpp
fylldtest þ" Hiarta af Nrygd. En eg
segge ydur þo Sannleiken/ ad þad batar
ydur ad eg fare hiedan. Þuiad ef eg
fer ei j burt hiedan/ þa kiemur ei Hug
garen til ydar. En ef eg fer j burt hie
dan/ mun eg senda hann til ydar. Og þa
ed hann kiemur/ straffar hann Heimen
vm Syndena/ r vm Riettlæted/ og vm
Domen. Vm Syndena/ af þui þr tru

du ecke a mig. En vm Riettlæted þui ad eg þer til Fodursins/ z epter þad siae þier mig ecke. En vm Domen/ þuiad Noþdinge þessa Heims er dæmdur. Eg hefe en nu margt ad seigia ydur/ en þi er kuned ecke ad sine ad bera þad. En nær ed sa Sannleiksins Anden kiemur/ þa mun hann kienna ydur allan Sannleik/ þuiad hann talar ecke af sialfum sier/ heldur huad hann heyrde/ þad talar hann z huad epterkomande er / þ kunngiorer hann ydur/ Nann same mun Auglysa mig þuiad oþ minnu mun hann þad taka z kunngiora ydur. Allt huad hellst Faderenn hefur þad er mitt. Þar fyrer sagda eg ydur/ad af minnu mun hann þad taka og kunngiora ydur.

Petta Evangelium hefur þiorar Greinar sem ad hallda

Af huorium hin fyrsta/er su Nuggun ar Predikun/sem Christur hier j annad sinn setur fram þyrer sinna Læresueina/ vm þann Avext z þ Gagn/sem Herrans

Chris

Christi Pijna leider epter sig.

Huar ap vier skulum taka peñas Lærdom.

Aa j bland margra añara Gagnsem da/s̄ Christi Pijna z Daude hafa ept er sig leidt/ Pa er pesse ecke hin minsta ad hñ hepur par med afrekad z vtueg ad oss N. Anda/ Puiad hefde Christz ecke j giegnum Daudans Dyr geinged til sijnis Fodurs/ Pa hepde Heilagur Ande ecke komed til vor. Par fyrer er gum vier ad packa Almættugū Gude ap Hiarta/so þ pessa sijna Sæpu/ sem fyrer allar adrar/ z sia vel z vandlega til/ad vier hryggium ecke nie stygg iū þra oss pañ verduga N. Anda med vo rum Syndum z vondum Lifnade.

Aluñur Greinen.

Eru þau mgiætu Ord/ sem Christur talar/ seigiande. Pegar Nuggareñ kie mur sa N. Ande/ þa mun hañ straffa Heimen vegna Syndareñar / vegna Riettlætis/ z vegna Doms.

Ad med Predikan Heilags Evange
lij/skal Monnum ecke ad eins bodast z
tilsegiast Nad og Myskun Guds/og
Syndana fyrergiefning/ Helldur skal
z eirnen predikud verda Idranen/so ad
Heimuren verde straffadur/ z avistadr
fyrer Syndernar. Nuad hi'er vel mer
kiande/ ; giegn peim sem ogiarnan lij
da Logmæled / Vilia ecke lijda nema
miukar Predikaner.

Par næst er hier ad læra/ad ap Nattu
rune til eru aller Men syndsamleger z
Ranglæter/z hafa pui porp z Naud
syn/ad pr vde jafnlega avistader z str
affad' Syndana vegna/af Guds orde.

Pad pridia / so sem Heilagur Ande
hepur vered kroptugur jafnframt Pre
dikunar embætte H. Postula/ So vill
hann ei nu j Dag vissulega vera kropt
ugur j hia ollum Trulyndum Guds
Ords Pienorum/pegar Guds Ord ve
rdur rækelega kient z Predikad/ til ad

verka

verka ꝛ vppueckia j Mañaña Nidꝛū
ſaña Jdran/ þad er rietta medkieſſing
Syndaña/ rietta Trw ꝛ Chriſtelegt
Framferde/ Þar fyrer ſkulum vier ja
ta ꝛ medkieſſa ad þ Neilaga Predikun
ar embætte/ er ſo ſem Smidia ꝛ Verk
fære hins N. Anda/ huar med Menn
verda ad vppueckia ſaña Jdran/ ꝛ ſkulū
vier þui halda miked af þui/ ꝛ fyrerly
ta þad j ongvan mæta/ helldur lyda
þo Neilagur Ande aviſte ꝛ ſtraffe oſſ
med Logmalſins Predikun.

Þridia Greinen.

Eru þeſſe Ord ſem Jeſus talar ſeig
tande/ Eg hefe eſi nu margt ad ſeigia
ydur/ eſi þier kunned ecke nu ad bera þ.
Eſi þegar Sañleikſins Anden kiemur
þa ſkal hañ leida ydur j allan Sañleik
Þuiad hañ mun ecke tala þad aþ ſial
fum fier/ helldur huad hañ heyrer/ þ
mun hañ boda ydur.

Huar ap vier ſkulum læra.

Fyrſt þad/ ad þad heyrer til ollum Pre

stum z Predikorum/ ad huxa vel z vandlega vm þ/ huad Tilheyrendur Ord sins kuña ad begrijpa z skilia/eda ecke. Og haga so sijnum Predikonū/ad þær sieu ecke oppungar / nie oskilianlegar/ fyrer einfallt og olærdt Folk.

Þar næst/ Þar Christur seiger þeg" Sañleiksins Ande kiemur/þa skal hann leida ydur j allan Sañleik. Þa kiesser hañ oss med þeim Ordum/ad eige leyfest huorium z einum/ad skipa z skyck a j Christelegre Kyrkiu þad hañ vill/ z þad honum synest/Sem er/ad jñsetia ny Truarbrogd/ eda nyar Truargreiner/so sñ þeir Romuersku Þauar giort hafa/Napande fyrer sier ranga vtlegging þessara Orda. Helldur setur Christur oss þ j þssum Ordum eina visa z safna Reglu/ Med huorre vier skulum reyna z profa Andana/huort þr eru ap Gude/ ellegar ecke. Þuiad huor hellst Ande sem talar af sialfū sier/ þad er/ Sa hñ kiesser z framűsetur þad

sem

sem er nytt/eda þad sem ecke hefur sitt Grunduoll j Guds Orde/ þad sama er ecke af Gude. Þar þyrer ber huorium Mañe/ ad vackta sig vel z vandlega/ þuiad Heilagur Ande talar ecke aþ sier sialfum/ helldur huad hann heyrer/ þ talar hann. Huad vier eigum ad merkta j giegn ollum þim sem fara ins Villur z rangan Lærdom.

Fiorda Greinen.

Er þad ongiæta Maltake/ med huoriu Herran Jesus endar þetta Evangelium/ þar hann seiger. Allt þad Faderen hefur/ þad er mitt.

Aþ huorium Ordum vier eigum ad læra.

Ad Jesus er eirn sannur Gud/ Fodur nu lyftur j allre Dyrd z Magt/ z Velde. Þar þ skulum vier med þullu Trunadar trauste akalla hann/ vitande fyrer vyst/ ad hann mune bœnheyra oss/ z veita þad sem vier vmbidium/ ins þui/ ad allt huad Faderen a/ þad er lyka hans.

GUD DROTTin himneskur fader/Þu sem hefur vegna þíns Sonar/vtsent þín Heilaga Anda/huør ed Heimen a ad straffa fyrer Synd/Riettlæte og Dom. Vier biðium þig/Lat vpp vor Hiørtu/so ad vier medkiennū vorar Synder/Og fyrer Truna a Christū mærtum vier þa þad eilifa Riettlæte/ Og ad j allre Neyd og Motgange og freistingum vorū/mættum vier þína þetta Traust og þa Huggū ad Christur er eirn Herra yfer Diſplenum/Daudanum/ og øllum øðrum Hlutum/Og ad hann vilie med sinne Næd hialpa oss fra allre Olucku/og giøra oss eilifiega Sæluholpna/Amen.

Fimta Sunnudag epter Paſka/Evangelium Joh. 16

IEſus sagde til sína Lærisueina. Saklega saklega seige eg ydur/Huors þier bidied Føduren j minu Nafne/ þad mun hann giefa ydur. Hingad til hafe þi einskis beded j minu Nafne. Bidied/þa munu þier medtaka/so ad ydar Fognudur sie fullkom

legur

legur. Þetta hef eg talat j Orðskuid um til ydar. Sa Tijme kemur ad eg tala eige leingur j Orðskuidum til yd ar/ helldur mũ eg kunngiora ydur open berlega af mijnũ Fodur. A þeim Dei ge munu þier og bidia j mijnu Nafne.

Og eige segge eg ad eg mune bidia Fod uren fyrer ydur/ þuiad sialfur Faderen elskar ydur/ af þui þier elskudud mig/ z trudud þad eg være af Gude vtgeing en. Eg em af Fodurnum vtgeingen/ z komen j þessan Heim. Eg fyrerlæt z aptur þessan Heim/ z fer til Fodursi

Þvi ns. Og

ns. Og hans Lærisueinar seigia þa til hans. Sia/nu talar þu berlega/ z mæler engua Ordskuidu. Nu vitum vier ad þu veist alla hluti/ z þu þarft eige ad nockur spyrie þig. Fyrer þad truum vier/ad þu siert af Gude vtgeingen.

Petta Evangelium hefur þri ar Greiner þñe ad halda.

Af huorium hin fyrsta er su bissfalning/sem Herran Christur giefur sijnū Lærisueinum. Þier hafed seiger hañ/ til þessa ecke beded j mijnu Nafne/enn nu hiedan af skulu þier giora þad / og þa skulu þier fa ydar Bæn.

Huar af vier meigum læra/

Ad þad er oss ecke j sialfrædi/ huort vier skulum bidia Gud/ og hann ækalla/edur ecke/Helldur er þ aluarleg Bifalning z skipan/ad vier daglega setiū framm fyrer hñ vora Neyd z preingtan de Raudsyniar/Og huor sem þad ecke giorer/sa syndgar so þunglega j mote

Gude

Gude/so sem bryte hñ af einhuoriu od ru Guds Bodorde. Þar fyrer ber oss daglega Dags/ad vera miñugum þess arar Befalningar / og forsoma ecke j nockurn mata/vora christelega Bæn/ eda slæ hene j Vind/sem margur (þui verr) giorer.

Aunur Greinen.

Nlyder vppa þad/ med huoriu mote/ eda huorium hætte/ vier eigum ad bidia/ef ad vier vilium fa vorar Bæner/ verda Bænheyrder hia Gude/Ēn þm Bænahætte er so hættad/eñ ecke odru vīs/ad vier eigū ad bidia j Jesu Christi Napne/þad er/ Vier eigū ad setia alla Von/allt vort Trunadartraust þ vppa/ ad vier mætum vissulega verda Bænheyrder/ecke þ vor Godverk/heldur þ Jesu Christi arman z Forþienusstu/z trua þui vissulega/ Ad þo vier sieum Aumer armer Syndarar/ og ecke nockurs þess verduger s vier vm bidiū/ þa vilie þo Gud bænheyra oss/ z veita

oss þad vier vm bidiū vegna Jesu Christi/s̄ oss hefur bifalad z skipad ad bida/z hū med sīne Pīnu z sīnum Dauda/hefur allt þ forþienad sem oss aliggur lil Līfs z Salar. Þetta eigū vier vel ad merkia j mote Papistū/s̄ Mesū um vīssa hingad z þangad til heilagra framlidenna/þra arnad" z framestodu.

Þridia Greinen.

Er þ agiæta Fyrerheit sem Christus setur hier fram japnframt sīne Bīfalningu z skipan/so s̄ añan Eid z Suardaga/z lofar ad vier skulū verda Sannheyrder/seigiande so/Sannlega Sannlega seige eg ydur/husrs þier bidied Føduren j mīnu Napne/ þad mun hū gieþa ydur.

Huar ep vier lærum þyrst.

Ad vita huar til þetta Fyrerheit stodar oss/sem er/ Ad kunngiora misnun a mille vorra Bæna z añara Manna Bæna/sem ecke bidia Gud j Christi Nafne.

ne. Þuiad so sañarlega/sem þeir verda bœnheyrder sem bidia Fodurenj Son arens Nafne/so vísst z þast er þ vm al lra añara Bœner sem ecke þeckia Chr istiñ z ecke bidia j hñs Nafne/þar eru gagnlausar z til einskis. Þuiad huor ś hellst ecke heidrar Sonen/sa heidrar ecke helldur Fodurenog eingen kiemst til Fodursins nema fyrer Sonen.

Þar næst pienar oss þetta Fyrerheit þar til/ Ad vier sieum þess ørugsgare z stadfastare j þeirre von/ ad Gud mune heyra vorar Bœner/ecke allelnasta þss vegna/ad Christur bidur þ oss til Fod ursins/Helldur af þui ad Faderen elsk ar oss j sínum elskulega Syne/z hefr mstseme a oss. Nu" fyrer vier meigū vis sulega trua þar vppa / ad vier verdum bœnheyrder fyrer tuær Greiner / Sem er fyrst/ Ast z Elska sialfs Guds/þ" næst/ fyrer Bon og arnan Sonarens Jesu Christi. Þar fyrer skulum vier o eþadir vera j Bœnaakallinu. Eñ þar

Christur so talar/Eg seige ecke ad eg mune bidia Foduren fyrer ydur/þar nz af seiger hann ecke ad bidia fyrer oss/ Helldur minner oss z vppvekur ad hall da fast vid Bænena/ z lata ecke af/ z vera ecke hirdulauser/eda kallder j Bæ na nkallenu til Guds.

Bænen.

DROTTin Gud himneskur Fader/þu sem oss hefur tilsagt og lofad fyrer þin Son Jesum Christum/ad huad vier bidium j hans Nafne/þad vilier þu veita oss/ Vier bidium þig/halltu oss vid þitt Ord/Gief oss þin Anda/ sa ed oss styre og stioune epter þinum vilia/Vardveit oss fyrer Diofulsins ryske/ fyr er raungum Lærdome/ og rangre Guds Dyrk an/Vardueit Lyd z Sael fra allre Olucku/Gi ef oss þina Blessan/og þin Frid/og ad vier j ollum hlutum/mattu þina hialp z Ad stod/so ad vier bæde þessa Heims og annars/ mattum lofa og dyrka z vegsama þig/ so sem vorn m'lida Fodur/fyrer Jesum Christum vo rn DROttin og Herra/AMEN.

A vpp

A Vppstigningar Dag
Evangelium Marc. 16.

SIDAN seinast er þeir elleþu sætu til Bords/ openberade hann sig/ og avitade þeirra Vantru z Niarlans Hardwd/ þad þeir høpdu eige tru ad þeim sem hann høpdu sied vppriſen. Og hann sagde til þeirra. Fared vt vm allan Heimen/ z prediked Evangelium allre Skiepnu. Huor hann truer z verdr Skirdur/ skal holpleguir verda. Enn huor eige truer/ sa skal fordæmdur ver

 da for

da Eſn Teiknen er þeim munu fylgia ſem trua/eru þeſſe. I mīnu Nafne ſku lu þier Diøfla vreka / nyar Tungur tala/ Noggorma vpptaka. Og eþ þeir drecka nockud Banuænlegt/ þa ſkal þ ecke þm granda/ Yþer Siuka munu þr Hendur leggia/ z þa mun þeim batna. Og epter þad ed DROttin Jeſus hā þd: bled vid þa/ vard hann vppnumen til Himens/ z ſitur til Guds hægre Ha ndar. Eſn þeir geingu vt/ z predikudu allſtadar/ DROttne ſamuerkanda/ og Orded ſtyrkianda/ med epterþylgiande Teiknum.

Þetta Evangelium hefur þria parta edur Greiner.

Er hin fyrſta / Huorſu ad Herran Chriſtr mvnſtar z ſtraffar Vantru Læ reſucinaſa/ enn þo ecke ad ſiſdur biſkup ar hafi þeim ad fara vt vm allan Hi inen z predika Evangelium ſijrer oll Skiepnum.

Huar ap vier læra meigum.

Fyrſt

Fyrst/ Ad Herran Christur hefr ecke yfergiefed sitt andlegt Riike/ssyna Christne hier a Jorduße/ þo hann sie vppstiigen til Himna/ Helldur vill hann æ z alla tyma/ þar til Heimsins enda/ vera hia sijne Christne/ og vardueita hana med sijnu Orde/ z þeim heilaga Anda.

Þar næst siaum vier hier/ ad hann wt velur ei nie skickar sijna Heilaga Engla til þionustu j sijnu Riike/ hia a Jorduße/ Helldr hefur hann þar til veyka z fatæka Menn/ s voru Postularner/ hann ium hann/ þrar Vantruar vegna veitte stora mvstun/ þa vill hann vera Kroptugur j þeim veyku z Vanmættugu/ vppa þ/ hønum alleina en ecke oss/ veitest z tilleggest Heidurenn z Dyrdenn.

Þar næst lærū vier hier/ ad til Christi Riikis heyra ecke ad eins Gydingar/ helldur z so Heidingiar/ mz þui ad hann bydur ad predika sitt Evangelium allū Þiodū. Huad miog er huggunarsamt/ bæde þim læra eiga Guds Ord og

so hinum sem pad eiga ad kiesa.

Aufiur Greinen

Er vm þar Jardteikner z þau Da semdarverk, sem fylgia skylldu Lærdome N. Evangelij/a medal þeirra sem Ri ett Truader være.

Huar ap vier skulum læra fyrst.

Ad Jardteikner z Dasemdaruerk/ak tu ad þiena þar til j fyrstuñe/ad Guds Ord z Evangeliū skylde þar mz stad festast z styrkiast. Efi mz þui ad Gu ds ords Lærdomr hefur j þyrstuñe nog lega verid stadfestur j Christneñe/so s j nidurlæge þessa Gudspialls verdur m uisad/ þa eigū vier med rietfu ad læta oss nægia þar med/z gisra ecke so sem Noordoins art Gydinga gierde/ad frei sta Guds/z gyrnast ny Jardteikne.

Pridia Greinen:

Er Historian eda Frasagan/ vm vo st Herra Jesu Christi Vppstignings til Himna.

Ad Herran Jesus hefur vorra vegna
z oss til Gagns z Goda/ſamgeingd j þ
eilifa Riike Guds/ z situr þar til Næ
gre Handar ſiálfs Himneſka Fødur/þ"
vill haſa ſtyra z ſtiorna ſiñe Christne
hier j Heime/hana bænheira/ verndа
z vardueita/og ad ſiáduſtu a Enda Hei
ms þeſſa/taka hana heim til ſín/j Hi
mneſkar z eilifar Tialldbwder. Þar
fyrer eigum vier med riettu ad halldа
þeſſa Natiid med Hiartans Glede og
Fognude/z Þackargiord/mz þui ad al
lar adrar Natiider/vída aþ þſſare/eda
þ hana ſtadfeſtar oss til Nuggunar.

Bænen.

JEſu Christe Sonur Guds Almattugs/ſem
Hert nu ecke lengur hier a Jardrike þatækur
eda þurfande/helldur ertu nu til hægre Hand
ar þyns Himneſka Fødurs/ og ert nu Herra z
DRotten yfer øllum hlutum a Himne z Já
rdu. Vier bidium þig audmiuklega/Veit z gi
ef oss gooda Guds ords Pienara. Varduеit
þitt Heilaga Ord j hia oss/hefr og aþſtyr þu
Diøfflenum/og øllum Vondum Grimdarmøn
um/Qvinum þiñar Christne/ Kaut þitt Riike

hier a Jardune vid magt halldaſt/allt til hſſ
ad aller þyner Gvmer eru lommer vnder Sk/
ør þiña þoota/og vier høfum ſigur þeinged a
vorum Gvinum/Syndeñe/Daudanū/z Diøpl
enum/þyrer þig/z þyrer þyna hialp og
hiaſtod/AMEN.

Siotta Suñudag epter Pſ
ka/Evangelium Joh. 15/z 16.

IEſus ſagde til ſiña Lærieſueina.
Eñ þa ed ſa Huggaren kiemur/
huorn ad eg mun ſenda ydur aþ
nifnum Fodur/ ſem ad er Sañleikſins
Ande/ huor ed af Fodurnum framgein
gur/ hañ mun bera Vitne af mier/Og
þier

þier mūud mier Vitne bera/ þt þier haf
ed j þra Vpphafe hia mier verd. En
þtta tala eg þui til ydar/ so ad þier hn
eyxlest ecke. Þurad þeir mūu þorboda
ydur. Og sa tīme kiemur/ ad huer hū
lātur ydur/ sa meinar sig ad giora
Gude þægt Verk. Og þetta giora þr
ydur/ af þui/ þeir þeckia huorke Fodur
en nie mig. En þtta tala eg þui til þ
ar/ ad nær su stund kiemur/ ad þier min
est þess/ ad eg sagda ydur þad. En þt
ta sagda eg ydur eige j Vpphafe/ þui
eg var hia ydur.

Þetta Evangelium hefur þrjar
Greiner þāe ad halda.

Og er hin fyrsta Greinen vm þau a
giætu Orden s̄ Christur talar/ seigian
de. Þegar sa Nuggaren kiemur/ hūn
eg vil senda ydur af Fodurnū/ Sannleik
sins Ande/ s̄ fram̄ geingur af Fodurn
um/ hū skal bera Vitne vm mig/ ꝛ cr.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Ad þad N. Predikunarembæt

te er eingen daudur Bokstafur/ helldr Kraptur Lifanda Guds/med huorium N. Ande vill Vitnisburd bera/ pad er Ad skapa z verka sanna Kyning j Mannana Hiortum a Jesu Christo/ z Truna. Nuad miog er gagnsamlegt ad vita z merkia/ j mote peim sin Guds ord forsman og pyrerlyta.

Par næst lærū vier hier/ad N. Ande er su pridia Personan j Guddomlegre Veru/eñ po ecke fædder af Fodurnum so sem Sonuren/helldur vtgangande z framfarande af Fodurnum z Synenū z verdur sendur j Mannana Hiortu/til pess ad hann bere Vitne vm Christum/ pad er ad skilia/ Ad hin Kroptuga gio re Predikan heilags Evangelij vt af Christo/j Mannana Hiortum/ z vppuc ke z verke j peim sanna Tru. Par pyr er/huor hellst sin trua vill Evangelio hann hlytur vissulega ad hafa Heilag an Anda/z bidia vm hann.

Aufur Ercinen

Er

Er Spamdomur Christi par hñ seig' þ sínū Cæresucinū/ Motgang z Offok ner semyfer þa eige ad koma.

Huar ap vier lærum.

Ad Disfullen er hiñ argasie Dvinur allra Christeña/ z Trulyndra Guds Ords pienara/ og so beisklega vppæser hñ Neimen/ þeim j mote/ ad huor sem þa j hel slær/ hñ mun meina/ ad hñ gi erc Gude þægt Verk þar mz/ Nier vid meiga sig bwa aller sañer Guds Ords Cærendur/ z hafa Þolenmæde/ z taka á sig þeñan Krossen Christi/ vel viliug lega/ med þeirre von/ ad þo Neimurell hate þa/ z forsmae z opsæke/ þa eru þr þo Gude/ og hans Syne hiartanlega kiærer/ midt j Motgangenum/ z Opsok nesie/ so ad hañ kæde þessa Neims z an nars/ vill styrkia þa z hialpa þeim.

Tilheyrendurner skulu z ecke þss veg na hneyxlast / þegar þeir sia z heyra/ eður spyria/ huursu ad Neimurell eñ nu a vorum Dogum/ hatar z opsæker trw

lynda Guds Ords þienara/þuiad Christur seiger þad hier berlega fyrer/ad þad eige so til ad ganga.

Þridia Greinen.

Eru þaug Orden sem hier standa. Huer ẽ ydur slær j Hel/ hñ meinar sig ad giora Gude þægt Verk þar med.

Huar ap vier skulum læra.

Nuorsu storlega ꝛ hryggelega Dio fullen plagar ad villa og forblinda þa Ogudlegu/ so ad þeir giora sier sngua Samuisku ap neckre Synd/ hũsu stor ar ꝛ hryggelegar sem þær eru. Þui er Rad ꝛ Naudsyn/ad vier bidium Gud hñ vardveite oss fra soddã ogudlegu Af hæpe/ꝛ giepe oss sñ H. Anda/ad vier alla Daga mættum lifa j Guds Otta.

Fiorda Greinen.

Eru þesse Ord/Eñ eg tala þetta til ydar/vppa þad/ ad nær sa Tĩmen kiem/ad þier skulud þa miñast/ad eg sagda ydur þetta.

Nuar

Ad vnder Krosse ꝛ Motgange er eingen hlutr gagnsamare ꝛ naudsynlegre eñ ad minnast Guds Ord/ ꝛ hugsa vm þ ꝛ hafa þar af sinna huggun. Þar fyr er sýnde hvar ꝛ eirn Madr heira Guds Ord ꝛ hugsa vm þ sm̃ optast/ So ad nær Kross ꝛ Motgangur kiemur/ad hñ þa kunne ad vera minnugur þess sem hñ hefur adur heyrt/ ꝛ huggunarsamlegt er/so hafi sie þess hughraustare vnder Krossenum. Bænen.

HErra Gud Himneskur Fader/Vier gisrū hier þacker/ad þu syrer þin̄ Heilaga Anda/hefur sett oss til ad bera Vitnisburd vm þin̄ kiæra Son Jesum Christum. Vier biddū þig/ad med þui Hiarmureñ kann ecke ad lyda soddan Vitnisburd/ ꝛ hatar oss þar syrer/þa vertu vor Huggun/ ꝛ veit oss Styrk ꝛ Hreysti/ ad vier lyddū Krossen med Polenmæde/ ꝛ blyppū stadfaster vid þitt Ord Og ad vier/mættum alla Tima þurdner verda/ bland þeirra sem þig og þin̄ Son riettelega hecka/allt þar til vier staum/þaum ꝛ hreppum þa eilyfu Sælu hialp/syrer Jesum Christum þin̄ Son/ vorn DROTTin og Herra/AMEN.

A Huitasunu Dag.

Evangelium Joh. 14.

OG Jesus sagde til sina Lærisucina. Nuor hann elskar mig/sa mun vardueita minn Ord/og Fader minn mun elska hann/og til hans munum vid koma/og hia honum Bustarveru gisra. En hann sem hann elskar mig eige/sa vardueit ecke minn Ord. Og pad Orded sem pier heyrdud er ecke mitt/helldur Fodursins sem er mig sende. Petta talade eg pyrer yd

ur/a

ur/a medan eg var hia ydur. En Hug
garen sem er hin Heilage Ande/pann
er min Fader mun senda ydur/ j minu
Nafne/han skal sur mun kienna ydur al
la Hlute/ ℞ aminna ydur a allt þ/sm eg
sagda ydur. Min Frid læt eg hia ydur
mina Frid gief eg ydur/eige so sem Hei
muren giefur/ þa gief eg ydur. Ydvart
Hiarta hryggest ecke nie skielfest. Þi
er Heyrdud þad eg sagda ydr/ eg fer bu
rt/ ℞ kiem aptur til ydar. Ef þ ad þier
elskudud mig/ þa gleddust þier vid þad
ad eg sagda ydur / ad eg fer til Fodur
sins/þuiad Faderen er mier meire. Og
nu sagda eg ydur þad adur þyrre en þ
skier/ suo ad þier trydud þui/þa er þad
være skied. Medan j fra mun eg ecke
tala margt vid ydur. Þuiad þessa Hei
ms Hofdinge kiemur/ og med mig hef
ur hann eckert. Heldur so ad Heimuren
þecke/þad eg elska Foduren/℞ þad eg
giore so sem Faderen hefur mier boded.

O vij Þet

Og er hin þyrſta þesse/Þar Christ ur ſeiger/ Nuor hñ elſkar mig/ſa vard veiter mīn Ord/z miñ Fader ſkal elſka hañ/z vid munum koma til hans/z gi ora Vistarveru hia honum.

Þesse Ord kiena oss / Fyrſt

Ad ecke eru þeir Meñ riett Christn' z ecke elſka þeir Herran Christum ri ettelega/ ſem forſma z þyrerlyta hans Ord/z hafa huorke Girnd nie Lyſt ad heyra þad.

Þar næſt lærum vier af þessum Ord um/ Ad su Heilaga Þrefning vill vera z blīþa hia þeim/z med þeim verka al lt gott/ſem elſka Guds Ord/z þad gia rnan heyra. Þar þyrer æftum vier ad heyra giarnan Guds Ord/huar hellſt þad er kient z Predikad/ z hyxa vel z vandlega epter þui.

Aunnur Greinen.

Er vm Personu z Embætte hins Hei laga Anda.

Vm̃ hans Personu z Embætte eigũ vier ad vita þad ad Hann er su þridia Persona j Guddomenum/ sm̃ vt er gang ande af Fodurnum og Synenum/ ver dr sendr z vt hellr j Mañaña hiortu.

Vm hans Embætte er þ ad vita/ Ad hañ er Krøptugur j Mañaña Hiortũ þegar Meñ heyra Predikun N. Evan gelij/ z handtiera þau heilogu Sacra menta riettelega. Þar vill hñ verka mz ossr rietta z saña Tru/ z god verk/ z all ar christelegar Dygder/ z miña oss a þ sem vier høfum heyrt j Guds Orde.

Þar næst er þad hñs Embætte/ Ad vera vor Huggare/ þ er/ Hallda oss stø dugũ j Truñe/ z styrkia oss j ollũ Mot gange z Freistingum/ z jafnuel j stalf um Daudanum. Hier fyrer eigum vier alla Tsma Gude ad þacka/ z hñs Sy ne Jesu Christo/ þyrer Gandz hins N. Anda/ z bidia/ ad hñ sie ecke fra oss te

ken/Nellde ad Gud vilie þyrer hñ kienna oss/ z hallda j hreinum Guds Orda Lærdome/ z stiorna z styra oss alla Daga til Enda.

Þridia Greinen.

Er su huggunarsamlega Predikun sñ Christur giorer hier eñ eitt sitt vm Gagn z Nytseme sinnar Þinu.

Huar ab vier skulum læra.

Ad j bland alls þess sem Christur hefur med sinum Dauda z sine Þinu oss afrekad z vtuegad/ þa er þetta eitt/ Ad hann hefur giort Frid a mille Guds og vor/ þad er/ hñ hefur blidkad Fodurenn stillt hans Riettþerduga Reide/ og for þienad vorra vegna Nad z Vinattu Guds. Þar fyrer er til heyrelegt/ ad vi er huggum oss z gledium j þui /ad hñ er geingen til Fodursins/ z sieum til Frids med þa Huggun j ollum Motgangz z Freistingum.

Fiorda Greinen.

Er

Er komen j þessum Ordum/þar hñ seg
ger/Ef þier elskudud mig/þa gleddust
þier vid þad/eg sagde/Eg fer til Fød
ursins/þuiad Faderen er mier meire.

Huar ad vier megum læra/

Ad Herran Christur hefur j Sanlei
ka lýsielæckad sig sialfan/ lagt hia sier
sýna Guddomlega Dyrd/ ꝛ teked a sig
Mynd eins þienara vorra vegna/ so ſ
skrifar S. Paull/ Þui þo hann sie epter
sínę Guddomlegre Essentia og Veru/
Fodurnum lýkur/ ꝛ med hñ eirn eilýfr
Almattugur Gud/ þo mæler hñ so hi
er/ad Faderen sie meire en hann/ Þt þa
hñ talade þesse Ord/þa bar hann sier a
Nerdum alls Heimsins Synder/ ꝛ matte
ad bitala þrer þær/ og hlaut ad lýda
Fodursins Reide vorra vegna/ ꝛ fyrer
þetta var hñ forlitin/ ꝛ hafde ecke æ
lit þ Heimenum. Huad vier eigum þess
vegna ad merkia/so vi° skeytum oss ecke
a Þessum Ordum/eda hneyxlunst/a ha
ns fatæku yfirbragde.

Hlyder vppa þsse Ord/Þessa Heims Nøpdinge kiemur / og med mig hefur hañ eckert.

Huar ap vier skulum Læra

Ad vor Herra Jesus Christus/hefr ecke lided sijna Þijsl z Þijnu/so sem añ ar Þiofur/ Storsyndare eda Illrædis madur/Helldur so s eirn Riettlætr H. Madur/fyrer oss Ranglæta/ epter vilia z Vilia sijns Himneska Fodurs/Þt hefde hñ ecke sialfuiliuglega giefed sig j Daudan vorra vegna/ z oss til goda/ þa hepde Diofullen læted hñ kyrran/ z ecke hapt Magt yper honum. Þar fyrer skulum vier læra hier/ ad hugga oss vid hans Þijnu og Dauda/ j giegn Syndeske/ Diofskenum z Daudanum/ z øllum vorum Þvinum.

JEsu Christe þu Sonur Lifanda Guds/ Vier bidium þig/giep oss þin Heilaga Anda j vor Hiørtu/ so ad hñ styrc oss z stiorne/z leide oss epter þinum heilaga Vilia/z hugge oss j øllum Motgange og Mañraunum/ z halde

oss vid

oss vid Sanleikan/en þorde Lygum og Lærdo me raungum/so ad vier mattum bysya stadfa ster j Truñe/og þroaast og vaxa j Kiarleikan um og øllum godum Verkum/og hafa so eina visa Von til þinar Naadar og Myskunar/hu øria þu hefur mz þynum Dauda oss afrekad og ytuegad/Þu sem lifer og ryker med Fødur og þeim heilaga Anda ad eilifu/Amen.

Annan Dag Huitasunu
Evangelium Joh. 3. C.

IEsus sagde til Nicodemum. So elskade Gud Heimen/ ad hann gaf vt sinn Eingietten Son/til þess/ ad aller þeir sem a hann trua/ fyrer fares

 eige

eige/ helldur ad þeir hafe Eilifft Lif. Þui eige sende Gud Son sin j Heimen ad hann fyrerdæmde Heimen/ helldur ad Heimuren frelsest fyrer hann/ huor a hann truer/ Fyrerdæmest eige. Ef huor hann truer eige/ hann er nu þegar fyrerdæmdr/ þui hann truer eige a Napn Eingietins Guds Sonar. Ef þesse er Domurenn/ ad Lioset kom j Heimen/ z Meñerner elskudu meir Myrkred enn Lioset/ þuiad þeirra Verk voru vond. Huor sem illa giorer/ hann hatar Lioset/ hann kiemur og eige til Liossens/ ad eige straffist hans Verk. Ef huor sem Sañleikan giorer/ hann kiemur til Liossens/ so hans giorder verde kuñar/ þui þær eru j Gude giordar.

Þetta Evangelium hefur þrr ar Greiner jñe ad halda.

Og er hin fyrsta su huggunarsamlega z mgiæta Mælsgrein/ s hier stendr So elskade Gud Heimen/ ad hann vt gaf sin Eingieten Son/ vppa þ/ ad all

er þr

er þeir sem a hañ trua/skule ecke fyrer
faraſt/helldur hafa eilifft Lifſ.

þesse Ord kiena oss prent.

Fyrſt þ/ Nuorsu oseigianleg/z omæla
leg/vered hefur æst z elska Guds vors
Himneska Fodurs/j þui/hañ gaf sinn
Eingieten Son/ vorn liufa Lausnara
Jesum Christum/j Daudañ þyrer oss/
Nuar þyrer vier eigum ad þacka hm æ
z ad eilifu/ og j honum ad hafa vora
Nuggun/j giegn Syndeske/ Daudanū
Diofslenum/z ollum peirra æmsum z
Freistingum.

Þar næst lærū vier af þessū Ordū/
Ad giora greinarmun a mille Moysis
z Herrans Christi/Moyses med sinnu
Logmæle giorer ecke annad/ en ad skiel
fa/dæma/hræda z fordæma Mañaña
Samuiskur/ Seigiande/ Boluadur sie
sa sem ecke helldur Punct og Prik/af
ollu þui sem j Logmælenu stendur skri
fad/ En hañ Herran Jesus j sinnu Evange
lio/ hann tilseiger z bodar Fatækū Synd

 ugum

orum Nad z Myskun z Syndaña fyrergiepning/ Þuiad hañ er ecke kemeñ ad dæma Heimen/ heldur ad Heimurẽ skule verda Sæluholpen þyrer hñ. Nu ar mz vr z eirnen hofũ ad hugga oss. Eñ þo ecke/ad þær vissuitande z viliãde/skulum þar fyrer j Syndonũ liggia.

J þridia mæta lærum vier hier/ Ad huor hellst sem vill vera hluttakare/z niotande Velgiørninga z Forþienustu Christi/sa verdur ad trua a hñ. Þui ad huor sem ecke truer/ hañ er allarei þu dæmdur/z verdur Fyrerdæmdur.

Enn huad er ad trua a Christum? Þad er ad vita vissulega/ og trua stad þastlega j sinu Hiarta/ad Jesus Christus er alleina vor Endurlausnare og Sæluhialpare/z ad vier alleina treyskum z forlætũ oss vppa Gud vorn Himneska Fadur / ad vier munum hia hñ fa z finna Nad z Myskun fyrer Jesu Christi æmnan z Forþienustu.

Er su sorgarlega Klogun sem Christur klagar vm Opacklæte þssa Heimspar hann seiger/Lioseð kom j Heimen/ z Meñerner elskudu meir Myrkred enn Lioseð.

Aþ huørium Ordum vier eigum ad lære.

Ad aþ Nætturuñe til erum vier all er so spillt' z fordiarþader/ad vier kuñum ecke ad skynia/j huøriu Fare z Nauskа vier erum stadder vegna Vppruna Syndareñar/enn sijdur kuñum vier ad girnast Nialpena/ og bidia vm hana/ Myklu helldur flyum vier z þordunst hana/z so s Christr seiger hier/ Vier elskum meir Myrkred sem oss fordiarþar/eñ Lios Heilags Evangelij / huar med vier mættum verda Sæluholpner. Huad hid sama er eins hrædeleg Synd z leider epter sig eilijfa Fyrerdæming. Þui er þørf og Naudsyn/ ad vier fordunst soddan Synd/z elskum Guds Ord af øllu Megne z Mætte.

Þridia Greinen.

Er falen j þessum Ordum / Huor s giorer illa/ hñ hatar Lioſed z hñ kiẽur ecke til Lioſſens/ ſo hañs Verk ſkule ec ke ſtraffaſt.

Þesse Ord kiẽna oſſ þad.

Ad þegar Diofullen hefur ſiotrad eirn edur annan j ſinu Nete/ og komed honum til Syndareñar/ þa lyſer hañ ecke giarnan nie leyfer / ad ſa Madur ſkule koma til Lioſſens/ Þ er/ Ad hñ ſku le heyra Guds Ords Predikun z mvñſt an/ hñ fordar hñ þui/ z helldur honũ þar fra med allre Magt/ ſo hañ ſkule ecke fyrer ſtraff z ammiñingar Gudlegs Ords/ komaſt til ſañrar Idranar. Þet ta attu aller Guds Ords Foracklarar ad hyxa/ z þordaſt ſlyk Suik Diofuls ſins/ z liggia ecke alla Daga j Diofuls ſins Snoru þangner og ſiotrader/ med ſlykum Blindleika/ helldur heyra giar nan Guds Ord/ og medtaka þad med Þacklæte/ og lyda Straff z Avyſtan bæ de j Guds Predikan og endrarnær.

Bænen. Herra

HErra Gud Himneskur Fader / Þu sem af Fødurlegre Ast og elsku til Mannesk[i]uñar hefur veitt ǫ giefed oss þin Son/hingad j þenn an Heim/og villt ad vier skulum trua a hann/ og j hans Nafne ødlast eilyfa Sæluhialp. Vt er bidium þig/ gief þin hæilaga Anda j vor Hiørtu/ad vier mættum standa støduger j saa dan Tru/allt til Æfeloka/og verda so eilyfle ga Sæluholpner / fyrer Jesum Christū vorn DROttin og Lausnara/AMEN.

Þridia Dag Huitasunnu
Evangelium Joh. 10.

IEsus sagde til Phariseanna/ Sannlega sannlega segie eg ydur. Huer hann gengr eigi inn vm Dyr

nar

nar j Saudahwsed/ hælldur sīgur hā
jā med ødrū hætte/sa er þiofur z Sp
illuirkie. Eā sa s geingur jā vm Dyr
nar/hā er Hirder Saudaña/fyrer hon
um lykur Dyravørduren vpp/z Saud
erner heyra hans Rødd. Og hā kallar
sīna Saude m3 Nafne/z leider þa vt/
Og þa hā hefur sīna Saude vtlated/
geingur hā framme þyrer þeim/z Saud
erner fylgia hām epter/þuiad þeir þeck
ia hans Rodd. Eā ødrum añarlegum
þylgia þeir ecke epter/helldur flya þeir
fra hønum/þuiad þeir kieña eige añar
lega Rødd. Þessa Mælsgrein talade
Jesus til þeirra/ eā þr vissu eige huad
hañ sagde þeim. Þa sagde Jesus enn
aptur til þeirra. Sañlega sañlega set
ge eg ydur / ad eg ein Dyr Saudaña.
Og aller/ huorier hellst sem þyrer mier
komu/þeir voru þiofar z Spilluirkī/
og Sauderner hlyddu þeim eige. Eg
ein Dyrnar/Ef nockur geingur jā vm
mig/sa mun frelsast/hā mun z ganga
vt og

vt z jnn/ Hann mun z finna sitt Foodur. Ef Piofurenn kiemur eige til annars en hann stele drepe z pordiarpe. Eg em komen til pess/ ad pier skylldud hafa Lyf z fulla nægd.

Petta Evangelium hefur pjorar Greinner jnn ad halldа

Ap huorium hin fyrsta hlyder vppa paug Orden sem Christur talar / seigiande/ Huor hann ecke geingr jnn vm Dyrnar j Saudahwsed/ helldur fer hann jnn med odrum hætte / hann er Piofur og Mordinge.

Huar ap vier skulum læra.

Huornen vier skulum peckia rietta z sanna Guds Ords Lærefedur/ og giora greinarmun a mille peirra/ z Vlfanna/ pad verdur med pessum hætte. Peir sem vissa til Christi/ huor alleina er Dyrnar til Eilifpes Lifs/ peir eru ad vissu goder Hirdarar/ Ef peir sem leita vpp adra Vegu/ z vissa til Godra Verka/ eda Fyrerbæna Heilagra Framlidenna/

so sem kient var j Pavadomenū/ Godan Cærefedur eru Piofar og Rænings iar. Quad vel er merkianda j mote Papistum / og peim sem treyska vppa sīn Gooducrk.

Annur Greinen.

Er vm Goda Hirdara/ z peirra Embætte/ z kiesier oss pad/ Ad Embætte eins Kiesiemans eda Sæluſorgara er faled j tueimur Greinum.

Fyrst/ Ad hann skal Predika pann sanna z hreina Guds orda Cærdom/ z nidr hīm vissa ollum Mosium a pann sanna z hreina Guds heilaga Ords Cærdom og med honum vissa ollum Mosium a pann sanna Sæluhialpar Veg/ til eilifs Lifs.

Par næst ber honum ad ganga vndan sīnum Saudum/ med sīnu eigenlegu Epterdæme allra godra Verka/ og med Christelegre Umgeingne/ og med bædum Hondum ad vppbyggia Guds

Nws

Nws z hans Christne/ huoria Grein Guds Ords Pienarar eiga vel ad merkia/z epter hesse ad huxa.

Pridia Greinen.

Hlyder vppa Saudena/sem jnnleidd er skulu verda vm Saudahwss dyrnar.

Huar ap vier lærum.

Ad aller peir sem eru rieft Christner z Guds Ord vilia heyra sier til Gagns z goda/peim ber ecke ad lata villa sig med raungum Lærdome/peim ber ad giora greinarmun a mille peirra Goodu Nirdara/z hinna Vondu/so ad peir fordest pa Vondu/ enn epterfylgie peim Godu. Nier puert a mote/peir sem mz ongre godre Gudrækne nie aluoru heyra Guds Ord/ peir kunna auduelldlega ad verda suikner/z fara villt. Par pyr er / huor sem vill blyspa a peim rietta Veigenum/ z finna Dyrnar til eilyps Lifs/z vill ecke lata villa sig/sa same skal elska Guds Ord/heyra pad feigin

ſamlega/ z læra þar af/ad þeckia þa Godu Nirdara/hia hinum ſm̃ eru Pio far og Mordingiar. Og bidia Gud Almættugan/ ad Dyrausrduren/ ſem er ſa heilage Ande/vilie opna Hiartad og Skilningen / ſo ad Madur mætte ſkilia Ligarnar fra Sañleikanum/ hata Lygarnar/eñ elſka Sañleikan/z ep ter þylgia honum.

Fierda Greinen.

Er vm þaug Ord/med huorriũ Herr an Jeſus endar þetta Evangeliũ/þar hañ ſeiger. Eg em Dyrnar/ef ad nock kur geingur inn vm mig/ſa ſkal verda Saluholpen.

Huar ap vier lærum.

Ad til Saluhialpareñar z eilifs Lif fs/kañ eingeñ ad hialpa oſſ/nema vor liupe Lauſnare Jeſus Chriſt: alleina. Þar þyrer ſkulum vier ecke læra vilſa oſſ ad neckrum odrum Dyrum til Him nariikis/nema ad honum alleina/huo

rſu

rſu fagrar/forpryddelegar ſem þær kunna ad vída. Og einkanlega þegar vier liggiū vorar Banalegur/ þa hølldum oſſ vid þeñan Veigen/ z lætum ecke leida oſſ Villuſtīga nockra/ hellduer gongum ſiñ ad þeſſum Dyrū/ j Þeilſſa Līfed/ med rietfre Tru a Lausnaran Jeſū Christum. Huar til Gud allrar Nadar z Myskūar oſſ vide hialpande/ Amē.

Bænen.

DROTTin Gud Himneſkur Fader/ Þu ſem hefur af þīne Nad z Myskun/ kallad oſſ i þad rietta Saudahws/ j þijna Christelega Kyrkiu/ til þeſſ ad vier ſkylldum heyra þīns Sonar Rødd/ og hønum epterfylgia/ ſo ſem þū ſaña Hyrder vorra Sælna/ Gief oſſ þīn H. Anda/ og lat hann vppliuka vorum Skilninge/ z þrada oſſ j þeim rietta Sañleika þinna Guddomlegra Orda/ ſo ad vier blijfum allt einaſta þar vid/ z þordum oſſ øllum raungum Kienīngum z þals Lærefedrū/ Ad vier mattum ſo vm ſyder/ þīña og þa þad eilijfa Sælar ennar Foodur/ eilijfr Lijf/ og eilijfa Sæluhia Ip/ Fyrer Jeſum Christum vorn Herra og Lausnara/ AMEN.

Annar Part

ur þessarar Bookar/ hefur
inne ad halldа Evangelia/fra
Trinitatis/inn til Ad
uentu.

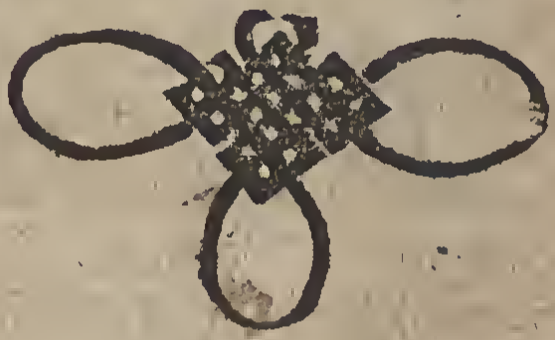

1. Thessal. 5.

Andana þa kiefied ecke/Spa
domana þorsmaed ecke/Reyn
ed alla Hlute / og vidhallded
þui huad Gott er.

A Trinitatis Sunnudag
Evangelium Joh. 3. Cap.

Þar var einn Madur af Phariseorønum/Nicodemus ad Nafne/einn Høfdinge Gydinga/hann kom til Jesu a Nattarþele/z sagde til hans. Rabbi/vier vitum ad þu ert einn Lærefader komen af Gude/þui eingen getur giort þaug Teikn sem þu giorer/vtan Gud sie med hønum. Jesus suarade/z sagde til hans. Sannlega sannlega segge eg þier/þad eingen nema hann sa ad

sa ad nyu verdur endurfæddur / fær ad sia Guds Ríke. Nicodemus sagde til hans. Huernen ma Maduren endur fædast þa hann er gamall? Huort giet ur hann horfed aptur j sinnar Modur Ku id ℣ fædst so ad nyu? Jesus suarade. Sannlega sannlega segge eg þier / nema þad ad einhuer verde endurfæddur vt af Vatne ℣ Anda / þa kann hann ecke j ad ganga j Guds Ríke. Huad af Holld de er fædt / þad er Holld. En huad af Andanum er fædt / þad er Ande. Vnd rast þu ecke / þo ad eg segde þier / ad ydr byrie ad nyu ad endurfædast / Vindur en blæs huar ed hann vill / ℣ þu heyrer hans Nyt / en eige veist þu huadan hann kiemur / eda huort hann fer. So og eru aller þeir sem vt af Andanum eru end urfædder. Nicodemus suarade / ℣ sagde til hans. Huernen ma þetta skie? Je sus suarade honum / og sagde. Ertu eirn Meistare j Israel / ℣ veist eige þet ta? Sannlega sannlega segge eg þier / ad

vier ſeigium þad vier vitum/og vitnum
huad vier ſied hofum/ og vorn Vitnis
burd medtake þier ecke. Fyrſt þier tru
ed ecke þa eg ſeige ydur aþ Jardlegum
Hlutum/Hvernen munu þier meiga tr
ua/ef ad eg ſegda ydur aþ Himneſkum
Hlutum? Og eingen mun vpp ſtiga til
Himna/ vtan ſa ſem oþan ſtic af Him
ne/Mañſins Sonur ſem er a Himnū.
Og ſo ſem Moyſes vppfeſte Hoggor
men a Eydemerkunne/ liſka ſo byriar
Mañſins Syne vpp ad feſtaſt/ ſuo ad
aller þeir ſem a hā trua/ fortapeſt eige
helldur ad þeir hafe eilifft Lif.

Petta Evangelium hefur þiorar
Greinir ihc ad hallda.

Og er hin fyrſta vm Nicodemum/z tv
er hās Spurningar/ā hā framſetur þ
Chriſtū vm Endurfæding Mañſins.

Huar ap vier lærum.

Fyrſt/Ad liſka ſo ſem þad bar til a þā
Tima/ad Nicodemus þorde ecke ad ko
ma til

ma til Jesum a hiortum Deige/vegna Nædslu vid Gydinga/So geingr þ eſt nu til/ad j Oþsoknum z Motgange/er Veralldareñar Sonum/mykiu kiærare Mañaña Vild z Vinætta/en Christi Dyrd. Nuad hid sama er ein hrædeleg Synd/ huoria aller Men Christn er eiga ad fordast.

Þar næst ma af þessu læra/ Huorsu ad Mañsins Skilningur(ja fnuel þrasem hygnaster halldast vilia) er blindur/ z hefur engua Skynseme nie skilning a Guds Riike/z skilur eckert aþ þrre Naþudgrein Christelegrar Truar/ s hlyder vppa Mañsins Riettlæting þ Gude/Vtan ef so er/ad Mañe verde þ kient z vnderuisad/af Guds orde. Og er þar fyrer ollum Monnum/stor þorf z Naudsyn/a þessare Amiñingu/huoria Christur hier giorer Nicodemo/seigiande. Ad mz þui vier eñ nu skiliū ecke Jardneska hlute/ þa er oss ecke vnt ad ransaka þa hlute sem eru Himneſker/

helldur trua alleinasta/ z einfalldlega hans blessudum Ordum/ sem komenn eru ap Nimnum/ z talar pad hañ veit satt er/ z ecke ber Vitne vm añad enn pad hañ sied hefur.

Aufur Greinen.

Er Andsuar Christi sem hñ giepur Nicodemo/ segiande. Nema so sie ad nockur verde fæddur ad nyiu / pa kañ hñ ecke ad sia Guds Riske.

Huar ap vier skulum læra Syrst.

Nuorsu ad vor Herra Christur hepr vered Polenmodur z liwfur/ ; pui hñ porsmaer ecke pañ hrædda Nicodemū/ eda vissar honum fra sier/ helldur kiesr er hm̄ z vnderuissar hid nakuæmlegasta/ pa Nlute sem hm̄ la allra mest a/ z hm̄ var naudsynlegast ad vita/ sem er/ Nuornen hñ meige Saluholpen vda. Par næst ma hier læra/ Ad aller Menn eru fædder af Nolde/ pad er ad skilia/ peir eru af Natturune til/ aumer Syn

darar

darar z Reideſtar Børn/og kuña eig
af ſiñum eigen Mætte nie Megne ad
komaſt j Guds Riſke/og eꝑ ad þeir ſku
lu ecke eilifflega þordiarþaſt j ſiñum
Syndum / þa verda þeir ad þa ad nio
ta Herrans Christi Adſtodar og hialp
ar/huor ed þar þ er vpp feſtur a Kroſſ
ens Galga/eins z Eirormuren j Eyd
emorkuñe/ſo ad aller þeir ſ̄ trua a hñ/
ſkule ecke þfaraſt/helldur haþa eilifft
Liff. Nuer Grein ad er hin allra fierle
gaſta z huggunarſamlegaſta j þeſſa
Dags Evangelio.

Pridia Greinen:

Er vm þa Nadarriſku Predikun ſem
Herrā Christur ſetur fram vm H. Sk
ſtn/ſeigiande/ Nema ſo ſie/ad nockur
vpe þædder aꝑ Vatne z Anda þa kañ
hañ ecke ad komaſt j Guds Riſke.

Huar aꝑ vier ſkulum læra.

Ad Skſtrnen er ein Endurgietningar
Laug/þ huoria/eda med huerre ſu fyr
ſta vor Fæding/ſ̄ ſyndſamleg z fordior

þud er/verdr hreinsud z heilog gierd.

Eſi huornen geingur þad til?

Med þessum hætte/Ad lijka so sem j Vindenū/er sierlegur Kraptur/s heyr est z Vliod giesur aþ sier/So er z med Skijrnarualnenu/z med nalægd hins H. Anda/þuiad lijka so sm j Ordenu bodast z tilseigest Syndasa fyrergiesning j Nafne Jesu Christi/So verdr þm H. Anda noglega wthellt yþer þū sem skijrdur er/vppa þ haū verde Rietlatur z Erfinge eilijss Lijfs. Fyrer þ sa Grein/eigum vier mijked ad halldа/vt af þeirre H. Skijrn/z hafa hana j Heidre'z Virdingu/z hugga oss j hesse æ z alla tijma/ og læta vor Smaborn ecke hindrast þra hesse/af þui ad Christur talar hier lioslega/ad þeir allers einusijne eru fædder/ og ecke verda j aū an tijma endurfædder/ af Vatne z H. Anda/ þeir kuне ecke ad koma j Guds Rijke.

Fiorda Greinen.

Er

Er su agiæta Malsgrein sm̃ þar stendur. Eingen fer til Himensins/nema sa sem komen er af Himnū/þ er Mass sins Sonur/sem er a Himnum.

Huar ap vier lærum.

Ad vor lausne Lausnare Jesus Christus er ecke allemasta Madur/heldur t eirnen eilisþur sañur Guds Sonur/og er þar þyrer komen af Himnū hingad a Jordena/ad hñ leide Meñena til Himnarikis/þ er/Ad hañ giøre þa Saluholpna ad eilifu/ alla þa a hñ trua. Þetta skulum vier þullkomlega vona t vænta til hans/t þar vm bidia med þ sum hætte.

HErra Gud Himneskur Fader/Vier Aumer synduger Menn medkiennum/ad med vorre Natturu/er eckert gott/oglaþ oss til erum vier ecke añad enn Mauder t þordiarþader j Syndøgum/huiad þad sem ap Holldenu er fædt, þad er Holld/og kañ ecke ad sia Guds Rike/En vi erum endrfødder og bidium þig/Vertu oss Myskunsamur og Madugur/t j Nafne þins Sonar Jesu Christi/send þin heilaga Anda j vor Hiærtu/og giør oss nyar Maneskiur/so ad vier

vissulega truum/ad oss sieu Syndernar fyrer giefnar/epter thui sem oss er i Skyrneße tilsagt og lopad/ad vier mœrtum daglega vaxa i throast i Kiœrleikanum til Naungans/og øllum ødrum goodum Dygdum i Manñostum/ og verda so vm sijder eilijplega Sælu holpner/AMEN.

Fyrsta Sunnudag epter Trinitatis/Evange. Luc. 16.

SEgSus sagde til Phariseanna. Par var eirn rijkur Mañ/sem klædest Pelle og Purpura/ og matadaglega skijnande Kræser. Og par var eirn Purpa Madur/Lazarus ad Naf-

ne/

ne/ huor ed vte la fyrer hans Dyrum fullur Kauna/ hñ girnteſt ad ſedia ſig aþ Molum þeim ſem fiellu af Bordū hins Ryka. Þo komu Hundar/ z ſleik tu hans Sar. Eñ ſo ſkiede/ þad hiū Volade andadeſt/ z vard borcn af Engluūm j Fadm Abrahams. Eñ hinn Ryke andadeſt liꝛka/ z var greptradur/ Eñ ſem hñ var j Helueſte z Kuolonū/ hooþ hann vpp ſiñ Augu/ leit Abraham mleingdar/ og Lazarum j Fadme hans. Þui kallade hñ z ſagde. O Fader Abraham/ Myſkuna þu mier/ z ſend Lazarum hingad/ ad hañ drepe hinu fremſta ſiſns Fingurs j Vatn/ z kiæle Tungu mīna/ þui eg kuelſt j þeſſū Loga. Og Abraham ſagde til hans. Sonur/ hugleid þu/ ad þu medtokſt hid goda j Liſſe þīnu/ z Lazarus liꝛka eins hid Vonda/ þui hlytur hañ nu ad huggaſt/ eñ þu ad kuelieſt. Og þrātī yþer alt þetta/ er a millum vor z ydar miked Diwp ſtadfeſt/ ſo ad þeir ſem hi

edan vilia þara til ydar/gieta þad ei/ z eige þeir hellður þra ydur / vpp til vor komeſt. Og hñ ſagde þa. Eg bid þig Fader/ ad þu ſender hann j miſns Fodurs Nws/þuiad eg hefe þiim Brœdur/ ad hañ ſkyre þeim fra/ ſo ad eige kome þr j þeſſan Kualaſtad. Og Abraham ſagde til hans/ Þeir hafa Moyſen og Spamennena/ heyre þeir þeim. Enn hañ ſagde/ Nei Fader Abraham/ helldr ef nockr Framlidenña fære til þeirra þa mundu þeir Idran giora. Enn Abraham ſuarade honum. Ef ad þr heyra ecke Mopſe z Spamañonum/ þa munu þeir ecke helldur trua/þo ad nockur Framliden vppriſſe.

Þetta Evangeltum hefur þiora Þarta edur Greiner.

Og er hin fyrſta vm þañ Riſka Mañ ſim j þeſſu Heime lifde daglega j Kræſingum/ Vellyſtingū/ Glaum z Glede/ eñ ſidan þar epter verdur hañ j Helviti ſo aumur z Fatækur/ ad hañ hefur ecke

ecke eirn Vassdropa/huar med hñ mei
ge kiæla Tungu sýna.

Huar af vier lærá meigum.

Fyrst/ Ad þr Ríku þessa Heims eru s
korum voda z Hæska stadder. Þviad
eñ þo Gotz z Þeningar sieu ecke j sial
fum sier jller/ og fordæme onguan/þæ
kañ þ þo snart til ad falla/ad Menn
misbrwke þa/z fare ecke med þa s̄ sky
lde/hafa þa añadhuort til Opneyfslu
Dhoofs/Metnadar/eda til Agyrnd̄/
z forskullde þar so med Helusste. Þar
þ attu þeir Ríku ad sia sig vel vm kri
ng/z lanta Diofulen ecke sutkia sig nie
blynda/Helldur bidia Gud/so sem Sa
lomon bad/seigiande. DROTTen gi
ef mier ecke ofmiken Fatækdom / nie
Ríkdom/helldr miñ Naudsynlegañ ve
rd/z veit mier ad vmgangast so med þs
sa stundlega hlute/ ad eg misse ecke þa
Eilifu z óforgengilegu.

Þar næst ma hier læra/ Ad Ríkdom

ur hialpar huorke fra Daudanum nie Neluſte. Par þyrer giora þeir aller jl la z ſauſſlega/ſem ſtunda alleina þeſ ſa Heims Gots z Peninga/eſt gleyma þui ſem eilſſt er.

Item/ lærum vier þad hier/ Ad nær Gud bleſſar oſſ med Gotze z Peningū/ þa eiguin vier ecke ad gleyma þm Vol udu/ z Fatæku/ſo ſem gierde þeſſe Rſ ke Madur/ helldur giora oſſ Vine aþ þeim Rangferduga Mamon/z Maur uin/ ſo nær oſſ liggur a (ſem Chriſtur ſeiger j odrum ſtad) ad þeir take oſſ j eilſſfar Tiallbwder.

Nunnur Greinen.

Hlnder vppa þaſſ Fatæka Lazarum/ ſem hier j Heime hefur ecke Braudmo la/huar med haſſ kuſte ad ſtockua ſitt Nūaur/eſſ liker ſidan þar epter j eilſſ re Fagnadar Glede z Sælu.

Huar aþ vier ſkulum læra/Fyrſt.

Ad j hia Gude er eckert Maſſgreinar

alit

mlit/ helldur huor sem hann Ottast og elskar; ⁊ truer a hann, sa verdur Sælu holpen fyrer Jesum Christum/ huort sem hún er ríkur eda Fatækur j Heime þessum. Þuiad so sem Ríkdomurenn stodar enguum Ogudlegum til Himnaríkis/so fordæmer Fatækten enguã þann sem er Gudhræddur/Vm þetta ættu bæde Ríker og Fatæker vel og vandlega ad huxa.

Næst þessu ma hier læra/Ad Fatækten er morgũ til apturhalds ⁊ hindrunar margra Synda/j huorriar þeir Ríku plaga ad falla/⁊ þyrer þa Grein ætlu þeir Fatæku ad vera Polenmoder/⁊ lýda sínna Fatækt med goodu Vmburdarlynde/j Otta DROTTins.

Í þridia mæta lærum vier af þessum Fatæka Lazaro/ Ad Gud lætur optast sína æstvine hier j Heime/ lýda allra handa Kross ⁊ Motgang/ En aftars Heims vill hún ríkuglega þeim launa ⁊ endurgialda. Þar þ skylde huor ⁊ eitt

vera þess þolenmodare/ z mogla ecke a moti Gude/ huad hellst sem a geingur.

Pridia Greinen.

Hlyder vppa Samtal þeirra Abrahams z Ryka Mans.

Huar af vier lærum

Fyrst/ ad draga ecke vndan vora Jdran z Yferboot/ Eñ sijdur ad læta hana bijda aftars lijfs/ mykla helldr snua oss til Guds/ og læta af Syndonum a medan Gud giefur oss Stund z Tijma þar til/ þt þegar/ vier eñ þangad komner/ þa er allt optseint/ þa er eingen von Naadar nie Myskunar/ þuiad vr Nel vijste er ongrar Endurlausnar von.

Þar næst/ Ef vier vilium vita/ huad vier skulum trua/ huad vier eigum ad giora eda ecke giora/ Þa skulū vier ecke leita rada hia Diofflenum/ eda Aptur gaungu Mofium/ Helldur hia Moyse z Spamonnonum/ þ er/ Vier skulum leita þess j Guds Orde/ Þuiad huor ecke

ecke vill hlyda Moyse ꝛ Spamønsm
um/ Nañ mun ecke helldur trua/ þo ein
hũ Fraamlidena seige hẽm nockud. Nu
ad vel er merkiande/ j giegn þeim s̃ for
ackta Guds Ord/ ꝛ Ordsins Krapt/ og
forlata sig vppa Vitraner ꝛ Sioner.

Fiorda Greinen.

Er vm Did hins Riika Manns/ s̃ hñ
sagde/ Nei Fader Abraham/ Helldur
ef nockur af þeim Framlidnu kiemur
til þra/ þa munu þeir Idran giora.

Svar ap vier lærum.

Ad Guds Ords foracktan ꝛ fyrerlit
ning/ er Vpphap til eilifrar Fyrerda
ming"/ ꝛ er so þo almeneleg/ a mtal vel
flestra/ Ad þo þeir Framlidnu rise vpp
ꝛ predikudu/ þa mundi þad þo til lijtils
koma hia allmørgum. Nuad hryggele
gt ꝛ hrædilegt er ad hugsa/ huorsu Nol
ld ꝛ Blod er fordiarfad. Bidium þui
Gud og selgium so.

DRottin Gud himneskur Fader/ Vier bid
jum þig/ ad þu styrer og stiorner oss/ med

þínum Heilaga Anda / so ad vier heyrū ecke þitt Ord þorgiepens/so sm̄ giørde sa Ryke madur/ Og ad vier ecke stundum vppa þessa Heims veralldlega Hlute/ so ad vier gleymū þui sem eilyst er/Helldur ad vier giarnan / og af Goodum huga epter Æpnum vorum/hialp vetum þeim aumū vesølu Manneskium/Og saurgum oss ecke med Metnade/Gpætte og Gpdrykkiu/Og verde þad so/ad vppa oss kome Kross og Motgangur/Pa lætt oss ecke þalla i þrunlæn/Helldur setia alla vora von/allt vort Traust/til þinar Hialpar Nædar og Myskunar/ Og med Polenmæde alla hlute ypertuiña/þyrer þin Son Jesum Christum AMEN.

Annan Sunnudag epter Trinitatis/Evange. Luc. 14.

Vpan Tima. Jesus sagde til sinna Læresueina / þessa Epterlikening. Nockur Madur var sa sem giorde mykla Kuolldmaltid/ok kallade marga til sin/ Og sende vt sinn Pion vm Kuolldmals timan/ad hann segde þeim sem bodner voru/komed/þuiad nu eru aller hluter til reidu. Og þeir toku

aller

aller til j señ ad afsaka sig. Niñ fyrste sagde til hans. Bwgard keypta eg/ z hlyt ad fara vt og skoda hañ/ Eg bid þig/afsaka mig. Og hiñ annar sagde

Fiñ Akneyte keypta eg/ og fer eg nu vt ad reyna þaug/ Eg bid þig/afsaka mig. Hinn þridie sagde/ Konu hefe eg mier festa / og þ̃ þui ma eg ecke koma. Og Pionustu maduren kom aptur/kunn gierde þetta sinnum Herra. Þa vard Nwsbonden reidur/z sagde til sins Pionustu Mans. Far þu snarlega vt a Straete/ z Gotur Borgareñar/ og leid

Volada/Vanada/ Blinda ꝛ Hallta hier ſiñ. Og Pionen ſagde/Herra/pad er giort huad pu ſkipader/ ꝛ po er enn meira Rwm. Og Herran ſagde til Pionſins/ Far pu wt a Þiodbrauter og Tungarda/ ꝛ naudga peim hier ſiñ ad gãga/ſo ad mitt Hws verde fullt. Eñ eg ſeige ydur pad/ad eingen pra Manna ſiñ kallader voru/munu ſmacka miñ na Kuolldmaltiꝺ.

Petra Evangelium hepur þiorar Greiner iñe ad halldae.

Og er hin fyrſta vm paſi Maſi ſem giorde mykla Kuolldmaltiꝺ/ og baud morgum par til.

Peſſe Grein kiener oſſ / fyrſt

Ad med pui Herran ſeiger hier ſialfur ad til Himneſkrar Kuolldmaltiꝺar og eilifs Lifs/ſie allt ſaman til reidu/ſuo ecke vantar neitt añad en Þ/ad peir ſiñ bodner eru/kome ꝛ ſetieſt til Bordſins pa er viſſulega eilifft Lif eingen forpienan/

nan/ z er ecke forſkulldad eda forpient/ med vorum Godum Verkū/ Helldur er eilifft Lif/ Guds Gafa z ſkeinkur. Hu ar ap vier meigum ſia z læra/ huorſu ad Papiſtar ſpara vilt j pui/ peir vilſa Fatækum Syndugū Monnum til ſinna godra Verka/ z forlæta ſig vppa pau/ minkande z forſmaande ſo Guds Myſ kunar mæltijd/ ſem oſſ er ap ſkiærre Gu ds Nad/ a Nimnum tilreidd og bwen. Fyrer ſoddan Villu ſkylde huor z eirn Madur ſig vandlega vacka / ſa ſem Saluhiolpen vill verda.

Par næſt ma hier læra/ Ad ſo ſ Gud Almattugur/ hefur af ſkiærre Nad z Myſkun/ pyrer ſin Son Jeſum Chriſt um vtuegad og tilreidt oſſ allt pad vier purfum vid til Eilifs Lifs / ſo lætur hann oſſ af Nad z Myſkun bodaſt z pre dikaſt/ ſitt H. Evangeliū/ hafande ſod dā girnd z forleinging epter vorre Sa luhialp/ ad hann vm ſijder ſkipar ad naud ga oſſ p^r jū. Nuad vier alltū mz rietru

ad læta ganga oss til Niarta / og med packlæte ad piggia / z kiesa ecke Gude vm þ / þo þeir sicu marger (eda verde) s alldrei ad eilyfu fa ad smacka þessa Ku sidmaltyd.

Xiiunnur Greinen.

Hlyder vppa þa sem bodner voru / es villdu ecke koma / og lætast þo vilia vera apsakader.

Svar ap vier lærum. Fyrst /

Ad skilia huornen þ kiemur til / ad þo aller Hlut s sieu til reidu / z þo Gud læte kalla z bioda oss / þa eru þo allmarger sem fara a mis vid þ eilyfa Lyf / z verda eilyflega fordæmder. Sok og efne til slyks er þetta / Ad þeir eru af Natturuse galauser z blinder / z elska meir fallualla Hlute þessa Heims / es þa Himneska z eilyfu / z flester forsma Himneska Hlute hia Jardneskum.

Þar næst lærum vier hier / Ad Mam on / þ er Maurar z Audæfe blinda opt ast nær Menena / so ad þeir halda þ ecke

ecke þ̄ Synd/ þo þeir hirde ei nie hugxe vm Guds Ord nie Fyrerheit / helldur meina þeir sig fyrer Gude afsakada/ af þui þr verda ad hugxa vm Akra og Vxa/ Naut z Saude/ Born z Bwska parlag/ z gieta þui ecke giefed sier stū der ad hugxa vm Guds Ord. Enn af þui Herran Jesus seiger hier/ ad þeir Męn sem elska meir Akra z Vxa/ Kuiñur z Born/z Bwskaparlag/en hans Kuolldomaltīd/skule hana alldrei ad ei lysta hier epter smacka/ Þa skulum vier hallda soddan Forsmæn/ eina hrygge lega z hrædelega Synd/ z þordast hana sem mest vier kuñū/leita fyrst Guds Rikis/heyra giarnan hans Ord/z fylgia þui epter med goodu Hiarta/ þegʷ Gud leider oss med þui til Joranar og lata ongua veralldlega hlute nie stūd lega hindra oss þar fra.

Þridia Greinen.

Nyder vppa þa Fatæku Kriplinga Nallta z blinda/sm̄ a Almaña vegum

hia Gordum og Safnamotum verdur saman sapnad/ ꝛ epter Herrans Christi skipan naudgad til Kusslldmæltꝛd arcñar.

Huar ap vier meigum læra/

Ad hia Gude er eingen Manngrein armunur/ helldur vill hañ taka alla til Nædar/ecke alleinasta Gydinga/ helldur ꝛ so oss pataka blinda Heidingia/ja alla auma Synduga Meñ/ ef peir ad eins vilia hlyda hñs Orde/ꝛ koma til hñs Kusslldmæltꝛdar. Slꝛkt eigū vier ad medkiesa þ sierlega Guds Nad og Giæsku/ꝛ þo ecke misbrwka hana/suo sem ad giora peir sm̃ syndga vppa Guds Nad ꝛ Polenmæde/ huar med peir samansafna sier Reide Guds til pess rietterduga Guds Dome/epter peirra forhertu/ꝛ Idranarlausu Hiarta.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa pañ punga Afellisdom/ husrn Herran Jesus lætur ganga yꝑ er þa

er þa sín fyrerlíkta hans Ord seigiande/ Eg seige ydur/ ad eingen þrra Manna sem bodner voru / skulu smacka mína Kuelldmaltíd.

Huar ad vier skulum Læra

Ad þegar Vitiunar kýmen Gudlegrar Nadar verdur þörsmadur/ þa kiemur þ optast epter/ad Gud vitiar Mannana med Reide z Reþsingu. Þuiad suo sín Gud er vanr ad taka vm sidder sitt Himneska Braud fra Opacklætum Bornum/so skiedur þ optsinnis/ ad Foracktar ar z Spottarar Guds Ords eru ecke so Sæler/ad þeir j Daudanum eda Freistingonn/ fa ad smacka Krapt Guds Ords/eda Sælareikar Huggun. Þar fyr er skyllde huor Christen Madur giæta ad sier/z mz Hiartans alvoru medtaka Guds Ord/alla þa Stund sín vier kunnu ad fa þad z heyra þad/ og þordast vandlega Guds Ords Foracktan z allt Opacklæte.

DRottin Gud Himneskur Fader/Pacter gi
ørum vier þier þyrer þad/þu hefur lærd
eff kalla til Kuølldmælteydar eilyfs Lyfs/þy
rer þin elskulega Son vorn liufa Lausnara.
Vier bidium þig/Opp vek vor hiørtu med þi
num heilaga Anda/ so ad vier ecke til onytis
heyrum þitt Ord/ helldur ad vier mættum ri
ettelega skicka oss og reida til soddan Mælti
dar/og ecke læta nockrar veralldlegar høndlan
er hindra oss þar þra/AMEN.

Þridia Sunnudag epter Tri
nitatis Evangel. Luc. 15.

EN aller Tollheimtarar z Ser
spnduger Menn / nalægdu sig til
hans

hans/so ad peir heyrdu hm̃/Og hiner Skriptlærdu/z Phariſei/mogludu vm pad/z ſegdu. Peſſe medtekur Berſynd uga/z etur mz peim. Eſi hñ ſagde til peirra þſſa Epterliking/ſo ſeigiande. Nuer ſa Madur af ydur/ſem hañ hef ur Hundrad Saude/z ef hañ glatar ei num aþ peim/ypergiepur hañ ecke þa nſu z nſutiger a Eydemorku/z fer ep ter peim ſem ad glatadeſt/ þangad til hañ finnur hñ? Og þa hañ hepur fund ed hñ/leggur hñ þañ ſama (med Fog nude) ſier a Herdar/kiemur heim z kal lar ſaman Vine z Nabwa/z ſeiger til peirra. Samgledieſt med mier/ þuiad eg hefe mitt Saud aptur funded/þann ſem glatadur var. Eg ſeige ydur/ad liſka ſo mun Fognudur vera a Himnū/ yfer einum Enndugum/ſem Idran gior rer/ meir en yfer þrim nſu z nſutiger Rietflætum ſem eige þurfa Yperkoot ar vid. Eda huer er ſu Kona ſem hef ur tiu Penninga/ ep hun tyner einum/

er eige so/ad hun kueiker Lios/ z sopar Nwsed/z leit" vandlega þangad til ad hun finnur hañ? Og þa hun hefur hann funded/saman kallar hun Vinkonur sin nar z Granñkonur/ seigiande. Samgl edest med mier/þuiad eg hefe mitt Pe ning aptur funded/ hustrium eg tynda/ Lyka so z seige eg ydr/ þad Fognudur mun vera fyrer Einglum Guds yfer einum Syndugum/ þm̃ er Yferboot gi orer.

Petta Evangelium hefur þr̃ ar Greiner þñe ad halida.

Og er hin fyrsta vm þa Tollheimtu mesi z Bersyndugu sem koma til Jesu ad hlyda honum

Huar af vier skulum læra.

Ad fordast ecke Gud nie helldur hans Ord/ z hlyda þui/ so vier mættu fa af þui vnderuñsun/ Amining og huggun lyka eirnen straff og Avstaner/ þegar þess er þorf.

Xuñur Greinen. Tal

Talar vm Phariseana z þa Skriptlærdu/ sem mogludu þar vm/ad Jesus tok ad sier þa Syndugu/ z samneyte þeim.

Huar af vier lærum.

Ad holldlegur Madur skilur ecke þa Hofudgrein vm Fyrergiefning Synda aña fyrer Christum/z hneyxlar sig þ" fyrer a heilogu Evangelio/ Huad oss er þess vegna naudsynlegt ad vita/suo vier ecke vndrunst þad/z ei helldr skielfunst/þo eñ nu so gange til j Neimenū/ ad marger setie sig vpp j mote Christo/ og hans heilaga Evangelio/ so sem j þañ tima giordu Phariseararnir/ z þeir Skriptlærdu.

Þar næst skaum vier hier/ad eingenn Hlutur er skadsamlegre enn sa/ þegar Menn eru andlega Drambsamer/z þikiast vera hreiner og Syndlauser/ skyrer Menn huxa lyted vm Christum/ hans Rad z Myskun/ þeir forsma og

Bb vis lyta

lyſta adra Fatæka Syndara/ z kunna ecke ad lyſda nockur tale pín vel til/eda giore peim nockud til goda. Soddan Ofoyrſku z Oſtæke z Metnad/ ætte huor Christen Madur ad pordaſt.

Pridia Greinen.

Er vm þar tuær Epterlykingar/ms huorium Jesus suarar Mogle Phari seanna.

Af huorium Epterlykingum vier meigum skilia og merkia.

Nuorsu fodurlegt Giæskuryſkt Niarta/Gud Almættugr hefr til vor Mañ aña/ad hñ vill ecke nockur Madur deye j Syndonum/z eige vill hñ vera æfenlega reidur vppa þa / eñ sydur kasta þeim þra sier eilyſflega / Nelldur þegar þeir giora Idran/ z bidia vm Nad og Myskun/þa vill hñ af sine ovmrædelegre Giæsku taka vid þeim/z þyrergiefa þeim þeigen Syndernar/Nuorre Nuggan vier skulu j onguan mata gleyma enn

en þo ecke misbrwka hana/eda syndga vppa Nadena. Þuiad Gud hefur Glede z þocknan a þm s Sorgfuller eru Syndaña vegna/ enn ecke a þeim sem eru Idranarlauser z Forherter.

Eñ huorier kallast þeir Sorgfullu Syndarar? Þad eru þeir sm syrgia z grata sinar Synder/so sem giorde sa fortapade Sonuren/ z hafa þo fullna dar Tru z Traust/til Guds sins Nimneska Fodurs/ad hann mūe vera sier Nadugur z Myskunsam þ Christi saker/ z med soddan Trunadar trauste/bidia vm Nad z Syndaña Fyrergiefning/ z þa þeir hafa hana þeinged z odlast/ þa lata þeir af Syndsemum/hetta z bæta sin syndsamlegan Lifnad.

Bænen.

DRottin Gud Himneskur Fader/Vier mz kiennum/ad vier erum aller/þui verr/ eins lyka sem Sauder/þeir ed þara villt og rapandi. Satan og vort eigenlegt Hollð z Blood hafa oss leidt og fært ad þeim rietta Veige. Vier bidium þig/þu Naduge z Myskunsame

Fader/fyrergiep oss allar vorar Synder/ j Na
pne þqns Sonar Jesu Christi/ ꝛ vppuek ꝛ lys
vor hiǫrtu/med þqnum h. Anda/So vier hǫ
lldum oss þast vid hitt h. Ord/ med ꝛ ettre ꝛ
saꝛ ꝛc Jdran ꝛ Truñe/ad vier bluþum stadþast
er þar jnne/allt til Æpeloka/ꝛ enda/ꝛ verdū
eilyplega Sæluholpner/AMEN.

IIII Suñudag epter Trin.

Evangelium Luc. 6. Cap.

OG Jesus sagde til sīna Læresuei
na. Vered Myskunsamer/ liska
sem ydar Fader er Myskunsam
ur. Onguan skulu þier dæma/so ad þi
er dæ

er dæma so ad þier dæmest eige/ Fordæ
med ecke/so ad þier fordæmest eige. Fy
rergiefed ꝛ mū yðr fyrergiefed verda.
Giefed, þa skal ydur giefast. Sam
þryckta/goda ꝛ vel skickna/yfersliotan
lega Mæling/mūu þeir giefa j yduart
Skaut. Þuiad med þeirre so.nu Mæl
ingu huorre þier mæled vt/ mun yðr jñ
aptur mællt verda. Og hñ sagde þeim
cina Epterlijking. Huort kañ nockud
Blindur Blindan ad leida? Eda er ec
ke so/ ad þeir falla bæder j Groþena?
Læresueirnen er eige yfʳ Meistaranū.
Eñ nær Læresueirnen er so sem hanns
Meistare/þa er hañ algiordur. Huad
sier þu Baglen j þſns Brodurs Auga
eñ ad þeim Bialkanum ſm̃ j þſnu Au
ga er/ giætter þu eiges Eda huornenn
mattu seigia Brodur þſnum/Broder/
leyþ þu ad eg j burt drage Baglen vr
þſnu Auga/ Þar ed þu sier ecke sialfr
Bialkan j þſnu Auga? Þu Hiæsnare
drag fyrst vt Bialkan vr þſnu Auga/

og sia þu so til / ad þu fæer vtdreiged Baglen vr þíns Brodurs Auga.

Petta Evangelium hefur þriar Greiner ſíc ad halldа.

Og er hier fyrſt ein Amiſting/ad vier ſieum Myſkunſamer/ſo ſem vor Fader a Nimnum er Myſkunſamur.

Ap þeſſare Grein lærum vier þyrſt.

Ad Nad ꝛ Myſkun Guds/er ovmrꝛ delega ſtor ꝛ mikel / þui hñ fyrergiefur oſſ ecke alleinaſta Syndernar/af Nad ſiñe ꝛ Myſkun/ ꝛ gierer oſſ ad ſíjnum elſkulegum Bornum/helldur veiter hñ oſſ ꝛ giefur margt añad fleira. Og þo ſo ſie/vier hrøſum ꝛ þollum/þa dæmer hñ oſſ ecke me fordæmer/helldur hylur hañ Lyten vor/ ꝛ Miſgiordernar/veg na ſíjns Sonar Jeſu Chriſti/allra þe irra ſem bidia vm Nad og Myſkun/ Slíjkt er oſſ ein ſtor Nuggun / huorre vier eigum alldret ad gleyma / helldur allti̇d ꝛ alla tíma/Packa Gude af Ni

arta

arka/þyrer ſlyka hans Nad og Myſk unar Giæſku.

Hier næſt lærum vier þad/ Ad huor ſm vill vera riettelega Myſkunſamur/ hann ſkal þylgia þeſſu Epterdæme/ þſſ Himneſka Fodurſins/ ꝛ giora ſo ſ hann giorer/ad giora ecke ad eins ſynū Vinum til gooda/ helldur ꝛ lyka ſynum O vinum/ þad er ad giefa ꝛ þorlæta/ fyr ergiefa/ſtilla ſig þra allre Reide/ ꝛ hū ke dæma nie þordæma/ neckurn Mañ.

Xuñur Greinen.

Er þeſſe ægiætleg Mælsgrein/ſem ſo hliodar/ Med ſama mæler ſm þier mæ led odrum/þa ſkal ydur mællt verda.

Huar ad vier lærum þyrſt.

Ad Gud ſa Heilagaſte Domare/ſier ꝛ heyrer Ord ꝛ allar vorar giorder/ og hann hefur ſo æſett ꝛ tilſkickad/ad lyka ſem vier handlum ꝛ breytum vid adra/ huort vier giorum gott edur illt/þa ſkē oſſ i ſama mata endurgollded verda.

Þar þyrer er þad tilheyrelegt z rædle legt/ad huad hellst s̄ vier vilium adrer giøre oss/ þ giørum odrum/ þt lyka suo sem Gud lætur eckert olaunad þ s̄ gott er/so lætur hann eckert olaunad þad sem Illt er.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa þær Epterlyking^v þriar sem hier standa. Vm þann Blinda/sm̄ annan Blindan leider/og vm Læresuein en sem ecke er yfer Meistaranum/ Og vm Bialkan j Auganu.

Þessar Epterlykingar kienna oss þad.

Huad oss skal vppvekia ad dæma eda fordæma onguan Mann/Nelldur forlata þeim sem oss j mote briota. Og er þ fyrsta þetta/ad vor Domur er optast blindur/z so sem sa s̄ blindur er/kann ecke ad leida þann s̄ blindur er/ nie vyssa høgum þann rietta Veg/So er sa blindur sem dæmer/z lyka hinn sem dæmdur verdur / þeir hliota bæder j Gropena ad falla

falla/ef ad þeir forlyfkaſt ecke.

Þar næſt ſtendur hier/ad ecke er mꝰ gulegt ad vier hofum betre Daga/ eñ vor liuꝛe Lauſnare Jeſus Chriſtus hꝛñ leid ꝛ vmbar þolenmodlega/þa hꝛñ leid brꝛxl ꝛ formælingar/þa ſkulum vier ꝛ vmlꝛſda/ꝛ hꝛefna vor ecke/eda giefa j ll Ord/j llum Ordum j mote/helldur lꝛſda ſo ſem hañ leid.

Þad pridia er þetta/ Ef vier giefum ecke/eda vilium ecke añad eñ dæma/þa lꝛkum til a oſſ ſialfum/ ꝛ ſkodū oſſ ſialfa/giorum þyrſt hꝛeint fyrer vorū Dyrum/ꝛ ef vier giorum þad/ þa fæū vier viſſulega ſo mꝛkid ad giora/ ad vier lætum adra vera j Fride/ ꝛ dæmum ecke ert vm þa/ Þvppa vilū vier ſo bidia.

DRottin Gud Himneſkur Fader/þu ſem ert milldur og Myſkunſamur/ꝛ hefur þyrer Chriſtum ſagt til vor/ꝛ lofad ad dæma oſſ ecke nie ſtrafa/helldur myſkunſamlega ad þyrergiefa oſſ Syndernar/og veita oſſ þad vier þurfū vid. Vier bidiū / Gief oſſ þiñ heilaga Anda/og læt oſſ ſtøduga og ſtadfaſta blꝛfa j

Þſſare Von til þiñar Mad^{r} z Myſkũar/ Rien þu oſſ ad giøra eins vid vorn Mannga/ad vi er øngvan dæmum/ øngvan þordæmum/helld ur giørum gott/þyrergiepum og þorlætum þu ørium Manñe/og dæmum yþer oſſ ſialfum/ ad vier mættum ſo lifa j þeſſum þẽnum Otta/z verda vm ſyder Sæluholpner/AMEN.

A Jons Meſſu Baptiſtæ Evangelium Luc. 1. Cap.

OG þa er ſa tijme v^{r} kom/þ Elizabeth ſkylde fæda/z hun fæd de Son. Og er Nagrañar hẽñ ar z Frændur heyrdu þad/ad DRottiñ haf-

hafde margfalldad Myskun sijna vid hana/samgloddust peir heñe. Og pad skiede/ad peir komu a hinum attunda Deige/ad vmskiera Sucineñ/og nefn du hann sijns Fodurs Nafne Zacharias/Eñ Moder hans suarade/z sagde. Onguaneigen/helldur skal hñ Johañes heita. Og peir sogdu til hennar/ Par er po eingen j pinne Ætt/sem heit er pessu Nafne. Eñ peir bentu Fodur hans/huad hñ vilde ad hñ hiete. Eñ hñ beiddest Knefa Spiallds/skrifade z sagde/Johañes er hans heite. Og peir vndrudust aller. Eñ jafnsnart lukst hans Muñur vpp/z Tunga hñs talade/Lofande Gud. Og Otte kom pser alla fra Nagraña/z vm allar Fiall bygder j Judea/ vijdfrægdust all pesse Ord. Og aller peir ed pad heyrdu/setu pad sier j Hiarta/z sogdu. Huor gr unar pig ad pesse Sueirn verde? Pui ad Hond DROTTins var med hñ. Og Zacharias Fader hans fylltest af

Neilsgum Anda/ſpæde z ſagde. Bleſſadur ſie DRottin̄ Gud Iſraels/ þui ad hann vitiade og giorde Frelſan ſynu Folke. Og hann vppreiſte eitt Nialpar horn/ j Nwſe Dauids þions ſyns. So ſem hann hefur talad þyrer Mun̄ ſinna heilagra Spæmanna/ þeirra s nu eru aþ Neimenum. Ad hann frelſade oſſ fra Ouinum vorum/ z af Hende allra þeirra ſem oſſ hatudu. Hann giorde z Myſkunſemd vid Fedur vora/ z minteſt a ſitt heilaga Sattmala. Og a þad Særeer hann ſodr Fodur vorum Abraham/ ad hann giæþe oſſ þad. Ad vier leyſter aþ Hende Ouina vorra/ þionudum honum an Otta. J Heilagleika z Rettlæte/ þyrer honum ſtalfum/ alla vora Lifdaga. Og þu Sueirn munt kallaſt Spamadur hins Hæſta/ þuiad þu munt fyrerreſa Auglite Drottins/ ad tilbwa hans Vegu. Og ad giefa hans Folke ſkilning Sialuhialpareñar/ til Fyrergiefningar Synda þeirra. Fyrer Myſkun

ar Jo

ar Jdur Guds vors/ j hiustrium hñ vit iade vor/ vppruñen j Hædum. Ad lysa þeim sẽ j Myrkrum/ z Daudans skug ga sitia/ til ad greida Fætur vorar fram a Veg Fridarens.

Þetta Evangelium hefur þiorar Ærunar þñe ad halldæ.

Og er hin þyrsta Hystorian vm Fæd ing hins Heilaga Johañis Skirara.

Af þuærre Historiu vier lærum þyrst.

Ad Bornen eru Gafa Guds/ Med þui Zacharias z Elizabeth/ þa ad ei ga Son af Nad z Blessan Drottins/ þar þaug voru bædæ komen a epra Ald dur/ z þar med var Elizabeth/ almeñe lega kollud z hallden Obyria/ z Avax tarlaus. Þar næst ma hier lara/ Ad lifka so sem Nabwar z Ettingiar/ sam fagnudu Zacharia og Elizabeth/ z vr du af Hiarta glader/ þess vegna/ ad Gud hafde veitt þeim soddan Nad og Myskun/ So eigum vier z eirnen ad giora/ ad fagna med þeim sem vel gein

gur/ eſt ſyrgia med þeim ſem Sorgþull er eru/ z hrygguer.

Annur Greinen.

Hlyder vppa Skírn þeſſ litla Barns Johannis.

Hugr ap vier ſkulum læra.

Ad liſta ſo ſem Gud j þui Gamla Teſtamentenu/ ecke hefur vtelueckt ſma Bornen/ fra Nadareñar Sacttmala/ Helldur plantad z ſett þau þar jñ mz Vmſkurdarſkírneñe/ So ſkulum vier z liſta j þui nyia Teſtamentenu/ ecke læta vor Born/ verda vtelueckt/ j þra þm ſama Nadareñar Sacttmala/ helldur læta þau komaſt til H. Skírnar/ Fyr er huoria/ Guds nadar Sacttmale verdur ſtadfeſtur vid oſſ/ eins z med Gud legu Jnſigle. Vier ſkulū z ecke giefa Bornum vorum Heideſka Maña Nafn/ ecke helldur þau Nafn/ ſem eru liot z ſkieſſeleg / Helldur þau Nafn ſ eru liufleg/ fogr/ z Gude meige vera þæge

leg/

leg z Bornsnum soomasamleg.

Pridia Greinen:

Er sa fagre z æglæte Lopsaungur/ huern sa gamle Zacharias/ap Heilags Anda jnnblæstre hefur dicktad Almattugum Gude til Lops z Dyrdar.

Huar ap vier eigum ad læra pessar epter pylgiande Greiner.

Fyrst/lijka so sem vier efi nu a pessū Dogum/truum a Christum/ad hann sie vor frelsare/z Endurlausnare/So hefur pesse gode z gamle Zacharias/lijka eirnen aller heilager Forpedur truad z medkient pad sama/ad Messias munde verda peirra Samluhialpare/puiad honum var Fyrerheitid giefed/z med Eide lofad z tilsagt/ad Gud villde vppre isa eitt Samluhialpar horn j Hwse Dauids sijns Pions / pad er so ad skilia/ Ad ap hans Lendum skylde koma Endurlausnare allrar Veralldareñar/huad allt vier eigum vel z vandlega ad me

 skia/

rkia/vorre Christelegre Tru til Styrk
ingar/z stadþestu.
Þar næst Ad lyfka so sem Zacharias
packar Gude af Hiarta þ soddañ nad
og Mysku/so eigum vier lyfka eirnen
giora/z vera Gude packlæter/med ord
um z giordum/þuiad til þess erum vier
af Christo endurleysster zþrelsader/ei
ad lifa j Syndsnum z sialfrœde helldr
til þess ad þiona hønū j Netlagleika z
Riettlæte alla vora lifsdaga
Ad sijdustu kieñer Zacharias hu" þ hñ
late sitt son heita Johañem sem er/aþ
þui ad hñ eige ad vera Predikare Gu
ds Nadar z Miskunar/z eige mz sitte
Predikū/ad giefa ollu Folke Skilning
a sinne Saluhialp/z til hins sama er
nu a þessū Deige þ heilaga Predikun
ar Embœtte jnn sett og skickad/ad þad
skiara Evangelij Lios/skule Vppren
na/z lysa þeim sem sitia j Myrkrum z
Daudans Skugga/Nuar þyrer aller
Menn ættu med riettu/ad hafa Guds
Ords

Ords Predikun og Pionustugiørd/ j Nasta Neidre/ ꝛ haga sier þar epter-Bænen.

DRottin Gud Himneskur Fader/Vier þøckum þier fyrer þyna Miskunn og Myskun/ad þu hefur oss ecke latid blyþa/vnder Løgmæl sins Lærdome og Predikun/Helldur hefur þu sent oss þann Heilaga Johannem/ad hann skylldi vysa oss til Christum med synum Fingre/ og tilseigia oss j hans Nafne Syndana Fyrergiefning ꝛ Riettlætid/vier bidium þig/ad þu vilier vpplysa vor Hiørtu/med þynum Heilaga Anda/So vier mættum med eirnre riettre Trw medtaka soddan Mædar Predikun hins Heilaga Johannis/Og ad vier ohrædder fyrer Heimenum og Diøfflenum/ kynnum ad þiona þier alla vora Lyfdaga/j Riettlæte og Heilagleika/ AMEN.

A Mariu Vitiunar Dag

Evangelium Luc. 1.

Apeim Dogum/ Stod Maria vpp/ ꝛ for med flyte til Fiall bygda j Borgena Juda/ jnn gieck j Hus Zachariæ/ ꝛ hellsade Elizabeth/ ꝛ pad skiede so/ þa er

Elizabeth heyrde Herlsun Mariu/ ad Barned spratt vp i heñar Kuide. Og Elizabeth vppfyllteſt af Heilogū An da/ kallade hærre Roddu/ z sagde. Bl essud siertu a medal Kueña/ z Blessad

ur er Avoxtur Kuidar þins. Og hua dan kiemur mier þetta/ ad Moder DR ottins mins kiemur til mín? Sia þu/ þa er Rodd þinar Kuediu kom mier til Eyrna/ spratt Barned vpp ap Fagna de i minum Kuide. Og sæl ertu sem tr uder/ þuiad þad mun fullkomnaſt/ hu ad þier var heited af DR Ottne. Og Maria sagde. Mín Sind myklar Dr

ottin

ottiſt. Og miſt Ande gladdeſt j Gude Neilſugiapara mſnum. Þuiad hſi leit a Lœging Ambœttar ſiñar/ſiœ/af þui munu mig hiedan af allar Ætter ſœla kalla. Þuiad hſi giorde eid mig mykla hlute ſa ſem Mœttugur er / og hans Nafn er Neilagt. Og hañs Myſt unſeme varer fra einre Kynſlood til añarar/ yfer ollum þeim ſem hañ ott aſt. Hañ framde Magt med ſſnū Arme/ Sundurdreyfde hſi Dramblœtum j þeirra Hiartans Nuxan. Volldugu ſette hſi af Stole/ ꝛ vpp hoof Lſtelœta. Hungrada fyllte hañ ollum Giœdum/ Og hinum Rſku ſlepte hann Fœnytum. Hañ endurmiñteſt Myſkunar ſinnar/ꝛ medtok ſiñ Þion Iſrael. So ſem hañ talade til Fedra vorra/ Abrahams/ꝛ hans Afkuœmis ad Eilſſu. Og Maria var hia hene / ſo nœr ſem vm þria Manude/ꝛ for ſſdan aptur til ſſns Heimkyñis.

Lœrdomur vt ad þeſſum Parte Gudſpi
allſins/er þeſſe. Fyrſt

Fyrst/ Ad Maria hefur j onguan mata/efad vm Engelsins Ord/hún þaug være søn edur eige/Nelldur hefur hun stadfastlega þm truad/ ꝛ tekur sier þar þ Ferd þ Nendur/til Elizabetar/ad tala vid hana hier vm / og vm Bodskap Engelsins þramar og meir ad ræda.

Þetta Epterdæme Mariu kienner oss/ Ad trua stoduglega Guds Orde/ þo þ sie stundū a mote mannlegum skilninge.

Þar næst kienner oss þetta Dæme Mariu/ Ad metnast ecke af Myskun Guds sem hū audsyner oss/ Ecke drambar hier Maria / þo hun hefde þeinged Engelsins Bodan/ad hun skyllde vera Guds Moder/ Nelldur er hū samt Lystelat ꝛ þikest ecke Oþgod ad ganga eirn langan Veg/til sinar gomlu Frændkonu og biona hesie / j heila þria Manude. Sliꝯt Lystilæte skartar vel a ollum/ einkum a þeim Yngre.

Aunnur Greinen.

Nyr

Hliodar vm þa gømlu Elizabeth/ z hennar Vnga Son Johannem/ huer ed þar hann var innelucktur i Modurkuide hrærde sig vid tilkomu Mariu og hennar Kueðiu.

Hier vt af er oss þetta til Lærdoms takande/ Fyrst.

Ad vor Herra Jesus Christus er visulega/ þad Blessada Kuinnunar Sæde ẽ var þyrerheited Abraham/ epter þui sem Elizabeth hier af Guds Anda ins blæstre nefner hann. Nuar vm z so Johannes med sinne Nræringu z Lotningu i Modur Lyfe vottar.

Þar næst lærum vier hier/ Ad lyka s Heilagur Ande var kroptuglega stiornande Johanne i Modurlyfe/ og kiende hann ad veita Lotning Herranum Christo/ So kann sa same Heilage Ande/ enn i Dag ad vera Kroptugur/ med sinne Verkan i Vngbørnunum/ huar fyrer þau eiga med riettu ad færast til Endurnarenar/ s ad er Endurgietning" La

Dd ug/

ug/og Endurnyung N. Anda/ Þetta er vel merkiande j mote Villulærdome Endurskýraraña/ þeir sem hier j mote kieña/ad Børneñ eige ecke ad skýrast.

J þridia mæta/ Med þui ad Eliza beth hrosar Mariu Meyu z segier hana þar þ sæla vera/ ad hun hafe truad þa er eingen Mañgreinar munur nie Personaña Alit j Guds Ríke/ heldur verda þeir aller sæler z Saluhólpner sem trua.

Þridia Greinen.

Er sa fagre Lopssongur Mariu Meyar Magnificat.

J hugvriū Lopssøng þiñast þesser Lærdomar.

Fyrst/ Ad lýka sm̃ Maria vidurkiesi er/ad allt þad sem Gud giorer heñe til goda/ þad kome til af Nad z Myskun Guds alleina/ So skulum vær z so vidurkiesa/ z hrosa Velgiørningum Guds/ad hann veite oss þa alla af Nad z Myskun síne.

Þar

Þar næst / Med þui ad Maria aud
myker sig sialfa / og kallar sig Auma
Ambaatt DRottins/ Þa girnest hun
ecke þa oleyfelegu Tirding sem Papi
star hęñe tilleggia/þar þeir tilbidia ha
na so sem Gud/þar þo openberlega ſe
ndur ; þui fyrſta Bodorde/Ad vier ſku
lum ecke añarlega Gude tilbidia.

I þridia mæta lærum vier hier / Ad
huor ſẽm Myſkunar DRottins vill no
tande verda/ þẽm ber ad ganga ; ſañar
legre Audmykt/Otta z Jdrun þ Guds
Auglite/Huor ſem þar a mote brytur/
hęnum duger þuorke Magt Rikeda
me nie nockur añar hlutur/til ad ſkiota
ſier vndan Guds Rietferdugre Reide
og hans Almættis Armlegg.

I ſiſdaſta mæta lærum vier hier/Ad
Jeſus Chriſtus Mariu ſon/ er viſſule
ga þ bleſſada Sæded / ſem Gud hafde
fyrerheited Abraham þ morgum Hũd
rud arum/til þſſ hũ ſkylde a fætur rei
ſa z bleſſa/z eilyſlega hęlpna giora ha

ns þienara Jsrael/þad er Gydinga folkeds/z adra Trwada. Nuer Maals grein ad er eirn hios Vitnisburdur/a mote þeim forhertu z forblindudu Gydingum/sem ecke vilia vidurkiesa þesi an Jesum/fyrer þann fyrerheitna Messiam/z Heimsins Endurlausnara.

Og vm allt þetta vilium vier so bidia og seigia.

HErra Gud Himneskur Fader/Vier þackū þier/fyrer allar þinar Velgiørder / bæde andlegar og lykamlegar/huørtiar þu hefur so rykuglega veitt oss / Og vier bidium þig/þorda oss Drambseme/so vier verdum ecke ohackf latner vid þig/og føllum aptur j Syndena/og missum þyna Vinættu/huiad huørter þig ecke ottast/þeim seiger su blessada Maria/ ad ecke kunne ad stoda Magt nie Rykedæme/Giefs oss þar fyrer þad Hiartalag/ad vier kyssum jafnlega ad blyda j þynum Otta/og hallda oss þa stlega vid þitt Heilaga Ord/suo þyn Blessan mætte yfer oss stadfæst blyda/og vier mættum vt af-þinne Nad verda eilyflega Saalu hølpner/AMEN.

Fim

V Sunudag epter Trin.

Evangelium. Joh. 16.

OG þ skiede / þa er Folked flyckte sk ad hm til ad heyra Guds Ord / og hann sialfur stood vid Sioen Genezareth / ꝛ hann sa tuo Skip stan da vid Sioen. En Fiskararner voru st igner af Skiponum / og þuodu Net sn. Hann sti þa vppa annad Skiped þad ꝛ var Simonar / og bad hann ad draga noc kud fra Lande. Og hann sat so / ꝛ kiende Folkenu af Skipenu. Og sem hann gaf vpp ad kienna / sagde hann til Simonar. Drag þu vt a Diwped / og leyse vpp vdar Net til Fiskedrattar. Simon sua rade / ꝛ sagde til hans. Meistare / j alla Nodtt hofum vier Eruidad / ꝛ feingit eckert / en j þinu Orde mun eg Netenu vtkasta. Og þa þeir hofdu þetta gio rt / j sneluckte þeir mykla mergd Fiska / so ad þeirra Net rifnudu. Og þeir ben tu þa sinum Fielogum / sem voru a hi

nu ǫdru Skipenu/þad þeir kiame þar
z hialpudu þeim. Og þr komu z hlo
odu bǫde Skipen full/so ad þau sucku
ad mestu. Þa ed Simon Petrus sa þt
ta/fiell hann til Kntańa Jesu/z sagde.
Gack fra mier Lauardur/þuiad eg em
Madur Syndugur/ Aþ þui ad Felmt
ur var yfer hann komen/og alla þa sem
mz hǫnum voru af þeim Fiskedrætte er þr
feingu til samans/ lǫka og eirnan ypper
Jacobum z Johańem/ Sonu Zebedei/
sem ad voru Lagsmeñ Simonar. Og
Jesus sagde til Simonar. Ottast þu
eige/ þuiad hiedan j fra skalltu Menn
veida. Og þeir droou sǫn Skip ad Lan
de/ypergafu allt saman/z fylgdu hon
um epter.

Petra Evangelium hepur þimm
Parta edur Greiner

Af huorium hin fyrsta talar vm Fo
lked sem flyckteſt ad Herranū Jesu/ z
af Hiarta girnteſt ad heyra Gudsord.

Huar aþ vier meigum læra/

Ad med þui þetta Folk hefur ferdast so langan Veg med Herranum Christo/ z hefur flyckst ad hm̃/ til þess ad heyra Guds Ord/ Þa verdur þad ad vera stoor Þacklætis Synd/ sem nu hafa Mest allmarger/ ad vier sem nu hoꝑū Guds Ord/ so sem þyrer Dyrunum/ og meigum daglega þad heyra/ vær skeytū ecke vm þad/ z vilium ecke fara Bæar leid eda ganga vm þuert Nws epter þui. Soddan Synd ættum vier ad iamka og medkiena/ z bidia Gud vm Nad z Fyrergiefning/ z sia vid slyku/ z giora þad ecke optsiñis.

Annar Greinen.

Hlyder vppa Herran Christum/ huorsu ad hann kiende aꝑ Skipenu/ skipan de sydan Petre/ ad roda vt a Diwped/ z kasta vt Netenu til Fiskedrattar.

Huar aꝑ vier lærum.

Ad lyka so sem Herran Jesus/ sedur fyrst Smaler Manaka/ med synu Ne-

Dd iij laga

laga Orde/sijdan þa epter a giæþur hꝛi þm̃ gnoglegan Fisk til Atuinu. So ei ga aller Goder z Gudhrædder Valldsmeñ/z christeleger Nøsbændur ad gio ra/ad hafa hellstu Ahyggiu/vm Velfero z Sæluhialp sina Vndergiefeña z halldaſijnū Niwū z Børnum/þyrſt z þremſt til Guds Ords/sijdan þ̄ næst ad hugsa vm Maga z Atuinu/Efñ þui midur/ þad geingur nu allt odruvijs/ aller Meñ hafa nu hellsta z mesta Ahyggiu fyrer Lijkamanum/ z ad safna Gotze z: Peningū/Efñ husrneñ Meñ eiga Sæluholpner ad verda/ þar vm er Ahyggian hælþu miñe/ Nuad hid sama ad er stor blindleike z Synd/ hū ia aller christner Meñ ættu ad þordast.

Pridia Greinen.

Er vm þaū Fiskedrætt/sem Læresuein arner þeingu/þa þeir hofdu epter Herrans Christi Ordum/ vtuarpad sijnum Netum.

Huar ap vier lærum. Ad

Ad ef Menn gleyma Guds Orde/ og christelegu Bœna akalle/ ꝛ treysta all einasta vppa sijna Stormensku/ Aiburde/ Fyrersion ꝛ Viñulag/ og Vtuegu/ Þa er allt Eruide forgiefens/ ꝛ til einskis. Þar a mote/ Nuar s̄ hellst Menn vppbyria sitt Eruide/ ꝛ ganga til siñ Viñu j Guds Otta/ ꝛ med christelegre Bœn/ ꝛ j þañ mœta vtkasta sijnū Netum eda Veidarfœrum/ j Guds Nafne ꝛ epter hans Orde/ Þar er vissulega Lucka ꝛ Blessan Guds/ Og þta er su Reglan/ s̄ Christur setur fram̄ j Gudspialenu/ Ad Menn skulu fyrst og yfer alla hlute fram̄/ leita Guds Rijkis/ Þa skulum vier vissulega vita/ eþ vier giorum so/ ad aller Hluter munu oss af Guds Mildde ꝛ Myskun veitast ꝛ giefast/ til Atuiñu ꝛ naudsynlegs Vpphelldis.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Otta ꝛ hræstu S. Veturs/ sem yfer hañ kom/ eþ sijkre Veide ꝛ Fiskedrætte.

Nuorsu hrædelegur hlutur Synden er/ z ad þegar hun vaknar riettelega j Mannsins Hiarta/þa kann allt Veralld ar Gotz ecke ad hugga hann nie stilla/ og optlega plægar hun Samuiskuna so punglega z skielfer hana/ ad Menn vita ecke huad þeir skulu giora/fordæst Gud/z oska ad hann sie langt fra þeim/ so sem S. Petur giorer hier/þar þo þr þurfa hans allra hellst vid/þar fy^r skul um vier med riettu þordast Syndernar af ollum Mætte/so sem banuænlegan Naggorm/z daudlegt Suerd/Efi vide þad so/ad vier kunum ad þalla j Synd ena/z vor Samviska plæg^r oss/þa skulum vier ecke bidia ad Christr viske fra oss/heldur ad hann vilie vera oss nalægr z med sinne forbienan z Hlydne/Pinu z Dauda/myskunsamlega þuo z hrein sa vorar Synder/og stilla Samuiskur vorar til Frids.

Fimta Greinen. Er

Er vm þau Orden er hier standa j Nidurlagenu. Ottast þu ecke/þui hied an j þra skalltu Meñ veida.

Þesse Ord kienna oss þad.

Ad Herran Jesus hefur þess vegna z þar til jnsett z skickad þ Predikunar Embætted j Christneñe/ad vier skylld um fyrer þ z med þui frelsast fra Syndunum/leysast vr Diefulsins Riske/og jnleiddder verda j Guds Riske/ Þar þyr er skulum vier halldа misked aþ Predikunar Embættenu/ z hapa þad j Neidre z Virdingu/z med ollu mote ad hialpa til þad oss er mogulegt/ad Trulyndder Veidemeñ Maña/Sæluforgarar mættu vid halldast j Guds Christne/so ad ſ flester mættu veidast/ z dragast vr diupe Syndareñ"/z rietteleg a snuasier til Guds/fyrer rietta z sanna jdran.

Þad oss ollum veite z giefe / Gud Almattugur/ AMEN.

JEsu Christe Sonur lifanda Gudo/sem hefur giepod oss þitt Blessada Ord/z þar med

alla adra lyſtamlega Velgiørninga/ ꝛ þyna Bleſſan/ Vier þæctum ꝛ vidurkiennum/ ad vier eru omakleger alls þeſſa/ og høfum þad ecke verd ſkulldad. En vier bidium þig/ Fyrergiefs oſſ vorar Synder/ ſo ſem þu þyrergaſt Petro/ ꝛ giefs Lucku ꝛ Farſælld til vors Kruidis/ ſem vo ru Kalle ꝛ Embætte/ So ad vier þyrer þyna Giæſku/ mættum þa ꝛ ødlaſt vora høfn ꝛ Luſ ſins Oppheilde hier ſtundlega/ en añars Heims eilyfa Sæluhialp/ AMEN.

VI Sunnudag epter Trini.

Evangelium Matth. 5.

JEſus ſagde til ſina Læreſueina. eg ſeige ydr/ nema ſo ſie/ ad ydart Rieftlæte yfergnæfe meir en þ hi ſin Skriftlærdu ꝛ Phariſeis/ þa mun

þier ei jnganga j Himnariike. þier hafed heyrt / huad sagt er til hiña Gomlu. Ecke skalltu Mann vega. Efñ hú hñ vegur Mann/sa verdr Doms sekur. Efñ eg seige ydur pad/huor hñ reidest Brodur sñnū sa verdur Domsins sekr. Efñ huor sem seiger til Brodur sñns/ Racha/hñ verdur Radsins sekur. Efñ huor sem seiger/þu Afglape/hañ verdur sekur Helusstis Elds. Par þyrer nær ed þu offrar þñna Gafu til Alltaris/z þier kiemur þar til Hugar / pad þiñ Broder haþe nockud a mote þier/ þa lattu þar þñna Gafu þyrer Alltarenu/ z þar mdur ad sætta þig vid Brodur þiñ/ z kom þa ad offra þñna Gafu. Vertu snarlega sampyckur þñnū Motstodu Manne/ a meðan þu ert a Veige med honum/ so ad eige selie þig þiñ Motstodumadur Domaranum/ og Domareñ selie þig Þienaranum/ z verder þu j Dyblyssu kastadur. Sañlega seige eg þier/ad eige mūtu þadan vt ka-

ra/þangad til þu hefur borgad hid sid
osta Pening.

Petra Evangelium hefur þri
ar Greinar þar ad halldа.

Og er hin þridia vm Riettlæte Phari
seana/hvar Christr burt kastar/ z seig
er/Ad hú ecke hefur betra Riettlæte/
sa kunne ecke ad komast j Himnarijke.

Hueda Riettlæte hefdu phariscarner?

Pad var alleinasta vtvortis hid ytra
j Mannana Sionū/ Þuiad være þeir
ei openberer Rans menn/ Ranglæter/
Hordoms Menn/eda slijker Syndarar/
Þa stooludu þeir vppa sialfa sig/ þott
ust vera Fromer/Riettlæter/Heilager
j Gude/og hefdu fullkomlega hallded
Guds Logmal/ z huxudu ecke par vm
þ/ad Vond lyst/ Fysn z Girnd j Hiar
tanu/være Synd j mote Guds Logma
le/og ad hun kunne ad fordæma nock
urn Mann.

Huar fyrer burt kastar Christur soddan
Riettlæte phariscana?

Þuiad

Þuiad þad var ofullkomlegt/ z (so s Christur seiger Matth.,23.) ecke olijkt Forprydum Grofum eda Leidum/ þuiad lijka so sijn Leidenn eda Grafern" synast vtan til fagrar z prijdelegar/ essi eru hid jtra fullar med Daudra Manna Bein z slæm Ohreinende. So er z Pharisеana Riettlæte ad sia hid ytra j þ Mosonum/eins z være þeir Fromer og heilager/þo þeir sieu j Hiartanu hid jtra fuller med Nræsne og allskins Odygd/z (þ sem vest er lijsdande) halldа sig þo Froma z Riettlæta.

Aunnur Greinen.

Er Vtskijring þessj sijnta Bodords.

Huar ap vier skulum læra.

Ad Gudspialled eda Predikan heilags Evangelij/tekur ecke j burtu Logmal Guds/enn sijdur þyrerbydur þad Godverken/so sem allmarger halldа/Myklu helldur krefur Evangelium z heimter alvarlega ap ollum Mennum/ad þeir

Do vij giore

giøre Gooduerken/ann hüra Truen er daud z magtarlaus. Nuad harla naud synlegt er ad merkia j mote Papistum z peim ſ puœtta/ad Evangelium ban ne ad giora Godverken/ og ad eingenn Þorf sie a peim.

Þar nœst ma hier lœra/ Ad Guds he ilog Bodord/ vilia ecke ad eins hafa þa ytre Hlydnena/helldur z so þa jñre Þt þaug vilia vera hallden af ollu Niarta/allre Sœlu z ollum Kroptum.

Kann nøckur Madur ad giøra þad?

Nei/alldrei eirn/sem Gud nœde/þui ad vier erum af vppruna Syndeñe/ so fordiarfader z spillter/ad oss er omogulegt ad skilia Guds Logmœl/ Auk helldur ad giora Þ og halda þad.

Huernen þaum vier þa Þ Riettlœte sm̃ bera er/og þyrer Gude gillder/Husrt Riettlœte aller hliota ad hapa / sem vilia komast j Himnarykie ?

Þad Riettlœte fanū vier olleinasta Þ Trūa a Jesum Christum/vorn Sœlu hialp

hialpara/þui hann hefur med sínum Dauda z síne Pínu / verkskad oss vid Gud/z giort oss Rettlæta/ z vppfyllt Logmæled gioruallt vorra vegna/ þar þ/þo vier eigum alla tíma ad kosta kapps a/ ad hafa betra Rettlæte/ Enn Pharisearner hafa/z betra oss / vort Líf z Framferde/ þ mest mogulegt er/ voru veyka Nollde/z lifa epter Logmalenu/ecke alleinasta hid ytra/helldur z so hid jnnra/þa skulum vier þo ecke setia Tru nie traust vppa vor Godverk/ helldur alleina a Christum z hans Forþienan/þuiad þad Rettlæte sem kiennir af Trune/þ alleina kann ad standast fyrer Gude/ so sem S. Paull kiennir oss/ til Rom. 3. Cap. En þeir sem leita epter nockru odru Rettlæte/ þeim verdur þad til Skamar z Sorgar.

Þridia Greinen.

Er su Amining sem Herran Jesus gierer til þeirra sem Dvinættu hafa

Ee sínn

ſſn a mille/ad þeir ſkule ſnarlega forſ
kaſt/og ala ecke Reide nie Natur til lei
ngdar med ſier.

Huar ab vier lærum.

I þyrſtu þ/ad ſa ſem þyrre hefur'gi
ort odrum oriett/hñ ſkal ecke ſkaмaſt
ſſn/ad medkieña þad/z bidia vm þyrr
giepning/þt Gud vill ecke neinar Gaf
ur þiggia/z onguar Bœner heyra/þe
irra Maña/ſem vita ſig haþa giort ra
nglega Naunganum a mote/enn vilia
ecke fara z forlyka ſig vid hañ.

Þar nœſt/þeir ſem Oriett z Rangin
de haþa lided/þm ber ad vera hœgll z
Godutlldarſemum/z fyrergieþa giarn
ſamlega Miſgiordernar. Þuiad huor
helſt ſem ecke vill fyrergiefa ſſnū Na
unga/hm vill Gud ecke fyrergiefa hſs
Synder/z vid þaн ſama vill Gud hall
da ſo ſtrangan Reiknings ſkap/ ad haн
hlytur ad bitala þañ ſiſdaſta Pening.
Vackte ſig þar fyrer huor Madur þ
Reide z Langraekne/ ſie huorke Nepnd

argia

argiarn nie langræken / giepe hellduz Rwm Gudlegre Reide.

Par vm vilium vier so bidia.

DROTTin Bud Himneskur Fader / Vier jat um ꝛ medkiennum / ad vier erum (þui verr) Aumer Desaler Syndarar / ꝛ þar er ecke neitt gott med oss / þuied vort Hiarta / ꝛ Hugskot / vort Hollð og Blod / þad er allt saman so ap Syndenn spillt ꝛ þordiarfad / ad a medan vier erum j þessum Heime / þa loda vid oss Vondar Girnder / Par fyrer bidium vier þig / þu elsku lege Fader / Fyrergiep oss soddan Sinn ꝛ Hug renningar / ꝛ hreinsa vort Hiarta, med þynum Heilaga Anda / so vier kynnum ad þa Girnd ꝛ elsku til þins Ords / og ad hegda ꝛ breyta þar epter / ꝛ vera so j þinne vinættu eilyplega. Fyrer Jesum Christum vorn Herra / Amen.

VII Sunnudag epter Trin.

Evangelium Matth. 8.

DA þar var enn margt Folk komed saman / ꝛ hafde ecke til Matar. Kallade Jesus sinna Lærisueina til sin / ꝛ sagde til peirra. Mig aumk^r yfer Folked / þuiat sia þu / ad j þria Da

ga hafa þeir hia mier verid/ ꝛ eckert til Matar haft. Og ef eg læt þa fast ande heim til ſijn fara / þa vanmegn aſt þr a Leideñe. Þuiad ſumer voru la ngt ad komner. Og hans Læreſueinar ſuorudu hꝝ̄. Nuadan ꝓcum vier þau

Braud hier a Eydemörku ſuo ad vier gietum þa mettad? Og haſi ſpurde þa ad. Nuorſu morg Braud haþe hier ? Þeir ſogdu hꝝ̄. Eia, Da haſi ſkipade ſkolkenu nidur ad ſetiaſt a Jordena. Og took þaug ſia Brauden/þackade/ ꝛ braut ſundur/ ꝛ fieck ſijnū Læreſueinum

ad

ad þeir legdu þaug þrafn. Og þeir lo
ᵹdu þaug fram̃ fyrer Folked. Þeir hꝫ
þdu ꝛ þa eina Fiska / ꝛ þa hina somu
bleſſade hafi / ꝛ baud þram̃ ad leggia.
Efi̇ þeir neyttu / ꝛ vrdu metter. Og þr
foku vpp þad yfer var / ſiᵹ Karfer med
afgangs Leyfar. Efi̇ þeir sem neyts
hꝫþdu / voru nær fiorar Þuſunder / ꝛ hꝫ
liet þa ꝭ burtu fara.

Þetta Evangelium hefur þiorar
Greiner ifre ad hallde.

Og er hin fyrſta vm þa Medaumkā
ꝛ ᵹiedgroed þel / ꝫ Herran Chriſtur hꝫ
fur a þſſu hungrada Folke / huorſu ad
hafi kiefier ꝭ Brioſte vm þad.

Huar af vier ſkulum læra /

Ad Herran veit ꝛ ſier / vorar aliggian
de Raudſyniar / ædur enn vier kløgum
þar fyrer hꝫm. Og med þui hꝫ ſier au
mur a oſſ / þa vill hafi viſſulega hialpa
oſſ med einhuerriu mote. Þar þ ſkulum
vier ecke vera opolenmoder ꝭ Fatækten
ne / ellegar miſtreiſta Gude / Helldur ka

Ee iij ſta all

ſta allre vorre Ahyggiu vppa hſi hug
ga oſſ vid hñs Nialp/ ꝛ leita hennar m̃
Bœnaakallenu/ med viſſre von ꝛ fullu
Trunadar trauſte/ad haſi nune ſia til
Rad/ꝛ lœta oſſ ecke þordiarþaſt.

Aunnur Greinen.

Nyder vppa Lœreſueinana/ s̃ ecke vita
hu" þr eiga ad taka Braud/ til ad met
ta ſo imſken Maſſiolda hungradan.

Huar aþ vier ſkulum lœra.

Ad jaþnan vill vort vanfruad Hiarta
telia til ꝛ reikna huad oſſ breſt: ꝛ vant
ar/enn þui kuñum vier ecke ad trua/ ad
Chriſtur vilie hialpa oſſ / huad ad er
ein ſtor Synd a moote þui þyrſta Bod
orde. Þar þ eigum vier med rieſtu ad
ſtyrkia vora Tru med þeſſu Daſemdar
verke Chriſti/ ꝛ vdrũ punktũ/ ꝛ lœra
hier aþ ad hrinda Villu ꝛ Vantru vr
vorũ Niortũ/ ꝛ einfalldlega ad trua ꝛ
treyſta vppa Nialp ꝛ Niaſtod Lauſnar
ans Jeſu Chriſti.

Pridia Greinen.

Er

Er vm þad Jardteikn/sem Herran Jesus hier giorde/j þui/ad hann mettar fiogur þusund Manns/med sio Braudum og fæum einum Fiskum.

Huar af vier lærum prent.

Þad fyrst/ Ad Jesus er eirn Almæt tugur Gud/s vel kann ad giefa oss dag legt Braud/z vora Atuinnu/ þott lijted være fyrer Hendum.

Þar næst/þegar vier hofum nockud þa skulum vier jæta z medkienna/ ad þ sie af Guds Blessan oss giefed z veitt/ z taka þad til vor med Bæn z Þackar giord/ huorsu lijted sem þad er.

Þad pridia/ Ad vier eigū ad vera gi afmillder z Gustuka giarn^{n} vid þa Fa tæku z Nūgrudu/z giefa þeim nockud af þui sem Gud lænar oss. Þuiad huar sem þad er giort/þar vill Gud giefa sīn na Blessan/ z læta allt drygiast z ma rgfalldast Handanna a mille.

Fiorda Greinen.

Ee iiij Nyd

Nyder þar vppa/ Nuorſu ad Lærefuel narner toku ſaman Leifarnar þær aþ geingu/ z læta ecke neitt ſpillaſt.

Huar aþ vier ſkulum þetta læra.

Ad þegar Gud giefur einum eda odrū gnoglega Bleſſan/ z lætur hañ þa yfer flotanlega Nægd/ þa ber honum ecke ad ſoda þui nie eyda ellu j einu/ helldr hafa þar aþ ſem hañ þarþ/ ſier z ſynū til Atuiñu/ z Vpphelldis. Þuiad ſo ſ Gud kañ vel ad lijda þo Madur etc ſig mettan/ So hatar hañ aþ Niarta z he fur mispocknan a allre Ofneytſlu/ z ſp illingu. Þui ſkal huor z eirn Madur varaſt þad huorutueggia z fordaſt.

Bænen.

DROTTin Gud Himneſkur Fader / þu ſem þyrer þiñ Son Jeſum Chr. ſtū/ j Eydemør kuſie rykuglega ſadder/ z myſkunſamlega mett aber þiggur Þuſund Mañs/ Med ſiø Braudū og þaw Fiſkum. Vier bidium þig/ vertu oſſ eirnen nalægur/ med þiñe Bleſſan / z læt oſſ ei vera ægiarna/ Vardueit oſſ þyrer Sorg og Sinkt/ z Ahyggiu ſtundlega Biargrædis/ ad

vier

vier leitum fyrst Guds Rikis/ ok Riettlætis/ vm
mættum so vaz þína Hialp og Hiastod/ i
allu þui sem oss aliggur til Lyps ok Sælar/
fyrer Jesum Christum/ vorn Herra/ Amen.

VIII Sunnudag epter Tri.

Evangelium Matth. 7.

IEsus hafi sagde til sina Lærisueina. Vakted ydur þ Falz Spamonnum/ sem koma til ydar i Sauda Klædum/ en hid jnnra eru þeir gleysande Vargar. Vt af þeirra Avxtum meige þier kienna þa. Verda nockud Vijdberen saman lesen af Þyrnonum/

eda Fiskiur af Pysslonū? So lyka mū hvort gott Trie bera godan Aavxt/eñ hvort vont Trie vondan Avext. Gott Trie gietur ei fært Vondann Avext/ Og ei helldur gietur vont Trie fært godan Avext. Og hvert pad Trie sem ecke gierer godan Avext/skal vpphog guast ꝛ j Eld kastast. Par fyrer meige þier vt aþ þeirra Avextum þeckia þa. Þeir munu ei aller sem til mīn segia/ DRottiñ/DRottin/iñganga i Guds Ryke/ Helldur hū sem gierer vilia mīns Fodurs / þess a Himnum er. Marger munu til mīn segia a þeim Deige/Herra/Herra/Hofum vi eckespaad j þīnu Nafne/hofum vier ecke j þīnu Napne Diosla vtreked/ꝛ j þīnu Napne giordum vier morg Krapta verk? Og eg mun þa segia þeim/ ad alldrei þeckta eg ydur/Fared fra mier aller Illgiorda Menn.

Petta Evangelium hefur þriar Greiner ſīe ad hallda.

Og

Og er hin fyrsta ein Vidvorum/ad vier skulum vackta oss vel fyrer falsk um Spæmonnum.

Huar ap vier skulum læra.

Ad sa Arge Andskote ꝛ Diopull/kann alldrei ad vera kyrr/ꝛ alldrei hætur hann Nuglo nie Roo/ ad sæa nidur Illgresi j bland Hueitis/alla tijma vppvekur hann Fals Lærefedur/ꝛ Villumenn/og lætur miked verda halldeed af peim j Heimen um. Petta skulum vier ecke vndrast/ eda sijdur lata petta hneyxla oss/ꝛ ecke þ" fyrer forsma Guds Ord/ þo vier siaū þad Vonda Sæded vaxa vpp a medal Hueitesins. Helldur packa Gude þar fyrer ap allu Hiarta/ad hann hætur vardueitt oss fra Folskum Lærefedrum og Villumonnum/ ꝛ bidia/ad hann vilie fra mueigts hindra ꝛ hepta allum Villumonnum/og vardueita sijna christelega Kyrkiu fyrer peim.

Med þui/Diopullen helldur alldrei kyrru fyrer/ sō audur er sagt/ Þa er Na

Ee vi uēspu

udsyn/ ad Tilheyrendr Guds Ords va
kte sig vel þ̃ folskum Lærdome. Þuiad
so omogulegt sem þ er ad plocka Rósir
ber aþ Þyrnum/eda Fiskur aþ þiskū/
so er þad omogulegt ad af Folskū Lær
dome kuñe ad koma nockud Gott/ Og
so sem eirn Vlfur kiemur ecke j Nior
ena til añars/eñ hñ depoe ꝛ dreve/ suo
villa Falsker Lærepedr ꝛ fordiarfa ma
rgar faræadar Sæler med raungum ꝛ
Folskum Lærdome. Þar þyrer er Na
udsyn ad huer Madur vackte sig þar
þyrer.

Annar Greinen.

Er vm þa Reglu/hueria Christur
framsetr þ̃ oss/ seigiande. Ad Men skū
le peckia Fals Spæmen af þra Avex
tum/ þad er þrar Meiningar/ Huer s̃
vill vackta sig vel fyr Fals Spæmen
um ꝛ Lærefedrum/ hañ skal ecke malsta
þeirra Saudaklæde/ þad er/ þeirra Fr
amferde hid ytra fyrer Mannenū/ eda
þeirra Fegurdar Yfirskarp ꝛ Malit/ þui
ad

ad Diofullen er optſiſis vanur ad gio
ra ſig ad Eingle Lioſſens/ Helldur ſkal
huer Madur giæta ad peirra Avexte/
ſad er/ ad Lærdomenum/ med huern pe
ir fara/ huert haſi er Grunduallador
j Guds Orde/eda ecke / putad huer ſu
Plantan ſem Gud Himneſkur Fader
hefur ecke plantad/hun verdur vpp ad
ræta ſt/ Par fyrer æminer oſſ Chriſtur
j Gudſpiallenu/ z var oſſ vid (Math.
15.) Ad eingen læte ſlijka blinda Vil
lumenn/villa ſig nie a Tælar draga.

Pridia Greinen.

Hlyder vppa Orden Chriſti ē hā ſeig
er. Ecke mūu aller ſm̄ til mīn ſeigia/
Herra Herra/Iñganga j Guds Rijke/
Helldur peir ē giora Vilia mīns Fod
urs a Himnum.

Huar ap vier lærum.

Ad j bland pra ſem kiekia/ z hiſſa ſm̄
til eiga ad hlyda/ſiñaſt marger Muſ
Chriſtner/ ſem allena hapa Guds Na

Ee vſ fn a

fn a Tunguñe/ hroosa og hallda miſk
ed af þui/ Enn j Miartanu hafa þeir
huorke Truna nie ſaſſan Guds Otta/
Og munu þar þyrer verda ad heyra a
Domis Deige þſſe Orden/ Vſked fra
mier þier aller Illgiordamenn/eg þecke
ydur ecke/ Nier vm ættū vier opt z Tſ
dū ad huxa/ſo vier drogum oſſ ecke ſial
þa a Talar/ þuiad ef vier vilium koin
aſt j Nimeriſke/þa hliotum vier ad gio
ta Vilia Guds Fodurs ſem er a Nim
num/þar er ecke aſiad a þerdum.

Tſ nær eda hugrnen ſkiedur Guds vilie?

Þegar Madur hlyder hñs elſkulega
Syne Jeſu Chriſto/z trver þui ad hñ
er j Heimen komen/til þeſſ ad aller þeir
ſm a hñ trua/ ſkule ecke þortapaſt hel
dur hafa Eilifft Lif/ Og jafnþromt
ined þrre Tru/hefur goda Samuiſku/
þad er/lifer j Guds Auglite/Heilagle
ga z riettþerduglega/ z lætur fram ko
ma ſaſta avextu Idranarcñar. Þuiad

enn

en þo Godverken/sem koma af Truñe
giore oss ecke Riettlæta nie Saluhólp
na/so sem Christur z hans hlydne/ þa
liggr stor Magt a þeim/so s bæde Ner
ran Christur sialfur z Johañes Skyr
are hafa talad/seigiande/huort þ Tr
ie sem ecke ber goodan Avext skal vpp
hoggvast/z j Eld kastast. Lu. 15.

Bænen.

DROTTIN Gud Himneskur Fader/Af hia
rta giórum vier þier þacker/þad þu þessu
Rieped oss og openberad þitt Ord. Vor Bon
er til þyn/ad þu vilier vardueita oss þar vid
z læta oss þar vid blyfa/allt j Daudan. Gio
ep oss gooda predikara/þa sem trulega Predi
ka þitt Ord/Vardueit þa fyrer allre Hneyxlæ
z allre Glucku/ z læt þa leinge lifa/til þess/
ad avnyta z straffa hina adra/sem otrulega hán
dla þitt Ord/z synast ad vera sem Meinlau
ser Sauder/en eru þo glepsande Vargar/vard
ueit þyna Christelega Kyrkiu fyrer þeim/fyr
er Jesum Christum/AMEN.

IX Sunnudag epter Trinit.

Evangelium Luc. 16

Ec vill Jesus

IEsus hafi sagde til sina Lærisu eina. Nockur Mann Audugur var par / sa ed hafde eitn Radsmann / sa same var epterægdur vid hann / so sem hefde hñ eidi hñs Gotze. Og hñ kallade pā sama til sin / ℞ sagde til hans / Huad heyre eg petta af pier? Gierdu Reikningskap af pinne Radsmenskū / puiad pu mātt eige hieran ap Radsmeñskū hafa. Enn Radsmaduren sagde mz stalpum sier / Huad skal eg til giora pa minn Herra suipter af mier Radsmeñskuñe? Eg duge ecke til ad grapa / ef eg skōmunst mīn ad bidia.

Eg

Eg veit hvad eg skal giora/ nær eb eg verd settur af Radsmenskuñe/ so ad hr take mig j sijn Nws. Par fyier saman kallade hñ Skulldameñ sijns Herra/ ꝛ sagde til hins fyrsta. Hvorsu mikled ertu skyldugur mijnū Herra? Eñ hñ sagde/ Hundrad Tunnur Vitsmiors. Og hñ sagde til hñs. Tak pitt Brief ꝛ sest snarlega nidur/ ꝛ skrifa fimtigʳ. Og epter þ sagde hñ til hins añars/ Eñ hvorsu mikled ertu skyldugr? Sa sagde / Hundrad Mælkiertolld Hveit is. Þa sagde hñ til hñs/ Tak pitt Bref ꝛ skrifa Attatijger. Og Herran lofade þañ Rangladta Radsmañ/ þ hañ hafde giort so forsialega. Þviad pessa Heims Born eru kiænare Sonū Ljossens j slijc Kynslood. Og eg segge ydur/ Giored ydur Vine vt af þm Rangladtis Mañona/ so ad þa nær ydur þrytur/ ad peir medtake ydur j eilijfar Tiallabwder.

Af þeim hin fyrsta/ er vm þann Riika Mann/ sem kallade þyrer sig sinn Otrua Radsmann/ z sette hann ap Embættenu-

Huar ap vier lærum.

Ad Almættugur Gud sier vel/ z giæter grandlega ad Orduin vorum z giordum/ z ollu framferde/ z veit vel mz huorre Tru z Dygd vier þionum hanñ/ os vill visselega a sinum tñma kresia Reikningskapar af oss/ z straffa þa alla sñ honum þiona ap Otru z Odygd. Liggur þar fyrer Magt a/ad huor z eirn þione so Gude j sinu kalle z Embætte/ ad hann kunne vel ad standast/ z hann sie est ad vera hollur z trwr/ þa hann a ad standa sinn Reikningskap.

Annar Greinen.

Hlyder vppa þann otrua Radsmann/ sñ so fliotlega finnur vppa sitt Skalka Rad/ huornen hann kunne framueigis ad fæ

fra sitt Vppheldr/þegar hann være seld ur af Radsmenskuñe.

Huar af vier Lærum.

Fyrst/ Ad þegn Diofullen leider Mann en so langt/ad hann skeytir ecke vm hu ad hann giorer j mote sinne Samuisku/þa slepper hann hm ecke vr sinnu Nete/helld ur sockur hann Mannenum nidur diwpa ra z diwppara/þangad til hann endelega deyr z fordiarfast j Syndum sinnū. Þ" þyrer ockum vier ad taka oss vel j vakt/ z lata ecke Diofulen draga oss til von dra Verka/standa hm heldur j moote med Guds Orde/ og fordast vandlega allt Ranglæte/bæde heimuglega og op enberlega/þuiad huor s hellst er Rang lætur eda Otrwr j litlu/hann liner ecke þyrre en hann hefur giort þad meira z verra/so sem giorde þesse Otruc Rads Madur.

J annan mata lærum vier hier/Ad huort þ er Stuldur/Suik eda Prettes z allt Ranglæte sem Menn fremia/ha-

 ekim

kiemur þ almeñelega þar af/ad Meñ gieta ecke eruidad/eñ vilia þo ecke liſa ſkort eda Neyd nockra/helldur hafa a tiꝺ goda Daga. Þui er til heyrelegt z naudſynlegt/ad Forelldrarn^r venie Bo rnen til Biñu z Eruidis/ þegar j þra Barnaꝺōc/z ad lifa ſparlega/ſo ad þau ſiꝺarmeir neyꝺeſt ecke til ad ſtela/z ko ma Bodlenum j Nendr/ eda ad þiggia Mat mz ſmanarlegre huſgāgs ferꝺ.

I þridia mata ſkulum vier hier læra Ad ſo s Ræꝺsmaduren hefur hier þſi on z Ahyggiu aluarlega/huorner hñ meige fa og hafa ſiña Atuiñu z Nær ing/j þeſſu ſtundlega Lifi/ So ættum vier z eñ myklu framar z helldur/hafa Vmhuxan z Ahyggiu/ þyrer þui s er eilifþt/z hafa þar æſtundan a/ad vier mættum þa z oꝺlaſt eilifþar Tialld bu der j Guds Riſke. Þuiad til þeſſa fram ſetur Chriſtur ſiña Epterlifing/ſo s til Epterdæmis/eñ ecke til þeſſ/ ad ha fa Dygd og Dtru/ſo ſem þeſſe Ræꝺs.

mꝛ

madur hafde.

Priꝺa Greinen.

Er Amiſſing Herrans Chriſti/ Ad vi er ſkulum giora oſſ Vine af þeim Ra nglætis Mamon/vppa þ/ þegar oſſ br eſtur/ ad þeir take oſſ þa j eilifar Tia lldbwder.

Huar ap vier lærum.

Ad ef vier giefum Fatækum/ eda giø rum þeim hier til goda/ þa mune þ ve rda launad/ ecke alleinaſta j þeſſu Lifſe helldur eirnen aſtars Heims endurgoll ded/ ſo ad eirn Vatzdryekr giefen j Gu ds Nafne/ ſkr ecke vera vlaunadur/ Nu ad hid ſama ætte ad æmiña oſſ og vpp vekia/ til ad giora gott Fatækum/ z hi alpa þeim.

Hugr er ſa Vinureñ ſem launar Almu ſugiørdernar/ og annars Heims tekur oſſ j eilifpar Tialldbwder ?

Pad er alleina vor Liufe Laufnare Jeſus Chriſtus/ hñ hefur lopad ad gi øra þ ap ſiñe Nad z Myſtñ/ ſo ſ hñ-

seiger/ Joh. 15. Eg fer j burt ad tilrei
da ydur samastad/ z vil koma aptur z
taka ydur til mijn/ so ad huar eg er/ ad
þier sieud þar z lijka hia mier.

Ep ad Herran Jesus tekur oss alleina j eilij
þar Tiallbwder/ huar þyrer seiger hañ þa hi
er/ ad vier skulum gioera oss Vine ap þeim Ra
ngþerduga Mammon?

Þad skiedur j þañ mata/ Ad huad
hellst sm Fatækum er j Christi Napne
til goda giort eda giefed/ þui vill hañ
añars Heims hroosa/ z endurgiallda z
launa / lijka eins sem þad hefde verid
giort hm sialfum/ so sem hann seiger/
Matth. 25. Huad þier giordud einum
ap þessum mijnum minstu Brædrum/ þ
giordu þier mier.

Þar næst/ Fyrer þa Grein/ ad Fata
ker/ husrijm vier j þessum Heime riettij
vora Myskunar Hond/ þeir munu bera
þar vm Vitne a Doms Deige/ og þui
hroosa/ ad vier hofm epter Christi Be
falningu z skipā/ Kiærleiksins verk þm
erulega synt z vottad. Er

Er þad þa Gude þægelegt/ad giefa Glimn su ap Ranglætis Fic og Gotze?

Langt er fra þui/Þui so skrifar Syrach. 35. Huor s̄ færer Foorn af rang feingnu Gotze/hñs Offur er eitt spott. Og huor s̄ offrar Fatæks Manns Gotz/hañ giorer liķa so sem sa Sonen dr epur j Fodursins Augsyn. Þar fyrer skrifar S. Þall Eph. 3. Ad Menn skule eruida og giora nockud til gooda med Hondunum/so ad þeir hafe ad giefa nockud þeim þurfande eru.

Suar þ segiger Christur þa/ad vier skulum giora oss vine ap þm Ranglætis Mamon?

Fyrst þess vegna/ Ad huad hellst vi eigum eda hofum/ þa hofum vier ecke meira Riett til þess/en Þsse Radsmadr hafde til Þss Gotz sem hñ foor med/og hñ var yfer settur. Þuiad huad hellst vier hofum/ þa er þad allt Guds Gafa af hañs Myskun/oss veitt z lanad/ an allrar vorrar Forþienustu eda verd skulldunar/Vier erū ecke eignar Mes

hellduz Ræðsmeñ þar yfer.

Þar næst/ Af þui að eckert er nu alméñelegra / eñ að misbrúka ꝛ fara ranglega með stundlegt Góds/ huar syr það ma vel kallast Ranglætis Mammon/ aþ þui að optast fara Meñ ræng lega þar með/ ꝛ afla þess orettelega.

Bænen.

DRÓTTin Gud Himneskur Fader/ þu sem oss hefur milldelega veitt og giefed þenna Blessan/ ꝛ Braud vort Daglegt/ Vier biðium þig/ Vardueit þu oss þra allre Ágyrne / Upp rek vor Hiörtu/ so vier ap þíne Blessan giarnan giefum nockud þeim Fatæku/ vppa þ vier mættum þiñast rietter Umbodsmeñ ꝛ Truer/ yfer þenñ Gaufū/ so að eige kome yfer oss/ að vier þliotum að lyda eilyfa Neyd/ þa vier verdum apsetter vorre Ræðsmenska / og skulum koma fyrer þitt Dom/ AMEN.

X Sunnudag epter Trin.

Evangelium. Luc. 19.

OG þa ed Jesus kom nar/ að hafi sa Borgena/ griet hañ yfer hende/ og sagde. Ef að þu visser hu

að ed

ad eð til þíns Friðar heyrde/þa munder þu a þessum þínum Deige þar vacki en a hafa/eñ nu er það kuled fyr þí num Augū/Þuiad þeir Dagar munu koma yfer þig/ad þínner Dotner munu

byggia Herui ke j kringum þig/z þín Born med þier/z vm kringia þig/og a alla Vegu ad þier þreyngia/z þig nid ur ad Jordu briota/z ecke munu þeir j þier læta Stein yfer Steine vera/ af þui þu þeckter ecke þíñ Vitiunar tíma. Og hañ giecck jñ j Musterid/z tok til ad reka vt þa sem selldu og keyptu þar

ſſe/ꝛ ſagde til peirra. Skripad er/ad mitt Hws ſie Bœnahws/enn þier haf ed giort þad ſm añad Spilluirkia ſſe/ Og huorn Dag kieſde hñ j Muſtere nu. Eñ Kieñemañahofdingiar ꝛ Skriptlærder/ꝛ Villdarmeñ Lydſins/ leit udu faſt epter ad fyrerkoma honum/ ꝛ gatu þ ecke þunded/huad þeir ſkylldu giora hm. Þuiad allt Folked hnie ad hm/ꝛ hlydde hñs Ordum.

Petra Evangelium hepur þiora Parta edur Greiner

Aþ huorium hin fyrſta er vm Herran Christum/ huor ed beiſklega griet yfer Borgeſie Jeruſalem.

Huar ap vier ſkulum læra tuent.

Fyrſt/ Ad haſi hepur huerke Girndnie Gaman/af Mañaña Fordiorfun/ eda peirra hryggelegre foreydingu/hedur lætur hann ſier til Hiarta ganga Mañlega Eymd/ꝛ vill giarnan apſtyra ꝛ hamla heñe/ep ad þſſe blinde Neimus

imur vill lata rada vid sig/Huad ecke skiedur(þui verr.)

Þar næst er hier ad merkia/Ad Guds Ords foracktan/er so stor Synd/ad heilager Englar/hryggiast ecke ad eins/Helldur grætur Guds Sonur sialfr þar yfer. Þar fyrer er tilheyrelegt/ad huor Christen Madur vackte sig fyrer so storre ⁊ hrædelegre Synd.

Xuñur Greinen.

Er su innleg ⁊ aluarleg Predikun/ s Herran Jesus giorer grætande yfer Borgenne Jerusalem/⁊ segger. Ef þu visser huad til þins Fridar heyrde/þa munder þu a þessum þinum tima þar vacktan a hafa/enn nu er þad huled ꝑ þinū Augū. Þuiad sa tyme niū koma yfer þig / ad þinner Ouiner munu setia Skiallborg j kringū þig/⁊ þin Born med þier/⁊ setiast vin þig/⁊ alla vegu ad þier preyngia/⁊ þeir munu þig j ey þe leggia/⁊ ecke lata eitt Stein ofan a odrum ligga/af þui þu villder ecke þec

sa paſſ tſma a husriiſ pſn var vitiad.

Aſhusrium Ordum vier skulum fyrst læra.

Ad nær Gud vitiar eins Lands eda aſſars/med Predikan ſſns Heilaga Ords z Evangelij/ z vilie Meñ ecke pigia ſoddā velgiorninga/ helldr forſma z fyrerlyta Guds Ord/ og par ad auk opſækia ſ/ pa vill par optaſt epterko ma hrædelegt Repſingar straff yper ſ ſama Land/ pangad til ſ verdr med ollu eydr. Par fyrer/vilie Meñ hapa fr id j nockrum Stad eda Lande/ z Guds Bleſſan/pa er tilheyrelegt z harla na udſynlegt/ ad Meñ hafe Guds Ord j Heidre z virdingu/Heyre ſ rækelega/ z breyte par epter/ z giore ecke ſo ſem ſeir forhertu Gydingar giordu/ad for ſma z ofſækia Guds Ord.

Par næſt kieñer oſſ peſſe Grein/ Ad peſſ nalægare ſ Repſingen er/ peſſ af hugalauſare plaga Menn ad vera/ ſo ad ſeir trua ecke fyrr en ſeir eru kom

ner j

er j Dluckuna/ so s Christur seiger hier vm Gydinga/ þr kiendu ecke til nockrar Refsingar/ hun var eñ hulen fyrer þra Augũ/ þi læta hũke Guds Sonn Graat nie goodar Aminningar ganga sier til Hiarta/ Nuad hrædelegt z hryggelegt er ad heyra/ z miog furdanlegt ad vier Aumer Meñ skulum vera so blinder/ so sem voru þesser Gydingar.

Pridia Greinen.

Er þad/ huorsu Herrañ Christur tok vr Musterenu þa sem selldu z keyptu þar jñe.

Huar af vier megum læra/

Ad ef Luckusamlega skal framm fara j einu Lande edur odru/ z skule Fridur z Blessan Guds vera j þra Lande/ Þa hliota Meñ ad taka fyrst til a Kyrkiuñe/ hreinsa hana/ þ er/ Ad falskur Lærdomur z raung Guds Þionustugiord/ sie afteken/ Þuiad so leinge sem þ skiedur ecke/ Nellde ef ad þr forsuara villu

Ff vi z ran

z rangā Lærdom/ þa er a ongus godu von/ hęlldur mun allt fara midur z mid ur/verr z verr/so sem lioslega sia ma af dæmum Gydinga/ epter þad þr hafdu lęstad Guds son/ forsmad z foracki ad hęs Ord z Postula / Slękt Dæme giefa oss oll oñur Lond/ j Austuralfu Heimsins/ Ad vegna þess þeim leidest Sañleike Gudlegs Ords/ z medtooku Pauans Villu/ Þa vard Tyrken mekt ugur/ z braut vnder sig oll Lond z Ri ke/ j þeim parte Heimsins / Gud giefe ad Mesi j þessum Nordur londum/ vill du hyra hęir vm/ so slękt falle ecke yþ er oss og adra.

Þui næst kieñer oss þesse Grein/ Ad Mesi eige ad hafa z hallda Kyrkiur z Guds Hws j Heidre z Æru/ giora ecke aþ þeim Geymslu Hws/ skualldur hws Drycki Stoþu/ og añad slæmra / Hel dur hallda þeim hreinum/ z koma par til samans/ ad hęyra Guds Ord/ z gio a almesielegar Bæner/ vm alla hlute

hua

huad hellst a liggur.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Rædagiørd z ǽstundan Nokdingia Kieñemañana/z þrà Skriptlærdu/ a mzal Folksins/huørnen þr giætu þyrerkomed Nerranum Christo.

Huar ap vier skulum Læra

Ad þar er eingen hlutur sa/sem þesse blinde Neimur kañ so illa ad lyda/so s sa hønum þienar til Sæluhialpar/og huoñ er fyrer ollu hinu Goda/ Ja ad vissu/han stundar epter Lyfe og Gotze þeirra sem hñ giora gott/ huad aumt er ad heyra. Þar a mote er þad hugunarsamlegt sem hier stendur/ Ad þeir gætu ecke funded/huad þeir skylldu giora honum/ Þuiad Aslætt og aform þeirra Ogudlegu/kañ Gud auduellega ad giora ad Ongus/z lata þa falla j þa Grof/ sem þeir grafa þeim Gudhræddu. Nuar aller Fromer meiga bwasst vid/einkum Guds Ordaþienarar/ j gi

egn Heimsins Opacklæte z offeknum-
Bæken.

Almattugur eilifur Gud/ þu sem fyrer
þitt Heilaga Anda/hefur kunngiørt oss og
openberad þitt Ord/vt ad þinū elskulega Sy
ne Jesu Christo/ Vier bidiū þig/Vppvek vor
Hiørtu/so ad vier þad aluarlega medtøkum/
og slaum þui ecke j Vind og vedur/so sem ad
giørde Gydinga Lydur/Helldr ad vier kyssum
ad lifa j þijnum Otta/og vaxa z proo aest dag
lega j Truñe/til þiniar Nadar og Myskunar
og vm syder ad verda eilifleg Sa'uhalpner
fyrer þitt elskulega Son Jesum Chri
stum/ AMEN.

XI Sunnudag epter Trini.

Evangelium Luc. 18.

JEsus sagdi til nockra peirra sin
treystu vppa sialfa sig/ liska sem
mūdu peir Klettlaster vera/z for
smadu adra/þessa Eyterlikíng. Tueir
menn geingu vpp i Musterid ad bidiast
fyrer/eirn var Phariseus/annar Toll
heimtu madur. Pharisearen stood/og
badst nu passen fyrer med sialfum sier.

D Gud

Ó Gud/ eg þacka þier/þad eg em ei
ge so sem adrer Menn/ Ræningiar/
Orettuísser / Hoordoms Menn/eda
sem þesse Tollheimtumadur/ Eg fa
sta tuisuar j Viku/ z gief Tíunder af

øllu þui eg a. Og Tollheimtumadur
en stod lángt j burt fra/z villde ecke vpp
lypta sýnum Augũ til Himens/ helldr
barde hñ sier a Briost/z sagde. Gud/
vertu mier Syndugũ líknsamur. Sáll
lega seige eg ydur/Þesse for meir cñ hiñ
Rettlætur j sitt Hvs. Þuiad sa sem
sig sialfan vpphefur/hñ skal nidurlæg

iast/Og huor sem sig sialfan nidurlæg
er/hann skal vpphafen verda.

Petta Evangelium hefur fiorar
Greiner sīe ad halldæ.

I bland huorra ad hin fyrsta er vm
Pharisearan/sem a pessan hætti beidd
est fyrer/ z sagde. Eg packa þr̄ Gud
ad eg er ecke so sem adrer Menn/ Ræn
ingiar/Ranglæter/ Hoordoms Menn/
eda so sem þesse Tollheimtare/ Eg fa
sta tuisuar j Viku/ z gief Tīunder af
allu þui eg a.

Af þessare Grein lærum vier fyrst.

Huorsu stoor magt/allū Mønnum lig
ger a þui/ad skilia riettelega Guds Log
mæl/ og þeckia sīna medfædda veyka
Nætturu og Vppruna Synd. Þuiad
þar þesse Phariseus er so frīmodugur
z stolltur/og þīkest vera þ Gude Riett
lætur/Heilagur z Syndlaus/Þad kie
mur allsamar af þui/ad j þann tīma/
var nidur fallen a mzal Gydinga/z vt
sloken

sloken sannur Lærdomur vm Guds Log mæl/so ꝛ vm Vppruna syndena/ꝛ þRi ettlæte ſ̄ þ̄ Gude gillder. Þar fyrer æt te huor Madur Christen/ad huxa vel vm þess Greiner christelegs Lærdoms/ ꝛ læra af Guds Orde ad skilia ꝛ vnder standa þær riettelega.

Þar næst siaum vier ꝛ so hier/huorsu skadsamlegt þ er/ ad vera andlega Dr ambsamur/og huorsu þeir sem soddan Meinad/ꝛ soddan sialþheilagleika ha fa/ syndga punglega a mote Gude og Naunganum. Þar þyrer vackte sig hu or ꝛ eirn Madur þ̄ þre Synd/ꝛ þo hñ hafe giort nockud gott af sier/þa skal hañ þo ecke hrosa sier þar af þ̄ Gude.

Auñur Greinen.

Nyder vppa Tollheimtumañen/sem stod yst vid Dyr/ꝛ vilde ecke vpp lypta sinum Augum til Himens/ heldur ba rde sier a Briost/ꝛ sagde. Gud vertu mier Syndugum Nadugur.

Huar af vier skulum þetta læra.

Ad hu^r hellst j Niartanu er sonn kyñing
a Syndesse/ z a Guds Myskū/ so Mad
ur riettelega peck^r þta husrutueggia/
Þar fellur strax niþur allur Metnadr/
z siergiædisskapr/ so ad Madr verdr þa
ad leitast þ epter þm s kasi ad giora fa
læka Syndara riettlæta z Sæluholp
na. Hier er Naudsyn ad vier heyrū &
vangeliū/ z lærum þar af þetta tuent.

Fyrst/ Ad huorsu aumer og fatæker
Syndabrots Menn vier erum þyrer Gu
de/ ad j onguan mata kuñum vier ad
standast þyrer honum/ ef ad hann vill
ganga j Riett vid oss.

Þar næst lærum vier þad/ Ad ef þo
so sie/ vier med riettu sieū verduger eilss
þs Dauda/ z oendanlegrar Fyrerdæm
ing^r /vegna vorra Synda/ þa vill Gud
þo þyrergiepa oss allar vorar Synder/
þ Jesu Christi saker/ ef ad vier ad eins
snuum oss til hans/ z bidiū vm Nad z
Myskū ap Niarta/ z lætum af Synd
onū/ so s giorde þsse Tollheimtumadr.

Er

Pridia Greinen.

Er sa Domur z Herran Christur leg gur a þessa tuo Menn/ ojafna/ þar hann seiger/ ad Tollheimtaren hafe geing ed Riettlætare j sitt Hws/ en hinn annr sem var Phariseus.

Hiar af vier skulum læra/

Fyrst/ Ad þ Logmælsins verk/ kann j Sannleika eingen Madur ad standast þ Gude/ edur verda Riettlætur þ honū Huiad su Hlydne/ sem vier veitum Log mælenu/ er j nockuann mæta so fullkom en sem Logmæled heimter og krefur. Og fyrst Logmælsins Hlydne duger ecke til Riettlætis þ Gude/ Huad mykl um sydur munu þa Papistar/ standast þyr er Guds Dome/ med þeim goodū Verk um sem mestan Part/ eru ecke annad en Manna Setning z pundingar.

Þar næst lærū vier hier/ Ad þ Riett læte stenst z gillder alleina fyrer Gude/ sem kiemur af Truske til Guds Nad ar z Myskunar þyrer Jesum Christū Huar fyrer ad aller ē vilia verda Sa

luholpner/ þeir hliota ad stunda epter þessu Riettlætenu/enn engvu odru.

Fiorda Greinen.

Er su Malsgrein/sem Herran Christur framsetur/med hverre hann endar þta Gudspiall/ z seiger. Hver sig sialf an vpphefur/ hann mun nidurpryckiast/ En hver sig sialfan lǫgtelaster/hann sk vpphafen verda.

Hvar af vier lærum.

Ad j Guds z herrans Christi Ryke geingur odruvis til/en j veralldlegum Konga rikium. I þessum Heime gild er Prial/z Noffrakt mikid/z Stormenska/z hver hann vill vera nockurs acktadr/hann hlytur ad giora sig storan/ En j Rikenu Christi/gildr ecke nema Nad z Myskun/z vor Herra vmbreyter þui ollu saman/þui hver sem sig vill vpphefia fyrer Gude/þeim kastar hann nidur/en hver sem sig lǫgtelaekar/þann vill hann sialfur vpphefia/z giora hann

Riett

Huør vpphefur sig fyrer Gude?

Nafn sa sem skolar vppa sínn eigenleg Godueræk/ eins so sem giorde þesse Pharíseare/ hroosar sier fyrer Gude/ ꝛ þýkest est vera med øllu fromur ꝛ Syndlaus/ ꝛ foracktar ꝛ forsmæer adra hia sier. Huør þetta giorer/ ꝛ stærer sig þ Gude af sínū Godū Verkū/ hafn kiemur all drei j Nimerýke. Par þ skal huør ꝛ ei n Christen Madr/ vel ꝛ vandlega vakta sig þ so skadlegum óg skiemmelegum Metnade/ j huørium allur Pauadomur en er nu a þessum Dogum socken.

Huør lýtelætkar sig fyrer Gude?

Nafn sa sem jmtar ꝛ medgeingur sínn ar Synder/ so sem þesse Tollheimtumadur/ og Syndafía vegna helldur sig ad vera overdugan/ ad vpplypta sínū Augum til Himens/ en bidr þo samt Gud afþ øllu Hiarta vm Fyrergiefning Syndafía/ j Christi Nafne/ vegna hans

arnanar z forþienuſtu/z truer viſſule
ga ad hañ mune Syndaña Fyrergiepn
ing fa og odlaſt/og girneſt ad læta aþ
Syndonum z betra ſiñ Lifnad. Huor
ſo gierer/ſa er Rietttlætur/þ er Nñ ver
dur laus z lidugur vid ſiñar Synder.
Þar fyrer ſkulum vier vel z vandlega
merkia þetta Epterdæme/ og hafa ga
gn aþ þui/bæde j Life z Dauda.

Banen.

DROTTin Gud Himneſkur Fader/ Eg bid
þig/veit og gieþ mier þñ Heilaga Anda/
ad hañ ſtyre mier z ſtiorne/ſo ad eg ætijd hugs
fyſe vm Synder mijnar/gleyme þeim ecke/verde ecke Metnugur og Athugalaus/Helldur ſo
ad eg j dreſt miña Synda/og Dag þra Deige
betre og bæte miñ Lifnad/þar næſt/ad eg Æ
og alla tijma haþe þa Huggun/ad þu ſiert mer Nædugur z Myſkunſamur/fyrer þijns Sonar Jeſu Chriſti Skuld/og vilier þyrergiepa mier Syndernar/og giora mig eilyſplega Sælu holpen/AMEN.

XII Sunnudag epter Trini.

Evangelium/Marc. 7.

Og

OG þa Jesus gieck j burt aptur/ vr Landa alþyda Tiri og Sidonis/ Kom hann til Siapparens j Galilea/ j midiar Bygder þeirra tíu Stadaña. Og þeir leiddu til hans þann Mann sem Daufur z Mallaus var/ z badu ad hann legde Hendr yfer hann. Og hann veik hönum apsijdis fra Folkenu/ let sýna Fingur j hans Eyru/ hrækte vt/ z ad hrærde hann s Tungu leit vpp til Himens/ anduarpade z sagde. Ephata/ þad er opna þig. Og jafnsnart þa

vpplukust hans Eyru/ þa vppleystest
z eirnen Fiotur hñs Tungu/ so ad hñ
talade riett. Og hañ skipade ad þr seg
du þad eige neinum/ Ekj þui meir sem
Hañ fyrerbaud þeim þad/ þess meir þa
vtbræddu þeir þad vt/ z þa sialfa vnd
rade þetta næsta miog/ seigiande. Allt
giorde hñ vel/ þuiad Daufa lætur hñ
heyra/ z Mallausa tala.

Þetta Evangelium heyrer þioraz
Greiner jñe ad halldz.

Af huorium hin fyrsta er vm þñ Dau
þa z Mallausa/ sem leiddur var fyrer
Herran Christum/ z af hñm sieck bæde
Heyrn z Mal.

Huar af vier lærum.

Huorsu margþolldū Siukdome z Be
ykleika vier Aumer Mekj erū vndergi
efner sokum Syndarekjar/ z ad heilbr
ygdur Lekjame er ein stor Guds Gafa/
Huar fyrer vier ættum ollum vorū Lid
um z Limum/ ad haga z hegda/ so vier
styggium ecke Gud/ eda giefū hñm sok

og ef

ẽ epne til ad straffa oss/med soddan Siukdome/eda sỏrũ Veykleika puilyku.

Ellunnur Greinen.

Talar vm Folked sem leidde pessan daupa z Mallausa Mann til Herrans Christum/z bad ad hann vilde leggia Hendur sỹnar yper hann.

Huar ap vier lærum þrenc.

Ad læra oss ganga til Hiarta/ Neyd vors Naunga/z ep vier gietum ecke hialpad hm̃ med Rad z Dad/ þa skulũ vier þo med vorre Bon/hafa hũ fyrer Christum/þer/ Ad bidia fyrer honum ap Hiarta til Guds/ ad honum meige batna/z ad hans Siukdomur eda Mein/mætte j burt takast.

Þridia Greinen.

Nun hlyder vppa Herran Christum sem anduarpade / yfer pessum Fatœka Manne/leyser hanns Tungu/z opnar hans Eyru/z vill þo ecke ad Menn skule þ wthroopa / eda segia fyrer huer

lum Manne.

Huar af vier lærum.

Fyrst/ Nuofu ad Herrā Jesus kiek-
j Brioste vm þa sm̄ Siuiker eru/ z sier
aumur a þeim/ z er reidubwen ad hial
pa þeim/ Þar fyrer skulum vier j allum
vorum Eymdum/ leita Nialp" hia hø
num alleina

Þar næst lika so sem Christur asamt
mz Ordenu/ hefr sinnar lykamlegar Fi
ngur til Lækningar/ leggur þa j Eyru
hins Daufa/ z mhrærer hns Tungu
so vill hañ eñ nu fyrer sitt Ord/ z sinn
Guddomlegan Fingur/ vera kroptugur
j oss/ og giarnan opna vor Eyru/ Tun
gu z Niarta/ ef ad vier ad eins vilium
læta hafa oss til hans.

J þridia mæta lærum vier hier/ ad suo
sem Herran Christur fyrerbydur Folk
enu/ ad seigia fra þssu Dasemdarverke
so skulum vier ecke j vorum giorningū/
leita epter nockre fammyfre Niegoma
Ord/ helldur flyia hana z fordast j al
lan

kan mæla/ z eigum Gude allcina Dyr dena ad giepa z tilleggia.

Fiorda Greinen.

Hlyder vppa Folked/ s̄ vibar z breid de petta Dasembarverk/ z sagde. Allt hepur hañ vel giort/ þa Daufu lætur hañ heyra/ z Mællausa tala.

Huar ap vier skulum læra.

Fyrst/ Ad medkiesa Herrans Christi Velgiorninga/ sem hñ eñ nu z alla tiſ ma/ veiter oſſ z giepur til Lifs z Sæl ar/ hroosa þm̄ z hallda mikked af þm̄.

Þar næst/ þegar Gud lætur oſſ rata j Freisting/ eda j nockurn Motgang/ hu ort þ er a Lifue edur a Sælu/ Gotze ed ur Æru/ þa skulū vier taka vid þui med Polenmæde/ z seigia. DRottin̄ giorde þ allt saman vel z riett/ hañ gaf/ hañ tok t burt/ hñs Nafne sie lof z dyrd ad eilifu. Þuiad huort Kross z Motgan gur liggur a þm̄ Gamla Adam/ z þott hañ kuñe þ ecke vnderstanda/ eda þui

ad trua/ þa þiena aller hluter og verda ad godu þeim sem Gud elska.

Bænen.

Almættugur eilifur Gud/ Skapare allra hluta/ Ad hiarta gidre eg þier þacker/ad þu hefur giefed mier heilbrygdan Lykama/ z Myskunsamlega vardueitt mina Tungu/ mitt Eyru/ z alla mina Lidu z Limu. /þyrer Andskotanum/ Og eg bid þig/ Gief mier Vand þi na/ ad eg riettelega parc med min Eyru z mi na Tungu/ so ad eg med Eyrunum heyre þitt Ord giarnsamlega/ eñ med Tunguñe/ lofe z pr ise þyna Velgiørninga/ Vand z Myskun/ Og ad eg ecke styggie nockurn Mann med miñe Tun gu/ heldur tale þad eina sem vera ma til gag ns og Goda/ AMEN.

XIII Sunudag epter Tri.

Evangelium Luc. 10.

Og Jesus snere sier til sina Læresv einа/ z sagde þm sierdeilis. Sæl eru þaug Augu/ sem sia þ hvad þier siaed/ Þviad eg seige ydur/ þ marg er Spamenn z Kongar villdu hafa sied hvad þier siaed/ z sma þad eige/ z hey ra hvad

ra Huad þier heyred og heyrdu Þeige. Og sia/ ad neckur Logguitringur skood upp/freistade hans z sagdi. Meistare Huad skal eg giøra/ so ad eg eignest ei lyfst Lyf? Esi hann sagde til hans. Nu

ad er skrifad j Logmælenu? Nuornens les þu? Hann suarade og sagde. Elska skalltu DRottin Gud þinn/af øllu Hiarta þynu/z af allre Ønd þine/z af øllum Mætte þynum/z af øllu Nugskote þynu/z þinn Naunga sem sialfan þig. Jesus sagde til hans/Þu suarader rietta Giør þad z muntu lifa. Esi hann vill

de rietflæta ſialfan ſig/og ſagde til Je ſu/ Huor er þa miñ Raunge? Eñ Je ſus ſuarade og ſagde. Madur nockur for þra Jeruſalem/ofan til Jericho/ z hraſade a medal Ræningia/huorter ed rændu hañ Klædum/z lemſtrudu hann Sarū/gengu ſiþan j burt/ z lietu hñ þar epter halfdaudan liggia. Eñ ſo bar til/ad Kieñemadur nockur foor of an hiñ ſama Veg/z er hañ leit hñ/ gieck hañ fram hia honum. Sliꝭt hid ſama Leuiten/ þa hañ kom nærre þeim Stad/og ſa hañ/ gieck hañ þar fram hia. Eñ Samuerſkur Madur nock foor vm faren Veg/kom þar nærre hø num/z ſ hañ ſa hañ/hrærdeſt hñ af Myſkunſeme vid hañ/z gieck ad hñ/ batt vm Sar hans/ hellte þar j Vid ſmiore z Vīne/og lagde hñ vppa ſinn E.k/z flutte til Herbergis/gaf z giæt ur ad hñ. Eñ añars Dags þar epter þa hann foor j burt/took hañ vpp tuo Peninga z fieck Nwsbwandanum/ og ſagde

sagde. Haf þu gast a hẏm̃/og huad þu leggur meira vt/þ skal eg borga/ nær ad eg kiem aptur. Nuor þeirra prigg ia synest þier vera þess Naunge/sm̃ hr asadr var a millum Rœningiaña? Eꝛ hañ sagde. Sa sem giorde Myskunar verked a hẏm̃. Og Jesus sagde til hẏñs/ Far þu ꝛ gior slẏkt hid sama.

Þetta Evangelium hefur þim̃ Greiner sm̃ ad halida.

Og er hin fyrsta vm Herran Christũ/ sem seiger sẏna Lœresueina ad vera sœ la/aþ þui þeir siae ꝛ heyre/þ sm̃ marg er af Heilogum Spamonnum høfdu girnst ad sia ꝛ heyra.

Huaraþ vier lœrum.

Fyrst/ Ad þ er ein stoor Guds Nad ꝛ Velgiorningur/huorn vier eigũ mꝛ Packlæte medtaka/þegar þad heilaga Evangelium aþ Christo verdr hreint ꝛ klart vtbreidt/ kient ꝛ predikad/ Nu ad vier ꝛ eirnen eigum med riettu ad m

ta z vidurkiesta/med eilifu Packlæte/ lofa z prijsa Gud þar fyrer/ad hann hef ur so myskunsamlega vitiad vor mz Ev angelio/ z a þessum seinustu Dogum Heimsins/ frelsad oss fra Pauadomsins villu og Apgudadyrkan.

Þar næst lærum vier hier/ Ad fra Ne imsins Vpphafe/ hafe æ z alla tijma vered Goodfws Niortu/ sem von z Er aust sitt hapa sett a þann Fyrer heitna Messiam z Frelsara/ og hapa af ollu Hiarta/ oskad z girnst ad lifa þui Dag þa hann kiæme/ z ad sia hann z hlyda hann. Huar af vier meigum merkia/ huorsu stoor Blindleike/ z hrædelegt Opacklæ te vered hefur hia Gydingum/ sem hu orke villdu sia nie heyra Christum þeg ar hann kom til peirra.

Audur Greinen.

Nun hlyder vppa þann Skriptlærda sem spurde Herran Christum ad/ huad hann skylde giora so hann mætte erfa ei lijpt Lijf. Ap

Nuorſu aller Meſt eru af Natturuſie til Drambſamer/ z þikiaſt gieta halld ed Guds Logmæl/ z vilia eignaſt eilift þt Lijf/ med ſijnū eigenlegū goodū Verkum. Eñ þo vier j þeſſum Heime(þui verr) ecke kunnū rietteleg a ad ſkilia Logmæled/ enn ſijdur ad fullkomna þ/edur ad halda/ ſo ſem þeſſe Loguitringur/ verdur med þad ſijdaſta/ ſier til ſkamar ad jafa z vidurkieña/ ad hñ veit ecke eñ huor hñs Naunge er/ auk helldur hefde hañ elſkad hñ ſo ſem ſialfan ſig.

Þar naſt lærum vier hier/ Ad Guds Logmæl/ vitkrepr z heimter/ ecke allein aſta/ þa ytre Hlydnena þ Mañana Augum/ helldur z ſo eirnen þa jñre j Hiartanu/ huoria eingeſt Madur a Jørdunne(þui ver) kaſt ad ſyna/ eda Logmæle nu ſoddan hlydne ad veita. Þar fyrer ſkulū vier med riettu leggia af alla Drambſeme/ og ſkadſamlegan Metnad/ z ecke halda oſſ Riettlæta edur froma/

helldur daglega/ og af ollu Hiarta bid ia Gud/ad hann þgiefe oss vor" Skulder.

Pridia Greinen.

Hlyder vppa þad Mann sem ficll a medal Raningianna.

Huar af vier meigum læra/

Huadan komed er/ad vier hůke kusti um ad skilia Guds Logmal riettelega z ecke helldur ad fullkomna þ edr hallda/ sem er af þeim vonda Diofle/ s sue ik vora fyrstu Forelldra/ Adam z Evu j Paradýs/ z þau rante þui fullkomlega Riettlæte/ med hvoriu z j hůnu þau voru skopud af Gude/ Par inz z eirnen færde hann þau/ z lemstrade j ollum þra Kroptum/ so ad þaug þar epter/ kustu huorke ad skilia fullkomlega Logmaled/ nie helldur ad giora þ s Logmæled heimter/ Og þessan daudlega skada hø þum vier aller saman/ j arf epter þaug teked/ Og þar þ liggur Magt a/ad vi" sættu og vidurkiennum slyka Daudlega

Sym

Eymd/ɜ leitū til þess Himneska Græd
arans/sem oss kann þar j fra ad frelsa.

Fiorda Greinen

Hun talar vm þann Samuerska s̄ hatt
vm særen þss fataka Mans/liet hann vp
a sin Eik/ɜ flutte hann til Herbergis.

Huar af vier skulum læra.

Ad eingen kann ad hialpa þra sinnkre
medfæddre Eymd ɜ Daudlegū skada/
vtan alleina vor liufe Lausnare Jesus
Christr/þt þegar Kienemaduren ɜ Le
uiten voru geingner fram hia/og giør
uallt Logmæled/med ollum sijnum Ce
remonium/ɜ Verkū/kunne engua hialp
ad veita/Þa kom hann/ɜ sa aumur a oss
hatt vm vor Sær/ɜ flutte til Herberg
is/þ er/hann tok allar vorar Synder vp
a sig/bæde bitalade og borgade þ þær
a Krossenum/vtuegade oss Riettlæted/
Heilagan Anda/ɜ eilijft Lijf/þeim sm̄
trua a hans Nafn. Þetta skulū vier
sierdeilis merkia/ɜ læra af þssa Dags

Evangelio/og ad læra þiena oss til al uarlegs þacklætis vid Gud/ z Christe legs Kiærleika vid Naungan.

Siætta Greinen.

Nuersu sa Samuerske gaf vm sijder Nwsbwandanum tuo Peninga/ z bad hñ ad giora til goda þm Siuka/ z lof ade hm/ad huad hellst s hñ legde mei ra vt/ þ skylde hm verda bitalad.

Huar ap vier lærum.

Fyrst/ Ad þ er vors Herra Jesu Christi skickan og skipan/ad aller Guds Or da þienarar/skule trulega aiast Falæ ka Syndara/og þiena þeim til sannrar Idranar z Yferbotar/ins Lsgmælsins Predikun/z Evangelij Lærdome.

Þar næst/kuñe so ad skie/ ad þeir væ rde þess vegna ad lijda nockud af Diof lenum/eda Heimenn/þa skal þeim þad j okomnu eilijfu Lijfe/rijkuglega verda launad og bitalad.

Bænen.

Herra

HErra Gud Himneskur Fader/Þu hefur þy
rer þitt Blessada Ord/ᵹ þyrer þa heiløgu
Skyrn/myskumsamlega hialpad øllum oss/ Þr
ettan Bud Himneskur Fader/ap øllu Hiarta
høckum vier þier/þyrer þad/þu hefur oss lært
ed lifa þennan Mædar tyma/ a huørium þitt
Heilaga Evangelium kienest og predikast / ap
huørtu vier lærum ad þeckia/þinn Føðurlega
Vilia og þyns Sonar Jesu Christi/ vier bid
ium þig þyrer þyna omælanlega Myskun/ ad
þu lætter oss behalldа þynu heilaga Orde/styr
oss so ᵹ stiorna/med heiløgum Anda þynum/
ad alldrei øllum vier þar i bra/heldur blys
um þar stadfastlega vid / Og verdum so eilyf
lega Sæluholpner/AMEN.

XIIII Sunnudag epter Tr.

Evangelium Luc. 17.

OG þad skiede so/ þa Jesus gieck
til Jerusalem/ad hann ferdadest j
giegnū midia Samariam ᵹ Ga
lileam/Ett sem hann gieck jnn j nockurt
Kauptun/mættu honum tiu Lykprædr
menn/huorter ed stodu langt bra/ hofu
vpp sinnar Rædder ᵹ sogdu. Jesu Goo
de Meistare/myskuna þu oss. Ett sem

hann leit þa/ſagde hñ til þra/ Fare þ er z ſyned ydur Kieñemonnum. Og þ ſkiede ſo/ þa þeir geingu þadan/ ad þeir vrdu hreiner. Eñ eirn vt aþ þe m nær hñ ſa þ/ ad hñ var hreiñ vordeñ/ ſnere hann aptur/ lofade Gud med hær

re Rauſt/ z fiell fram a ſiſna Aſionu þ Fætur Jeſu/giorande hm̃ packer/og þſſe var Samuerſkur. Eñ Jeſus ſuar ade z ſagde. Nuort voru eckc tiu hrein ſader? Eñ huar eru hiner niu? Fun duſt enguer adrer/þr ed aptur ſnere/ z giæþe Gude Dyrdena/ nema þeſſe Bi

lendin

lendingur? Og hann sagde til hans. Statt vpp og far hiedan/ þuiad þín Trua giorde þig Nialplegan.

Petra Evangelium hefur þimm parta edur Greiner.

Og er hún fyrste vm ferdalag z Reisu Herrans Christi til Jerusalem/ j gieg num Samariam z Galileam.

Huar af vier skulum læra.

Nuærsu ad vor liufe Lausnare Jesus Christus/ sparade ecke nockurt Ervide eda Omak/ huar hellst hún kunne ad þi ona Mannonum/ heldur foor hún hing ad z þangad/ Fram z til Baka/ leitan de allstadar tilefnis/ ad hún mætte þeim til gooda giora/ Nuar vtaf merkia ma z sia/ ad hún elskar oss af Hiarta/ z vill giarnan hialpa oss a Salu z Likama/ þss meigum vier vænta z vona til hans.

Annar Greinen.

Hlyder vppa tiju Likpra Menn/ sem sto du langt j burt/ hoofu vpp sijn Hliood/ akolludu Christum/ z badu hann ad hún

villde Myſkuna ſier.

Af þeſſare Grein lærum vier þyrſt.

Ad jaata z vidurkienna Chriſtum/vera þad ſanna Lauſnara og Læknara/ Lyfia manns z Sælareſnar. Þar fyrer eigum vier j ollum Naudſynium z Naudum/ Lyfiamlegum z andlegum/ ad leita hia Iþar hia honum med ſtodugre Bæn.

Þar næſt/ Lyfia ſo ſem þeſſer Men/ vegna ſyns andſtyggilega Stukdoms ganga ecke nærre odrū Monnum/ helldr ſtanda langt fra þm. So ættu z a þſſ um Deige ad giora aller þr ſ eru ſleg ner med ſkadlegū vidbiodlegum Siuk dome/ecke af Þrioſku nie Illuilia ſam laga ſig odrum Monnum/ z fordiarfa þa med ſier/ þt ſlyke er ein hamſkaſam leg Synd/z j Sanleika eitt Mandrap þyrer Gude.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa vorn Liufa Lauſnara Jeſum Chriſtum/ſm vaſſar þeim Spil elſku burt til Kiekiemaſkaſa/Og er þeir

geing

geingu aþ ſtad/giorer hñ þa alla hrei na/þo hñ viſſe vel/ad eingen munde af þm apt: koma/ꝛ giefa Gude Dyrdena nema eirn.

Huer ap vier Kærum.

Fyrſt/ Ad þo ſo ſie/ad Faiæker Meñ ſem ſiegner eru med ſkadſamlegū ꝛ ſui uirdelegū Siukdome/ſieu oſſ fiarlager/ þa ſkulū vier þo (ſo ſem Chriſtur giorer) ecke gleyma þm/helldur ſia aumur a þeim/ꝛ giora þm nockud til gooda/ Eñ huer ō þad vill ecke giora/ſa breyker ecke epter Chriſto/ꝛ ecke þarf haſa ſier af Gude Myſkunar ad vænta.

Þar næſt/ Ad liſka ſo ſem Chriſtur ecke villde pyrra Krieñemeſiena þui ſm þeim med rietru til heyrde/helldur vñſ hañ þeim Spitelſku til þeirra/vppa þ ad þegar þr være furdner ad vera hreiner/ þa ſkylldu þeir giefa þeim ſynar Gæfur/ꝛ foornfæringar epter Logmalenu/So ætte enn nu huer Madur ad giora/ad hialpa til Gudsþionuſtugior

dar/epter sijnum efnū/ hvor Aminīng nu vill hafa lijten stad j Neimenū þeg ar alleʒ eda velflestʒ vilia ræna þrat Kyrkium ʒ Kiefiemonnū/ þad sem þeim ber ad giefa þeim.

J þridia mata lærum vier hier/ Ad lijka sem Gud vor Himneskur Fader/ er myskunsamr/ ʒ lætur sijna Sool skijna yfer vonda ʒ goda/ so veiter hans Son ur Jesus Christr/ Myskū optlega þīm Opacklætu/ þar med ad locka þa ʒ lei da til Idranar / Enn ef þeir vilia þad ecke giora/ þa mun þeim þ verda a sijn um tijma/ til eilijfrar Fyrerdæmingar.

Fiorda Greinen.

Nyder vppa þann Samuerska/ hvor eirn af siju snere aptur/ ʒ lofar Gud mʒ hærre Roddu.

Hvar ap vier skulum Læra.

Ad lofa ʒ prijsa Gud ʒ giora hans þac ker af Hiarta/ þ alla hans Velgiornin ga/ sem hann veiter oss daglega til Lyfs ʒ Sælar / þviad sijkt erum vier skylld

uger

uger ad giora / ꝛ slykt Packlæte pockn
ast hier Herranū Christo sierdeilis vel /
ꝛ leider eñ meire Blessan epter sig / so ꝰ
hann hier talar til hins Samuerska /
statt vpp / ꝛ far burt / þín Trua hefur
giort þig heilbrygdā / þar ad auk lyka
sem hafi hafde giort hū heilbrygdan
a Lykamanum / so giorer Christur hñ
nu Heilbrygdan vppa Sælena.

Fimmta Greinen.

Hlyder vppa þa nyu sem eckert Pack
læte veittu Christo / þo þeir være hrein
er ordner.

Huar ap vier lærum.

Ad lyka sīm Meñ bidia snarlega vm
Hialp / ꝛ kalla til Guds j sinne Neyd /
þa skiedur þad so almeñelega / ad Meñ
gleyma þui jafn snart / þa þr hafa ver
ed bœnheyrder / so þr verda verre eñ adr
fyrre / slykt er ein stor Synd / ꝑ huorre
vier skulum vackta oss. þui þar Christ
ur spyr so vandlega epter þīm nyu / þar

Nh vñ kiesi

kiesser hann oss/ ad Opacklæte lyfe hann miog illa/og þeim hinum sama sem Opacklatur er/ vill ganga sem Ritning en seiger/ Bsluanen mun ecke huerfa fra Nwse hins Opacklæta.

Bænen.

HErra Gud Himneskur Fader/ Þu sem þyr Der þitt Blessada Ord/ z þyrer þa heilogu Sigrn/ Myskunsamlega hialpar øllum oss/ sem a þig truum/ ap þeirre hradelegu Spitelsku/ Syndenne/ Og enn nu i Dag veitter þu oss hialp z hiastod/ i øllu þui oss aligguR. Vier biduM þig/ Opplys z vppuek vor Higrtu/ mz heilogri Anda þynum/ so vier alldrei lætum oss sodan Velgiørninga vr Mide lida/ helldur ad vier erdaglega Dags lipum i þynum Orda/ vonum z væntum vppa þina Myskunsemi/ z ætud sieum þier Packlæter/ med godre von/ og gladuæ tu Hiarta/ þyrer Son þin Jesum Christum vorn DROttin z Herra/ AMEN.

XV. Sunnudag epter Tri.

Evangelium Matth. 9.

IEsus sagde til sina Læresueina/ Eingin kann tueimur Herrum i sesi ad þiona. Annadhuort hann afræk er þann

er þaſſ eina/ z elſkar hiſſ aſſan/eda hſſ þyðeſt þſſ eina/ z fyrerlætur hiſſ aſſan. Eige gieſe þier Gude þionad og þeim Ranglætis Maſſona. Þar þ ſeige eg ydur/ Vered eige hugſiuker fyrer ydru Lyfe huad þier ſkulud eta og dreckа/ z

eige helldr fyrer yorum Lykama/ huer iu þier ſkulud klædaſt. Eda er ecke Lyf fed meira/eñ Fædſlan/ z Lykameñ meir eñ Klædnadurenn? Lyted a Fugla Nim ens/þeir ed huorke ſæ nie vppſkiera/ z ecke helldur ſafna þeir j Kornhlodur/ og ſa hiſſ Nimneſke Fadereſſ/haſſ fæd

er þa. Eda eru þier ecke myklu fram"
en þeir? Ên huor ydar gietur m̃ síñe
Ahyggiu auked eirnre Alen vid sýna
Ceingd? Og huar til eru þier Nugsiuk
er fyrer Klædnaden̄i? Nyggied ad Ak
ursins Liliugrosum/huornen þau vara
þaug viña ecke nie spiña/ Ên eg seige
ydur/þ Salomon j allre síñe Dyrd/v"
ecke so skryddur sem eitt af þeim. Og
ef Gud pryder so Grased/þ j Dag er a
Akre/ z a Morgun verdur j Ofn kast
ad. Skylldc hañ ecke myklu framar þ
sama vid ydur giora/ O þier Lýtel tru
aders? Þar fyrer skulu þier ecke hugsiu
ker vera/so seigiande. Nuad eigum vi
er ad eta/ eda huad eigum vier ad dre
ka/Eda med huoriu eigum vier ad kla
þast? Þuiad epter þssu ollu leita Heid
nar Þioder. Og ydar Himneskur Fad
er/hañ veit ad þier þurfed alls þssa vid
Þar fyrer leited fyrst Guds Ríkis og
hans Riettlætis/ z mun ydur allt þtta
vi"leggiast. Fyrer þui skulu þier ecke
Ahy

Ahyggiu bera fyrer Morgun deigenū/ þuiad Morgundaguren mun fyrer sialf um sier Vmhyggiu bera/ huorium Deige næger sīn þianing.

Þetta Evangelium hefur þriar Greiner sīne ad halldæ.

Og er hin fyrsta/ ein aluarleg æ sīr aung Predikun/ huoria Herran Christur setur þramm/ i giegn boluadre Agyrnd/ æ Bwksorg sumra Manna.

Af þessare Grein lærum vier.

Ad þo Riksdomur æ Audæfe/ fordæmenguan/ þa eru þr hiner Riku/ i stoorum Hanska æ vodæ/ þuiad flester af þīm eru Mammons Þienarar/ þad er ad skilia/ þeir giora ecke þad Gude er þægelegt/ helldur huad Mammon æ ill Agirnd þeim rædleggur/ þar af kiemur vm sīdder / Ad þui meir sem Madur elskar Agirndena/ þess sīdur þionar hann Gude riettelega/ þuiad Mammon er med villu Gude i mote/ æ hindrar þa Agiornu i allu þui sīm Gud vill hafa/ æ hīn er þæ

gelegt. Þar fyrer er tilheyrelegt z na udsynlegt/ad Christn' Mes vaekte sig þ Agyrndeñe/z fordest hana/ so ǒ vpp sprettu z Root alls hins Vonda.

Aunur Greinen.

Er Herrans Christi truleg Vidvor un/ad vier skulum ecke vera Lystelstruad er/ellegar op miog ahyggiusamer/vm Mat z Klæde/þuiad Gud kañ ad gio ra z giefa þad huorttueggia/z hñ gia rnsamlega giepur oss þad.

Huar ap kunnum vier þad ad vita?

Af þessu/ Med þui hañ hepur giep ed oss Lyf z Lykama/þa kañ hañ z so ad giepa oss Mat z Klæde. Þar nast Med þui hañ fæder Fugla Lowisins/ þa mun hañ myklu helldur fæda oss og klæda/vier sem erum hans Børn/þui ad hañ veit huors vier þurfum vid/og hañ hepur lofad ad giefa oss þ/ so sem er Naudsynlegt.

Skal þa Christen Maduren øngua Ahyg giu hapa/og ecke vissa z Kruida?

Biss

Vísst skal hann hafa Ahyggiu/ad huort ein Dagur hafe sijna Plægu/ pad er ad skilia/ Ad hañ daglega giore p med Ahyggiu/ p hm̃ er bepalad/ og hañ a ad vina/ t bifale Gude huad me ir er/ puiad so sem su skiemelega Bwk sorg mislykar Gude/med pui hun hefe sijn Vppruna ap Vantru/ t mistrauste til Guds/ So hiartanlega er hm̃ p kiæ rt/ pegar Christenmaduren ap Kiærle ika t hlydne vid Gud/ hepur Ahyggiu t astundan ad skanda riettelega j sijnu Kalle t Embætte/ t stundar ad giora pad med Tru t Dygd/ sem honum er bipalad/ so sem Heilog Ritning alluss da aminner oss til slyks.

Pridia Greinen.

Er ein Amissing/ad vier skulum leita fyrst Guds Rykis/ t hans Riettlætis/ t inũe oss allt annad tilleggiast.

Hugrnen skulum vier leita Guds Rykis riettelega.

Þegar vier heyrū Evangelij Predikū gaumgiæfelega/ z medkiennum Christū z tekum hñ til vor/ so sem vort sañar legt Riettlæte/ z lifum Christelega og gudlega þ Gude z Monnum/ Þui þeir sem þetta giora/ þeim heyrer til þ fagra Fyrerheit/ Ad þeir skule verda lijk. þui Tre sem plantad er hia Vatna Bockum / sem ecke skal visna/ helldur bera sīn Avoxt j riettan tīma/ og allt huad þeir giora/ þ skule þeim vel luck ast.

Bænen.

DROTtin Gud Himneskur Fader/ vier þøckum þier fyrer alla þyna Velgiørninga/ ad þu hefur giefed oss Lijf z Lukama/ og ap þīne Mad z Myskū/ þad huørtueggia allt til þessa Dags/ verndad z vardueitt. Vier biddū þig/ tak ecke þyna Blessan þra oss/ helldur ad vier kunnum ad þiona þier alleina/ elska þig og halda oss nastlega ad hier / eī saurga oss ecke med illre Apgudadyrkan/ og Audæpanna þionustu/ Helldur so/ ad vier setium alla vora von/ Tru z Traust til þīnar Madar z Myskunar/ fyrer Jesum Christum þīn Son vorn Herra/ AMEN.

16 Sun

XVI Sunnudag epter Tri.

Evangelium Luc. 7.

OG pad skiede so/ epter pad ad Jesus gieck til peirrar Borgar sem kallast Naim/ ok hans Læresuein ar geingu marger mz hm̃/ ok mykell fiølde añars Folks. Pa er hn̄ took ad nalægiast Borgarhlided/ sia pu/ pad Fr amliden Madr var boren vt/ einka Sonur sinar Modur/ og hun var Ekkia/ Og mykell fiolde Borgar Mana gieck vt med heñe. Ek̄ pa DROTtin leit

hana/hrærdest hann Myskunar yfer heñe/z sagde til heñar. Græt þu eige/ Og hñ gieck þar ad/z ahrærde Borurnar. Enn þeir sem baru/stodu vid/og hañ sagde. Þu Vngmeñe/ eg seige þier/rís þu vpp/ Og sa settest vpp ſ Fr amliden var/z tooK til ad mæla/z hañ gaf hañ aptur siñe Modur. Eñ aller vrdu ottaslegner/lofudu Gud z sogdu/ Spæmadur mikill er a medal vor vpp risen/z Gud hefur vitiad sijns Folks. Og þesse Saga barst vt af honū vm allt Gydinga Land/og vm oll kringum liggiande Nierod.

Þetta Evangelium hefur þimm Partadur Greiner.

Af hustrium hin fyrsta er vm þad Vngmeñe sem var framlided.

Hugar ap vier lætum.

Ad Dauden hlijfer onguum Mañe/ huort sem hañ er Vngur eda gamall/ z ad all' Men hliote ad deyia Syndar eñar

eſtar vegna/ Þar þ ſkulu þeir enu Vngu/ ecke vera ohræddder/ eige athugalauſer/ Helldur vænta Daudans alla tíma ſo vel ſem þeir ſem eru Gamler/ z lifa dagléga j Ottа DRottins/ med ſañre Jöran/ vppa þ ad Daudē kome ecke vppa oforuarandis/ z ad jllz z ſkiemelegr Daude kome ecke epter vondan Lifnad ſo ſem margan hender/ ſem lifa ſo ſñ ſkynlauſar Skiepnur/ an alls Guds ottа/ enda fara þeir j burt hiedan mz ſama mote.

Auctur Greinen.

Hlyder vppa þa ſorgfullu Moder z fatæku Eckiu / ſem ædur fyrre hafde miſt ſñ eigen Mann/ z nu fylger ſínum einka Syne til Grafareñar/ med Niarlans Sorg z Angiſt.

Huar af vier ſkulum læra.

Fyrſt/ Huerſu vndarlega z daſamlega/ Gud Almattugur þer med ſína hellaga hier j Heime/ og latur þa liggia vnder Krosſe z Motgange/ ſo ad þ ge-

ingur optaſt ſo til/ad audur enn einum Motgange er gleymt/ þa kiemur añar þui þeſſ kiærara ſem Barned er/ þſſ ſn arpara leggur Gud vppa þ/ Vid þſſu meiga aller vel Chriſtner bwaſt/ z va rdueita ſſnar Sæler þui betur/ inz ſañ re Polenmæde.

Þar næſt lærum vier hier/ Ad þad er ecke med ollu fyrerboded/ nie helldur O riettelega giort/ ad ſyrgia z grata epi er þa Framlidnu/ nær þ ſkiedur j hæfe legan inata/ og af riettre Ordſok/ af þui hier ſtendr vm Nerran Chriſtū/ ad hñ hafe ſied audur a þſſare ſorgfullre Eckiu/ z hafe af Niarta kient j Brio ſte vm hana.

Pridia Greinen.

Er vm Folked ſem med ſoorū Mañ ſiolda/ fylger þeim Framlidna wt af Borgeſie til Grafareñar.

Huar af vier ſkulum læra/

Ad fylgia giarnan þeim Framlidnu til ſſns Legſtadar/ nær þad ſkiedur i hæ

feleg

felegan mæta/ ꝛ af riettre Ordsok/og sia til ad þr verde ærlega jardader/þui ad slykt heimter af oss brodurlegur Ki ærleike/ Þar med er þ openberleg Jatning/vm Nollosins Vppriſu/ſo ꝛ lyka er oss þ ſialfumgagnlegt þar til/ad vi lætum oss til hugar koma/ vm voſſan Dauda og Afgang/ ſo ad vier þar af faum tilepne/ad verda omiſſer/ad vier i tyma/buum oss til Chriſtelegs Afgangs vr þeſſum Heime.

Fiorda Greinen.

Er vm vorn liupa Lausnara Jeſum Chriſtum/ſem ælſtur myſkunſamlega þeſſa Harmþrungna Moder/ꝛ ſier aumur a heſſe/huggar hana/ ꝛ vppvekt hennar framlideſt Son.

Svar ap vier lærum.

Fyrſt/Nuorſu ad vor Herra Jeſus Chriſtur/hefur hiartanlega Medaumkan yper Fatækum / harmþrungnum Eckium/ ꝛ Fodurlauſum Bornum/ꝛ vill veita þeim Hialp og Nuggun/þar

vppa ſkulu þau ſig viſſulega forlæta/ z vera þeſſ þolenmodare vnder Krossenū z Motgangenum.

Þar næſt lærum vier hier/ Ad hann er eirn Herra yfer Syndeñe/ Daudanum z Diofſenum/ z Heluīte/ og kann ecke alleinaſta ad þrelſa oſſ fra Syndenne/ helldur z eirnen vekia oſſ vpp vr Jord uñe/ z giora oſſ ad eilīfu Sæluholpna þ ſkulū vier lata vera vora Huggun j Līfe z Dauda/ z ollum Motgange.

Fimmta Greinen.

Er vm Folked ſem vard felmturs full t/ aþ þeſſu Daſemdaruerke/ Og lofar z prīſar Gud/ ſem hefr vitiad ſīns Folks/ z hefur ſent þeim ſo mīkten Spamann.

Huar aþ vier ſkulum þetta læra

Ad vier liſka ſo eirnen erum ſkylldug til ad þacka Gude þar fyrer/ ad hann ſyner ſīn Son hefur leyſt z frelſad oſſ ecke alleinaſta fra þīm ſtūdlega Dauda/ helldur z ſo þra þeim eilīfa. Nafn bill

z ſo

z so a þeim efsta Deige / vppvekia oss aptur til eilyfrar Glede/ og lata þar christelega Forelldra / z gudraekeleg Born/ lifa eilyflega til samans. Þuiad lyka sm̃ Christur giefur hier Modureñe heñar Son/ huern hann vppvakte af Dauda/ so vill hañ z eirnen a sydasta Deige vppuekia oss aptur til Eilyfrar Glede/ z giefa huorium z einum aptur syna Astuine/ þeir ed hm̃ eru a Hendr folgner/ z lata þa til samans vera ad eilyfu añars Heims.

Bænen.

DRottin Gud Himneskur Fader / Þu sem lietst þin Son taka a sig Manndomlega nat turu/ ad hañ skylde fyrst bitala z borga fyrer vorar Synder/ Þar nast/ sydan hialpa oss fra þeim eilyfa Dauda. Vier bidium þig / Lat þu oss þar vppa trua og treysta/ ad lyka so sm̃ Herran Jesus hñ vppreyste af Dauda Eckiuñ af Son/ ecke nema med einu Ordi/ ad hañ mune j sama mata vppuekia oss a Deige Domens/ z giora oss eilyflega Saluholpna/ Amñ.

XVII Sunnudag epter Tr.

Evangelium Luc. 14.

OG þad skeide so/ ad Jesus gieck jnn j Nws nockurs Phariseis Høfd ingia a þuottdeige/ Brauds ad neyta/ ꝛ þeir hofdu vardhalld a hñ. Og sia þu/ ad Madur nockur Vatnsiukur var þar framme þ hønum. Og Jesus andsuarade ꝛ sagde til Logspeking aña/ ꝛ Phariseis/ so seigiande. Huort leyfest nockud ad lækna a þuottdogū? Eꝛ hñ þeir þogdu vid. Og hñ tok a hñ lækнade hñ/ ꝛ liet hñ j burtu fara/ suarade ꝛ sagde til þra. Huors ydar Asne eda Naut ō fellur j Pytt/ er þad eige

jafn

japnſnarl vtdreiged a þuotfdeige? Og þeir gætu hm̃ enguu þar til ſuarad. Eꝛ hann ſagde þeſſa Epterlikíng til þeirra ſem bodner voru/þa ed hñ ſa hu ornen þeir mattuſt epter hinū fremſtu Sætum/ ſeigiande til þra. Nær ed þu verdur boden af einhuorium til Brwd kaups/ þa ſet þig ecke j hid æðſta Sæ te/ kañ ſkie þ añar heidarlegre eñ þu ſie boden af hm̃/ꝛ kome ſa ſem þier ba ud ꝛ hanū/ ſeige til þñn/ Giep þeſſum Rwm/ ꝛ hlioter þu þa med Kiñroda/ ad hafa hid yſta Sæte. Helldur ſo/ Nær þu verdur boden/þa þar þu/ꝛ ſet þig j hiñ yſta Seſſ/ſo þa nær ed ſa kie mur er þier baud/þa ſeige hñ til þñn/ Vinur/poka þier vpp betur. Þa mun þier virding vertaſt hia þñnum Seſſu nautum. Þuiad huor ſig ſialfan vpp hefur/ hañ mun nidur lægiaſt/ ꝛ huor ſig lætelæter/ hñ ſkal vpphafen verda.

Þetta Euangelium hefur þriar Greiner j ſer ad hallda.

Og er hin fyrsta/vm þa Mælisid til hvrar Christur er boden af einū Pharisæara/þo ecke j godre Meiningu/helldur til þess/ þeir tæke vara a Ordū hans æ giordum.

Huar af vier lærum.

Ad þegar Heimur þesse læst vera sem hestur/þa er hann optast vanur ad vera prettottur/hvi kann ecke lijda/ad Madr seige hvm Sannleikan/helldur leitar hann allra Bragda/ad hann meige hefna sijn annad hvort med Mägt og Valldæ/ eda med Slægd æ Prettū. Þui er þorf æ Naudsyn/ad Ordsins Þienarar/tæke sig vel j vakt/ þviad ecke kunna aller/ s Christur giorer hier/ ad sia vid peirra Suikum/ellegar kunna Einfallder full snart/verda a halan Veg leidder/enn af Mannlegre Visku æ Speke/kann eingen Madur þetta ad giora/nema hann af kalle Gud/ æ bidie hann ad varduæita sig þ Diofflenum æ Heimenum.

Aunnur Greinen.

Hlyd

Hlyder vppa þañ Valzsiuka/ huern Christur lækner a Sabbaths Deige/ ꝛ forsuarar so sīn Gisrning/ ad hañs Dviner gieta ecke funded hina minstu Sok/med hm̄/ huersu kloklega sm̄ þe ir sitia vm hañ.

Hvar ap vier lærum.

Ad Jesus Christus er eirn sañr Gud ꝛ kañ ad lækna allra handa Siukdōa ꝛ ollū Mañū er ymsgulegt ad gisra.

Þar næst ma hier sia/ Ad Naudsyn bryter Log japnan/ Þui eigum vier vel hialpa vorū Naunga/ ꝛ veita hm̄ Kærleikans Þiensku/ þo Hvñldardagur en sie/ þo med þui mote/ ad Guds þionustugiord hindrest ecke / nema stærsta Neyd ꝛ Naudsyn gange ad/ Helldr ad Mes leite þyrst ꝛ fremst Guds Rikis ꝛ hñs Rettlætis/ huad vel er merkianda bæde af Gydingum/ sem opskreinge lega hallda sīnar Hatiider/ so og liska i mote þeim s̄ ecke vilia þær heilagar hallda/ ꝛ briota huoria Hatiid.

Ad sidustu lærū vier hier/ad mote Gu
de hialpar huorke vitska/ Rad nie Kl
okskapur nockr/putad huorsu kloklega
sem Phariseer bera sig ad/ pa snyr DR
ottin pui so/ad skømen lender hia pñ/
eñ Herran Christur brytur ecke Nuñld
ardagen/ nie Guds Logmal/ heldur
Phariseārner.

Pridia Greinen.

Er su Amiñing z Epterlikíng ẽs Ch
ristur setur fram þ Gestena/ auðstande
þra Metnad z Drambseme/ bæde hid
sytra z ytra/ andlega z Líkamlega.

Huar aþ vier lærum.

Ad fordast Drambseme z allan Met
nad/ z audmykia oss bæde þyrer Gude z
Mønum/ Putad hú hñ er Drambsam
ur z hopmodugur/ sa er huorke þeckir
Gude nie Mønum/ z hñ hlytur ad nid
ur pryckiast bæde þessa Heims z añars.

Bænen.

DRottin Gud Himneskur Fader/ Vier bidiū
þig/ Veit z giep oss þiñ H. Anda/ lat hañ
sytra

styra oss ꝛ stiorna/ ꝛ halda oss j þynū orta/ ꝛ ad vier sicum ecke drambsamer / heldur so/ad vier ap øllu hiarta/heyrum ꝛ lærum/ꝛ medtꝛ kum þitt Ord/ꝛ helgum Huyldardagen riette lega/so ad vier eirnen þyrer þitt heilaga Ord mættum heilager verda/þyrst j þañ mæta/ ad vier allcina sectum Tru ꝛ Traust a þiñ Son Jesum Christum/ad hañ sie alleina vort Riett læte/vor Endurlausnare/þar næst/ad vier betrum ꝛ bætum vorn Lifnad ꝛ Framferde/epter hliodan þyns Ords/ꝛ þordūst hneyxlaner/ iñ til þess vier þyrer þyna Nad ꝛ Myskum/verdum eilyplega Sælubolpner/Amen.

A Michaelis Messu Dag.

Evangelium Matth. 18

Apañ tyma geingu Læresueinarner til Jesum/ og sogdu. Huor er mestur j Himnariyke? Jesus kallade eitt Barn til sin/og sette þ midt a millum peirra/ꝛ sagde. Sañlega segi eg ydur/nema pier vmsnuest/ꝛ giorest so sem sma Born/mūu pier ecke j figanga j Riske Himnanna. Huor sialfur sig lækkar so sem Bngmeñe petta/sa er

mestur j Ríke Himnaña. Og huor s medtekr eitt þuilýkt Vngmeñe j mínu Nafne/sa medtekur mig. Eñ huor hñ hneyxlar eirn af þessum Vesalingum sem a mig trua/þarfara vœre hñ þad Mylnusteirn heingdest vm hñs Nals e vœre j Siafardiwp sockt ur. Vei sie

heimenum fyrer Hneyxlaner/þar hlio ta þo ad koma Hneyxlaner. Enn vei þeim Mañe/þyrer huorn Hneyxlanen kiemur. Eñ ef ad þin Hond/eda þin Fotur hneyxlar þig/snid hann af e sna ta hann þra þier. Betra er þier jnn ad

ganga

ganga til Lyfsins/hallur og Handar vane/ef þad þu hafer tuær Hendur/ z tuo Fætur/z verder j eilifan Eld kast adur. Og ef Auga þitt hneyxlar þig/ þa slyt þad vt og snara þui fra þier. Betra er þier Eineygdum jnn ad ganga til Lyfsins/enn þ þu hafer tuo Augu/z verd' j Helueskan Eld kastad. Giaed til/ ad þier forsmaed ecke eirn af þessum Vesalingum. Þuiad eg sege ydur/ad þeirra Englar a Himnum sia jafnan mins Fodurs Auglit/ sem er a Himnum.

Þetta Evangelium hefur þiodar Greiner jnn ad halldz.

Og er hin fyrsta/Spurning z Andsuar/hu mestur være j Riike Himnaña.

Af þessare Grein lærum vier fyrst.

Ad Himnariike z eilifft Lyf/ kan ecke ad forþienast/med vorum goodu verkū helldur er þad Skenkur z Gæfa Gudz/veitt z giefen Vngum z Gomlum/ fyrer Jesu Christi Skuld/ Þar fyrer

hustier hellst þr eru/ s þessan Arþ vil ia fa t odlast/ þr skulu ecke halda miſ ked af sier/ fyrer Gude/ helldur læcka t audmykia sig/ t so sem Vngbørnen for lata sig yppa Fodurlega Nad og My ſtun/ og Giæſku þeſſ Nimneſka Fodur ſins þuiad huor sem sig þ Gude audmy ker t lıtelæckar/ so sem Barned/ sa ſa me er meſtur ı Nimnarıke.

Þar næſt lærıı vier hier/ Ad vor sina Børn meiga vel hafa Truna/ og vera Eruingiar ad Eilıfu Lıfe. Þar þ er ſkickanlegt/ t tilheyrelegt/ ad þau ſiu hofd til Chriſtelegrar Kyrkiu/ t þ N. Skirn verde ıfıplæntud ı Sæluma guddomlegr Nadar. Nuad vel er mer kianda/ ı mote raungu Lærdome þra s ecke vilia læta Vngbørnen ſkıraſt.

Annar Greinen.

Er ein truleg Vidurun/ ad Meſt for deſt Nneyrlan/ t vackte sig fyrer þeim.

Huar ap vier meigum læra/

Ad chriſteleg Kyrkia er (þui midr) ecke

med

med ollu tahrein j þessum Heime/ hellð ur hliota margar ꝛ marguðslegar hne yxlaner ad koma fram̄/ j ollū Attum. Þar fyrer liggur stor Magt a/ad vier vardueitū Augu ꝛ Eyru/ Mun̄ ꝛ Tu ngu/ꝛ alla vora Lidu ꝛ Lime/ ꝛ hæpū Taum a þeim / so ad vier hneyxlunst ecke a añara Mańa Ordum ꝛ giordū/ ꝛ eñ sydur hneyxlum adra/ þuiad liska so sem þad er betra/ ꝛ ad odrum giepa nockra hneyxlan/ad hm̄ sie j Sio sockt þar ꝛ hań er diwpastur/ so være oss ga gnlegt/ad hafa huorke Augu nie Ey ru/eda adra Lime/ hellð² eñ ad misbrw ka þa til Synda ꝛ Lasta/ꝛ añara hne yxlana.

Þridia Greinen.

Nyder vppa þau mgiætu Ord/ sem hi er standa j Nidurlagenu/ Þar Christ ur so talar. Siaed til ad þier ecke þ̄ lyt ed nockurn af þeim Sinælingium/ þui ad eg seige ydur/ þeirra Englar a Hi mnum sia jafnan mꝫns Fodurs Aug

lit sem er a Himnum.

Huar ap vier skulum læra.

Fyrst/ Ad Heilager Einglar eru skapader/ oss ollū/ Vngum z Gomlum til Gagns z goda/ z ad þeir standa alltiþ framme fyrer Gude/ reidubwn' ad giora huad hellst Gud þīn bifalar/ oss til gagns z goda/ z vernda oss z vardueita/ fyrer Diofslenum z hīns armum. Huar þ vier eigū Gude ad packa alla Daga z bidia hann/ ad hans Einglar geyme oss z vardueite/ fyrer æmsum og Vielum hins Grimma Diofuls.

Par næst eigum vier so ad haga og hegda voru Lifserne og framferde / ad goder Guds Einglar verde ei med vorum Syndū fra oss flygder/ helldur ad þr mættu alla tijma vera hia oss/ þ skiedur þa vier lifum j Otta DRottins/ z j Christelegum Kiærleika.

Fiorda Greinen.

Eru þaug huggunarsømu Orden sem Herran Jesus hier fram setur/ seigiande/

de/Maſſins Sonur er komen ad giora Sæluholped þ ſem var fortapad.

Huar ad vier ſkulum læra.

Nuernen vier eigum þ ad þacka/ ad þeir Himneſku Andar / z N. Einglar læta ſier ecke þikia miſked fyrer þui/ad þiona oſſ Fatækū Syndugū Monnum/ þ eigum vier ad þacka vorum Liufa Lausnara Jeſu Chriſto. Þuiad med þui ad vor Liſfgiafare/hefur teked oſſ myſt unſamlega ad ſier/z er oſſ til Gagns z goda komen j þeſſan Heim/ja ad vilſu med ſiſte Hlydne/Dauda z Bloodi ſuo dyrt keypt oſſ/Þa fylgia N. Einglar hans Epterdæme/z þiona oſſ med godū Vilia/epter hans ſkipan z bifalningu z vardueita oſſ ſiū erum hans Eign z Eigendomur. Nuad hid ſama oſſ a ad vppvekia/til ad ſyna Hlydne z Þacklæ te/vorū Endurlauſnara Jeſu Chriſto.

Banen.

DROTtin Gud Himneſkur Fader/Vier þøe kum þier fyrer þyna Fødurlega Myſkun/

ad þu hefur sett z skickad þijna Heilaga Ting la ad sia til vor/z varducita oss þyrer Diøble num þeim grimma Ovin/og hans skadsemdum. Vier bidium þig/ Styr og stiorna so vorum Hiørtum og Hugskotum/ med þynum heilaga Anda/ad vier fyrum ad skycka oss epter þijnū Vilia/z lifa j þynum Otta/ so ad vier j allsk yns Neyd z Motgange/mættum hafa þa Tru og Traust til þijn/ad Heilager Englar mune geyma oss og varducita/þyrer Diøblenum/so ad þau skade oss ecke/vppa þad ad lyka so sem vier høfum þitt Fyrerheit vppa Syndaña þyr ergiefning/z eilyfst Lyf þyrer Jesum Christ um þinn Son / ad vier mættum lyka so eirnen þyrer þijna H. Engla verndast og varducit ast/vppa lyf z Saal/ z allt þad sem vier høfū þra allre Glucku / AMEN.

XVIII Sunnudag epter T.

Evangelium Matth. 22.

Þa Phariseārner heyrde þad/ad hann hafde nidur þaggad Saduce os/ samansofnudust þeir j eitt/ Og einn Lœguitringur af þeim/ spurde hann ad/freistade hans z sagde. Meist are j Nuert er hid hæsta Bodord j Løg

mæle

mælenu? Enn Jesus sagde til hans. Pad / ad þu skallt elska Drottin Gud þinn aþ ollu Hiarta þýnu / og aþ allre Vndu þine / ꝛ aþ ollu Hugskote þýnu þetta er hid fyrsta ꝛ stœrsta Bodord.

En hid annad er þessu lýkt / Þ / ad elska skalltu Nauñga þin so sialfan þig. I þessum tueimur Bodordum er ſhe bund ed allt Logmal / ꝛ Spamæliorner. En þa Phariscarner voru til samans komner / spurde Jesus þa ad / ꝛ sagde. Huad virdest ydr vm Christ / huors Son hann sie? Peir sogdu hñ / Davids. Nu sas

de þa til þeirra. Huernen kallar Da uid hann þa j Anda eirn Herra? Þar hann seiger. DRottin sagde mꝛnū DR ottne. Sittu mier til hœgre Handar/ þangad til eg legg Dvine þꝛna til ska rar Fota þinna. Nu ef Dauid kallar hann Herra/ Huoren er hann þa hꝛns So nur? Og eingen gat suarad hann einu Orde. Og eige dyrfdest nockur vpp fra þeim Deige / hann þramar ad spyria.

Þetta Evangelium hefur þiorar Greiner þꝛr ad halda.

Og er hin fyrsta vm Spurning þess Logspekings/ huert ed vœre þad fyrsta Bodord j Logmalenu.

Ap þessare Grein lœrum vier fyrst.

Huorsu ad Diofullen hefur alldrei haft roo nie Huilld/ e alldrei hefur hann latted af/vm vpptecken Bielabrogd og Suik/ein epter annur/j giegn Herranū Christo/ Þar fyrer er þ eingen vndur þo hann gisre enn nu sliꝛkt hid sama a þessum Dogū/ ad setia sig vpp j mote Gu

ds Or

ds Ords Pienurum/ z ollū ǿdrū s heyra til Herranum Jesu Christo.

Par næst lærum vier/ ad so sem Diopullen z hńs Liner/ viña hier eck ert af Herranum Christo/ helldr hlio ta þr ad vijkia fra mz Smæn z Sneypu/ so sm̄ hier stendur j nidurlæge Gud spiallsins/ so mun hń hier epter eckert viña a vid Heilaga Christne/ huad sll um Mońum/ einkum Ordsins Pienarum/ er Nuggunarsamlegt ad vita.

Aunur Greinen.

Er pad Andsuar sem Christur giefur Lagspekingenum til hńs Spurningar z sciger. Pu skallt elska DRottin Gud þin af ollu Hiarta/ af allre Sælu/ og ollu Hugskote þinu/ petta er þ hellsta z stærsta Bodord/ Af pessu lijkt/ er petta/ Pu skallt elska þin Naunga sm̄ sialfan þig. I pessum tueimur Bodordum er þaled allt Logmaled z Spamesierner.

Huar ad vier Lærum.

Ad Gud j sijnu Logmale/vill halda so vel þ eina Bodorded/ sem þ añad/ z huor sem vill þau riettelega vpp fylla z halda/ hñ skal lifa z breyta epter þe im/ ecke allenaſta hid ytra/ helldur og eirnen aþ ollu Niarta/ af allre Sæalu/ ollu sijñe z Nugskote/ huad husrium og einum Manne er omogulegt ad giora/ j þessare veykre z Syndum spylltre Natturu/ Þar fyrer er ecke Rad ad nockur stære sig fyrer Gude/ helldur audmyke sig/ og bidie vm Nad j Nerrans Jesu Christi Nafne.

Þar nast/ Med þui ad Nerran seiger/ ad allad Bodorded sie eins z þ fyrsta/ þa er oss vandlega huxande þ vm/ad vier jdkū oss z hegdū oss j godū Kiærleikſins verkū vid Naungan/ z vecktum oss vid ollu þui sem þar er a moote.

Pridia Greinen.

Nlyder vppa þ Spurningarmal/ sem Christur setur fram þ Phariſcarana/ aptur a mote/ z seiger. Nuad virdeſt yd

ur vm

ur vm Christ/huors Son hann fie.

Þesse Grein kienner oss.

Ad þ er ecke nog ad skilia Logmaled/ Men hliota z eirnen/ ad heyra z med taka þ heilaga Evangelium/med þui eingen Madur gietur orded Sæluholp en þ Logmaled/z ap Logmalenu kuñ um vier ecke annad ad læra/eñ ad þeckia vorar Synder/z huorsu ad vier mz þm̃ hofum forþient Reide z Repsing Gu ds/Þui liggr oss Magt a þui heilaga Evangelio/ j huoriu oss verdur kient/ med huoriu mote/ og þyrer huorn vier kuñum ad fa z sdlast Syndana Fyr ergiefning/Riettlæted og eilift Lif.

Med huoriu mote kuñum vier þad allt saman ad þa og sdlast?

Fyrer rietta z sanna Kyking Guds/ z Truna a Jesum Christū Guds son/ sem skrifad stendur/Joh. 17. Þad er Eilift Lif/ ad Men þecke þig/ad þu ert eirn sannur Gud/ z þann þu hefur ut sent/Jesum Christum.

Eñ j hugriu er falen og komen riett z søñ
Kyñing Jesu Christi?

Nū er falen j þui/ Ad Mañ veit z tru
er þui/ ad Jesus er Sonr Dauids z so
hans Herra/ þ er ad skilia/ ad hañ sie
sañur Gud z sañur Madur/ þar til og
þess vegna komen j Heimen/ ad leggia
sier vnder Fœtur alla sijna Ovine z vo
ra/ sem er/ Synden/ Dauden/ Diofful
en z Helusite/ þ er/ hñ skule sigra z yf
eruinna þa/ frelsa oss fra þra Valldi/ z
giora oss Riettlæta og Saluholpna/
Allt þta hefur hañ afrekad z vfuegad
oss med sinne hlydne/ Pijnu z Dauda/ z
er nu til Fodursins hœgre Handar/ vor
Arnadar madur/ z Medalgangare.

Fiorda Greinen.

Er þad Andsuar/ sem Phariſearner gi
epa Christo/ seigiande. Ad Messias
skylldi vera Sonur Dauids/ eñ villdu
ecke trua þui fleira/ sem Dauid hafde
fyrer spad og sagt vm hañ.

Huar ap vier lærum. Ad

Ad þeg" Dramb z Metnadur er vaxen
j Moñum/ad þm þiker sitt Mal sann
ast z riettast / þiskiast j onguu vilt fa
ra/z setia sig vissuitande j mote Sann le
ikanū/ þa verda þr vm sijder forherter
Þar þ er tilheyrelegt og naudsynlegt/
ad vier hølldum oss vid Guds Ord/og
tolū þui ecke a mote/so ē gisra Papis
tar/a þessum Dogū/ j allmorgū Grei
num. Bænen.

DRottin Gud himneskur Fader//vier erū
Aumer Fataker Syndarar/þiñ vilia vitū
vier/eñ ad fullkomna z giøra hū/þar erū vier
alldeilis til opueyter/sa vonde Ovin Andsko
tin/lætur oss ecke j Fride vera/ vort Holld og
Blod er oss oppreke/Þar þyrer bidiū vier þig
Veit og gief oss þiñ H.Anda j vor Hiørtu/so
ad vier med styrkre z stadfæstre Tru/hølldum
oss vid þiñ Son/Jesum Christum/z truū oss
ad þa Syndaña Fyrergiepning/þyrer hans Æ
þin/og ad vier kyñum j þessum Heime ad lifa
riettelega/og þa so eirn Christelegan Apgang
ap þessum auma Heime/AMEN.

XIX Suñudag epter Tri.

Evangelium Matth. 9.

Ke vijs Jesus

IEsus stic a Skip/z foor yferum aptur/og kom j sijna Borg. Og sia/ ad þeir færdu til hans halfui sett Mann/þa er lm j sinc Reckiu. Ẽn þa Jesus leit þra Tru/sagde hñ til hi ns Nalfuisna. Vertu hughrausti So nur/þinar Synder eru þier fyrergief nar. Og sia/ad nockrer af Skriptlærd um sogdu med sialfum sier / Þesse Gud lastar. Og sem Jesus sa þra Hugrek ingar/sagde hann/Huar fyrer hugse þi' so vont j ydrũ Hiortum? Huert er audueldara ad segia/ þier eru þinar Synder

nder fyrergiefnar? Ellegar ad seigia/ skattu vpp og gack? Eñ so ad þier vit ed/ þ Mañsins Sonur hefur Magt a Jordu til ad fyrergiefa Syndernar/ þa sagde hañ til hins Halfuisna. Statt vpp/tak þ burt Sæng þijna/ z gack þ þitt Hws. Og hañ stod vpp z foor þ sitt Hws. Eñ þa Folked sa þetta/ vnd rade þad/ prijssande Gud/ sa ed þuilijka Magt hefde Mañunum giefed.

Petri Evangeliū hefur þiorar Greiner.

Og er hin fyrsta vm þañ Limafalls siuka/ sm̃ boren var a Sæng fyrer Ner ran Christum.

Huar af vier lærum.

Ad falla ecke þ Mistraust eda Vr uænting/ þ þm̃ Siukdomū z Meinsemd um sem vier gisrum oss stalfer/ helldur hafa Traust a Herranū Christo/ z af Angre z jdran z ollu Hiarta/ bidia hañ vm Syndaña Fyrergiefnina/ z ad hia þa oss/ huiad lijka so sem hañ hialpade hier þm̃ Limafalls siuka/ so vili hañ hi

alpa/ ꝛ myſkuna ſig yfer alla þa hꝰ ꝛ
falla/ ꝛ j riettre Tru hꝰ bidia/ aþ allu
Niarta vm Nad ꝛ Myſkun.

Auñur Greinen.

Nlyder vppa þa ſem þeſſan Limaþa
lls ſiuka bera til Chriſtum.

Huar aþ vier lærum.

Ad lata Neyd ꝛ Motgang Siukra
Maña/ alla tíma gāga oſſ til Niarta
þiona þm̃ ꝛ bidia þ þm̃ til Guds/ þui
ad hier ſtendur ſo/ þegar Nerran ſa þr
ta Tru/ þa talade hꝰ til hins Limafa
lls ſiuka/ Vertu med Godu giede Son
ur/ þínar Synder eru þier þyrergiefn
ar/ þi añars Tru ꝛ fyrer bon hiartan
leg er viſſulega kroptug/ ꝛ kaſi optlega
ad hialpa Naunganū/ ſo hañ fær ſia
lþur ſaña Tru/ ꝛ ſkeira aſſad þad ſem
hꝰ er gagnlegt til Líſs ꝛ Sælar.

Þridia Greinen.

Er vm Nerran Chriſtum ſem fyrergie
fur þeim auma Mañe Syndena/ þyr
enn

eſi haſi gioret hann heilbrigdan.

Huar ap vier ſkulum Læra.

Fyrſt/ ad Synden er ein Ordſok og tilefne til allra handa Siukdoms z Olucku/z ſkulū vier par fyrer yper alla Mute framm giora Idran/z leita z fæa Syndañ a Fyrergiefning/ef vier vilium vera fry og frialſer fra Siukdome og odru Straffe.

Par næſt/ ad Herran Chriſtur er z ſo ſañur Gud/med pui hann af ſynū eigenn Krapte fyrergiefur peſſum Mañe Syndernar/z hialpar hōm fra ſynū ſtoora Siukdome. Par med ſkulum vier pa hugga oſſ/bæde j andlegre z lykamlegre Neyd.

Fiorda Greinen.

Er vm pa ſem litu a petta Daſemdar verk/af huorium ſumer laſta pad/ſumer lopa z prysa.

Huar ap vier lærum.

Eſi po Diofullen alla tyma nidur ſae ſynu Ilgreſe/j bland peſſ goda Sædis

z vppvekur þa sem spotta z lasta Herr ans Christi Ord z Giorder/ þa finnast þo avallt nockrer þeir sem eru Godhi artader/ sem lopa Gud fyrer hans Da semdarverk/ z Velgiorninga/ hvorra Dæmum vier eigum ad þylgia/ ef ecke hinna sem spotta Guds Ord z Velgiorninga.

Bænen.

ALmattugur eilifr Gud/ Þu sem fyrer þitt Son Jesum Christum/ hialpader þeim Li manalls sioka Mane/ bæde til Lyfs z Sælar/ Eg bid þyna ovmædelega Mildi z Myskun Vertu micr og lyka Myskunsamur/ og Mædu gur/ og fyrergief mier allar minar Synder/ styr þu mier z skiorna/ so ad eg sie ei skalfur valldande Gottar og Siukdoms/ edur annarar Ogiæfu z Refsingar/ heldur læt mig japnan þig ottast og hræda sst/ so ad eg mætte vera la us og fry/ bæde þra stundlegu z eilifu St raffe og Refsingu/ AMEN:

XX Sunnudag epter Trin.

Evangelium. Matth. 21.

JEsus suarade og talade j annad sinn j Epterlykingum til peirra z sagde

sagde. Himnarijke er lijkt þm Konun
ge/sem Brwdkaup giorde Syne sijnu.
Og vt sende sijna Piona ad kalla Bo
dsmeñena til Brwdkaupsins/z þeir vt
Udu ecke koma. j añad sijñ sende hñ vt
adra Piona/og sagde. Seige þier Bo
ds monnunum/Siaed/mijna Mealtijd

hefe eg tilbwed/mijner Vxr z aled Fie
eru slatrader/z allt er reidubwed/ kom
ed til Brwdkaupsins. Eñ þeir þorsma
du þ z geingu j burtu/eirn a sijñ Bwga
rd/eñ añar til sijñar Syslunar/eñ hin
adrer gripu hans Piona/z løgdu þeim

Nadungar til z brwpu þa. Enn þa Konguren heyrde þta/ vard hñ reidur/ z sende vt sitt Nerlid/ z let fyrer para þessum Mordingiū/ z breña vpp þeirra Borg. Þa sagde hañ til sīna Þiona/ Brwdkauped er ad sonnu reidubwed/ eñ þeir sem bodner voru/ þeir voru ei þess verduger. Þar fyrer fared vt a Gatna mooten/ z bioded til Brwdkaupsins/ huorium sem þier finned. Og hñs Þionar geingu vt a Stræten/ z samansofnudu ollum þeim sem þeir fundu/ Bondum z Godum. Og Brwdkauped vard fullt med Bordsett Folk. Eñ þa ed Konunguren gieck jnn ad sia þa sem til Bords sins satu. Sa hñ þar ein Mañ/ eige klæddan med Brwdkaups Klæde. Og sagde til hñs. Vinur/ huorinen gieckst þu jñ hingad/ hafāde ecke Brullaups Klæde? Eñ hañ þagde. Þa sagde Konunguren til sinna Þienara. Binded hans Hendur z Fætur/ og kasted hønū vt j hin ystu Myrkur/ þar ed vera mun

Op

Dp z Tana gnyſtran. Þuiad marger eru kallader/ En faer vtualder.

Petta Evangelium hefur þiorar Greiner ſyc ad hallda.

Dg er hin fyrſta/vm Kong þann ſem giorde Syne ſynū Brwdkaup/ z baud morgum þar til/eſ ſyn þeir villdu ecke koma/baud hū ſynum Þienorū ad ganga vt a Stræte z Gotur/z hafa þa yn ſem þeir fynnu.

Af þeſſare Grein lærum vier.

Fuorſu ad Gud ſa Nimneſke Kongur en/er Naadugur z Myſkunſamr/z vill ecke ad nockur ſkule forkapaſt/ helldur myklu meir/ad aller Men verde Salu holpner/Þuiad ſo ſem hann lætur kalla allan Heimen j ſitt Ryke med Predikū H. Evangelij/ſo vill hann z ſo giarnſam lega/ medtaka til Naadar alla þa ſem til hans koma/mz Sorgfullu Hiarta/z hann bidia vm Syndana Fyrergiefning trua z treyſta/ z ſyſtyia til hans Myſkunar j ollū Motgange z Freiſtingum.

Nisder vppa Bodsmennena/ hüier ecke villdu koma/ huersu nakuæmlega s̄ þr voru bodner/ helldur lietu Akuruerk/ z Kaupmans verk hindra sig þar þra.

Huar ap vier skulum læra/ Fyrst.

Ad alla tyma (þui verr) hafa Men verid/ z japnan eru þr opacklæter/ z munu vera allt til Heimsins enda/ ecke allfæer/ s̄ þorsmm Guds Giæfku z Nad z ecke vilia læta kalla sig þ Predikū N. Evangelij/ eda jnleida j Guds Rike.

Þar næst er hier ad læra/ Ad soddan Guds Ords forsomū kiemur optast ap Agirnd z skiemmelegre Bwksorg/ þuiad þegar Men leggia þetta stundlega vppa Hiartad/ þa er ecke mogulegt ad þr kune audueldlega huxa vm þad s̄ oerd anlegt er og eilyfst. Þar þ skulum vier vackta oss fyrer slysku/ z þegar vier verdum fyrer Guds Ords Predikun/ amin ter til Idranar z Guds Rikis/ þa eigum vier ecke ad læta nockurn Hlut hindra oss þar fra.

Þrid

Er þad þunga Doms atkuæded/ſem Kongurenn feller yþer þa ſem þorſmaa du hans Sonar Brwdkaup.

Huar ap vier lærum.

Ad þeg" Guds Mad/til hwerrar Gud lætur oſſ kalla þ̃ ſitt heilaga Ord z Evangeliū/verdur ſo ſkamlega aþ Mon um foracktad z forſmad/þa fylger vm ſyder ecke añad epter/ eñ foreyding Lands z Lyda/ þar fyrer ſkulum vier for daſt ſliſka foracktan/z med hlydnu Niarta þylgia Guds Orde/ fyrer hwerr vier erum kallader/j Guds Madar Riꝛke z chriſtelega Kyrkiu.

Fiorda Greinen.

Er vm þa ſem ſaman verda ſaþnad er a Vegum z Gatnamotum/z jſi verda leidder til Brullaupſins.

Huar ap vier lærum þyrſt.

Ad Gud vill ecke alleinaſta taka Gyd inga til ſyn/helldur z ſo eirnen Fatæka

Neidingia / og alla Auma Synduga Menn j sitt Nædar z Myskunar Rijke/ ep; ad peir ad eins/ vilia leidast til Jdra nar þ Predikan Heilags Evangelij.

Par næst skulu vier læra/ Ad þ eru ecke aller riett Christner sm heyra Guds Ord/ z ganga til Sacramentis/ heldur eru þar j bland eirnen a þssum Deige/ marger Nræsnarar/ z jlla luckta de Hafrar/ huort a sijdaste Deige mu nu kastast j ystu Myrkur/ þar ed vera mun Dop z Taña gnijstran.

Hugrier eru peir?

Pad eru peir sem ecke hafa Brwd kaups Klæded.

Huad z huilijkt er þtta Brwdkaups Klæded?

Pad er þ Klæded s vor Herra Jesus Christus hefur med dyru verde keypt og oss giefed/ Pui hann er sa Himneske Brwdgume/ sem hefur klædt oss Sælu hialparekkar Kyrtle/ so s Esaias Spamadur ad Orde kuedur. 61 Cap. Og

hefur

hefur fært oss j Riettlætesins Kyrtel/þ er ad skilia/ Nafn hefur med sinu hlyd ne/ Blode ꝛ Dauda/ vtuegad oss Rad ꝛ Myskun Guds/ Eyndana Fyrergief ning/ Riettlæted/ ꝛ þad eilifa Lif/ og giort oss þecka ꝛ þægelega synu Him neska Fodur/ so ad aller þeir sem jklæd der eru þessum Klædum/ þeir skulu alld rei vtrekast j hin ystu Myrkur/ helldur hafa eilift Lif j Guds Riike.

Hvørier eru þeir sem hafa a sier og bera þetta Brwdkaups Klæded?

Aller þeir sem skyrder eru j Nafne heilagrar Þrenningar/ ꝛ af ollu Hiar ta trua ꝛ treysta þui/ ad j vorre Skyrn jklædunst vier þessu Klæde Riettlætesi ns/ ꝛ þad verdur oss skeinkt ꝛ giefed af Gude/ og allt þetta merker þad Skyrn ar klæde / husriu ad Menn jklædast j Skyrnesne.

Hvar fyrer segier þa Herran Christur j Midurlægenu/ Ad marger sien kallader/ en fa er Vtualder?

Þetta talar hann þar fyrer/ ad marger

 eru

eru þeir sem ad litlu eda ongvu ackta þetta Brullaups Klæded/ hellduer añad huort kasta þui fra sier viliande/ellegar ę saurga þ sufluirdelega med allra handa Syndum ę Glæpū j mote Samuiskuñe. Þar fyrer huer hellst sū vill Gude þocknast/ ę ecke verda vtkastadr/ j hin ystu Myrkur/a Deige Domsins hafi skal ecke alleinasta klæda sig þessu Brullaups klæde/helldur ę eirnen hall da þui hreinu ę klæru/ huad ę skredur þeg". Med deyda Syndena/ę læta hana ecke drottna yfer sier/trua a Christum/ og eru j sannre Tru stadfaster/allt til enda/j heilsugum Lifnade/ ę goodu Framferde.

Bænen.

Himneskur Gud ę Fader/Eg giøre þier þa cker/þyrer þyna ovmrædelega Miskunn/ad þu hefur kallad mig til þss gledelega Brullaups/ sem er þitt heilaga Sæluhialpar Ord/og þyrer þitt Son/þa hefur þu þyrergiefed mier allar mjnar Synder. Eg ap þui Himneskur Fader/hier eru so margar daglegar freistingar/ hneyxlaner ę hæskasemder a þetta

og af

og ap ſialpum oſſ til erum vier veyker ꝛ van
mattuger/ꝛ til alls hins vonda hneygder.
Par þyrer bid eg nu þijna Myſkun/ad þu þyr
er þin̄ heilaga Anda geymer mig ꝛ vardueiter
ſo eg falle ecke j Syndena/eñ verde ſo eg falle
og ſaurugt gigre mitt Skyrnar Brudkaups
klædc/huſriu Jeſus hepur mig ſkrydt/ Pa bid
eg þu hialper mier þyrer þijna Myſkun/ꝛ leid
er mig til rietterar ꝛ ſañrar Idranar/ ꝛ vard
veiter mig j Truñe/til hiñar Mædar og Myſ
kunar/ſo ad eg verde ei til ſkam̄ar ad
eilypu/ AMEN.

XXI Sunnudag epter Tri.

Evangelium Joh. 4.

Ar var eirn Kongs madr hvors
Sonr ad ſiukur la til Capernaū.

Þa hann heyrde þ/ad Jesus var komen af Gydinga Lande/ j Galileam/ foor hann til hans/ z bad hann/þad hann fære ofan z læknade Son hans/ þui hann væ re ad mestu Daudur/ þa sagde Jesus til hans. Nema þier siaed Teikn z stor merke true þier ecke. Kongs madurenn sagde til hans. Herra/far þu ofan/ad ur enn Sonur minn andast. Jesus sagde hann þa. Far þu/ Sonur þinn liper. Og Maduren trude þeim Ordum er Jesus sagde hann/z gieck þadan. Enn þa ed hann for ofanepter/geingu hans þienar j mote hann/z kunngiordu hann seigiande/ Sonur þinn liper. Hann spurde þa þar ad/a huorium tyma þ honum hepde bat nad. Og þeir sogdu hann. I Gier vm sioundu Stund/huarp fra honum Kald an. Þa formerkte Faderen/, ad þ var vm þann tyma/a huorium ad Jesus haf de sagt til hans. Sonur þinn liper. Og hann trwde z allt hans Heimapolk.

Þetta

Og er hin þyrsta/vm Nøfdingians
Son siukan.

Huar af vier lærum.

Ad aller Menn Ríker z Fatæker/ Vn
ger z gamler/eru daudleger/z allskyns
Sottū z Stukdome vndergiefner/ Sy
ndarefnar vegna/ z Dauden hlíffer øn
guum/húke Vngum nie Gomlū/Þar
fyrer vere eingen ohrædder vm sig/nie
Athugalaus/helldur lifse alla Tíma j
Guds otta/bæde Vnger z Gamler/ so
Dauden kome ecke oforuarandis yper
þa/ z ad þeir verde ecke vteluckter frꝛa
Guds Ríke eilsflega/so sem skiede þær
Fauísu Jonfrurnar.

Audur Greinen.

Nlyder vppa þañ Konunglega Mann/
ẽ ferdast til Christum/ vegna sínz siu
ka Sonar/z bidur hann ad koma ofan z
hialpa hánn/z sídan þar epter vard tru
ande med allu sínu Heimkynne.

Nuar til sa N. Nwskross er gagnlegr/ þuiad lyka so ẽ þesse Konunglege Madur/hefde ecke(kañskie)omakad sig til Christum/ hefde Neyd og Siukdomur hans Sonar ecke þreyngt hm̃ þar til/ So eru ꝛ marger siñader/ad þeir mundu alldrei/ eda allyted hyxa vm Guds Ord/eþ ad Gud vitiade þeirra ecke/m̃ Krosse ꝛ Motgange/ eñ sydur trua/vt an þeir sæe Teikn ꝛ stormerke. Þar þ̃ er til hepreleg̃/ad huer Madr bere þol enmodlega Nerrans Christi Kross/ og hans fodurlega Nyds.

Þar næst slaũ vier þad Epterdæme astar ꝛ Elsku/sm̃ Forelldrarner hafa til Barnaña/ꝛ huorsu opt þeir Barna ssa vegna/bera margan swrã Sueita Nuors vegna Bornen æfttu sydarmeir þeim þui meira Þacklæte ad syna.

Ꝫ pridia mæta lærum vier hyer/ Ad þegar so skiedur/ad Gud bœnheyrer oss Ꝫ tekur aþ oss Krossen ꝛ Motgangen/

þa

þa ſkulum vier ecke iafnſnart gleyma þui/ſo ſem margur giorer/ helldur med kieña z ſæta þad ſie Guds verk/ z ſtyrkia vora Tru þar med/ med Þacklæte fyrer Gude.

Þridia Greinen.

Hlyder vppa Herran Chriſtū/ s j fyrſtu talade miog hardlega til þeſſa Konungs/ enn veiſer hñ þo vm ſnder ſīna Bæn/ z hæilbrygdan giorer hñs Son.

Huar ap vier ſkulum læra þyrſt.

Ad Jeſus Chriſtur er viſſulega ſañur Gud/ z kann ad hialpa j hūſkyns Neyd z Motgange/ Enn þo hann ſtundū læte ſem vilie hann ecke hialpa/ Þeſſa hans viſſu ſkulum vier læra ad peckia z þreytaſt ecke a Bæneſte/ helldur giora ſo s ſa Konūglege Madurē giorde/ ad halda oſſ faſt vid Bænaakalled/ z vona viſſulega ad Gud mune Bænheyra oſſ. Þar næſt ſiaum vier hier/ huorſu aumer z Vantruader Menn vier erum/ z ad Gud kann naumlega ad koma oſſ til ſann

var Truar z Idranar/ þo ad hñ læte oss sia Daseindarverk og Jarteikner. Þar fyrer skulum vier lifda þolenmodlega/ þo ad Gud take stundū hart a oss z straffe oss med Nrifse og Motgange/ þui þad sama verdur oss fyrer bestu.

Fiorda Greinen.

Talar vm Þiona þss kōunglega Mañs sins/ s ap Glede z fognude koma a mote sínum Herra/ z kuñgiora hm̄/ ad hans Sonur sie heilbrygdur orden.

Huar ap vier meigum læra/

Ad Þionustufolke j husriu Nuse bete ad giora þetta tuent. Fyrst/ þegar Nwsbonda Nwssens/ eda hss Bornū geingur j lla/ þa skulu Niwrn hapa hiartanlega Medaumkan/ z bidia þ þeim til Guds. Þar nast/ þegar þm̄ er batnad/ þa skulu Þienararn' sampagna þm̄ og med þeim þacka Gude þ sína Nad z Myskun/ so sem ad giordu Þienarar þess Konunglega Mañs/ Nuar þ þeir verda

verda tilheyrelega prijsader.

Bænen.

ALmættuge tilijfe Gud/ Þu sem fyrer Mat þn ꝛ Verdskulldan þijns Sonar Jesu Christi/ þessur tilsagt ꝛ lofad oss Syndana fyrer giepningu/ Riettlætenu/ og tilijfu Lijfe. Vier bidium/ vpplys ꝛ vek vor Hiǫrtu/ med heilǫgum Anda þijnum/ so ad vier j øllum Maudsyntum vorum og Freistingum/ kynum daglega leita hialpar j hia þønum/ ꝛ fyrer eina ǫrugga Tru ꝛ Von/ til þes Orda/ og Fyrerheita/ mæt tum vier þa og ǫdlast þad vier girnumst/ ꝛ verda vm syder eilijflega Saluholpner / Fyrer þin Son Jesum Christum/ AMEN.

A Allra Heilagra Messu

Evangelium Matth. 5.

DO er Jesus leit Folked/ gieck hann vppa Fialled. Og þa hann sette sig nidur/ geingu hans Læresuein ar til hans. Og hann lauk sin Mun vpp kiende þm ꝛ sagde. Sæler eru þr sem andlega eru Volader / þt þra er Himnariked. Sæler eru þeir sem harma/ þuiad þeir munu huggader verda. Sæ

ler eru Hoguærer/þuiad þeir munu Ja
rdrýked erfa. Sæler eru þr sem hung
ra og þyrsta epter Riettlætenu/ þuiad
þeir mūu sadder verda. Sæler eru My
skunsamer/ þuiad þeir munu Myskun
hliota. Sæler eru hreinhiartader/þui
ad þr munu Gud sia. Sæler eru Frid

samer/ þuiad þeir munu Guds Børn
kallader verda. Sæler eru þeir sem fyr
er Riettlætesins saker opsokter verda/
þuiad þrra er Himnarýke. Sæler erud
þier nær sem Menner hallmæla ydr/
ẽ opsokn veita/ẽ tala j giegn ydur alla

Vond

Vondſku fyrer mīnar ſaker/þo liugan de. Fagne þier og vered glader/þuiad ydar Verdkaup er gnoglegt a Himnū. Þuiad ſo opſoktu þeir Spamæñena/ þa ſem fyrer ydur voru.

Petta Evangelium hefur tuær Greiner jñe ad hallda.

Og talar hin fyrre vm audkieñe z ma rk s all^{s} Christner hliota ad hafa/hid jñra z ytra ſem eī lifa hier j Heime/z ſiſdan ſkulu fiñaſt j tolu Guds vtvald ra Barna j Himeriſke eilīfflega.

Huar ap vier lærum/þyrſt.

Ad Guds Heilager eru med tuennu mo te/ſumer af þīm eru eñ nu lifāde/z ber iaſt j mote Heimenum z Holldſins veyk leika/z ſialfum Diofleñū/Og þeim er ſo hættad j þeirra Hiørtum z Hugſko tum/Sidum z Framferde/ſo ſem Chr iſtur vtmælar hier/ Eñ ſumer Heilag er hafa endad ſīna baraattu hier/z Lif þs ſtunder/ og hafa þ Truna þeinged Sigur/a ollum ſīnū Ovinum/Og þar

vm ſtendur ſkrifad j odrum Parte þeſſ arar Malsgreinar. Þetta ſkulum vier vel og vandlega merkia/ſo ad vier ſieum glader j Gude/z þockum hȳ ſm eſi nu a vorum Dogū ſaþnar ſier Chriſtelegre Kyrkiu hier j Neime/z vardueiter hana/Skulum vier þui leggia allt Kapp þar a/ad vera ſaſier z rietter Timer z Lider þeſſarar ſomu Chriſteleg rar Kyrkiu z Chriſtne.

Þar næſt lærum vier/ Ad þeir eru ecke aller Sæler nie Heilager þ̄ Gude/ſem Heimuren hellde vera ſæla/z ecke hell dur eru þeir aller ogiæfuſamer/edr vantruader/ſem Heimuren fordæmer/þt lifande Gud vmbreyter þeſſu optlega/ſuo ad hȳ elſkar þa s̄ hatader eru af Heimenū/z hęþur þa aſtkiæra. Ēñ hatar þa ſem þ̄ Heimenum eru koſtuleger/hu ad vier ſkulum vel athuga z merkia/ſo vier follum ecke j miſtrauſt/ þo Heimen hate oſſ z opſæke/ſieū z ecke helldur drambſamer edur athugalauſer/þo ad

vier

vi᷒ hęrdū Lucku ꝛ medlæte j Heimenſi.
J þridia mæta lærū vier hier/ Ad hū
ſ vill vera riett Christen madur/ꝛ kom
aſt j tølu Guds Barna/ꝛ hſis Heilag
ra/ſa hiñ ſame ſk̄ koſta kapps þ᷒a/ad
hſi ſie ſlꝛkur til ſiñis/ꝛ alls Framferd
is/ſo ſ hier ſeiger/ꝛ lꝛſde þꝛta ſm̄ hier
ſkrißad ſtendur/ ellegar kiemur hſi ecke
j tølu nie Selſkap Heilagra/Þutad al
ler þr ſm̄ ødruuꝛs eru ſiñader/og aſiad
Athæfe hafa ꝛ framferde/eſi hier ſte
ndur j þeſſu Gudſpialle / þr verda vte
luckter fra Guds Barna Arfſkipte/
Þar vppa ma hver Madur reida ſig/
ſo hſi drage ſig ecke a Tælar.

Hvernen er þeim þa hættad/ hvert ſiñiolag
hafa þeir/ꝛ hvilꝛkt er þeirra Framferde ꝛ at
hæfe/ſem eru ꝛ nefnaſt heilager j Heimenum?

So talar Herran Christur vm þa/ og
ſeiger/ad þeir ſieu.

I.

Andlega Fatæker/Þ er ad ſkilia/þeir
þiktaſt eckert Riettlæte/enguan Helge

dom hafa med sialfum sier/ og girnast þar þ ad bidia Gud/ z þiggia af honū sem er rikur af Miskunne/ Riettlæte z Heilagleika/ z ad ollum andlegum Gafum/ þ þm er gagnlegt til sinar Sælu hialpar. 2.

Harmprungner/ þ er/ þeir sm harma z syrgia/ so sem til heyrelegt er/ Synd sinar z Misgiorder/ z eru hryggver vegna Syndana straffs z Refsingar/ s hanger yfer þeim sialfum/ z ollum od rum. 3.

Hogværer/ þ er þr sem eru audmiuk goder z Fromer/ fyrergiefa odrū giarn samlega/ þo þeim sie ranglega til giort/ vilia heldur lida Tion z skada/ en þrata/ kifa/ z hafa Klogumæl.

4.

Hungrader z þyrster epter Riettlæte nu/ þ er ad skilia/ þr girnast af ollu Hiarta/ ad aller Hluter mættu fara vel fram j Heimenum/ z riettelega. þ næst girnast þeir fyrer sig z adra/ ad þa hluk

tak

fakarar þessa sama Riettlætis/ sem Jesus Christus giefur ꝛ veiter þeim allū sem a hann trua ꝛ treysta/ ꝛ stunda þar vppa af allu Hiarta.

5.

Myskunsamer/ Þ er/ þeir sem ecke alleinasta kienna j Brioste vm þa sīn noc kud hafa ad lijda/ helldr ꝛ so giora þīm til goda/ ꝛ eru Gustukagiarner vid þa þ̄ aumer eru/ hvor epter sīnum efnum.

6.

Hreinhiartader/ Þ er so sem þeir eru þ̄ Truna a Christum/ hreinsader/ aþ sollum sokum ꝛ Syndū/ so leggia þeir alla ætlundan þar a/ epter fremsta megne ꝛ Mætte/ ad haga so Huxunū/ Ordunū ꝛ giordunū/ ad þeir saurgest ecke j þessum edur af þessum Heime.

7

Fridsamer/ Þ er/ þeir sem ecke ad eins eru packlæter/ ꝛ þ̄ sīna Personu kosta kapps a/ ad hafa Frid ꝛ sampycke vid hvorn Mann/ þad mogulegt er/ helldr ꝛ

lyka æstunda ad sætta z forlyka adra/ sem osampycker eru sijn a mille.

8.

Peir sem opsokter verda fyrer Riett latesins saker/og lyda Næd og Spott Christi vegna/z liggia vnder Lygū og Lastmælum/fyrer sakleysi/ eñ forlæta sig þo vppa þa Nuggun/sem fram mū koma vid þa j Nimnarijke/soddan Lucku hafa þeir Netlogu Spæmeñ hapt sem fordumdaga hafa vered.

Aunur Greinen.

Hlyder vppa þa Gledelegu Farsælld z vendanlega Nuggū z Sælu/sem hei lager munu fæ z odlast/j eilijfu Lijfe þeir sem vel hafa bareſt hier j Neime/ z vardueitt hafa Truna/z goda Samuisku/z þeir ed nu par j ſtadfastlega blijfa allt til Enda.

Ap þessare Grein læsum vier þyrſt.

Ad a medan vier lifum hier j Neime/ þa skylū vi° ecke huxa so mykid vm tijm

onle

anlega Lucku z olucku/so s vm þ Von da z Goda/s eilifflega varer epter Lif ed/so holldlegt sine vm Jardneska Hlu te/blinde ecke vor Hugskot nie Hiortu.

Þar næst/ad stundlegur tyme verald legs Motgags/er j onguā mata mat legur eda reiknande iafn vid þa Dyrd s þram mun koma vid oss/þa vier fam ad erþa z eignast eilift Lif/og Himna rike/z hoþū allskyns Fognud z Sælu j þui Himneska Fodurlandenu/ z siam Gud Auglite til Auglitis/nefnūst z er um Guds Born/Og erū Hluttakarar alls þess goda/ sem Guds Heilager sku lu fa og sdlast j eilifu Life/þar þ byr iar oss/med þolenmæde z godū Huga/ ad lifda hier j Heime/Sotter z Siukdo ma/Kross z Motgang/z huad hellst s ad Hondum koma kan hier j Heime.

Ad sydustu lærum vier hier/husrnen vier allra best kunnum/ad heidra Guds heilaga/s er med þessum hætte/þegar vier huxum vm þra Tru/Von/Polen

mæde/Hoguærd/Kiærleika/z adr^r christelegar Dygder z Mañkostu/sem þeir hafa haft/z leggiū alla astundan þ^r a/ad fylgia þrra Fotsporum/og verda þeim sem lyķaster/ j otta z elsku Gudz ollum godum Dygdum.

Bænen.

Þu Almættuge eilyfe Gud/sem vilt giora alla þyna Vtualda z elskulega/Saluholpna/j þynum eingietna elskulega Syne Jesu Christo. Giefz oss þīn heilaga Anda/ad vier kynnum so eptirfylgia þīna Heilagra Tru/von z Kiærleika/ad vier z med þeim mættum verda Saluholpner/fyrer hann þīn sama Son/vorn Herra Jesum Christum/sem med þier liver og ryker/j Einingu H. Anda/eirn sannur Gud þrá Eilyfd til Eilyfdar/Amen.

XXII Sunnudag epter Tr.

Evangelium Matth. 18.

Jesus sagdi til sīna Lærisueina/Himnarike er lyke vid eirn Konung/sem reikna vilde vid Þiona sīna. Og er hann tok til ad reikna/kom eirn fyrer hann/sa ed hann var skyllougur

tiu Þusund Þunda. Enn þa hann hafde þad eige til/ sem hann skylde giallda/ skipade Herran ad selia hann/hans Nwsbreyiu/ z so Bornen/ z allt þad hann ætte z borga þar med. Enn sa Þion fiell þrann/tilbad hann/z sagde. Herra haf Þolenmæde vid mig/allt skal eg þier giallda. Enn Herran sa aumur a þeim

Þion/z liet hann lausan/z gaf honum vpp Skulldena. Enn þa hann gieck vt/ þann hann einn af sijnum Samlags Þionum/sa ed hann atte ad giallda hundrad Þeninga/þann hinn sama handtook hann/

greip fyrer Kuerkar hønum/dro hñ og sagde/ giallð þ þu ert mier skylldugur. Og hans Samlags þion fiell þram̃ til Fota hans/bad hñ z sagde. Naþ Pol enmæde vid mig/ þui allt skal eg giall da þier. Efi hñ villde ecke. Nelldur fo or j burt/z liet hñ j Dyblyssu/þangad til hñ hafde borgad sijna Skuld. Efi sem hñs Sampionar sau huad skiede/ vrdu þeir miog hryggner vid/komu og kuiggiordu sijnum Herra/ allt huad ed giorst hafde. Þa kallade hans Herra a hñ/z sagde til hans. Þu jllur þion/ alla þa Skuld gaf eg þier vpp/af þui þu beidder mig. Nuort byriade þier þa ecke Myskunsæmum ad vera vid þinn Samlags þion/lijka sem ad eg var þi er Myskunsamur? Og hans Herra va rd reidur z ofursellde hñ Kuslørønum þangad til hañ hafde borgad/allt þad hafi var hønum skylldugur. So mun z miñ Nimneskur Fader giøra vid ydr/ ef ad huor ydar sem eirn fyrergiefur

ecke

ecke vt af Niarla/ sijnum Brodur hjs Misgiørder.

Petta Evangelium hefur þiorar Greiner jñe ad hallda.

Af husrilli hin fyrsta/er vm þad Kong ẽ helldur strangã Reikningskap vid sitt þienara/so ad hann skipar ad selia hũ/hus Nwsfrw ꝛ Børn/ꝛ allt huad hellst hann hefur j sine Eigu/ꝛ bitala þar med sijna Skuld.

Huar af vier Lærum.

Fyrst/ Ad allt vort Framferdi ꝛ Athæfe/til Orda ꝛ giørda/ er augliost ꝛ openbert/þ Almættugum Gude/ ꝛ husrsu leinge hann hefur þolenmæde vid oss/ þa kiemur þad þo fram vm sijder/ ad hann vill hallda vid oss strangan Reikningskap/ ad vier gisrũ skyrslu fyrer hvert onytiu Ord/sem framfer af vorum Munne.

Þar næst lærũ vier hier/ Ad soddan Reikningskapur/mune verda þungur ꝛ skarpur/so ad hann vill ganga/ecke allen

Min vin naesta

naſta j giegnū Ædar z Sinar/ hellduz z ſo giegnum Lyſz z Sæl/ z giora Himen z Jord oppraung/ ollum peim ſm ecke hafa bweſt vid þſſum Reikninge/ Þar fyrer liggur ſtoor magt a/ ad vier j þſſum Heime/ ſkickum ſo voru Fram ferde z Athæfe/ ad nær ſm Reiknings ſtjmen kiemur/ ſie þ j Dag edur a Morgun/ ad vier mættum ſtandaſt fyrer Gude/ med godre Samuiſku.

Aunnur Greinen.

Hlyder vppa þañ Þienara/ ſem ſkylldugur var ſinum Herra/ z þegar hñ hafde ecke nockurn hlut til ad bitala/ þa fellur hañ fram fyrer ſynum Herra/ bidur hañ vm Nad/ og fær hana.

Huar af vier lærum.

Fyrſt/ Ad þegar Gud vill ganga j Rett vid oſſ/ þa kañ eingen lifande Madur ad ſtandaſt fyrer hñ/ þuiad aller erum vier fyrer Honum Aumer/ Armer Syndarar/ z ſtondum j hans Reiknin

gs Bok

gs Bok/liggur þui Magt a/ vier aud mykium oss fyrer Gude/ ꝛ bidium hann vm Fyrergiefning vorra Synda.

Pridia Greinen.

Er vm þann Myskunarlausa Reikning skap/sem sa jlle Þienare hefur j fraffe vid sinn Samlags þion/huar med hann storlega stygger sinn Herra.

Huar af vier skulum læra.

Ad þad er plagsidur þessa Heims/ ꝛ so geingur þ optast til/ad þegar Men hafa þeinged Nad ꝛ Vinskap Guds/ verda þeir verre ꝛ argare/en voru þeir audur/leggia nyar skullder vpan a gamlar/og fordiarfa sig so med ollu/þar þ vackte sig huor Madur/ꝛ misbruke ecke Nad og Myskun Guds/ En̄ sydur ad hann syndge þar vppa/Nelldur þegar Gud þyrergiefur Syndernar/þa eigu vier ad fordast þær þar epter/med allre Kostgiæfne/ꝛ lifa epter Guds Bilia/ ꝛ hans Orde.

Eru þau þūgu z aluarlegu Ord/ med huorium Nerran Jesus endar þtta Evangelium/ segiande. So mun og miñ Himneskur Fader giora vid ydur/ ef ad þier fyrergiefed ecke af Hiarta huor z eirn sijnū Brodur hñs Misgiørder.

Huar af vier lærum.

Ad lijka so s Gud fyrergiepur oss af Nad z Myskun/ allar Synder/ og so Skullder / so eigum vier ad þyrergiepa vorū Samchristnū Naunga allar hñs Avirdingar. Og huonar þ ecke skiedur/ þa vill Gud tilreikna oss aptur vorar Skullder/ so sem hier skiedur þañ illa z Ogudræckna þion/ z mæla oss apt med sama Mæler/ sem vier mælum sodrū/ Slijkt ætte ad hindra z hepta alla Reide z Langrækne/ z huetia oss z vekia til christelegrar Noguærdar.

Bænen.

Almættugur eilijpur Gud/ Vier jætum og vidurkiennum oss ad vera Auma og Fatæka

Synd

Syndara/z vor Synd z Skuld er stor z ovm
rædelega mykel þyrer þier/Eñ vier þøckum þ
er ap øllu hiarta / þad þu hefur teked ap oss
þessa Skullda Byrde/z lagt hana vppa þiñ el
skulega Son Jesum Christum/ z hefur lated
hñ bicala z borga þar þyrer/Þar med bidium
vier þig/ad þu giefer oss rietta og sanna Trw/
og styrer oss med h. Anda þynum/ hier j Hei
me/so vier tyñum ad lifa epter þynum Vilia
og audsyna vorum Naunga alla ast og elsku
Hialp og Pionustu/z ad vier apleggium alla
Reide og Hefnd/so vier ecke vppvekium þyna
Reide yfer oss/helldur ad vier mattum alla tij
ma/hafa þig fyrer eiñ Nædugan Fødur a Hi
mnum/fyrer þiñ Son/sem med þier z h. An
da lifer z rykir þra Eilyfd til eilyfdar/ Amñ.

XXIII Suñudag epter T.

Evangelium Matth. 22.

Þa geingu Phariseærner j burt/z
settu Rad saman/ad peir feinge
veidt hañ j Ordũ. Og sendu til
hñs syna Læresueina med Herodis Þi
enurum/so seigiande. Meistare/ vier
vitum þ þu ert sannsogull/ z kiennir Gu
ds Gotu j Sannleika/skeytir ei nockrll/

þuiad þu fer eige ad Maſſuirdingum.
Þar fyrer ſeigdu oſſ/ huad þier lyſt.
Huort leyfeſt ad giefa Keyſaranū Sk
att edur ei? Enn þa Jeſus formerkte
þra Flattſkap/ ſagde hñ. Huad þreiſte
þier mīn Nræſnarar? Syned mi' My
ntena Peningſins. Og þeir feingu hm̄
Peningen. Jeſus ſagde til þra. Hus

es mynd z yfer ſkript er þetta? Þeir ſøg
du hm̄/ Keyſarans. Þa ſagde hñ til þe
irra/ Giefed þa Keyſaranum huad Ke
yſarans er z þad Gude/ huad Guds er.
Og er þeir heyrdu þtta/ vndruduſt þr/
forlietu hñ z geingu j burt Þet

Og er hin fyrſta/ Vm þa kloku Ra
dagiord/ſm̃ Phariſearner brugga Ner
ranum Chriſto/ſo ad þeir gieté griped
hañ j Ordum.

Huar af vier lærum fyrſt.

Ad ef Heimuren kañ ecke Chriſto ꝛ
hans Orde motſtodu ad gisra/mꝫ ma
gt ꝛ Opride/þa giorer hñ þ feigengia
rnan/mꝫ Lygū ꝛ Slægdum/þo mꝫ ſod
dan Klokſkap/ꝛ Kyndugleik/ad Mad
ur ſkal ecke auduelldlega ſia vid þui.
Þar næſt/ Ad þ ber optſiñis til/ad þr
ſem ſiſn a mille eru hiner Olmuſtu D
viner/þr verda beſter Vinꝰ þegar Chr
iſtur er odrumeigen/ꝛ ſamſetta Skalka
Ræd/eñ þr vtrietta iſted þar mꝫ/ſo ꝥ
hier ſkiede/ þt Gude j mote ſtodar eing
en Viſka/og eckert Ræd/Þar þ þegar
ſo kañ til ad bera/ þa ſkulum vier ecke
vndraſt/ eñ ſiſdur hrædaſt og ſkielfaſt/
helldur biſfala Gude Sokena/ hñ mū

so til sia/ad þra Radagiord᷑ verda ad enguu og til Onytis.

Aunnur Greinen.

Er su Spurning/hũia Phariſei næſta ſuikſamlega ſetia fram᷑ þ᷑ Nerran Jeſum/ſeigiande. Meiſtare/vier vitũ ad þu ert Saſiordur/ꝛ ad þu kieñer Vegu Drottins riettelega/ꝛ hird᷑ ecke vm nøckurn/þui þu fer ecke ad Mannvirdingu. Scig þu oſſ þar þ᷑/huort þ er riett ad giepa Keyſaranum Skatt edur ei.

Aþ þeſſare Grein lærum vier þyrſt.

Ad Neimur þeſſe kañ vel ad giefa føgur Ord/af følſku Niarta/þar þ᷑ liggr Magt a/ad Guds Ords Þienarar bidie Gud vm Skilning ꝛ Vijsdom/ꝛ ad þeir ſiae vel vm kring/ſo ad þeir late ecke ſuikia ſig/nie j Ordum veida.

Þar næſt/liķa ſem Gydingar giora hier/ſo plogũ vier ad giora/þeg᷑ Gud vitiar vor med ſtraffe og Repſingũ/þa er optaſt vor Spurning/ huørnen vier mættũ verda lauſer ꝛ liduger/ vm vort

Synd

Syndastraff / ꝛ setium oss j mote Refs inguse / med moglan ꝛ Opolenmæde / Ulsska ꝛ Nūdar plaga ad giora / ad bꝛ ta Steinen / þegar hꝛ̄ verdur kastad a þa / eꝛ vm vorar Synder ꝛ Illgiorder / huar med vier hofum Refsingena þor þient / huxū vier eckert / so fiarlægt er þ ad vier giorum Idran / eda betrum oss / þar Gud vill þo giarnan mykia Refs ingena / ef vier ad eins giorum Bood ꝛ betran / ꝛ lætum af Syndunum.

Pridia Greinen.

Nlyder vppa þ Andsuar sem Herran Christur giefur þessū Sendebodum / ꝛ seiger / giefed Keysaranū þ Keysarans er / eꝛ Gude huad Guds er.

Huar ab vier skulum læra.

Ad Evangelsk Lærdōur / lastar ecke nie fordæmer veralldlega Valldstiett / hell dur styrker hana ꝛ stadfestꝛ / og þbydur alla vppreisn / ꝛ Motblastur / ꝛ Vpphl aup. Þarfyrer giora þeir aller rangle ga / sem vnder Ypervarpe / ꝛ hylmingu

Evangelij hallda z seigia/ ad oll Valdstiorn sie christeleg/z vilia ei trua/ ad Christner Menn meige hafa verallda lega Valldstiorn/mz godre Samuisku. Par næst ma hier læra/ad so sem Nimneskt Guds Riske/ z veralldleg Riske/ Konga z Keisara/ eru miog olijk z ad skilianleg/ So er su Nlydne adskiliāleg z fraleit/s vier etgum huoriu Riskenu þ sig ad syna. Veralldlegre Valldstiett erū vi' vndergiepner/mz Lijfe z Gotze. Eij þar ad auke erū vier Gude vndergiefner med Salune/Niartāu/z Samviskunc. Þar fyr' eiga Menn/ad hlyda Gude framar enn Monnonum /Og þegar Yperualldsmenerner vilia forhindra þa Nlydne/sm vier erum skyllduger Gude ad syna/þa eigū vier ecke hm ad hlyda j nockurn mata/s S. Petr mvij far med liosū Ordū/ Acto. 5. z stadfester mz sijnu Epterdæme. Bænen.

DRottin Gud himneskur Fader/Vier gior um hier packer/ad þu til þessa tijma hefur gieped Frid/og Myskunsamlega varduett

oss þra Strijde z Opride. Vier biddū þig/Giep oss þramveigis þyna Anad / ad vier mættum ottast þig/z lifa epter þynum Vilia. Styr z stiorna voru Yfervallde/so ad ei þorhindre þ þa Hlydne/sem vier eigum þier ad veita/heldur hialpa þar til/so vier mættum vnder þra Vallde/lifa j Frid z Rolegheitum/alla Daga og vm sijder þa og ødlast/Christelegan Afgang/og eilifft Lyf/Amen.

XXIV Sunnudag epter T.

Evangelium Matth. 19.

OG þa ed Jesus talade þetta hid sama til þra. Sia þu/ad Nokkud inge nockur gieck ad/z tilbad hann segiande. Herra/ minn Dotter er ny

ſalud/ eſa þu kom/ og legg þína Hond yfer hana/ ꝛ mũ hun lifa. Og Jeſus ſtood vpp/ fylgde hẽm/ ꝛ ſo hẽs Læreſue inar. Og ſia þu/ ad Kona/ huor ed hapt hapde Blodfall j tolf Aar/ gieck a bak til vid hã/ ꝛ ſnerte Falld hans Klædnadar. Þui hun ſagde med ſialfre ſier. Ef ad eg mætta ad eins ſnerta hans Klædnad/ munde eg heilbrygd verda. Efa Jeſus ſnere ſier vid/ leit til hennar/ ꝛ ſagde. Vertu Hughrauſt Dotter. Þijn Trua giorde þig heilbrygda. Og a þeirre ſomu ſtundu vard Konan Heilbrygd. Og þa ed Jeſus kom jñ j Høpdingians Hus/ og ſa þar Ewdur þeytara ꝛ bulldran Folkſins/ ſagde hã til þra. Vikid fra/ þuiad ecke er Stulkan Daud/ helldur ſefur hun. Og þa dæmdu hã. Efa ſem Folked var vtdri fed/ gieck hã þar jnn/ ꝛ took vm hendar Hond. Og Stulkan ſtod vpp. Og þa ſa Rycktu barſt vt vm allt þ ſama lãd.

Þetta Evangelium hefur þiodar Greiner jñe ad halldа. Og

Og er hin fyrsta/vm Nøfoingian/sem kiemur þ Nerran Christum/z bidr hñ vilte leggia Hond/yþer sínna frammlid na Dottur/so hũ meige verda lifande.

Huar eþ vier lærum.

Nuorsu ad Kross z Motgangur/ gior er oss alla adra/eñ vier høþũ mdur ver ed/so sem vier siaũ a þssũ Nøþdingia/ hñ verdur so audmiukur/ af sínũ Nøs Krosse z Motgange/ad hñ þikest ecke oþgodur ad ganga fyrer Nerran Chri stum/z falla hønũ til Fota/ Nuad hañ hefde annars lated vera ogiørt/ Þar þ skulum vier ecke lata oss þikia þ þui þo vier lsdum Kross z Motgang nøckurn þutad vier þurfum hans vid/og hañ er oss miog gagnlegur/og þarflegur j mø rgum Greinum.

Þar næst lærum vier hier/ Ad trua so ẽ þsse Nøþdinge giorde/þ er/vier skul um trua / ad Nerran Jesus Christus kañ ad vppvekia vora Frammlidna Chr ama/eñ þo þ þike þ vorre Skynseme o

mogulegt ꝛ spottlegt/so ſ̄ þr Spilmen giordu hꝛ̄/ꝛ fleire aðrꝛ̄ ſlꝭkt hielldu þ̄ spott ꝛ gys/ꝛ villdu ecke ſlꝭku trua.

Annar Greinen.

Nyder vppa þá blodſiuku Kuiñu/ſem geingur a Bak til vid Nerran Chriſtū ꝛ ſnertꝛ̄ Fallð hꝛ̄s Klæda/ ꝛ verdur he ilbrygd.

Huar aþ vier lærum tuent.

Þad fyrſta/Að eingen Lækning kañ að ſtoda nie hialpa/nema Gud Bleſſa dur/ſ̄ er æðſtur Lækner/giefe Nad og Lucku þar til/ Þar þyrer eigum vier j ollū vorū Siukdomum ꝛ Sottarþerꝛ̄ū allra fyrſt að þorlꝭka oſſ vid Gud/ꝛ ſiꝑ dan þar epter/að leita Læknarans(Syrach. 38.) ef hañ er til/eñ ſie hꝛ̄ ecke þ̄ Nende/ þa ſkulum vier bꝭſfala oſſ mꝫ Þolenmæde vnder Guds Hond.

Þad aññað/ Þegar vier girnunſt að Gud vilie hialpa oſſ/ þra Sottū ꝛ Siukdomū/ꝛ huorre añare Lucku/ Þa ſkulū vier giera/ſ̄ giorde þeſſe Kuiña/

flyia

flyia til Christum/ z mz stodugre Bæn z ækalle/bidia hann vm hialp z hiastod z vera oepader/ þui huor sem bidur/og er epasamur/hann fær eckert/so s S. Jacob seiger.

Þridia Greinen.

Er vm þaug Dascmdaruerk/sem Herran lætur framkoma/vid þessa sluka Kuinu/ z þa framlidnu Dotter Nopding ians.

Huar ap vier lærum fyrst.

Ad Herran Jesus er vissulega sannur Gud,/sem ecke ad eins kann ad hialpa vr Sottum z Siukdomū/helldur z eirnen ad vppuckia ap Dauda þa framlidnu/ Þar þ eigum vier ad þiflya z falla til hans/ j allskyns Neyd z Motgange/ z giepa oss til Guds/þegar vier missū vora Astuine z Naunga/ z yferuitha alla vora Sorg/og vorn Harm/med þeirre Von/ ad Christur mune vppvekia bæde oss z þa/a sydasta Deige.

Þar næst lærum vier hier ap/ ad þo

eingen Neyd sie so stor/ad Christur kuñe ecke med einu Orde hana burt ad taka/þa dregr hñ þo optsiñis lengre vndã so ẽ skiede þessa siuku Kuñu/hñ hlaut j heil tolf ar ad bera siñ þunga Kross z Siukdom. Þar fyrer skulũ vier læra ad skycka oss rettelega vnder Krossenũ z læta þañ langa vndandrætt/ ecke gi ora oss opolenmoda / þt vm syder mun Gud koma og hialpa oss/so fraint sem oss vantar ecke Bæna Akalled.

Fiorda Greinen.

Nyder vppa/huorsu ad Herran Christur vtdryfur Þisparana z Folked/ad ur hñ vppvekur þa framlidnu Dotter Nofdingians.

Þesse Grein kienner oss.

Ad so hiartanlega sem hñ er þad kiært/þegar Madur truer hñs Orde einþalldlega/ z vænter sier alls Goods af hñ/So sarlega stygger hñ þ/ þegar nockur vill ei medtaka hñs Ord z Fyrer heit/med rettruudu Niarta/ helldur

epar

efar þau/helldr þau orsis/ edur spott" þau. Slykt ætte huor Christen Madr ad fordast/z trua stadfastlega/þui sem Gud hefur fyrerheited z lofad/huorsu þugt sem þ þyker þ vorum Skilninge.

Bænen.

Almattugur eilyfur Gud/ Þu sem fyrer þitt Son Jesum Christum/hefur lofad z eilsagt/ad fyrergiefa Syndernar/z frelsa oss fra þeim eilyfa Dauda/ Vier bidium þig/Styrk oss med þynum heilaga Anda/so vier dagleg vonum j Trune til þinar Nadar/z Myskunar/fyrer Christum/og ad vier halldum oss fastlega vid þessa von/ad vier nunum ecke deya/helldur særlega burt sopna vr þessum Geime/z a Deige Domsins verda fyrer Jesu Christum vppvaktter til eilyfs Lyfs/Amen.

XXV Sunnudag epter Tr.

Evangelium Matth. 24.

Jesus sagde til sina Læresueina. Nær ed þi' siaed Sustuirding for eydslustar(af huorre sagt er fyrer Spamannen Daniel)standande j helgu Stad. Huor sem þ les/hann hygge

þar ad. Nüier þa eru a Gydinga Lãde
flyie þr a Fiöll/Og huor hñ er a Ria
þre/fare hñ ei vþan ad taka neckud vr
sínu Nwse/ Og huor sem a Akre er/
snuc hñ ei apt:/ad taka vpp Kyrtel sín.

Eñ vei Þungudum z Brioftmylkingũ
a þeim Dogum. Af þui bidied/ ad yd
ar Flotte verde ecke vm Vetur/z eige a
Þuottdeige. Þuiad þa mun verda so
stor Nærmũg/ huilsk eige var fra vpp
hafe Veralldareñar / allt til þessarar
Stundar/ og eige helldur verda mun.
Og nema ad þesser Dagar sieu stytter

verdur

verdur eckert Hollð Holped. Eñ þ Vualdra saker/þa skulu þeir Dagar styttast. Eñ ef nockur seiger þa til ydar/siæed/hier er Christus/eda þar/þa skulu þier ecke þui trua. Þuiad þar mñu vpprīsa Fals Christar/og Fals Spæmeñ/ꝛ þeir munu gioera stor Tækn og Vndur/so ad j Villu munu leidast (eþ skie mœrte) eirnen Vtualder. Siæed/eg sagda ydur þad fyrer. Nu eþ þr seigia til ydar/siæed/hñ er a Eydemorku/þa ganged ei vt/siæed/hñ er j Launkopum/þa trued eige. Þuiad lꝭka sem Elding vtgeingur af Vppgaungu/ꝛ skīn allt til nidurgaungu/lꝭka so mū ꝛ vera Tilkoma Mañsins Sonar. Þui huar hellst sem Nræed er/ þangad mu nu ꝛ Ernerner safnast.

Þetta Euangelium hefur þioðar Greinder ifre ad halldæ.

Þg er hin þyrsta/ Spædomur vm þæ eydslu Borgarenar Jerusalem/ [illegible] Eymder ꝛ Normungar/sem koma [illegible]

du yfer Gydinga.

Af þessare Greín lærum vier.

Ad mz þui Gud hefur ecke hlíft sínu eigen Folke/heldr lated koma yf' þ so þúg'z storar sorg' Normúg'z Plægr vegna þra opacklætis/z aðara Synda þar þ skulú vi' vackta oss þ þm Syndú hu'med Gyding' forþientu soddan sie aff z Refsing/z þ ollú odrú Syndum z einkanlega þa eigú vier ad kannast vid hús vitiúar tíma / sem hú nædarsamlega vitiar vor mz sínu H. Orde/z gi epur oss þad hreint z omeingad.

Aunnur Greinen.

Er vm hiartanlega mzaumkan/huer su ad Herran Christur kieñer j brioste vin þær Kuniur/sem a þm tíma eru þú gadar/z hafa Barn a Brioste.

Huar af vier lærum.

Ad midt j Neydeste miñest Gud a sínu myskú/z þeg'hú refs'þssú Heime vegna hús synda z opacklætis/þa vill hú myskúa sig yþer þa ó hú mkalla/huar

med

inz aller Riettruader meiga sig hugga ꝛ treysta vppa hñs myskūsamlega Nia lp ꝛ verndā/so s̄ Christr hier i Gudsp tallenu/amiſer sisna/ad þr skule bidia.

Þridia Greinen.

Er eirn Spadomur vm Enda þessa Heims/ ꝛ Herrans Jesu Christi hing adkomu til Domsins.

Huar aþ vier lærum.

Ad Heimur þesse hlytr vissulega ad ha fa enda/ ꝛ þegar þ skiedr/þa mun Her ran Jesus Christr kōa til Domsins/ꝛ sapna ollū vtuoldū j sitt rike/eñ kasta ollū ogudlegū nidur j Helusstis afgrusi. Þar þ skulū vier ecke forlata oss vppa þau falluallta Heim/edur nockra adra forgeingelega hlute/ helldur vppa þ til kōanda ꝛ eilisa Lif/ꝛ stūda alleina vp pa þ/ꝛ eckert asiad/ꝛ lika s̄ Ernerner sapnast pā gad s̄ hræd er/so skulū vi⁹ a þm̄ Deige/sapnast þangad s̄ Herr ā christur er/j hñs himneska eilisa rike.

Fierda Greinen.

Hlyd⁹ vppa þar storu hormig⁹s vera

mũu j heimenũ/ædr seinaste dage kiet.
Huar ad vier skulum læra fyrst
Ad vænta ei eptʳ morgũ sælgiætis dog
um hiʳ j heime/helldur forlæta oss þar
vppa/ad þui meir s lijdr ad þm̃ seinas
ta deige/þss verr mũ þ gãga til j heim
enũ/j ollũ greinũ/z skulũ vier þʳ þ bid
ia Gud/ad hñ villde af Nad z myskũ/
mijnka þær hormũgar/z fødurlega ad
korta z stytta þa Normũgʳ daga s ko
ma mũu/so s herran Christr hier hug
ũarsamlega þ heiter/segiande/ad þr
Dagar skulu styttaſt fyrer Vtualda-
Þar næst/ med þi Diofullen vill mo
te Heimsins enda/vera næsta olmur til
ad vppuekia/ ecke ad eins allra handa
olucku j Heimenũ/ þa mũ hñ þo hellst
koma mz allra handa Falskan Lærdom
z þ mun flestum þikia/ad þad mun ve
ra hreint Guds Ord/þui er þorf z Na
udsyn ad bidia Gud/ad hñ vardueite oss
þ allre Villu/ z giefe ad vier sieũ stod
uger allt til enda j Sanleikanũ/z tokñ
oss

oſſ vel j vakt/ad vier verdū ecke ſuikn⁹ ꝛ a talar dregner/med Lygū ꝛ raungū Maña Lærdomum/ꝛ ei helldur mꝫ Jardteiknum følſkum/edur nockurs konar furdanlegum Giorningum ꝛ tilburdū.

Bænen.

DRottin Gud Himneſkur Fader/Vier þꝛꝛ um þier ep øllu Hiarta/ ad þu þyrer þitt Bleſſada Ord/hepur leidt ꝛ leyſt þra þeirre hrædelegu þauadomſins Villu/ꝛ raungum Kieſingum/ꝛ hepr gieped oſſ Lios þyno H. Ords. Vier bidium þig/vardueit þra ſa ma H. Lios hia oſſ/ꝛ vardueit oſſ þyrer øllū Villū ꝛ vantrunade/Giep oſſ ad vier ſieum ecke obacklæt er þiñe Gæþu/ſo ſem Gydingar voru/ecke þyrerlyrum nie opſæktum þitt Ord/ helldur mꝫ tøkum þad ap øllu Hiarta/ꝛ riettrum ꝛ betrū vorn Lifnad/ ꝛ vort Framferde/ꝛ ſettum alla vora Von ꝛ Tru ꝛ Traust til þiſſar Naadar ꝛ Myskunar/ ꝛ Arnadar og þrañeſtødu þyno elſkulega Sonar/ſem med þier ꝛ H. Anda lifer og ryker ad eilifu/AMEN.

XXVI Sunnudag epter T.

Evangelium. Matth. 10.

Þa þeſſa tima. Andſuarade Jeſus ꝛ ſagde. Eg packa þier Fader/

z Drottin Himens z Jard^{v}/ad þu dul
der þetta þ Spekingū/z Vitringū/og
openberader þ Smælingiū. Ad sonnu
Fader/þt þad var so þægelegt þ þier.
Aller Hlutер eru mier vndergiefner aþ
mīnū Fodr. Og eingen þecker Sonen
nema Faderen/z eingen þecker Fodur
en nema Sonuren/z huorium ad Son
uren vill þad openbera. Komed aller til
mīn/sem Eruide hafed/z þunga erud
Hladn^{s}/z eg mū endurnæra ydr/ Takid
a ydur mitt Ok/z læred af mier/þt eg
em hoguær z aþ Hiarta lītelæt/z mu
nu þier finna huīld Salū ydrū/þt mitt
Ok er sætt/z mīn Byrde er liett.

Þetta Evangelium hefur þriar
Greiner ſīe ad hallda.

Og er hin fyrsta þackargiord/ þ^{v} vor
Herra Jesus þack^{v} sīnū himneska fodr
Huar ap vier meigum læra þyrst.

Huersu ad vor liufe Lausnare Jesus
Christus/hefur ongua þecknan a noc
kurs Mans fordierþū/helldur so/eins
sem

s hñ verdur af Hiarta hryggur vid Ø
packlæte heimsins/so er þar a mote ha
ns Lyst z Glede/ þegar Menn vilia m
taka hñs N. Ord/ z betra sig ap þui.
Er þ" fyrer tilheyrelegt/ad vier hegd
um oss so vid þad heilaga Evangeliū/
ad Herranum Christo sie til Glede/en
ecke til Harms eda skygdar.
Þar næst lærū vi" hi"/ad þeckia Heim
sins art z Natturu/ad þr vijsu z hygg
nu/þlyta og þorsmæa hellst Evangeliñ
z Guds Ord/en smæa Børn z Smal
ingiar medtaka þ. Þetta skulū vier ecke
læta oss forundra/þo þad gange en nu
eins til a þessum Dogum/ Vier skulū
oss vackta vid þui/ad lærast vita betur
en Herran Christur/edur corrigera ha
ns Ord/ helldur trua þm einfalldlega/
En þo so sie vier kyñum eige vnderst
nda þau/edur skilia sem skylde.

Aunur Greinen.

Hlyder vppa þaug Ord s hier standa/
Aller hluter eru mier j Hendi seingn"

af mínū Fødur/Og eingen þecker Sonen vtan alleinasta Faderen/Og eingen þeck' Føduren/vtā alleinasta sōuren ẽ huorīū Sonuren vill þad openbera.

Huar ap vier lærum þetta fyrst.

Ad vor liufe Lausnare Jesus Christur sie saður Gud/ huorīū aller Hluter eru j valld giefner/af sínū Himneska Fodur. Par þ kann hann vel ad gisra ẽ læta fram koma ẽ skie/huad hellst hann vill/ huad hann bæde hier ẽ añarstadar lofar ẽ tilseiger. Þess skulum vier af honum vænta/ẽ þar vppa skulum vier fullkomlega þorlæta oss. Þar næst ma hier læra/ ad huor sem vill hafa sanna Kyst ing a Gude/ẽ þeckta hann riettelega/hann skal ecke leita þess hia sínū eigen Skilninge/ helldur hia Herranum Christo hann vill giarnan openbera oss Føduren/ ẽ vísa oss hann j sínu N. Orde/og þ sinn Dauda/ so framt vier bidium hann hier vin/ ẽ heyrum hans Ord rækelega/ og lætum heilagan Anda rada vid oss.

Þrid

Er su agiæta Mælsgrein/hvar ed sten dr j nidurlage þessa Gudspialls/þt Herran Christur seiger. Komed til mín all er fem eruided/z erud þunga þiader eg vil endurnæra ydur. Læred af mier þui eg er hoguær/z af Hiarta Lýtelætur/þa mūu þier finna hvíld þ Sæler yd^{r}/þui mitt Ok er bærelegt/z mín Byrde er liett. Huar ap vier lærum.

Ad vor herra Jesus Christus er allein a sa s vorū Sælū kann ad veita Roo z Frid/þ Syndesse/daudanū z Diofslenū z Helvítte/z giora þa þūgu Lvgmælsine byrde lietta. Þar þ skulū vier aller kōa til hans z leita hia hm lífþgūar/z endurnæringar/s erū þvingader/preyter z mædder/j hūskins neyd z motgange/s þ kann ad vera. Þar næst/Ad hū s vill vera herrans Christi Læresueinn hann hlytur ad taka vppa sig hans Ok z bera hans N. Kross epter hm/med þolenmæde z þre Tru/ad hann sialfur Herran

Jesus/mune giora Krossen lijkanlega
z liettbæran. Pad pridta skulum vier
læra af hm̃/ad vera hoguærer z lijtela
ter/z giora so vid Naungan/ s̃ Christ
ur hefur giort vid oss/z dasamlega læt
ed sia sijna æst z elsku/ Noguærd z Lij
telæte. Bænen.

HErra Jesu Christe/Sonur lifanda Guds
Pu sem med Dyrdaruellde/ þijnu a sydasta
Deige ert komande/m3 øllum þijnum Engla
sueitum/til ad dæma Lifendur og Dauda/og
sundur ad skilia Hafra þra Saudũ/ Vier bid
jum þig ap øllu Hiarta/ Last oss ecke med þm̃
Ogudlegu Hofrum/ kastast j ellyfar Kualer/
Helldur vegna Nædar og Myskunar þijnar/
þa last oss þijnar Otualdar Sauda kinder/ ver
da þier til hægre Handar/so vier mættũ j Sæ
lu z Lyfama / verda ellyflega Sæluholpner/
Pu sem lifer og ryker, med Fødur og heiløgum
Anda/vm allar allder/AMEN.

XXVII S. D. epter Tri.

Evangelium Matth. 17.

Og sex Dogũ þar epter/ tok Jes
us med sier Petrum z Jacobum/
z Johannem Brodur hans/z haf
de þa

de þa apſtȳdes vppa hꝛaff Fiall/og vm myndadeſt þ þm̃/Og hans Aſiana ſkę in ſ Sool/Eſ̃ hꝛ̃s Klædę voru ſo Bi ørt ſm̃ Lios. Og hꝛm̃ byrtuſt þeir Moy ſes z Elias/z toludu vid hꝛ̃. Eſ̃ Pe tur anſade z ſagde til Jeſu. Herra/hꝛ er er oſſ gott ad vera. Ef þu vilt/ þa vilium vier giora hꝛer þriar Tiallbꝛw der/þier eina/Moyſi eina/z Elię ein a. Og þa hañ var þetta ad tala/ſkꝛ/ ad biart Sky/vinſkygde þa. Og ſia/ad Rodden vr Skyęu ſagde. Þeſſe er So nur miñ elſkulegur/ad huorriũ mier vel þocknaſt/hlyde þier hꝛm̃. Og er Læ re ſueinarner hꝛeyrdu þad/ fiellu þr fram̃ a ſꝛ̃nar Aſianer/z vrdu miog hꝛadder. Eſ̃ Jeſus gieck til þra/tok a þm̃ z ſa gde. Standed vpp/z ver eige hꝛadd. Eſ̃ þa þr litu vpp/ſkau þr enguan/ne ma Jeſũ alleinaſta. Og er þr geingu ofan af Fiallenu/baud Jeſus þm̃/z ſa gde. Þier ſkulud enguum þſſa Syn ſe igia/þar til ad Mañſins Son er vpp

aptur risen fra Daudum.

Hetta Evangelium hefur þiðrar Greinder ſñe ad halldа.

Og er hin fyrſta vm Herran Chriſtū ſem forklaradeſt/ Pad er/ hñ giordc ſig dyrdlegan fyrer ſſnum Læreſueinum/ ſo hans Andlit vard ſkñnande s Sool z hñs Klæde vrdu huſt ſem Lios.

Huar ap vier Lærum.

Ad huxa vm þa Dyrd/ſem fram mun koma vid Guds Vtualda/ a ſſnum tſ ma/ añars Heims/ Þuiad ſo vitnar N. Aſtning/ad ef vier lſkiunſt hñ j Kroſſ burdenum z Motgangenū/þa munum vier z ſo verda hñ liſker j Dyrdeſie.

Annar Greinen.

Hlyder vppa Moyſen z Eliam/ huor ſu ad þeir lietu ſia ſig/ z høfdu ſamtal vid Herran Chriſtum.

Huar ap vier lærum.

Ad viſſulega er eitt añad Lſf epter þta Lſf/ j huoriu Vtualder munu þeckia huor añan j Himeriſke/ z hafa ſamtal

z vm

z vmgeingne hus vid aftan/z ad vissu hwa til samans j Nimneskre Dyrd og Glede/Og med pui so er/Pa skulū vier ecke læta oss pikia mjked p̄ pui ad leggia af petta lykamlega Nreyse/mz pui vier vitū til sans/ad vier høpum ad vænka slykrar Nimneskrar Dyrdar/huer var fyrerpara z so sem neckurn smeck ad S. Petur fann j sūnu Niarta/pa hann sagde. Herra/hier er oss gott ad vera/ ef pu villt/ pa vilium vier giøra priar Tialldbwder/pier eina/ Moyse eina/ z Elie eina.

Pridia Greinen.

Er vm pa Rodd ap Nimnum/ sem af Skyenu kom yper Herran Christū/ segiande. Pesse er minn elskulegur Sonur / huer mier vel pocknast/ hann skulu pier hlyda.

Huar ap vier megum læra/

Ad vor liufe Lausnare Jesus Christus z vissulega Sonur Guds / og ad Gud Fader Nimneskr/hafe hiartālega pock

nan a ollum hȳs Ordū z Gisrdū/ hu ad oss er miog stor Nuggun / bæde vm hans skalps Personu/ z so lyska vm þ Embætte/huar þ hȳ er j þeñan Heim komen. Þar næst ma hier læra/ad hu or sȳm vill peckia Gud riettelega/ z kun na allar Greiner christelegs Lærdoms hȳ skal ecke leita epter þeim hia sinne Skynseme/ecke helldur j hia þm Ver alldar vȳsu/helldur heyra þar z læra/ alleinasta aþ Herranum Christo/ þad skulū vier vel merkia/ z setia þ j giegn ollum Villum/z lyska j mote vorre Sk ynseme/sm læst vera klok j morgu þui sem Gud ahrærer.

Fiorda Greinen.

Er vm þa bȳfalning sem Herran Ch ristur giefur sȳnum Læresuennum/z sei ger/ ad þr skulu onguum seigia fra þr re Syn sem þeir sau z heyrdu a Fialle nu/fyrr en hann være aþ Dauda vppri senn. Huar aþ vier lærum.

Ad Prestum z Predikorum berjafn

an ad

an ad ſkycka ſier og ſijnum Predikonū
epter veyktum Skilningc ſiña Tilheyr
enda/ z gieſa Bornonum ecke megnan
Mat/ helldr Miolk/ſetia ecke opſneim
ma þungar Greiner fraſm fyrer þa ein
ſaldu/ þuiad ep Mek laata ſterkt vijn
i fotit Jlat/ þa ſpilleſt Vijned/ ek J
laated fordiarpaſt.

Bænen.

HErra Gud Himneſkur Fader/ þu ſem kal
lad hefur ap Himnum opan/ yper þijnū Sy
ne Jeſu Chriſto vorum Herra/ ad hū vare þiū
elſkulegur Sonur/ huſr þier vel þocknadeſt/ z
baudſt øllum Mønnum/ þønum z þans Ordiū
ad hlyda. Vier bidiū þig/ Fyrergiep oſſ allar
vorar Synder / j Nafne þyns Sonar Jeſu
Chriſti / Laat oſſ niota hans Medalgaungu/
hans Arnadar og þyrerhonar/ Vpplys vor Hę
ørtu med þijnum Heilaga Anda/ Ad vier alla
tyma ſteium heyruger z hlyduger hans Ordum
j huſrium ad er Lyped og Sæluhialpen/ z vę
er mattum ſo þyrer haū verda eilyplega
Sæluholpner/ AMEN.

Ender Bokarenar.